

મુંબઈ સમાચાર

R.N.I. No. GUJ/2013/58486

રવિવાર, ૧ માર્ચ ૨૦૨૬, (૨૦ પાનાં) કિંમત ₹ ૧૦.૦૦ (ઉત્સવ પૂર્તિ : ૭ થી ૧૪)

www.bombaysamachar.com
REGD.No. MCS/121/2024-26

અખાતના આઠ દેશ લડાઈમાં જોડાયા

ઈરાનમાં ૫૧નાં મોટા, ૪૫ ઘાયલ

ઈરાનના સંરક્ષણ પ્રધાન હણાયા

અમેરિકાના નાગરિકોએ પણ જાન ગુમાવ્યા

અનેક દેશની હવાઈ-સીમા બંધ

અમેરિકા અને ઈઝરાયલનો ઈરાન પર મોટો હુમલો

મહાયુદ્ધ

દુબઈ: અમેરિકા અને ઈઝરાયલે શનિવારે ઈરાન પર મોટા પાયે હુમલા કર્યા હતા અને તહેરાને દુબઈ સહિતના સંયુક્ત આરબ અમીરાત (યુએઈ), સઉદી અરેબિયા, કુવૈત, ઇરાક તેમ જ અન્ય કેટલીક જગ્યાએ સામા હુમલા કર્યા છે. અખાતના આ યુદ્ધમાં અત્યાર સુધીમાં ઓછામાં ઓછા આઠ દેશ જોડાયા છે. બાહરીન, કુવૈત અને કતારમાંના અમેરિકાના લશ્કરનાં મથકો પર ઈરાને હુમલા કર્યા હતા. ઈરાનના એક શહેરની કન્યા-શાળા પરના હુમલામાં ઓછામાં ઓછા ૫૧ જણ માર્યા ગયાં હતાં અને અન્ય ૪૫ જણ ઘાયલ થયા હતા.

ઈઝરાયલ-અમેરિકાએ મળીને ઈરાન પર કરેલા હુમલામાં ઈરાનના સેના પ્રમુખ આમીર નસીરજાદેહનું મોત થયું હોવાના અહેવાલ આવ્યા હતા.

અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે લડાઈના પહેલા જ દિવસે અમેરિકાના સૈનિકો સહિતના નાગરિકો મરાયા હોવાનો ભય વ્યક્ત કર્યો હતો. ઈરાનના મિસાઇલ હુમલામાં યુએઈમાં એક વ્યક્તિનું મૃત્યુ થયું હોવાનું કહેવાય છે. બાહરીનમાંના અમેરિકાના નૌકાદળના પાંચમા કાફલાના વડા મથક પર મિસાઇલ હુમલો થયો હોવાનું કબૂલ કર્યું હતું. યુદ્ધને કારણે દુબઈનું વિમાનમથક આગામી સૂચના ન મળે ત્યાં સુધી બંધ રાખવા આદેશ અપાયો હતો. આ ઉપરાંત, અનેક દેશે પોતાની હવાઈ-સીમા બંધ કરી હોવાથી ઘણી ફ્લાઇટ રદ કરાઈ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

૫ કારણ હુમલાના

૧ અણુશસ્ત્રોનું ઉત્પાદન રોકવું
ઈરાનને અણુશસ્ત્રોનું ઉત્પાદન કરવું રોકવા અને તેના પર લશ્કરી દબાણ વધારવા માટે અમેરિકા અને ઈઝરાયલે લશ્કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી.

૨ મિસાઇલોનું જોખમ ઘટાડવું
અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે દાવો કર્યો હતો કે ઈરાને પોતાની આક્રમક નીતિ ચાલુ રાખી છે અને પોતાના મિસાઇલોની રેન્જ અને તેઓની સંખ્યામાં સતત વધારો કરતું હોવાથી તેના પર નિયંત્રણ મૂકવા આ પગલું જરૂરી હતું.

૩ પરોક્ષ હુમલા બંધ કરાવવા
ઈરાન મધ્ય પૂર્વના દેશોમાં ઉગ્રતાવાદીઓની પ્રવૃત્તિ વધારીને હુમલા કરાવતું હોવાનું કહેવાય છે. તેને લીધે મધ્ય પૂર્વમાં વધેલી તંગદિલીને ઘટાડવા તહેરાનની સામે લશ્કરી કાર્યવાહી જરૂરી બની હતી.

૪ ઈરાનને અંકુશમાં રાખવા
ઈઝરાયલે દાવો કર્યો હતો કે ઈરાન બહુ જ જોખમી શસ્ત્રોનું ઉત્પાદન કરી રહ્યું છે અને તહેરાન 'અનિયંત્રિત' બને, તેની પહેલાં તેના પર હુમલા કરવા આવશ્યક હતા.

૫ તહેરાનના શાસકોને નબળા પાડવા
અમેરિકા અને ઈઝરાયલે તહેરાનમાંના ખામનેઈના શાસનને નબળું પાડવા અને પ્રાદેશિક જોખમ ઘટાડવા ઈરાન સામે લશ્કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

ઈઝરાયલના હાઈક્રામાં ઈરાનના હુમલા પછી લોકોએ બિલ્ડિંગ ખાલી કર્યું હતું.

૫૧ વિદ્યાર્થીનીનો જીવ ઈરાનની આ શાળા પર પડેલી મિસાઇલે લીધો હતો.

તેલ અવીવમાં મિસાઇલથી બચવા બંસ્તરમાં આશ્રય લોકોએ લીધો હતો.

યુદ્ધ શરૂ તમે કર્યું છે, પણ એનો અંત અમે લાવીશું: ઈરાન

નવી દિલ્હી: અમેરિકા અને ઈઝરાયલના હુમલાઓ પછી તહેરાને દેશમાં હુમલા કરાવનાર હુમલાખોરોને તેમના કૃત્યો બદલ પરત્વારો કરાવશે તેમ જ યુદ્ધ શરૂ તમે કર્યું છે પણ અંત અમે લાવીશું, એમ ઈરાનના વિદેશ મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું. ઈરાને શનિવારે ચેતવણી આપી હતી કે તે અમેરિકા અને ઈઝરાયલ દ્વારા તેના પ્રદેશ પર કરવામાં આવેલા હુમલાઓનો જડબાતોડ જવાબ આપશે. હુમલા અંગેની પહેલી પ્રતિક્રિયા આપતા ઈરાનના વિદેશ મંત્રાલયે જણાવ્યું કે દેશ તેમની રક્ષા માટે તૈયાર છે (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

દુબઈ સહિતનાં એરપોર્ટ બંધ: મિડલ-ઈસ્ટની વિમાનીસેવા ખોરવાઈ

લંડન : અમેરિકા અને ઈઝરાયલના ઈરાન પરના સંયુક્ત હુમલાને પગલે મિડલ ઈસ્ટ અને એની બહારની ફ્લાઈટ પણ ખોરવાઈ છે. અમીરાત અને ઈતિહાદ કેરિયરનું મથક જ્યાં છે એ યુનાઈટેડ આરબ અમિરાત અને ઈઝરાયલ દેશે શનિવારે તેની હવાઈસીમા બંધ કરી હતી. કતાર એરવેઝ ટ્રૂપે માહિતી આપી હતી કે કતારની હવાઈસીમા બંધ કરાઈ હોવાથી દોહાથી આવનારી અને જનારી ફ્લાઈટ રદ કરવામાં આવી છે. ઈન્ડિગો એરલાઈન્સે ઈરાન પરના અમેરિકા અને ઈઝરાયલના હુમલાને પગલે મિડલ ઈસ્ટથી (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

ખામનેઈને ખદેડો, સત્તા કબજે કરો: ઈરાનની પ્રજાને ટ્રમ્પ ઉશ્કેરે છે

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાએ ઈઝરાયલની મદદથી ઈરાન પર હુમલો કર્યો છે. આ હુમલાને અમેરિકાએ ઓપરેશન એપિક ફ્યૂરી નામ આપ્યું છે. મધ્ય પૂર્વમાં ઈઝરાયલ અને અમેરિકાએ મળીને ઈરાન સામે મોટું સૌન્ય ઓપરેશન શરૂ કર્યું છે. આ દરમિયાન અમેરિકાના રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ઈરાનની પ્રજાને સીધી અપીલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું ખામનેઈને સત્તા કબજે કરો. પ્રશ્ન્ય અશિયામાં ચાલી રહેલો તણાવ હવે તેના ચરમસીમાએ પહોંચી ગયો છે. અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે સત્તાવાર રીતે જાહેરાત કરી છે કે અમેરિકાએ ઈરાન વિરુદ્ધ મોટી સૈન્ય કાર્યવાહી શરૂ કરી દીધી છે. સોશ્યલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ 'ટૂથ સોશ્યલ' પર એક વિડીયો સંદેશ જારી કરીને ટ્રમ્પે સ્પષ્ટ કર્યું કે આ અભિયાનનો મુખ્ય હેતુ અમેરિકી જનતાની રક્ષા કરવાનો અને ઈરાન તરફથી ઉભા થયેલા સંભવિત (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

ઈઝરાયલે ગઈ કાલે ઈરાનની રાજધાની તહેરાન પર મોટા પાયે હુમલો કરીને યુદ્ધની શરૂઆત કરી હતી. ઈઝરાયલના મિસાઇલ હુમલા પછી ઊંઠે લો ધુમાડો જોઈ રહેલા લોકો.

આ યુદ્ધ કેટલું લાંબું ચાલશે?

કેઈરો: અમેરિકા-ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચે યુદ્ધ શરૂ થઈ ગયું છે. નિષ્ણાતોનું માનવું છે કે આ યુદ્ધ ત્રણથી ચાર કે સાતથી દસ દિવસ ચાલશે. અમેરિકાએ બે વિમાનવાહક જહાજ અને ૭૦ જેટ ગોઠવ્યા છે. ઈઝરાયલે ઈરાનના ૩૦ સ્થળે હુમલો કર્યો હતો અને તેના જવાબમાં ઈરાને પણ મિસાઇલ હુમલો કર્યો હતો. ઈરાન જો આ જ રીતે વળતો હુમલો કરતું રહેશે તો યુદ્ધ લાંબું ચાલી શકે છે. (એજન્સી)

કોણ છે આમને સામને	▶ અમેરિકા	▶ ઈરાન
	▶ ઈઝરાયલ	▶ કુવૈત
	▶ સાઉદી અરેબિયા	▶ લેબેનોન
	▶ યુએઈ	▶ બહેરિન
	▶ ઈરાન	▶ યમન

ટ્રમ્પની ફરી ચીર્ટિંગ: શાંતિ મંત્રણા ચાલુ હતી ત્યારે ઈરાન પર અટક

તહેરાન: શનિવારે અમેરિકા અને ઈઝરાયલે ઈરાન પર સંયુક્ત હુમલો કર્યો ત્યારે એવું પ્રતીત થયું કે જૂન ૨૦૨૫માં થયેલા બાર દિવસના ઈરાન-ઈઝરાયલ યુદ્ધની સ્કિપ્ટ ફરી વંચાઈ રહી છે. જાનિવામાં એમ બતાડવામાં આવ્યું હતું કે અમેરિકા અને ઈરાન સમજૂતીની નજીક છે, પરંતુ ડીલને બદલે ઈઝરાયલ અને અમેરિકાએ ઈરાન સાથે યુદ્ધ છેડ્યું. હવે ટ્રમ્પ કહે છે કે ઈરાન આણુલથિયારો ન બનાવી શકે એ માટે હુમલો કરવામાં આવ્યો. ઈરાન અમેરિકા સુધી પહોંચી શકે (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

ઓઈલ, સોના-ચાંદીના ભાવમાં ભડકો થશે ને શૉરબજારમાં કડાકો

નવી દિલ્હી: ઈરાન સામે અમેરિકા અને ઈઝરાયલે શરૂ કરેલા યુદ્ધની અસર ભારતમાં ખનિજ તેલ, શૉરબજાર, અને સોના-ચાંદીના ભાવ પર થવાની પૂરી શક્યતા છે. ઈરાને દુબઈ, સઉદી આરબ, કુવૈત સહિત કેટલીક જગ્યાએ સામા હુમલા કર્યા છે. તેને લીધે ખનિજ તેલ અને સોના-ચાંદીના ભાવમાં મોટા પાયે ઉછાળો આવવાની ભીતિ છે. જ્યારે શૉરબજારમાં કડાકો બોલવાની શક્યતા છે. ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચેના યુદ્ધે ભયંકર સ્વરૂપ ધારણ કર્યું છે. ઈઝરાયલ અને અમેરિકાએ સાથે મળીને ઈરાનમાં ૩૦થી વધારે સ્થળે હુમલા કર્યા છે, જ્યારે તેના જવાબમાં ઈરાને ઈઝરાયલ અને અમેરિકાના લશ્કરના સાત મથક પર હુમલા કર્યા છે. ઈરાને કુવૈત, સંયુક્ત આરબ અમીરાત (યુએઈ), કતાર અને બહરીન જેવા સ્થળે પણ મિસાઇલોથી હુમલા કર્યા હોવાથી હવે આ યુદ્ધમાં (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

વડા પ્રધાન મોદીના હસ્તે સાણંદમાં સેમિકન્ડક્ટર ચિપ્સના 'મેડ ઈન ઈન્ડિયા' યુગનો શુભારંભ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ભારતને ગ્લોબલ સેમિકન્ડક્ટર હબ બનાવવાની દિશામાં આગળ વધારવાના પ્રયાસના ભાગરૂપે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ સાણંદ ખાતે 'માઈક્રોન સેમિકન્ડક્ટર ટેકનોલોજી ઈન્ડિયા પ્રાઈવેટ લિમિટેડ'ની એક્સપ્રેસી, ટેકસ્ટિંગ, માર્કિંગ અને પેકેજિંગ (એટીએમ) ડેવિલોપમેન્ટ યુનિટનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. આ સાથે જ ભારતમાં સેમિકન્ડક્ટર ચિપ્સના વ્યાપારી ઉત્પાદનનો મંગલ પ્રારંભ થયો છે, જે વૈશ્વિક વેલ્યુ ચેઇનમાં ભારતની ભૂમિકાને વધુ મજબૂત બનાવશે. આ પૂર્વે વડા પ્રધાન મોદીએ રોડ શો કર્યો હતો. લોકોએ પુષ્પાવર્ષાથી વડા પ્રધાનને આવકાર્યા હતા. વડા પ્રધાન મોદીએ પણ લોકોના અભિવાદનને ઝીલ્યું હતું. આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત લોકોને સંબોધન કરતા વડા પ્રધાન મોદીએ જણાવ્યું હતું કે, તાજેતરમાં યોજાયેલી વિશ્વની સૌથી મોટી એઆઈ સમિટે ભારતની ક્ષમતાનો પરિચય મિશ્રવે કરાયો છે અને આજનું આ ઉદ્ઘાટન ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે ભારતની નેતૃત્વ લેવાની કટિબદ્ધતાનું જીવંત ઉદાહરણ છે. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, ૧૦-૧૧ વર્ષ પહેલાં ભારતમાં ટેકા અને ચિપ્સની ચર્ચાઓ માત્ર મર્યાદિત વર્તુળોમાં થતી હતી, પરંતુ આજે સોફ્ટવેર ક્ષેત્રે ઊંચા ગુણવત્તાના ભારત ઇન્ફોરમેશન ટેકનોલોજી ઓળખ મજબૂત કરી રહ્યું છે.

રોજગારીમાં ધરબમ વધારો થયો. આજે સાણંદ વૈશ્વિક નક્શા પર સ્થાન પામ્યું છે. તેમણે વિશ્વાસ અપાડ્યો હતો કે, ગુજરાત એવું જીવનધોરણ અને સામાજિક વાતાવરણ પૂરું પાડશે જેની આજે દરેક વ્યક્તિ અપેક્ષા રાખે છે. માઈક્રોનની આ ડેવિલોપમેન્ટ ભારત અને યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ વચ્ચેના ગાઢ સહયોગનું પ્રતીક છે. વડા પ્રધાને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે એઆઈ અને સેમિકન્ડક્ટર જેવા ક્ષેત્રોમાં ભારત-યુએસ ભાગીદારી અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે. એઆઈ સમિટ દરમિયાન થયેલી સમજૂતીઓ અને 'પેક સિલિકોન' પહેલ આ દિશામાં મોટું પગલું છે. આ સંયુક્ત પ્રયાસોથી ક્રિટિકલ મિનરલ્સ અને નવી ટેકનોલોજીની વૈશ્વિક સપ્લાય ચેઇન વધુ સુરક્ષિત અને વિશ્વસનીય બનશે. સેમિકન્ડક્ટર ક્ષેત્રે સ્વનિર્ભરતા તરફ કદમ માંડતા વડા પ્રધાને કહ્યું હતું કે, માઈક્રોનના આ પ્લાન્ટમાં વ્યાપારી ઉત્પાદન શરૂ થવાથી ગ્લોબલ સેમિકન્ડક્ટર વેલ્યુ ચેઇનમાં ભારતનો હિસ્સો વધશે. વિશ્વ આજે માનવતાના બહેતર ભવિષ્ય માટે નવી ટેકનોલોજીની સુરક્ષિત સપ્લાય ચેઇન ઇચ્છે છે અને વિશ્વની બે સૌથી મોટી લોકશાહી - ભારત અને અમેરિકા - સતત આ લક્ષ્ય તરફ કામ કરી રહ્યા છે.

સાણંદમાં આજે એક નવા ભવિષ્યનો ઉદય થઈ રહ્યો છે. માઈક્રોન જેવી કિંગજી કંપનીઓના આગમનથી સ્થાનિક ઉદ્યોગોને બળ મળશે અને ભારતની ઓળખ હવે માત્ર 'આઈટી સર્વિસિસ' પૂરતી મર્યાદિત ન રહેતા 'ઇઈ-ટેક ઇન્ફોરમેશન ટેકનોલોજી' દેશ તરીકે પણ થશે. આ પ્લાન્ટ આગામી સમયમાં હજારો યુવાનો માટે રોજગારીની નવી તકો સર્જશે અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં ભારતને નવી ઊંચાઈઓ પર લઈ જશે.

ઉદ્ઘાટન: સાણંદમાં માઈક્રોન ટેકનોલોજીના એસેમ્બલી, ટેસ્ટિંગ, માર્કિંગ અને પેકેજિંગ પ્લાન્ટનું ઉદ્ઘાટન કરતા વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી. (પીટીઆઈ)

ગુજરાતના સાણંદમાં ટેકનોલોજી અભિવાદન ઝીલતા વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી. (પીટીઆઈ)

ગુજરાતમાં ૧.૨૪ લાખ કરોડના સેમિકન્ડક્ટર પ્રોજેક્ટ્સ, હજારોને રોજગારી મળશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં હાલમાં ૧.૨૪ લાખ કરોડ રૂપિયાના સેમિકન્ડક્ટર પ્રોજેક્ટ્સ વિકાસની પ્રક્રિયા હેઠળ છે અને આ પ્રોજેક્ટ્સના કારણે ગુજરાતમાં હજારો લોકોને રોજગારી મળશે એવો વિશ્વાસ વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી પ્રધાન અર્જુન મોઢવાડિયાએ વ્યક્ત કર્યો હતો.

ગુજરાતમાં સેમિકન્ડક્ટર સેક્ટરના વિકાસ અને તકો સહિતના મુદ્દે ગુજરાત સેમિકનેટ કોન્ફરન્સ ગાંધીનગરમાં ૧ અને ૨ માર્ચના રોજ મહાત્મા મંદિર ખાતે યોજાવાની છે. આ કાર્યક્રમ દરમિયાન ગુજરાતના સેમિકન્ડક્ટર અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ ક્ષેત્રમાં નવાં રોકાણો અને કૌશલ્ય વિકાસ પહેલ અંગે જાહેરાતો થશે.

તેમ પણ મોઢવાડિયાએ જણાવ્યું છે. આ કોન્ફરન્સમાં દેશભરમાંથી સેમિકન્ડક્ટર સેક્ટર સાથે સંકળાયેલી કંપનીઓના ટોચના અધિકારીઓ હાજર રહેવાના છે. આ કોન્ફરન્સ પહેલાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ની અર્જુન મોઢવાડિયાએ ગુજરાતમાં સેમિકન્ડક્ટર સેક્ટરના વિકાસ અંગે માહિતી આપતાં કહ્યું કે, ૧.૨૪ લાખ કરોડ રૂપિયાના

ગુજરાત સેમિકનેટ પ્રોજેક્ટ્સના વિકાસ સાથે ગુજરાત દેશના સેમિકનેટ હબ તરીકે ઉભરી રહ્યું છે. આ પ્રોજેક્ટ્સ પૂરા થતાં ગુજરાત વિશ્વના સેમિકન્ડક્ટર નક્શામાં આવી જશે. ગુજરાત સેમિકનેટ-૨૦૨૬ નું આયોજન વૈશ્વિક અને સ્થાનિક સેમિકન્ડક્ટર અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ હિસ્સેદારોને એકસાથે લાવવા માટે કરાયું છે.

ગુજરાતમાં નાની વયના લોકોમાં વધતા હૃદયરોગનો મુદ્દો વિધાનસભામાં ગાજ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં પોલીસ ભરતી દોડ, લગ્ન પ્રસંગે દિંડિયા રાસ સહિતની અનેક ઘટનામાં યુવાનોના હૃદયરોગથી મોતની ઘટના સામે આવી ચૂકી છે. કોરોના પછી નાની વયના લોકોમાં હૃદયરોગનું પ્રમાણ વધ્યું છે. યુવાનોમાં વધી રહેલા હૃદયરોગનો પ્રશ્ન ગુજરાત વિધાનસભામાં ગાજ્યો હતો. અબડાસાના ધારાસભ્ય પ્રવુમનસિંહ જાડેજાએ પૂછ્યું હતું કે, ૩૧-૧-૨૦૨૨ પની સ્થિતિએ નાની વયના લોકોમાં હૃદયરોગમાં વધારો થયો છે તે હકીકત સાચી છે? જો હા તો તેને નિયંત્રિત કરવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા

સંશોધન-પરીક્ષણનું આયોજન છે કે કેમ અને જો હા, તો આ ક્ષિતિએ છેલ્લાં બે વર્ષમાં રાજ્ય સરકારે શું કાર્યવાહી હાથ ધરી છે? જેનો જવાબ આપતાં સરકારે જણાવ્યું હતું કે, ઉપલબ્ધ તબીબી સંશોધન મુજબ રાજ્યમાં નાની વયના લોકોમાં હૃદયરોગમાં વધારો થયો છે તે હકીકત સાચી છે. રાજ્ય સરકારે છેલ્લાં બે વર્ષમાં ફી હેલ્થ ચેકઅપ, દર્દીના સગાની જાગૃતતા માટે નિરુજ્જવલ કાર્યક્રમ અંતર્ગત ખાનપાન વિશે, કસરત તથા અન્ય ગતિવિધિની માહિતી આપી છે. ઉપરાંત સાવચેતી રાખવાના પગલાં વિષે માહિતી પત્રની વહેંચણી કરી છે.

ગાંધીધામના ૧૮૨ કરોડના સાયબર ફોડના કૌભાંડમાં સંડોવાયેલા બેંકના ત્રણ કર્મચારીની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

ભુજ: ગાંધીધામ શહેરમાં તાજેતરમાં બહાર આવેલા સાયબર ફોંડના પ્રકરણમાં સામેલ એક બેંકના ત્રણ કર્મચારીઓની પોલીસે ધરપકડ કરતાં રાજ્યભરના બેંન્કિંગ આલમમાં ચક્ર્યાર મચી ગઈ હતી. પ્રામ વિગતો મુજબ, પૂર્વ કચ્છના વિસ્તારના કેટલાક ગરીબ-અભણ વ્યક્તિઓને લોભ-લાલચ આપી, તેમના દસ્તાવેજો વડે સંકો ભાડે આપવાની ઓગસ પેઢીઓ બનાવીને તેના બેંક ખાતાઓ દેશભરમાં સાયબર કમ્પિનલોને કમિશનથી ભાડે આપી દેવાનું આ કૌભાંડ બહાર આવ્યું હતું. તપાસમાં જાણવા મળ્યું હતું કે, કુલ ૮૧ જેટલા બેંક ખાતા ખોલાવી તેમાં

સાયબર ઠગી દ્વારા મેળવાયેલા રૂ. ૧૮૨ કરોડ જમા કરાવવામાં આવ્યા હતા. ૭૪ જેટલા ખાતાધારક સામે સુરેશ લુહાર નામના આરોપીઓની ફરિયાદ નોંધાઈ હતી. આ પ્રકરણમાં પૂર્વ કચ્છ સાયબર કાઠમ પોલીસે ઝીણવટભરી તપાસ હાથ ધરી યશ મુલચંદ ભાટિયા, સિદ્ધાર્થ સુનીલ સોની, સાહિલ દિનેશ શર્મા, અલ્પેશ સુરેશ લુહાર નામના આરોપીઓની ધરપકડ કરી હતી. ત્યારબાદ રાપરના હુલુભા મંગુભા

જાડેજા નામના શાપ્સને પણ ઝડપી લેવાયો હતો. મોટી રવનો વિશ્વરાજસિંહ ઉર્ફે વિસુભા બાલુભા જાડેજા અને મુખ્ય આરોપી વિજય રાણા નામના શાપ્સો હજુ પોલીસ પકડથી દૂર છે, જ્યારે હાર્દિક હરેશ રાજગોર અગાઉના ગુનામાં જેલમાં છે. પકડાયેલા શાપ્સોની પૂછપરછ દરમિયાન શાપ્સના ચંદન કપિલ પંડ્યા, એજન્સી મેનેજર યાસિન રમઝુ સાયયા, જના બેંક ગાંધીધામના હિતેશ કિશન કપતાના નામ તપાસમાં બહાર આવ્યા હતા તેમજ અગાઉ બેંકમાં કામ કરી ગયેલા દીપક જેઠાલાલ શર્માનું નામ પણ ઘેલું થયું હતું. આ બેંક કર્મીઓએ મોટી પેઢીઓના નામે કરાર તથા સેવિંગ ખાતા ખોલવામાં મદદ કરી, આરોપીઓ

પાસેથી પૈસા મેળવ્યા હતા. ટાર્ગેટ પૂરા કરવા આ ખાતા ખોલવાની લાલચે કમિશન મેળવી, ઇન્સેટીવના લાભ લીધા હતા તેમજ પેઢીઓના નામે ઇન્વોઇડઓની ચકાસણી કર્યા વગર આરોપીઓએ બીજાના નામે ખોલવામાં આવેલાં ખાતાઓમાં આચાર્યલેલી સાયબર કાઠમની ફરિયાદથી ફીઝ થયેલા ખાતાઓ અનફીઝ કરવામાં પણ બેંકના કર્મીઓએ મદદ કરી હતી. ચંદન પંડ્યા, હિતેશ કપટા, યાસિન સાયયાની પોલીસે ધરપકડ કરી તેમના આગામી તા.૩-૩ સુધીના રિમાન્ડ મેળવ્યા હતા. જ્યારે દીપક શર્માને પકડી પાડવા આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હોવાનું સાયબર કાઠમના પી.આઇ. ડી.જી. પટેલે જણાવ્યું હતું.

બટાકાના ભાવ ગગડતા ખેડૂતો આર્થિક સંકટમાં, ગુજરાત સરકારે સર્વાઈકલ કેન્સર અટકાવવા ₹ ૧૫૦ કરોડ ફાળવ્યા

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં બટાકાના હબ ગણાતા અરવલ્લી જિલ્લાના ખેડૂતો અત્યારે ભારે અસ્વસ્થતામાં મુકાયા છે. બટાકાના બજાર ભાવમાં આવેલા જંગી ઘટાડાને કારણે ખેડૂતોને ઉત્પાદન ખર્ચ કાઢવો પણ મુશ્કેલ બન્યો છે. ગત વર્ષે ૨૦ કિલો બટાકાનો ભાવ રૂપિયા ૩૦૦ હતો, જે આ વર્ષે ઘટીને માત્ર રૂપિયા ૧૦૦ થી રૂપિયા ૧૫૦ સુધી આવી જતા ખેડૂતોમાં ભારે ચિંતા વ્યાપી છે. ઉત્પાદન ઓછું થવા અને ભાવમાં ભારે ઘટાડો થવાને કારણે ખેડૂતો માટે તેમનો પ્રાથમિક ખર્ચ પણ કાઢવો મુશ્કેલ બની ગયો છે. આ ગંભીર પરિસ્થિતિને ધ્યાને લઈ બાંધકાના ધારાસભ્ય ધવલસિંહ ઝાલા દ્વારા મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલને પત્ર લખવામાં

આવ્યો છે. આ પત્રમાં ધારાસભ્યએ ખેડૂતો માટે વિશેષ પેકેજ અથવા ટેકાના ભાવે ખરીદી કરવાની માગણી કરી છે. ધારાસભ્ય ધવલસિંહ ઝાલાએ પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે, અરવલ્લી જિલ્લાના વિવિધ તાલુકાઓમાં આ વર્ષે ખેડૂતોએ મોટા પાયે બટાકાનું વાવેતર કર્યું હતું. ખેડૂતોએ મોંઘા બીજા, ખાતર, મજૂરી અને સિંચાઈ પાછળ હજારો રૂપિયાનો ખર્ચ કર્યો છે. જોકે, હવે જ્યારે પાક તૈયાર થઈને બજારમાં આવ્યો છે, ત્યારે ભાવ એટલા નીચે ગયા છે કે ખેડૂતોને પડતર કિંમત પણ મળી રહી નથી. બજારમાં બટાકાના ભાવ તળિયે બેસી જતાં ખેડૂતો મજબૂરીવશ ઓછી કિંમતે પાક વેચી રહ્યા છે. વધતા ખર્ચ અને સામે મળતા નજીવા ભાવને કારણે જિલ્લાના હજારો ખેડૂત પરિવારો આર્થિક મુશ્કેલીમાં

મુકાઈ ગયા છે. આ સ્થિતિ જો લાંબી ચાલશે તો ખેડૂતો દેવાના ડુંગર નીચે દબાઈ શકે છે તેવી ભૂમિતિ પણ સેવાઈ રહી છે. ખેડૂતોના હિતમાં મુખ્ય બે માગણીઓ કરવામાં આવી છે, જેમાં પ્રથમ માગણી એ છે કે જે ખેડૂતોને આ વર્ષે બટાકાના પાકમાં મોટું નુકસાન વેઠવાનો વારો આવ્યો છે, તેમને સરકાર દ્વારા તાત્કાલિક ધોરણે યોગ્ય વળતર અથવા આર્થિક સહાય પૂરી પાડવામાં આવે. બીજી મહત્વની માગણી ટેકાના ભાવે ખરીદી અંગેની છે, જ્યાં સુધી બજારમાં બટાકાના ભાવમાં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી સરકાર પોતે ટેકાના ભાવે (એમએસપી) બટાકાની ખરીદી કરવાની યોગ્ય વ્યવસ્થા ઊભી કરે, જેથી ખેડૂતોને પાકના પોષણક્ષમ મળી રહે અને તેઓ પાચમાલીથી બચી શકે.

પ્રાથમિકતા છે કે છેવાડાનો માનવી પણ દવા કે પૈસાના અભાવે મૃત્યુ ન પામે. આ માટે આયુષ્માન કાર્ડની સારવાર મર્યાદા રૂ. ૦૫ લાખથી વધારીને ૧૦ લાખ કરવામાં આવી છે. પાનસેરિયાએ અંધશ્રદ્ધા અને અફવાઓથી દૂર રહેવા અનુરોધ કરતા જણાવ્યું કે, આ રસી વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી અને ડોક્ટરોની દેખરેખ હેઠળ તૈયાર થયેલી છે. ખોરાકમાં ભેળસેળને કારણે કેન્સર જેવા રોગો વધી રહ્યા છે, ત્યારે 'પહેલું સુખ તે જાતે નર્ચા'ના સૂત્રને સાર્થક કરવા અને આપણી દીકરીઓના ઉજ્જવળ ભવિષ્ય માટે આ રસીકરણ અભિયાનમાં ભાગ લેવા તેમણે અનુરોધ કર્યો હતો. ગુજરાત સરકાર દ્વારા સાર્વત્રિક રસીકરણ કાર્યક્રમ હેઠળ દર વર્ષે બાળકોના રસીકરણ પાછળ રૂ. ૪૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુનો ખર્ચ કરવામાં આવે છે અને હવે આ કાર્ડમાં એરપીવી રસીનો પણ સમાવેશ કરાયો છે. બજારમાં આ વેક્સિનના એક ડોઝની કિંમત

અંદાજે ૩૦૦૦ રૂપિયા છે, પરંતુ રાજ્ય સરકાર દ્વારા ૧૫૦ કરોડ રૂ. રસીકરણ માટે ફાળવીને આ રસી તદ્દન વિનામૂલ્યે આપવાનો ઐતિહાસિક નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. આ મહત્વાકાંક્ષી અભિયાન અંતર્ગત ગર્ભાશયના મુખના કેન્સર એટલે કે સર્વાઈકલ કેન્સરની અટકાવવા માટે ૧૪ વર્ષ પૂર્ણ કરેલી અને ૧૫મો જન્મદિવસ બાકી હોય તેવી રાજ્યની અંદાજે ૫.૫૦ લાખ કિશોરીઓને રસીકરણથી સુરક્ષિત કરવાનું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે. ભારતમાં મહિલાઓમાં નોંધાતા કુલ કેન્સરમાં સર્વાઈકલ કેન્સર બીજા સ્થાને છે, જેમાં મુખ્યત્વે એચપીવી-૧૬ અને એચપીવી-૧૮ પ્રકારના વાયરસ જવાબદાર છે. આ ગંભીર પરિસ્થિતિને ધ્યાને રાખીને અત્યંત અસરકારક અને સુરક્ષિત એવી ક્વાઈટવેલેન્ટ એચપીવી વેક્સિન હવે ગુજરાતની કિશોરીઓને પૂરી પાડવામાં આવશે.

મિડલ-ઈસ્ટ ઈફેક્ટ: અમદાવાદ એરપોર્ટ મુસાફરો માટે એડવાઈઝરી જાહેર કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: મિડલ-ઈસ્ટ તણાવના પગલે અમદાવાદના સરદાર વલ્લભભાઈ આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ એડવાઈઝરી બહાર પાડી હતી. એરપોર્ટ ઓથોરિટીના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રવર્તમાન નિયંત્રણોને કારણે અમદાવાદથી આવતી-જતી કેટલીક આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ્સમાં વિલંબ, રૂટમાં ફેરફાર અથવા રદ થવાની શક્યતા છે. મુસાફરોને એરપોર્ટ પર જતા પહેલા પોતાની એરલાઇન્સ પાસેથી ફ્લાઈટનું લેટેસ્ટ સ્ટેટસ ચેક કરવાની સલાહ છે. મુસાફરોને અસુવિધા ટાળવા માટે તે મુજબ મુસાફરોનું આયોજન કરવાની સલાહ પણ આપવામાં આવી છે. એરપોર્ટ મેનેજમેન્ટે જણાવ્યું હતું કે, આ

રાજકોટના બે મોટા વેપારીની ૫૪૫ કરોડના બોગસ બિલિંગ કૌભાંડમાં ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ ઈન્ટેલિજન્સ (ડીજીઆઈ)ના અમદાવાદ ઝોને ૫૪૫ કરોડ રૂપિયાના બોગસ બિલિંગ કૌભાંડના રાજકોટના બે મોટા વેપારીની ધરપકડ કરી હતી. રાજકોટના વેપારીઓ જતીન સાકરિયા અને વૈભવ બોરિયાએ ૧૦૦થી વધારે વેપારીઓને કોઈપણ પ્રકારનો માલ આપ્યા વગર બોગસ બિલિંગ કરીને ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુની ઈનપુટ ટેક્સ ડેડિટ (આઈટીસી) લીધી હોવાનું તપાસમાં બહાર આવતાં બંનેને જાલમગા કરી દેવાયા છે. બંનેએ કુલ ૫૪૫ કરોડ રૂપિયાના બોગસ બિલો બનાવીને ૧૦૨.૨૫ કરોડ રૂપિયાની આઈટીસી અત્યાર સુધીમાં મેળવી છે. અમદાવાદ ડીજીઆઈના અમદાવાદ ઝોનના યુનિટના અધિકારીઓની કરચોરીને લગતા એક

કેસની તપાસમાં એવી માહિતી બહાર આવી હતી કે, ૨૩ જેટલી બોગસ પેઢીઓ પોલીસે કોઈ પણ માલ સપ્લાય કર્યા વગર માત્ર બોગસ બિલિંગ કરીને મોટા પ્રમાણમાં કરચોરી કરાઈ રહી છે. અધિકારીઓ દ્વારા આ અંગે ઊંડાણપૂર્વક તપાસ કરવામાં આવતાં બહાર આવ્યું કે ૨૩ પેઢી પૈકી ૧૪ પેઢી દ્વારા બોગસ બિલિંગ કરીને ૧૦૨.૨૫ કરોડની આઈટીસી મેળવી લેવામાં આવી છે. આ પેઢીઓએ માત્ર કાગળ ઉપર માલ સપ્લાય કર્યો હોવાનું બતાવીને ૪૫ કરોડ રૂપિયાના બોગસ બિલો બનાવી દીધાં હતાં. વધુ તપાસ કરતાં બહાર આવ્યું હતું કે, કેસ જતીન સાકરિયા અને વૈભવ બોરિયા આ કૌભાંડના સૂત્રધારો છે. બંને દ્વારા છેલ્લાં દોઢ વર્ષમાં ૫૪૫ કરોડ રૂપિયાનાં બોગસ બિલ બનાવીને કૌભાંડ આચર્યું હતું. જતીન સાકરિયા અને વૈભવ

બોરિયાની રાજકોટમાં આવેલી ભાડાની ઓફિસોમાં દરોડા પડતાં મોટી માત્રામાં વાંધાજનક દસ્તાવેજો, બોગસ ઇનવોઈસ, મોબાઈલ, કોમ્પ્યુટર અને સેલિંગ કરીને વહીવટ કરવામાં આવતો તેમના કૌભાંડના પુરાવા છે. ડીજીઆઈના ટોચના સૂત્રોએ જણાવ્યું કે, જતીન સાકરિયા દ્વારા જીએસટી વિભાગના અધિકારીઓ સાથે સેલિંગ કરીને વહીવટ કરવામાં આવતો હતો અને બોગસ કંપનીઓના જીએસટીના નોંધણી નંબરો મેળવવામાં આવતા હતા. આ ઉપરાંત જીએસટી રિટર્નનું પણ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ સાથે મળીને સંકલન કરવામાં આવતું હતું જે બોગસ ઇનવોઈસ બનાવવામાં મદદગારી કરતા હતા. આ રીતે બોગસ ઇનવોઈસ તૈયાર કરીને અન્ય વેપારીઓને આપવામાં આવતા હતા તેમણે ઈનપુટ ટેક્સ ડેડિટ મેળવી લેવાતી હતી.

ગુજરાતમાં છેલ્લાં બે વર્ષમાં ૫.૮૩ લાખ યુવાનોને રોજગારી મળી: કુંવરજી બાવળિયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં છેલ્લાં બે વર્ષમાં કેટલા યુવાનોને રોજગારી મળી? તે અંગે કુંવરજી બાવળિયા દ્વારા સત્તાવાર આંકડો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. કુંવરજી બાવળિયાએ કહ્યું કે, ગુજરાતમાં છેલ્લાં બે વર્ષમાં રાજ્યનો રોજગાર કચેરીઓમાં ૬,૮૨,૬૨૧ ઉમેદવારની નોંધણી કરાવી હતી. આ સંખ્યામાં ૬,૨૮,૭૨૮ ઉમેદવાર શિક્ષિત અને ૬,૮૮૨ અશિક્ષિત હોવાનું પણ પ્રધાને જણાવ્યું હતું. ગુજરાત જોડે સેવા આયોગ અને પોલીસ મરતી બોર્ડ દ્વારા સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ થકી પારદર્શક રીતે ભરતીઓ પણ કરાઈ રહી છે. આ સાથે 'અનુબંધમ' પોર્ટલ જણાવ્યું હતું તેમણે કહ્યું હતું કે, રોજગાર વિનિમય કચેરીઓ માત્ર બેરોજગારો માટે જ નહીં, પરંતુ ઉચ્ચ અભ્યાસ અને સારી કારકિર્દીના માર્ગદર્શન માટે પણ યુવાનો માટે એક મહત્વનું કેન્દ્ર બની છે, જેના પરિણામે રાજ્યના યુવાનોને રોજગારી મળી રહી છે. મહત્વની વાત એ છે કે, આ તમામ નોકરીઓ મુખ્યત્વે મેન્યુફેક્ચરિંગ, ઓટોમોબાઈલ, ટેક્સટાઈલ, આઈટી, બૉકિંગ અને વીમા ક્ષેત્ર જેવા પાનગી એકમોમાંથી આપવામાં આવી છે. બાવળિયાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, સરકાર દ્વારા પાનગી ક્ષેત્રની સાથે સાથે ગુજરાત જોડે સેવા આયોગ અને પોલીસ મરતી બોર્ડ દ્વારા સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ થકી પારદર્શક રીતે ભરતીઓ પણ કરાઈ રહી છે. આ સાથે 'અનુબંધમ' પોર્ટલ જણાવ્યું હતું તેમણે કહ્યું હતું કે, રોજગાર વિનિમય કચેરીઓ માત્ર બેરોજગારો માટે

કોરોનામાં મૃત્યુ પામેલા એસટી કર્મચારીનાં પત્નીને પાંચ નહીં, પણ ૫૦ લાખનું વળતર આપો : હાઈ કોર્ટ

મુંબઈ: કોરોના કાળ દરમિયાન ફરજ બજાવતી વખતે કોરોના સંક્રમણને કારણે મૃત્યુ પામેલા એસટી કર્મચારીના પરિવારને ૫૦ લાખ રૂપિયાનું વળતર આપવાનો આદેશ હાઈ કોર્ટે તાજેતરમાં રાજ્ય સરકારને આપ્યો હતો. કોરોના દરમિયાન એમએસઆરટીસી માટે કામ કરતા ડ્રાઈવર અને કંડક્ટર સહિત સુપરવાઈઝર કર્મચારીઓને પણ સંક્રમણનું ગંભીર જોખમ હતું. તેથી, અરજદારનો પરિવાર પાંચ લાખ નહીં, પરંતુ ૫૦ લાખ રૂપિયાના વળતર માટે પાત્ર છે, તેમ અદાલતે ઉપરોક્ત આદેશ આપતી વખતે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું.

ફડાણવીસે વિકાસનો રોડમેપ રજૂ કર્યો

મુંબઈ: રાજ્યનું બજેટ સત્ર ચાલી રહ્યું છે. ગુરુવારે વિધાનસભામાં બોલતા મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડાણવીસે આગવા મિજાજ સાથે વિપક્ષ પર પ્રહારો કર્યા અને સાથે રાજ્યના વિકાસ માટેનો રોડમેપ રજૂ કર્યો. તેમણે કહ્યું કે જ્યારે મેં વિરોધી પક્ષનો સૂર સાંભળ્યો, ત્યારે મને લાગ્યું કે તેઓ ભ્રમમાં પણ છે અને ભ્રમિત કરવા પણ માંગે છે. કેટલાક મુદ્દાઓ લોકોને મૂંઝવણમાં મૂકવા માટે ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા. દ્વિલિયન ગેલરના અર્થતંત્ર વિશે વાત થઈ. પણ અમને તેમાં કોઈ શંકા નથી. ભાસ્કર જાધવે ઘણી બધી બાબતો ઉઠાવી. તેમણે શિવાજી અને ટીપુ સુલતાનનો મુદ્દો ઉઠાવ્યો. ટીપુ સુલતાન સારો છે કે ખરાબ, તે મુદ્દો જ નથી. ફડાણવીસે આ બાબત વિપક્ષ પર પ્રહાર કરતા કહ્યું છે કે અમારો વાંધો ટીપુ સુલતાનની મહારાજ સાથે સરખામણી સામે છે. આગળ બોલતા, તેમણે કહ્યું, “જીડીપીની સરખામણીમાં કેટલું ટેવું હોવું જોઈએ? આ સંદર્ભમાં આપણી પાસે દેશમાં શ્રેષ્ઠ પેરામીટર્સ છે. એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે જીડીપીમાં હિસ્સો ઘટ્યો છે, વગેરે, પરંતુ તે સાબિત છે. દેશના જીડીપીમાં આપણો હિસ્સો ૨૦૨૧-૨૨ માં ૧૩.૧ ટકા, ૨૦૨૨-૨૩ માં ૧૩.૫ ટકા, ૨૦૨૩-૨૪ માં ૧૩.૮ ટકા અને ૨૦૨૪-૨૫ માં ૧૪ ટકા હતો. જીડીપીમાં આપણો હિસ્સો વધી રહ્યો છે. મહારાષ્ટ્રે જીડીપી દેવાના તમામ માપદંડો પૂરા

એમએસઆરટીસી દ્વારા તેમની પત્નીને માત્ર પાંચ લાખ રૂપિયાનું વળતર આપવામાં આવ્યું હતું. આ નિર્ણયને અરજદારે હાઈ કોર્ટમાં પડકાર્યો હતો. ન્યાયાધીશ મકરંદ કપૂરે અને ન્યાયાધીશ શ્રીરામ મોડકની બેન્ચે તેમની અરજીનો નિર્ણય લેતા તેમની અરજીને માન્ય ગણાવી હતી. કોરોના દરમિયાન વડાલા ડેપોમાં ટ્રાફિકની દેખરેખ માટે અરજદારના પતિની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. તેથી ભલે તે ડ્રાઇવર ન હતો, પરંતુ ફરજ બજાવતી વખતે તે ડ્રાઇવર અને કંડક્ટરના સંપર્કમાં આવ્યો. કોરોના સમયગાળા દરમિયાન, પરિવહન સહિતની જાહેર સેવાઓ ગંભીર અવરોધો હેઠળ કામ કરી રહી હતી અને આવા ક્ષેત્રમાં ફરજ બજાવતા દરેક કર્મચારીને ચેપનું જોખમ વધારે હતું. તેથી કોર્ટે એસટી વહીવટીતંત્રને અરજદારની પત્નીને બાકી રહેલ ૪૫ લાખ રૂપિયાનું વળતર ચૂકવવાનો પણ આદેશ આપ્યો હતો.

કર્યા છે. અર્થતંત્ર સમજતા નેતાને આંકડાઓ આપીને સમજાવવાની જરૂર ન પડે. એમ કહીને તેમણે આ પ્રસંગે જયંત પાટિલ પર પણ કટાક્ષ કર્યો હતો. મણે કહ્યું કે ભલે હવે દસ ઓઘોડિય રાજ્યો છે, પણ જીડીપીમાં આપણો હિસ્સો વધી રહ્યો છે. અમે મરાઠા ભિસ્ત્ર મેળવ્યા અને મહારાષ્ટ્ર ધર્મ બજાવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છીએ. વિપક્ષની કેસેટ ગુજરાત પર અટકી ગઈ છે. ૨૦૨૨ થી વિપક્ષ ઉઘોગો રાજ્યની બહાર જઈ રહ્યા છે એ ગુરૂં ગાઈ રહ્યા છે. જો તેઓ આ મુદ્દાનો અભ્યાસ કરીને રજૂ કરે તો સારું રહેશે. વિપક્ષ ગોબલ્ડ સિદ્ધાંતનું પાલન કરી રહ્યું છે. આ સરકાર ૨૦૨૯ સુધી કાર્યરત છે, એમ ફડાણવીસે કહ્યું હતું. દરમિયાન, ૨૦૩૪, ૨૦૪૭ માટે વિકસિત મહારાષ્ટ્રના દરતાવેજ જુઓ, દરેક જિલ્લા માટે એક યોજના તૈયાર કરવામાં આવી છે. આ માટે ૨૫ ટકા બંડોળ ઉઠકઈ તેને આપવું પડશે. અમે ખરેખર તેનો અમલ કરી રહ્યા છીએ. અમે ૨૦૪૭ સુધીમાં અર્થતંત્રને પાંચ દ્વિલિયનનું બનાવવા માંગીએ છીએ. અમે દર વર્ષે ૧૦ લાખ નોકરીઓનું સર્જન કરવા માંગીએ છીએ. અમે અદ્યતન ટેકનોલોજી, કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા, નાણાકીય શિસ્ત અને કાયમી વિકાસ દ્વારા રાજકોષીય પાઠને ર.૫ ટકાથી નીચે લાવવા માંગીએ છીએ, અને અમે આવકના વેકલિયક સ્ત્રોતો શોધી રહ્યા છીએ. અમે એક વિઝન મેનેજમેન્ટ યુનિટ બનાવ્યું છે, એમ ફડાણવીસે આ પ્રસંગે જણાવ્યું હતું.

પાયમાં પાનાનું ચાલુ

મુંબઈગરાએ

હતી. છતાં મુંબઈમાં એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ મધ્યમ શ્રેણીમાં જ નોંધાઈ રહ્યો હતો. જોકે મંગળવારથી મુંબઈમાં હવાની ગુણવત્તામાં હળવો સુધારો જણાઈ રહ્યો હતો. તેમાં પણ છેલ્લા ત્રણ દિવસથી એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ સમાધાનકારક શ્રેણીમાં નોંધાઈ રહ્યો હતો. નિષ્ણાતોના કહેવા મુજબ હાલ મુંબઈમાં દરિયામાંથી ઝડપી ગતિએ પશ્ચિમી પવનો જમીન તરફ ફૂંકાઈ રહ્યા છે અને ઝડપી પવનો ધૂળના કણોને આગળ ખેંચી જતા હોય છે. તેને કારણે તાપ્તપૂરતા સમય માટે હવાની ગુણવત્તામાં સુધારો થઈ રહ્યો છે. મુંબઈમાં સામાન્ય રીતે ચોમાસા બાદ પવનોની દિશા બદલાતી હોય છે. પવન ધીમા પડી જતા હોય છે અને તેને કારણે વાતાવરણમાં રહેલી ધૂળ અને પ્રદૂષણ હવામાં જ તરતી રહે છે. નૈસર્ગિક અને માનવનિર્મિત કારણથી મુંબઈમાં પ્રદૂષણનું સ્તર વધતું હોય છે. જોકે હાલ મુંબઈમાં પવનની ઝડપ વધી છે, તેથી હવાની ગુણવત્તામાં પણ સુધારો થવામાં મદદ મળી છે. મહારાષ્ટ્ર પોલ્યુશન કંટ્રોલ બોર્ડ મુજબ મુંબઈમાં હાલ કલાકના ૪૩ કિલોમીટરની ઝડપે પવન ફૂંકાઈ રહ્યા છે. શહેર અને ઉપનગરનાં ૨૭ હવાની ગુણવત્તા માપવાના સાધન બેસાડવામાં આવ્યા હતા. જેમાંથી સાત સેન્ટરમાં નવ સ્ટેશનમાં સૌથી ઓછું પ્રદૂષણ નોંધાયું હતું અને એક્યુઆઈ પચાસથી નીચે નોંધાયો હતો. સૌથી ઓછા હવા બોરીવલીમાં રહી હતી. અહીં એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ ૧૮ નોંધાયો હતો. એ બાદ મુલુંડમાં એક્યુઆઈ ૨૨ નોંધાયો હતો. ‘સમીર’ એપના આંકડા મુજબ જાન્યુઆરી મહિનામાં ફક્ત આઠ વખત એક્યુઆઈ સમાધાનકારણ શ્રેણીમાં નોંધાયો હતો. જાન્યુઆરી મહિનામાં સૌથી વધુ પ્રદૂષિત હવા ચાર જાન્યુઆરીના નોંધાઈ હતી. એ દિવસે એક્યુઆઈ ૧૪૦ નોંધાયો હતો. ફેબ્રુઆરીમાં અત્યાર સુધી ફક્ત છ વખત હવા સમાધાનકારક શ્રેણીમાં નોંધાઈ છે, જેમાં સૌથી વધુ પ્રદૂષિત હવા ૨૧ ફેબ્રુઆરીના નોંધાઈ હતી અને એક્યુઆઈ ૧૪૫ નોંધાયો હતો.

રોચનુરમાં અંદરકન્ટ્રેક્શન

થયું હોવાનું હોસ્પિટલના ડોક્ટરે જણાવ્યું હતું. તો બાકીના પાંચમાંથી બાવીસ વર્ષના ગુણધર રાધન હાલત ક્રિટીકલ છે. આ દુર્ઘટનામાં મૃત્યુ થયું હતું. આ દુર્ઘટના બાદ સ્થાનિક રહેવાસીઓએ એવો આરોપ કર્યો હતો કે મજૂરોની સુરક્ષાને લગતા કોઈ પણ સાધન ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા નહોતા. પોલીસ આ બાબતે વધુ તપાસ કરી રહી છે. આ દુર્ઘટના બાદ મેયર રીતુ તાવડે સહિત પાલિકાના વિરોધપક્ષ નેતા ઘટના સ્થળે પહોંચી ગયા હતા. મેયરે બાંધકામમાં બેદરકારી દાખવવા બદલ જવાબદાર ડેવલપર અને કન્ટ્રેક્ટર સામે આકરા પગલાં લેવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. તેમ જ જવાબદાર સામે સદોષ મનુષ્યવધ ગુનો નોંધવા પર પણ તેમણે ભાર આપ્યો હતો. એ સાથે જ તેમણે પાલિકા અને મહારાષ્ટ્ર હાઉસિંગ એન્ડ એરિયા ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (મહાડા)ને ભવિષ્યમાં આવા અકસ્માત ન બને તે માટે તમામ આવશ્યક પગલાં અમલમાં મૂકવાનો નિર્દેશ પણ આપ્યો હતો.

પ્રદૂષણ માટે

સાઈટ પર સતત ઈન્સ્પેક્શન કરવામાં આવે છે. પાલિકાના અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ બીજી ફેબ્રુઆરીથી ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ દરમિયાન મુંબઈમાં જુદા જુદા ૧,૦૮૨ સ્થળો પર ઈન્સ્પેક્શન કરવામાં આવ્યું હતું અને દરમિયાન નિયમોનું ઉલ્લંઘન થતું હોવાનું જણાઈ આવતા તો ૧૩૫ બાંધકામને કારણે દર્શાવેલ નોટિસ ફટકારવામાં આવી છે. તો ૮૨ કન્ટ્રેક્શન સાઈટને સ્ટોપ વર્કની નોટિસ ફટકારવામાં આવી છે. એ સાથે જ અગાઉ જેમને કારણે દર્શાવેલ નોટિસ આપી હતી તેમાંથી અમુક લોકોએ આપેલી સમયમર્યાદામાં ગાઈડલાઈનને અમલમાં મૂકતા ૪૮ લોકોને આપેલી સ્ટોપ વર્કની નોટિસ પાછી ખેંચવામાં આવી હતી. નોંધનીય છે કે મુંબઈમાં છેલ્લા થોડા વર્ષોમાં વાતાવરણમાં પ્રદૂષણનું સ્તર સતત વધી રહ્યું છે. હવાની ગુણવત્તા કથળી જવાને કારણે એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ પણ સતત ઊંચો નોંધાઈ રહ્યો હતો. હાઈ કોર્ટે પણ મુંબઈમાં વધી રહેલા પ્રદૂષણને ઠીક ઠીક કરવામાં અત્યાર સુધી કોઈ પગલાં લેવાઈ નથી. તેથી પાલિકા દ્વારા પ્રદૂષણને નિયંત્રણમાં લાવવા માટે ૨૮ મુદ્દા સાથેની ગાઈડલાઈન અમલમાં મૂકી હતી. આ દરમિયાન વાતાવરણમાં રહેણા ધૂળનું પ્રમાણ ઘટાડવા માટે મુંબઈ મહાનગરપાલિકા દ્વારા રસ્તા સહિત અનેક સાર્વજનિક સ્થળે સ્વચ્છતા ઝુંબેશ અમલમાં મૂકી રહી છે. એ દરમિયાન પાણીના ટેન્કર દ્વારા ૧,૫૪૫.૦૮ કિલોમીટર અંતરના રસ્તા સાફ કરવામાં આવ્યા હતા. તો ૬૮૪.૮ કિલોમીટરના રસ્તાને સાફ કરવા માટે રસ્તા પર ભિંટાઈ જમીનનો ઉપયોગ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

શિવડી-વરલી

આસપાસ આચાર્ય ડીડે રોડ પર શિવડી-વરલી એલિવેટર બ્રિજનું કામ ચાલી રહ્યું હતું એ દરમિયાન ઉપરથી લોખંડનો સળિયો નીચેથી પસાર થઈ રહેલા યુવક પર પડતા તે ગંભીર રીતે જખમી થયો હતો. સ્થાનિક રહેવાસીઓએ જખમી થયેલા ગુણેશ વિષ્ણુ બુઘલેને પરેલની ખાનગી હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યો હતો. હોસ્પિટલના જણાવ્યા અનુસાર ગણેશની હાલત સ્થિર છે અને તે સારવારને પ્રતિસાદ આપી રહ્યો છે. આ દુર્ઘટના બાબતે એમએમઆરટીએ જણાવ્યું હતું કે વરલી-શિવડી એલિવેટર બ્રિજ પ્રોજેક્ટના કામ દરમિયાન કન્ટ્રેક્ટર દ્વારા થાંભલા (પીઅર)નો લોખંડનો સળિયો બેસાડવાનું કામ ચાલી રહ્યું હતું ત્યારે આ દુર્ઘટના બની હતી. આ કામ દરમિયાન સ્ટીલનો એક સળિયો નીચે પડ્યો હતો અને તે બેરિકેડ્સ પર પડ્યા બાદ એક રાહદારીને વાગ્યો હતો. યુવકને માથા પર ઈજા પહોંચી હતી. તે તાત્કાલિક પરેલમાં આવેલી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. યુવકને માથા પર ચાર ટોંકા આવ્યા હોઈ તેની તબિયત સ્થિર છે. આ દુર્ઘટનાની જાણ થતા જ એમએમઆરટીએના અધિકારીઓ ઘટના સ્થળે પહોંચી ગયા હતા અને લોખંડનો સળિયો કેવી રીતે પડ્યો તેની તપાસ કરવામાં આવ્યા બાદ તેનો અહેવાલ જાહેર કરવામાં આવશે એવું કહ્યું હતું. એમએમઆરટીએના અધિકારીઓએ જખમી યુવકની હોસ્પિટલમાં મુલાકાત લીધી હતા અને તેની પૂરી સારવારનો ખર્ચ એમએમઆરટીએ દ્વારા ઉપાડવામાં આવશે એવું જાહેર કર્યું હતું. તેની પૂરી સારવારનો ખર્ચ એમએમઆરટીએના અધિકારીએ આ દુર્ઘટના બાબતે કહ્યું હતું કે સાર્વજનિક સુરક્ષા તેમને પ્રાધાન્ય આપે છે. આ પ્રકરણમાં એમએમઆરટીએ દ્વારા પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ કન્સલ્ટન્ટ (મેસર્સ એસટીયુપી) અને પ્રોજેક્ટ કન્ટ્રેક્ટર (મેસર્સ જે. કુમાર પ્રોજેક્ટ લિમિટેડ) આ બંનેને કારણે દર્શાવેલ નોટિસ (શો-કોઝ) ફટકારી છે. આ બેદરકારી બદલ જવાબદાર રહેલા સામે કડક પગલા લેવામાં આવશે એવું પણ તેમણે કહ્યું હતું. પ્રોજેક્ટની સાઈટ પર સુરક્ષાને લગતી તમામ ઉપાયોજના અને નિયમોનું પાલન કરવા બાબતે તાત્કાલિક સમીક્ષા શરૂ કરવામાં આવી છે. આવી ઘટનાનું પુનરાવર્તન ટાળવા માટે સલામતી વધારવા અને નિર્ધારિત નિયમોનું કડક પાલક કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હોવાનું પણ એમએમઆરટીએ કહ્યું હતું.

મરીન ડ્રાઇવ પર

ચારકોપનો રહેવાસી છે અને એ જ વિસ્તારમાં કામ કરે છે. ચંદ્રેશ ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ મરીન ડ્રાઇવ ખાતે ફરવા માટે આવ્યો હતો, જ્યાં તેણે વીડિયો બનાવ્યો હતો, જેમાં ગોળીબારની ધમકી અપાઇ હતી અને વીડિયો બાદમાં અપલોડ કર્યો હતો. સોશિયલ મીડિયા પર અપલોડ થયેલા વીડિયો પર પોલીસનું ધ્યાન જતાં તપાસ હાથ ધરાઇ હતી અને ત્યાર બાદ ચંદ્રેશને તાબામાં લેવાયો હતો. તપાસ દરમિયાન પોલીસને જાણવા મળ્યું હતું કે ચંદ્રેશના પિતાની ઓગસ્ટ, ૨૦૨૫માં જમીનના વિવાદને લઇ હત્યા કરવામાં આવી હતી. પોલીસને શંકા છે કે આરોપીએ આ વીડિયો બદલો લેવાને ઇરાદે અથવા તેના સંબંધીઓને રાહવા બનાવ્યો હશે, જેમને તે હત્યામાં સામેલ હોવાનું માને છે. કાંઇમ બ્રાન્ચના અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે આરોપીનો મોબાઇલ તપાસવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પિસ્તોલની અનેક તસવીરો મળી આવી હતી. આથી પોલીસને શંકા છે કે તે હથિયાર ખરીદવાની યોજના બનાવી રહ્યો હશે. ચંદ્રેશની ઘરપકડ કરાયા બાદ તેને કોર્ટમાં હાજર રરવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં તેને પોલીસ કસ્ટડી ફટકારવામાં આવી હતી.

આજે રેલવેનો

કારણે લોકલ ટ્રેનો પોતાના નિર્ધારિત સમય કરતાં મોડી પડશે. હાર્બર લાઈન પર સવારે ૧૧:૧૦ વાગ્યાથી બપોરે ૪:૧૦ વાગ્યા સુધી પનવેલ-વાશી વચ્ચે અપ અને ડાઉન લાઈન પર બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. આ બ્લોકને કારણે સીએસએમટી- બેલાપુર, પનવેલ વચ્ચે અને પનવેલ, બેલાપુર-સીએસએમટી વચ્ચે ટ્રેનવ્યવહાર સંપૂર્ણપણે બંધ રહેશે. પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે સીએસએમટી-વાશી અને યાણે-વાશી વચ્ચે સ્પેશિયલ ટ્રેનો દોડાવવામાં આવશે. પશ્ચિમ રેલવેની વાત કરીએ તો પશ્ચિમ રેલવેમાં સવારે ૧૧ થી બપોરે ૪ વાગ્યા સુધી બોરીવલી અને ભાંધંદર સ્ટેશન વચ્ચે અપ અને ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોક દરમિયાન તમામ ફાસ્ટ ટ્રેનો સ્લો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. આ કારણે પશ્ચિમ રેલવેની ટ્રેનો ૧ થી ૨૦ મિનિટ મોડી દોડશે.

ખોટમાં ચાલી રહેલી મહારાષ્ટ્ર સ્ટેટ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશનની નવી ડીઝલ ખરીદી નીતિને પડકાર

ઈન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશને હાઈ કોર્ટના દરવાજા ખખડાવ્યા

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ માટેની નવી ડીઝલ ખરીદી નીતિ વિરુદ્ધ જાહેર ક્ષેત્રની ઇંધણ કંપની ઈન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશને હાઈ કોર્ટના દરવાજા ખખડાવ્યા છે. ઈન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશનની અરજી પર મુખ્ય ન્યાયાધીશની અધ્યક્ષતાવાળી બંડપીઠ સમક્ષ તાજેતરમાં સુનાવણી હાથ ધરવામાં આવી હતી. તે સમયે, બંડપીઠે મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમને નોટિસ પાઠવી હતી અને ૨૪ માર્ચ સુધીમાં અરજી પર જવાબ દાખલ કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. સાથે જ અદાલતે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે એમએસઆરટીસી દ્વારા નવી નીતિ મુજબ લેવાયેલ કોઈપણ નિર્ણય અરજીના અંતિમ ચુકાદાને આધીન રહેશે. રાજ્ય પરિવહન બસ માટે ડીઝલ ખરીદવાની પદ્ધતિ બદલવાની નીતિને કારણે, ખોટમાં ચાલતા

નિગમને દર વર્ષે ૨૦૦ કરોડ રૂપિયા સુધીની ખર્ચ થઈ શકે છે. બદલાયેલી નીતિ મુજબ એમએસઆરટીસીએ જાહેર ક્ષેત્રની તેલ કંપનીઓ પાસેથી સીધું ડીઝલ ખરીદવાને બદલે તેમની ૧૬,૭૦૦ એસટી બસો માટે પાંચ વર્ષના સપ્લાય કોન્ટ્રાક્ટ માટે સ્પર્ધાત્મક ટેન્ડર મગાવવાનો નિર્ણય લીધો છે. જેને ઈન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે. અત્યાર સુધી નિગમ ઈન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ અને ભારત પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ જેવી જાહેર ક્ષેત્રની ઓઈલ માર્કેટિંગ કંપનીઓ પાસેથી મોટા જથ્થામાં સીધી ખરીદી કરતું હતું. જોકે તેની નીતિ મુજબ હવે કોઈપણ પક્ષપાત વગર નવા ઈ-ટેન્ડર કોન્ટ્રાક્ટ સ્પર્ધાત્મક બોલી માટે ખુલ્લા મૂકવામાં આવશે. ■

સગીરાનું જાતીય શોષણ ‘જઘન્ય’

થાણેની વિશેષ કોર્ટે આરોપીને ૧૦ વર્ષની સખત કેદ ફટકારી

થાણે: થાણેની વિશેષ કોર્ટે ૨૦૨૧માં સગીરાનું જાતીય શોષણ કરવા બદલ આરોપીને ૧૦ વર્ષની સખત કેદ ફટકારી હતી. કોર્ટે નોંધ્યું હતું કે ગુનો ‘જઘન્ય’ હતો અને તેમાં કોઈ દયા દાખવવી નહીં જોઈએ. જોકે આરોપીનો ડીએનએ રિપોર્ટ પીડિતાના શીશુ સાથે મેંચ થતો નહોતો. આમ છતાં તેની વિરુદ્ધ પૂરતા મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાઓને જોતાં એવું કહી શકાય નહીં કે તેણે પીડિતાનું જાતીય શોષણ કર્યું નથી, એમ એડિશનલ સેશન્સ જજ ડી.એસ. દેશમુખે જણાવ્યું હતું. આ માટે ૨૫ ટકા બંડોળ ઉઠકઈ તેને આપવું પડશે. અમે ખરેખર તેનો અમલ કરી રહ્યા છીએ. અમે ૨૦૪૭ સુધીમાં અર્થતંત્રને પાંચ દ્વિલિયનનું બનાવવા માંગીએ છીએ. અમે દર વર્ષે ૧૦ લાખ નોકરીઓનું સર્જન કરવા માંગીએ છીએ. અમે અદ્યતન ટેકનોલોજી, કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા, નાણાકીય શિસ્ત અને કાયમી વિકાસ દ્વારા રાજકોષીય પાઠને ર.૫ ટકાથી નીચે લાવવા માંગીએ છીએ, અને અમે આવકના વેકલિયક સ્ત્રોતો શોધી રહ્યા છીએ. અમે એક વિઝન મેનેજમેન્ટ યુનિટ બનાવ્યું છે, એમ ફડાણવીસે આ પ્રસંગે જણાવ્યું હતું.

તપાસકર્તા પક્ષ અનુસાર મે, ૨૦૨૧માં આ ઘટના બની હતી. કાશીમીરા વિસ્તારના રહેવાસી સદામે ટ્યુશન ક્લાસીસમાં જઇ રહેલી પીડિતાને માર્ગમાં આંતરી હતી. હિન્દીમાં પત્ર લખવા માટે મદદ જોઈતી હોવાનું બહાનું કરીને તે પીડિતાને પોતાના ઘરે લઇ ગયો હતો, જ્યાં તેની સાથે કુદર્મ આચરવામાં આવ્યું હતું. ઓગસ્ટ, ૨૦૨૧માં સગીરાના પેટમાં દુખાવો ઊપડ્યો હતો અને તે ગર્ભવતી હોવાનું જાણવા મળ્યા બાદ ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. ટ્રાયલ દરમિયાન એ પણ સામે આવ્યું હતું કે પીડિતા પર અલગ અલગ ઘટનાઓમાં બે વ્યક્તિએ જાતીય શોષણ કર્યું હતું અને પોલીસે બે કેસ નોંધ્યા હતા. બચાવ પક્ષે આરોપીના છુટકારા માટે દલીલ કરી હતી અને કહ્યું હતું કે ડીએનએ રિપોર્ટ પીડિતાના શીશુ સાથે મેંચ થતો નથી. જોકે જજે પીડિતાની જુબાની અને તબીબી પુરાવાને આધારે દલીલને ફગાવી દીધી હતી. (પીટીઆઇ) ■

મરાઠા ખબર માટેની સૂચના	મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ સ્વીકારવામાં આવશે	(૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાયેલાં વધારાના નામોની કાપકૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક
------------------------	--	--

જૈન મરણ

વેરાવળ દશા શ્રીમાળી જૈન સ્વ. કાન્તાબેન કાન્તિલાલ શાહના સુપુત્ર સેવંતીભાઈ તે સરલાબેનના પતિ. સોના (નીવા) અને જૈમિનના પિત્રાશ્રી. ક્ષીરો અને કિષોનાના દાદા. કેહાન વોરાના નાના. ભાવેશ વોરા અને વિ. હેમાલીના સસરા. સ્વ. સુભાવચંદ, સ્વ. રમેશભાઈ, હર્ષવંદના, બીના વિખીન શેઠ, જયશ્રી શરદ શેઠ, ચંદા (નેહા) અખિન શાહના ભાઈનું અવસાન તા. ૨૦-૨-૨૬ના દિવસે થયેલ છે. પ્રાર્થનાસભા અને લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

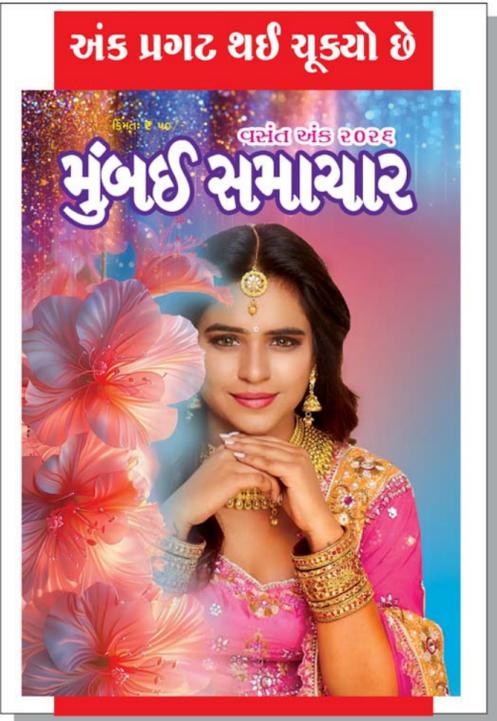
ધોધારી વિશા શ્રીમાળી જૈન દેવગણ નિવાસી હાલ મલાડ આશાબેન હરીશભાઈ લાલચંદ શાહના સુપુત્ર હર્ષિત (ઉ. વ. ૭૮) શનિવાર, તા. ૨૮-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે કૃપાના પતિ. ખ્વાઈશના પિતા. રોહનના ભાઈ. આકાંક્ષાના જેઠ. અરવિંદકુમાર મગનલાલ શાહ મહડાવાળાના જમાલ. લૌકિક વ્યવહાર રાખેલ નથી. નિ. બી/૬૦૩, માઇ ભુવન, ચેન્નૈ.પ્રેસવાલાની સામે, દાદી શેઠ રોડ, મલાડ (વેસ્ટ).

ઝાલાવાડી દશા શ્રીમાળી મુ. પુ. જૈન સુદામન નિવાસી હાલ બોરીવલી, સ્વ. શારદાબેન ભાઈલાલ શાહના પુત્ર મહેન્દ્રભાઈ (ઉ. વ. ૭૩) ૨/૭/૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે કલ્યાણબેનના પતિ. શ્રેણિક તથા ચેતાના પિતા. ધીરન તથા દીપતના સસરા. સ્વ. જસુવિંત સવાઈલાલ શાહના જમાઈ. પ્રાર્થનાસભા તથા લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

દિગંબર જૈન જામનગર નિવાસી હાલ બોરીવલી, પ્રતાપરાય જગજીવનદાસ મહેતા (ઉ. વ. ૭૬) ૨૬/૨/૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે ક્રેકિલાબેનના પતિ. રૂચિતા તથા દીપનના પિતા. સ્વ. કાશીમીરા વિસ્તારના રહેવાસી સદામે ટ્યુશન ક્લાસીસમાં જઇ રહેલી પીડિતાને માર્ગમાં આંતરી હતી. હિન્દીમાં પત્ર લખવા માટે મદદ જોઈતી હોવાનું બહાનું કરીને તે પીડિતાને પોતાના ઘરે લઇ ગયો હતો, જ્યાં તેની સાથે કુદર્મ આચરવામાં આવ્યું હતું. ઓગસ્ટ, ૨૦૨૧માં સગીરાના પેટમાં દુખાવો ઊપડ્યો હતો અને તે ગર્ભવતી હોવાનું જાણવા મળ્યા બાદ ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. ટ્રાયલ દરમિયાન એ પણ સામે આવ્યું હતું કે પીડિતા પર અલગ અલગ ઘટનાઓમાં બે વ્યક્તિએ જાતીય શોષણ કર્યું હતું અને પોલીસે બે કેસ નોંધ્યા હતા. બચાવ પક્ષે આરોપીના છુટકારા માટે દલીલ કરી હતી અને કહ્યું હતું કે ડીએનએ રિપોર્ટ પીડિતાના શીશુ સાથે મેંચ થતો નથી. જોકે જજે પીડિતાની જુબાની અને તબીબી પુરાવાને આધારે દલીલને ફગાવી દીધી હતી. (પીટીઆઇ) ■

મરણ

રોશન જાહંગીર નેતરવાલા તે મરહુમો મેહર દારબચા આઠાજનીવાના દીકરી. તે કમલ ને બીનાબકરના માતાજી. તે મરહુમ જાહંગીરના ધન્યાની. તે ઝરીર ને મરહુમ અસપીના બહેન. તે માલકમના સાસુજી. તે દાયાના, ખરીઝાઈ, શીરીન ને મથીયરના મમજીજી. (ઉ. વ. ૮૪) ૨૬. ૩-૨૪, પીનેલ એપાર્ટમેન્ટ, ૫૦૧ સી.એચ.એસ. લિમિટેડ, અંબેજકર રોડ ને ૩૩મા રોડના જંકશન પર, બાંદ્રા-મુંબઈ ૪૦૦૦૫૬. ઉદ્દમણની કિશા : તા ૨-૩-૨૬ ને ૩-૨૬ ને બપોરે ૩.૪૫ વાગે ઉપરની હોડીવાલા બંગલીમાં છે.જી.

મુંબઈગરાએ એક વર્ષ બાદ ચોખ્ખી હવા શ્વાસમાં લીધી

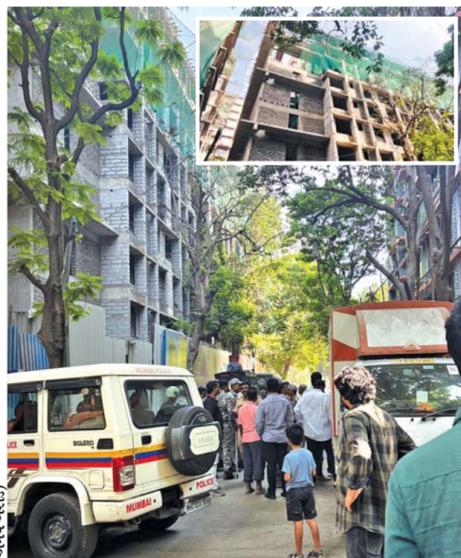
► બોરીવલીમાં સૌથી ચોખ્ખી હવા: એક્યુઆઈ ૧૯
► મુંબઈનો સરેરાશ એક્યુઆઈ ૫૮

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈમાં છેલ્લા ત્રણ દિવસથી પ્રદૂષણનું પ્રમાણ ઘટીને હવા ચોખ્ખી થઈ છે. વાતાવરણમાંથી પ્રદૂષણ ઘટતા આકાશ એકદમ ચોખ્ખુ થઈને બ્લુ સ્કાય જોવા મળ્યું હતું. એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ પણ સરેરાશ ૫૮ નોંધાયો હતો, જે સમાધાનકાર શ્રેણીમાં આવે છે. તો મુંબઈમાં સૌથી ચોખ્ખી વાતાવરણ બોરીવલી પૂર્વમાં રહ્યું હતું. અહીં સરેરાશ એક્યુઆઈ ૧૯ નોંધાયો હતો. છેલ્લે મુંબઈમાં ગયા વર્ષે ત્રણ નવેમ્બરના એક્યુઆઈ આટલો નીચો નોંધાયો હતો. મુંબઈમાં છેલ્લા અનેક દિવસોથી પ્રદૂષણનું પ્રમાણ વધી ગયું હતું અને તેને કારણે દિવસભર વિઝિબિલિટી પણ ઓછી રહેતી હતી. એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ પણ અનેક વિસ્તારોમાં જોખમી શ્રેણીમાં નોંધાઈ રહ્યો હતો, જેમાં ગયા અઠવાડિયામાં એક્યુઆઈ ૧૪૫ સુધી પહોંચી ગયો હતો. જોકે આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં હવાની ગુણવત્તામાં સુધારો જોવા મળ્યું હતું અને બુધવારે સરેરાશ એક્યુઆઈ ૮૩ નોંધાયો હતો. ગુરુવારથી શનિવાર સુધીમાં હવાની ગુણવત્તામાં હજી સુધારો જણાયો હતો એ એક્યુઆઈ ગુરુવારે ૬૩, શુક્રવારે ૫૪ અને શનિવારે ૫૮ નોંધાયો હતો. મુંબઈમાં મોટા પ્રમાણમાં ચાલી રહેલા ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટની સાથે જ રિવલવમેન્ટનું પ્રમાણ વધી જવાથી સતત વાયુ પ્રદૂષણમાં વધારો થઈ રહ્યો હતો. મુંબઈ મહાનગરપાલિકા પ્રદૂષણને નિયંત્રણમાં લાવવા માટે અનેક ઉપાયોજના પણ અમલમાં મૂકી (જુઓ પાનું ૪) ►►

ચેમ્બુરમાં અંડરકન્સ્ટ્રક્શન બિલ્ડિંગમાં આઠમા માળથી છ મજૂર પડ્યા

એકનું મોત, એકની હાલત ગંભીર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: ચેમ્બુરમાં સુભાષ નગર પરિસરમાં અંડર કન્સ્ટ્રક્શન બિલ્ડિંગના આઠમા માળ પરથી પડીને છ મજૂરો ગંભીર રીતે જખમી થયા હોવાની દુર્ઘટના શનિવારે બની હતી. તમામ મજૂરોને ઘાટકોપરની રાજવાડી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, જેમાંથી એકનું મૃત્યુ થયું હતું. તો એકની હાલત ગંભીર હોઈ બાકીના જખમી પર સારવાર ચાલી રહી છે. ચેમ્બુરના સુભાષ નગરમાં છેલ્લા અનેક વર્ષોથી જૂની બિલ્ડિંગોનું રિવલવમેન્ટનું કામ મોટા પાયા પર ચાલી રહ્યું છે. બિલ્ડિંગ નંબર ૩૬ નું પણ રિવલવમેન્ટનું કામ ચાલી રહ્યું હતું શનિવારે સવારના મજૂરો આઠમા માળ પર કામ કરી રહ્યા હતા ત્યારે અચાનક છ મજૂર ઉપરથી નીચે પડ્યા હતા. ઘટનાની જાણ થતા જ પોલીસ ઘટના સ્થળે પહોંચી ગઈ હતી અને પોલીસે જખમી મજૂરોને રાજવાડી હોસ્પિટલમાં દાખલ કર્યા હતા. જોકે સારવાર અગાઉ જ રામલલ્લુ નામના મજૂરનું મૃત્યુ (જુઓ પાનું ૪) ►►

આજે રેલવેની ત્રણેય લાઇનમાં બ્લોક

મુંબઈ: મુંબઈની લાઈફલાઈન ગણાતી લોકલ ટ્રેનના ટ્રેન અને સિગ્નલ સિસ્ટમની જાળવણી માટે રવિવારે મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. પ્રમાણે પહેલી માર્ચ, ૨૦૨૬ના રોજ રેલવેની ત્રણેય લાઈન પર 'મેગા બ્લોક' હાથ ધરવામાં આવશે, જેને કારણે રવિવારે રજાના દિવસે પણ ટ્રેનોના ધોંધિયા જોવા મળશે. મધ્ય રેલવેના અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતી અનુસાર રવિવારે સવારે ૧૧ વાગ્યાથી બપોરે ૪ વાગ્યા સુધી માટુંગા અને મુલુંડ વચ્ચે અપ અને ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકને કારણે માટુંગા અને મુલુંડ વચ્ચે અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લોકલ અપ-ડાઉન સ્વો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. જેને (જુઓ પાનું ૪) ►►

શિવડી-વરલી બ્રિજ પાસે લોખંડનો સળિયો પડતાં યુવક જખમી

પ્રોજેક્ટ મેનેજમેન્ટ કન્સલ્ટન્ટ અને પ્રોજેક્ટ કોઓર્ડિનેટરને કારણે દર્શાવો નોટિસ
બેદરકારી બદલ જવાબદાર સામે કડક પગલાં લેવામાં આવશે: એમએમઆરડીએ
(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈમાં ઓટોરિક્ષા પર મેટ્રો લાઈન-ચારનો સ્લેબ તૂટીને એકનું મૃત્યુ થયું હોવાની દુર્ઘટના હજી તાજી છે ત્યાં શુક્રવારે ફરી એક વખત બ્રિજના કામ દરમિયાન લોખંડનો સળિયો નીચે પડતા એક યુવક જખમી થયો હોવાની દુર્ઘટના બની હતી. આ દુર્ઘટના બાદ મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજન ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી (એમએમઆરડીએ) તપાસનો આદેશ આપીને કોન્ટ્રેક્ટર અને કન્સલ્ટન્ટને કારણે દર્શાવો નોટિસ ફટકારી હતી. એમએમઆરડીએ દ્વારા શિવડી-વરલી એલિવેટેડ બ્રિજનો પ્રોજેક્ટ હાથ ધરવામાં આવ્યો છે. શુક્રવાર સાંજના ૬.૩૦ વાગ્યાની (જુઓ પાનું ૪) ►►

પ્રદૂષણ માટે જવાબદાર ૯૩ કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટને સ્ટોપ વર્કની નોટિસ

ફેબ્રુઆરીમાં ૧,૦૮૦ જગ્યાએ ઈન્સ્પેક્શન અને ૧૩૫ કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટને કારણે દર્શાવો નોટિસ ફટકારાઈ
(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈમાં પ્રદૂષણને રોકવા માટે મુંબઈ મહાનગરપાલિકા દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી ગાઈડલાઈનનું ચોચ રીતે પાલન થાય છે કે તપાસવા માટે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ઝુંબેશ હાથ ધરાઈ હતી, જે હેઠળ ૧,૦૮૨ સ્થળોએ ઈન્સ્પેક્શન કર્યા બાદ વિજિલન્સ ટીમને તપાસમાં ૯૩ કેકાણે નિયમોનું ઉલ્લંઘન થતું હોવાનું જણાઈ આવતા તાત્કાલિક ધોરણે સ્ટોપ વર્કની નોટિસ ફટકારવામાં આવી છે. મુંબઈમાં પ્રદૂષણને નિયંત્રણમાં રાખવા અને હવાની ગુણવત્તા ટકાવી રાખવા અનેક ઉપાયોજનાની સાથે ગાઈડલાઈનને અમલમાં મૂકવામાં આવી છે. પ્રદૂષણ માટે મુખ્યત્વે જવાબદાર ગણાતી કન્સ્ટ્રક્શન સાઈટ પર ખાસ નજર રાખવા પાલિકાના વોર્ડ સ્ટર વિજિલન્સ ટીમ પણ બનાવવામાં આવી છે અને તેમના દ્વારા મુંબઈમાં જુદી જુદી કન્સ્ટ્રક્શન (જુઓ પાનું ૪) ►►

નાશિકમાં એર હોસ્ટેસની તબિયત લથડતાં ફ્લાઈટ પાંચ કલાક મોડી પડી

નાશિક: નાશિકના ઓઝર એરપોર્ટ પરથી શુક્રવારે બપોરે બેંગલુરુ જનારી ફ્લાઈટ ટેક ઓફ કરે એ પહેલા એર હોસ્ટેસની તબિયત અચાનક લથડી હતી. એર હોસ્ટેસની સારવાર અને આરામ કરવા પાછળ સમય લાગવાથી ફ્લાઈટ પાંચ કલાક મોડી પડી હતી અને રાતે નવ વાગ્યે બેંગલુરુ જવા માટે ઊપડી હતી. નાશિક ખાતેના ઓઝર એરપોર્ટ પર ઈન્ડિગો એરલાઇન્સની વિમાનસેવા શરૂ હોઇ શુક્રવારે બપોરે એરપોર્ટ પર બનેલી ઘટનાથી પ્રવાસીઓને હાલાકી ભોગવવી પડી હતી. બપોરના બેંગલુરુ જનારી ફ્લાઈટમાં પ્રવાસીઓ બેઠા હતા અને ફ્લાઈટ ઊપડે એ પહેલા એર હોસ્ટેસની તબિયત અચાનક લથડી હતી. મેડિકલ ઇમર્જન્સી હોવાનું જણાવી ફ્લાઈટમાંના પ્રવાસીઓને ફરી ટર્મિનલ બિલ્ડિંગમાં લઇ જવામાં આવ્યા હતા. દરમિયાન તબિયત લથડવાથી એર હોસ્ટેસને સારવાર આપવામાં આવી હતી અને આરામ કરવા પાછળ ઘણો સમય વીતી ગયો હતો, જેને કારણે ફ્લાઈટ પાંચ કલાક મોડી પડી હતી. ફ્લાઈટ ક્યારે ઊપડશે તેની સૂચના આપવામાં આવી રહી નહોતી, એવું પ્રવાસીઓએ જણાવ્યું હતું. આખરે રાતે નવ વાગ્યે ફ્લાઈટ બેંગલુરુ જવા માટે ઊપડી ફ્લાઈટમાં પ્રવાસીઓ બેઠા હતા અને (જુઓ પાનું ૪) ►►

મરીન ડ્રાઇવ પર 'ગોળીબાર'ની ધમકી આપતો વીડિયો બનાવી અપલોડ કર્યો: યુવક ઝડપાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મરીન ડ્રાઇવ પર ફરવા આવ્યા બાદ 'ગોળીબાર' કરવાની ધમકી આપતો વીડિયો બનાવીને તેને સોશિયલ મીડિયા પર અપલોડ કરવા બદલ મુંબઈ ક્રાઇમ બ્રાન્ચે ૨૬ વર્ષના યુવકની ધરપકડ કરી હતી. ગયા વર્ષે જમીનના વિવાદને લઇ પિતાની થયેલી હત્યાને પગલે બદલો લેવાને ઇરાદે તેણે આ વીડિયો બનાવ્યો હોવાની પોલીસને શંકા છે. ક્રાઇમ બ્રાન્ચના અધિકારીઓએ ધરપકડ કરેલા યુવકની ઓળખ ચંદ્રેશ ઉપાધ્યાય તરીકે થઇ હતી, જે (જુઓ પાનું ૪) ►►

સાપ કરડવા છતાં દસમા ધોરણનો વિદ્યાર્થી પરીક્ષા આપવા પહોંચ્યો

અહમદપુર: લાતુર જિલ્લાના અહમદપુર તાલુકામાંથી એક ચોકાવનારી અને પ્રેરણાદાયી ઘટના સામે આવી છે. અહીં એક ૧૬ વર્ષીય વિદ્યાર્થીને સાપે કરડ્યો હતો, તેમ છતાં તેણે દસમા ધોરણની બોર્ડની પરીક્ષા આપી. અંગ્રેજીના પેપરની આગલી રાતે તેને સાપ કરડ્યો હતો, જેના કારણે તેને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેની તબિયત સંપૂર્ણપણે સારી ન હોવા છતાં, આ વિદ્યાર્થીએ પરીક્ષા કેન્દ્ર પર જઈને અંગ્રેજીનું પેપર લખ્યું હતું. આ ઘટનાની બધે પ્રશંસા થઈ રહી છે. આ વિદ્યાર્થીનું નામ શ્રવણ જગન્નાથ પાકર છે અને તે લાતુરના અહમદપુર તાલુકાના માલેગાંવ ખુરદી રહેવાસી છે. સામે મૃત્યુ દેખાતું હોવા છતાં અને શરીરમાં ઝેરની અસર હોવા છતાં, માત્ર આખું વર્ષ બગડે નહીં તે ચિંતાથી શ્રવણે હોસ્પિટલમાંથી પરીક્ષા કેન્દ્ર પહોંચીને અંગ્રેજીની પરીક્ષા આપી હતી. બુધવારે રાતે શ્રવણને અચાનક સાપે ડંખ માર્યો હતો. શ્રવણને તાત્કાલિક અહમદપુરની એક ખાનગી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. આખી રાત તેની સારવાર ચાલી હતી અને સવાર સુધીમાં તેની હાલતમાં થોડો સુધારો થયો, પરંતુ ઝેરની સંપૂર્ણ અસર હજી ઓછી થઈ ન હતી. તેની તબિયત સંપૂર્ણપણે સ્થિર ન હોવા છતાં, તે પરીક્ષા આપવા પહોંચ્યો હતો. પરીક્ષા આપ્યા બાદ તેને ફરીથી હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. હાલમાં તેની હાલત સ્થિર છે અને તે ડોક્ટરની દેખરેખ હેઠળ સારવાર હેઠળ છે. (જુઓ પાનું ૪) ►►

અદાણી ગ્રુપે ધારાવીને સન્માનજનક શહેરી જીવનના મોડેલમાં રૂપાંતરિત કરવાની પ્રતિબદ્ધતા ફરીથી દોહરાવી

મુંબઈ: અદાણી ગ્રુપે ધારાવીને સમાવેશી અને સન્માનજનક શહેરી જીવનના મોડેલમાં ફેરવવાની પોતાની પ્રતિબદ્ધતા ફરી એકવાર દઢ કરી છે. આ એવો પ્રોજેક્ટ છે જે માત્ર ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનું પુનઃનિર્માણ જ નહીં કરે, પરંતુ લાખો રહેવાસીઓને તકો, કૌશલ્ય અને નવી ઓળખ આપીને તેમને સશક્ત પણ બનાવશે. તાજેતરના એક કાર્યક્રમમાં, પ્રણવ અદાણીએ સાંસદ શશિ થરૂર સાથે વાતચીત કરતાં જણાવ્યું હતું કે ધારાવી પુનર્વિકાસ પ્રોજેક્ટ માત્ર રિયલ એસ્ટેટનું કામ નથી, પરંતુ એક સામાજિક-આર્થિક અભિયાન છે, જેનો ઉદ્દેશ્ય લાખો રહેવાસીઓના જીવનધોરણને સુધારવાનો છે. તેમણે ભાર મૂક્યો કે ગ્રુપનો અભિગમ ધારાવીવાસીઓની પ્રતિષ્ઠા પુનઃસ્થાપિત કરવા પર કેન્દ્રિત છે. આધુનિક આવાસ, વધુ સારી સ્વચ્છતા અને આવશ્યક સેવાઓની પહોંચ પૂરી પાડીને સાથે સાથે (જુઓ પાનું ૪) ►►

સમુદાયની ઉદ્યમશીલતાને જાળવી રાખીને. ધારાવીના રહેવાસીઓની સ્થિતિસ્થાપકતાની પ્રશંસા કરતાં અદાણીએ કહ્યું કે આ વિસ્તાર લાંબા સમયથી મોડેલ-ઉદ્યોગો અને અનોપચારિક વ્યવસાયોનું કેન્દ્ર રહ્યો છે, જે મુંબઈની અર્થવ્યવસ્થામાં મહત્વનું યોગદાન આપે છે. અમારું વિઝન આ ઇકોસિસ્ટમને સ્થાનંતરિત કરવાનું નથી, પરંતુ તેને ઔપચારિક અને મજબૂત બનાવવાનું છે, એમ તેમણે કહ્યું હતું. આ માટે સંરચિત અપરિકલિંગ પહેલ અને વ્યાવસાયિક તાલીમ કાર્યક્રમો ચલાવવામાં આવી રહ્યા છે, જેથી રહેવાસીઓ વધુ ટકાઉ અને ઉચ્ચ આવકવાળી જીવિકા તરફ આગળ વધી શકે. (જુઓ પાનું ૪) ►►

વૃદ્ધાને ડિજિટલ અરેસ્ટનો ડર દેખાડી બાવીસ લાખ રૂપિયાની ઠગાઈ: બે યુવક ઝડપાયા

મુંબઈ: કક્ક પરીડમાં રહેતી ૭૩ વર્ષની વૃદ્ધાને ડિજિટલ અરેસ્ટનો ડર દેખાડીને ૨૨ લાખ રૂપિયાની છેતરપિંડી આચરવાના કેસમાં સાઉથ રિજન સાયબર પોલીસે બે યુવકની ધરપકડ કરી હતી. બંને યુવકની ઓળખ યશવંત જાધવ (૨૭) અને અજય કસ્તુરે (૨૨) તરીકે થઈ હોઈ તેઓ છત્રપતિ સંભાળનગરના રહેવાસી છે. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ફરિયાદી વૃદ્ધાને ડિસેમ્બર, ૨૦૨૨માં શિવા નામના શખસે કોલ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે તમારી સામે મની લોન-ડેનિયો કેસ દાખલ થયો હોઈ તમારી સાથે અન્ય લોકોને ઈડી, પોલીસ તથા અન્ય એજન્સીઓ શોધી રહી છે. શિવાએ પોતાની ઓળખ મુંબઈ ક્રાઇમ બ્રાન્ચના અધિકારી તરીકે આપી હતી અને કેસમાંથી નામ કાઢી નાખવામાં મદદ કરવાનું આશ્વાસન વૃદ્ધાને આપ્યું હતું. શિવાએ ત્યાર બાદ અરેસ્ટ ઓર્ડરની નકલ બંને યુવકની ઓળખ યશવંત જાધવ (૨૭) અને અજય કસ્તુરે (૨૨) તરીકે થઈ હોઈ તેઓ છત્રપતિ સંભાળનગરના રહેવાસી છે. પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ફરિયાદી વૃદ્ધાને ડિસેમ્બર, ૨૦૨૨માં શિવા નામના શખસે કોલ કર્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે તમારી સામે મની લોન-ડેનિયો કેસ દાખલ થયો હોઈ તમારી સાથે અન્ય લોકોને ઈડી, પોલીસ તથા અન્ય એજન્સીઓ શોધી રહી છે. શિવાએ પોતાની ઓળખ મુંબઈ ક્રાઇમ બ્રાન્ચના અધિકારી તરીકે આપી હતી અને કેસમાંથી નામ કાઢી નાખવામાં મદદ કરવાનું આશ્વાસન વૃદ્ધાને આપ્યું હતું. શિવાએ ત્યાર બાદ અરેસ્ટ ઓર્ડરની નકલ બંને યુવકની ઓળખ યશવંત જાધવ (૨૭) અને અજય કસ્તુરે (૨૨) તરીકે થઈ હોઈ તેઓ છત્રપતિ સંભાળનગરના રહેવાસી છે. (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસ-વે પરના ૩૨ કલાકના ટ્રાફિક જેમથી શીખ લીધી સરકારને ૧૨,૦૦૦ કરોડનો નવો મહામર્ગ બનાવવાનો પ્લાન

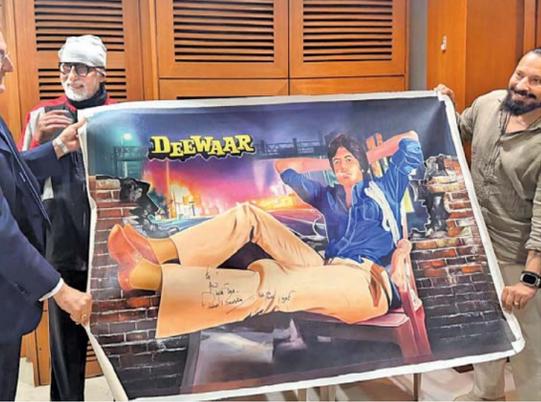
પુણે: મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસવે પર તાજેતરમાં થયેલા ૩૨ કલાકના ભીષણ ટ્રાફિક જામને કારણે વહીવટીતંત્રની આંખો ખુલી ગઈ છે. લોનાવલા ઘાટમાં ટેન્કર પલટી જવાને કારણે સર્જાયેલા આ અવરોધ બાદ હાલવે પરનું ભારણ ઘટાડવા માટે આખરે રાજ્ય સરકારે ૧૨ હજાર કરોડના 'ઉરણ-કર્જત-શિરુર' હાઈવે પ્રોજેક્ટને ફરી શરૂ કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી મંત્રાલયમાં ઘૂબ પાઈ રહેલા આ પ્રસ્તાવને હવે બિલ્ડ-ઓપરેટ-ટ્રાન્સફર ધોરણે અમલમાં મૂકવાની હિલચાલ તેજ બની છે. આ નવો હાઈવે મહત્વનો છે, કારણ કે સહ્યાદ્રિની ભૌગોલિક રચનાને લીધે માલશેજ ઘાટથી લઈને સીધા લોનાવલાના બોરઘાટ સુધીના ૭૦ થી ૮૦ કિલોમીટરના પટ્ટામાં બીજો કોઈ સક્ષમ વિકલ્પ ઉપલબ્ધ નથી. જો પ્રસ્તાવિત ઉરણ-કર્જત-શિરુર હાઈવે પૂર્ણ થાય તો આ ભારે ટ્રાફિક અને કન્ટેનરને સીધા વૈકલ્પિક માર્ગ પર વાળવામાં આવશે. આનાથી લોનાવલા અને ખંડાલા ઘાટ પર ટ્રાફિક જામમાં ૫૦ ટકાથી વધુ ઘટાડો થશે. આ પ્રોજેક્ટ માટે ૧૨,૦૦૦ કરોડનો ખર્ચ અપેક્ષિત છે, જેનાથી માત્ર મુંબઈ-પુણે વચ્ચેનું અંતર જ ઘટશે નહીં, પરંતુ ભવિષ્યમાં સર્જાતા મોટા ટ્રાફિક જામને પણ કાયમી ધોરણે ટાળી શકાશે. (જુઓ પાનું ૪) ►►

ભિવંડીના ડાઇંગ યુનિટમાં ભીષણ આગ: જાનહાનિ નહીં

થાણે: થાણે જિલ્લાના ભિવંડીમાં ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એરિયામાં આવેલા ડાઇંગ યુનિટમાં મધરાતે ભીષણ આગ લાગી હતી. જોકે આગમાં કોઇ જાનહાનિ થઇ નહોતી. પાલિકાના ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ સેલના ચીફ યાસિન તસવીએ જણાવ્યું હતું કે ભિવંડીમાં કલ્યાણ નાકા નજીક ખોખા કંપાઉન્ડના પરિસરમાં આવેલા ડાઇંગ યુનિટમાં ગુરુવારે મોડી રાતે આગ લાગી હતી. આગની જાણ થતાં ભિવંડી અને કલ્યાણથી આગ્નિશમન દળના જવાનો ચાર ફાયર એન્જિન સાથે તાત્કાલિક ઘટનાસ્થળે આવી પહોંચ્યા હતા અને પાણીનો મારો ચલાવીને આગ બુઝાવવાનું શરૂ કર્યું હતું અને આ ઓપરેશન આખી રાત ચાલ્યું હતું. શનિવારે સવારે આગ પર કાબૂ મેળવવામાં જવાનોને સફળતા મળી હતી. અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે આગમાં કોઇ જાનહાનિ થઇ નહોતી. આગ લાગવા પાછળનું ચોક્કસ કારણ જાણી શકાયું નહોતું. (જુઓ પાનું ૪) ►►

અમિતાભ બચ્ચન અને 'દીવાર'નો અનોખો ફેઝ: દુબઈના ગુજરાતી ફેન સાથેની મુલાકાતે મચાવી ધૂમ

મુંબઈ: ભારતીય સિનેમાના ઈતિહાસમાં અમિતાભ બચ્ચનની ફિલ્મ 'દીવાર' એક સીમાચિહ્ન રૂપ ગણાય છે. આ ફિલ્મથી જ બચ્ચન સાહેબને બોલીવુડના 'એન્ગ્રી યંગ મેન' તરીકે છાપ છોડી હતી. તાજેતરમાં આ આઈકોનિક ફિલ્મના ૫૧ વર્ષ પૂર્ણ થયા છે, ત્યારે દુબઈના એક મોટા ગજના બિઝનેસમેન અને અમિતાભ બચ્ચનના પરમ પ્રશંસકે મુંબઈમાં તેમને રૂબરૂ મળીને પોતાની વર્ષો જૂની ઈચ્છા પૂરી કરી છે. આ મુલાકાત માત્ર એક ફેન મોમેન્ટ નથી, પરંતુ સિનેમા પ્રત્યેના અખૂટ પ્રેમનું પ્રતીક બની રહી છે. દુબઈ સ્થિત ગોલ્ડ બિઝનેસ ડાયક્રન અનિલ ધનક તાજેતરમાં મુંબઈમાં અમિતાભ બચ્ચનના નિવાસસ્થાન જલસા ખાતે મળ્યા હતા. આ પ્રસંગે તેમણે અમિતાભ બચ્ચનને ફિલ્મ દિવારના તેમના આઈકોનિક લુકવાળું એક આર્ટવર્ક કે નવાસ બેટમાં આપ્યું હતું. અમિતાભ બચ્ચને પણ ખૂબ જ સહજતાથી આ કેનવાસ પર પોતાના હસ્તાક્ષર કરી આપ્યા હતા. અનિલ ધનકે જણાવ્યું કે, આટલા મોટા કદના સુપરસ્ટાર હોવા છતાં અમિતાભ બચ્ચન સમયના ખૂબ પાબંદ છે અને તેમનો સ્વભાવ અત્યંત નમ્ર છે. મુલાકાત દરમિયાન અનિલ ધનકે જૂની યાદો તાજી કરતા જણાવ્યું કે ૭૦ના દાયકામાં જ્યારે અમિતાભ બચ્ચનની કોઈ ફિલ્મ રિલીઝ થતી, ત્યારે આખું શહેર જાણે થિયેટર પર ઉમટી પડતું હતું. 'દીવાર' જેવી ફિલ્મો માટે લોકો વહેલી સવારથી જ ટિકિટ મેળવવા કતારો લગાવતા હતા. તે સમયે ફિલ્મો માત્ર (જુઓ પાનું ૪) ►►

મનોરંજનનું સાધન નહીં, પરંતુ એક ઉત્સવ સમાન ગણાતી હતી. આજે પણ ૫૧ વર્ષ બાદ 'દીવાર'ના એ ડાયલોગ અને અમિતાભ બચ્ચનનો જોશ એટલો જ પ્રભાવશાળી લાગે છે. પાંચ દાયકાથી વધુ લાંબી કારકિર્દી ધરાવતા અમિતાભ બચ્ચન આજે એક બ્રાન્ડ જેવા છે. તેમની વ્યાવસાયિક શિસ્ત અને કામ પ્રત્યેનું સમર્પણ નવી પેઢીના કલાકારો માટે માર્ગદર્શક છે. ૧૯૭૫માં આવેલી 'દીવાર' એ માત્ર એક એક્શન ફિલ્મ નહોતી, પરંતુ તે સમયના સમાજમાં વ્યાપ અન્યાય અને અસમાનતા સામેનો એક બળવો હતો. આ ફિલ્મે જ અમિતાભને માત્ર સ્ટાર નહીં પણ લિજેન્ડ બનાવ્યા છે, જેનો જાદુ આજે આખી દુનિયામાં ખાસ કરીને દુબઈ જેવા આંતરરાષ્ટ્રીય શહેરોમાં પણ જોવા મળે છે. (જુઓ પાનું ૪) ►►

આજે ઇડનમાં ભારત-વેસ્ટ ઇન્ડિઝના સિક્સર-સ્પેશ્યાલિસ્ટો વચ્ચે હરીફાઈ

બેમાંથી જે ટીમ જીતશે એનો પાંચમી માર્ચે વાનખેડેમાં ઇંગ્લેન્ડ સામે સેમિમાં જંગ: કેરિબિયનો ૪૩ વર્ષથી કોલકાતામાં નથી જીત્યા

કોલકાતા: ભારત અને વેસ્ટ ઇન્ડિઝ વચ્ચે આજે (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) કોલકાતાના ઇડન ગાર્ડન્સમાં ક્વોર્ટર ફાઇનલ સમાન સુપર-એક્ટ મુકાબલો થશે જેમાં ખાસ કરીને બન્ને દેશના સિક્સ-હિટર્સ વચ્ચે ચડિયાતા પુરવાર થવાની હરીફાઈ જોવા મળી શકે. એક ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં સૌથી વધુ ૬૬ સિક્સર ફટકારવાનો વિશ્વવિક્રમ વેસ્ટ ઇન્ડિઝના નામે છે અને ભારત ૬૩ છગ્ગા સાથે એમનાથી માત્ર ત્રણ ડગલાં પાછળ છે. ઇડનની પિચ સૂકી છે અને વરસાદની સંભાવના નથી.

આજે દિલ્હીમાં સાંજે સેમિ ફાઇનલિસ્ટ સાઉથ આફ્રિકા અને વર્લ્ડ કપની બહાર થઈ ગયેલા ઝિમ્બાબ્વે વચ્ચેની ઔપચારિક મેચ રમાઈ જશે ત્યાર બાદ ભારત-વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો નિર્ણાયક મુકાબલો શરૂ થશે. બેમાંથી જે ટીમ જીતશે એ પાંચમી માર્ચે વાનખેડેમાં ઇંગ્લેન્ડ સામે સેમિ ફાઇનલ રમશે. વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ૧૯૮૩ ધણી (૪૩ વર્ષથી) ઇડન ગાર્ડન્સમાં ભારત સામે કોઈ જ ફોર્મેટની મેચ જીતી નથી શક્યા. બીજું, ૨૦૧૬માં વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ચેમ્પિયન બન્યા ત્યાર બાદ એક પણ આઇસીસી ઇવેન્ટની સેમિ ફાઇનલમાં નથી પહોંચી શક્યા.

કેરિબિયન બોલર્સ ભારતના આક્રમક બેટ્સમેનો સામે સાવચેત રહેશે અને તેમને બને એટલા કાબૂમાં રાખવા કોઈ કસર નહીં છોડે. ગુરુવારે ઝિમ્બાબ્વે સામે

ગઈ કાલે ઇડનમાં તિલક અને પોવેલ. થોડે દૂર ગૌતમ ગંભીર અને જોલિંગ કોચ મોર્ની મોર્કલ (પીટીઆઈ)

ભારતના ટોચના તમામ છ બેટ્સમેને ૨૪-પ્લેસ રન કર્યા હતા અને છએ છ બેટ્સમેનના સ્ટ્રાઇક-રેટ ૧૫૦.૦૦થી વધુ હતા. ટી-૨૦ મેચમાં ખેલાડીનો ૧૩૦.૦૦થી વધુ સ્ટ્રાઇક-રેટ સારો કહેવાતો હોય છે. કેરિબિયનોનો આત્મવિશ્વાસ તાજેતરમાં સાઉથ આફ્રિકા સામેના પરાજયથી થોડો ઓસર્યો હશે, જ્યારે ભારતીયોએ ઝિમ્બાબ્વેને ૭૨

રનથી હરાવીને આ ટૂર્નામેન્ટમાં જોરદાર કમબેક કર્યું છે. રિન્કુ સિંહના પિતા ખાનચંદ સિંહનું શુક્રવારે કેન્સરની બીમારીને લીધે અવસાન થયું હતું. રિન્કુ પરિવાર પાસે પહોંચી ગયા બાદ ગઈ કાલે કોલકાતામાં ટીમ ઇન્ડિયા સાથે જોડાઈ જશે એવા અહેવાલ હતા. જોકે તેને આજે ઇલેવનની ટીમમાં સમાવાશે કે કેમ એ નક્કી નહોતું.

બન્ને દેશની સંભવિત ઇલેવન
ભારત: સુર્યકુમાર યાદવ (કેપ્ટન), સંજુ સેમસન (વિકેટકીપર), અભિષેક શર્મા, ઇશાન કિશન, તિલક વર્મા, હાર્દિક પંડ્યા, શિવમ દુબે, અક્ષર પટેલ, અર્શદીપ સિંહ, જસપ્રીત બુમરાહ અને વરુણ/કુલદીપ.
વેસ્ટ ઇન્ડિઝ: શાહ હોપ (કેપ્ટન, વિકેટકીપર), બ્રેન્ડન કિંગ, શિમરોન હેટમાયર, રોમારિયો શેર્ડે, રોવમેન પોવેલ, રોસ્ટન ગેઝ, શેરડેન રુથરફર્ડ, જેસન હોલ્ડર, મેથ્યુ ફોર્ડ, ગુડાકેશ મોટી અને શમાર જોસેફ.

જમ્મુ-કાશ્મીરમાં આતંકવાદના ઓછાયામાં ખીલ્યો ક્રિકેટનો કસબ જમ્મુ-કાશ્મીરે ભારતીય ક્રિકેટમાં ૨૨યો ઇતિહાસ: પહેલી વખત રણજી ટ્રોફીમાં ચેમ્પિયન

Curfew (C)ના માહોલમાં ક્રિકેટરો આતંકવાદના ઓછાયામાં પણ Cricket (C)ની તાલીમ લેતા રહીને Champion (C) બનીને રહ્યા

ઈડ્ડસ પાર્ટી ટાઈમ:
વિજેતા ટ્રોફી સાથે જમ્મુ અને કાશ્મીરના ખેલાડીઓ. રણજી ટ્રોફીની સીઝનમાં સૌથી વધુ ૬૦ વિકેટ લેનાર જમ્મુ-કાશ્મીરનો પેસ બોલર ઓકિબ નબી (જમણે)

અજય મોતીવાલા
મન હોય તો માળવે જવાય... હૃદયમાં હામ હોય તો હાર્યા પછી પણ જીતનો જલસો માણી શકાય. જમ્મુ-કાશ્મીરના ક્રિકેટરોએ રણજી ટ્રોફીમાં જે કમાલ કરી દેખાડી છે એ ક્યારેય કોઈ દેશની સ્થાનિક ટીમે નહીં કરી બતાવી હોય. ભારતના આ સ્વર્ગ સમાન અને જગવિખ્યાત રાજ્યની ટીમે રણજી ટ્રોફીના ઇતિહાસમાં પહેલી જ વખત રણજી ટ્રોફીનું ચેમ્પિયનપદ મેળવીને વર્તમાન પેઢીને પોતાની તાકાતનો પરચો બતાવ્યો છે અને આવનારી પેઢી માટે પ્રેરણારૂપ બની છે. દાયકાઓથી Curfew (C)નો

સામનો કરનાર જમ્મુ-કાશ્મીરના ક્રિકેટરોએ આતંકવાદના ઓછાયામાં પણ Cricket (C)ની ભરપૂર તાલીમ લેતા રહીને અને પ્રેક્ટિસ કરીને પોતાને અવલ કક્ષાની ટીમ બનાવી અને છેવટે તેઓ Champion (C) બનીને રહ્યા. ૨૦૧૪માં નરેન્દ્ર મોદી સરકાર ટીમે નહીં કરી બતાવી હોય. ભારતના આ સ્વર્ગ સમાન અને જગવિખ્યાત રાજ્યની ટીમે રણજી ટ્રોફીના ઇતિહાસમાં પહેલી જ વખત રણજી ટ્રોફીનું ચેમ્પિયનપદ મેળવીને વર્તમાન પેઢીને પોતાની તાકાતનો પરચો બતાવ્યો છે અને આવનારી પેઢી માટે પ્રેરણારૂપ બની છે. દાયકાઓથી Curfew (C)નો

અભૂતપૂર્વ પગલું ભર્યું હતું. બસ, એ સાથે જ કાશ્મીરમાં ક્રિકેટનો કસબ ફૂલોની જેમ ખીલવા લાગ્યો. 'સિલસિલા' ફિલ્મના મશહૂર ગીત 'દેખા એક ખ્વાબ તો ચે સિલસિલે હુએ... દૂર તક નિગાહોં મેં હૈ ગુલ ખીલે હુએ.'ની માફક કાશ્મીરમાં ક્રિકેટરો (જે કપીના રૂપમાં હતા તેઓ) ફૂલની જેમ ખીલવા લાગ્યા અને ચેમ્પિયન બનવા જેટલા સક્ષમ થયા. ખેલાડીઓએ કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ભેટ મળેલા આ સુંદર માહોલમાં ભારતીય ક્રિકેટના સર્વોચ્ચ ટાઇટલ (રણજી ટ્રોફી) પર કબજો કરવાનો સંકલ્પ કર્યો હતો. રાજ્યમાં સેન્ટ્રી અને પોલીસો આતંકવાદીઓ સામે લડી રહ્યા હતા ત્યારે ક્રિકેટરોએ ભૂતકાળ ભૂલીને તેમ જ તમામ પ્રકારની નકારાત્મકતાને નજરઅંદાજ કરીને માત્ર ચેમ્પિયન ક્રિકેટ ટીમ રૂબરૂ કરવા પર જ ફોકસ રાખ્યું હતું. ભારતના ભૂતપૂર્વ બેટ્સમેન અજય શર્મા જમ્મુ-કાશ્મીરની ટીમના કોચ છે. તેમણે અને કેપ્ટન પારસ ડોગરાએ ટીમના એકેએક ખેલાડીને મેચ-વિનર જે વો બનાવ્યો અને જબરદસ્ત ટીમવર્ક થી આ રાજ્યની ટીમે ૨૦૨૬ના રણજી ટાઇટલ પર પોતાનું નામ લખાવી દીધું.

૨૦૨૦માં અને ૨૦૨૫ની રણજી ટ્રોફીમાં આ રાજ્યની ટીમ માંડ ક્વોર્ટર ફાઇનલ સુધી પહોંચી હતી, પણ ૨૦૨૬માં સપાટો બોલાવીને પારસ ડોગરાની સમજૂતીવાળી કેપ્ટનશીપ આ ટીમે સીધું ટાઇટલ જ કબજે કરી લીધું. ૨૦૨૫ની ૧૮મી ઓક્ટોબરે જમ્મુ-કાશ્મીરની ટીમ શ્રીનગરમાં સીઝનની પ્રથમ મેચમાં મુંબઈ સામે હારી હતી. જોકે આ ટીમ હારી ખરી, પણ હિંમત નહોતી હારી. એલીટ ક્રેટિંગરીના ટ્રૂપ-ડીમાં આ ટીમ સરકારના અભિયાનની ચરમસીમા આવી ગઈ જ્યારે એણે ગજબની હિંમત બતાવીને કલમ ૩૭૦ને કાઢી નાખવાનું

પાછળ રાખીને છેવટે ચેમ્પિયન બની ગઈ. ૨૯ વર્ષનો રાઇટ-આર્મ પેસ બોલર ઓકિબ નબી રણજી ટ્રોફીની આ સીઝનમાં સૌથી વધુ ૬૦ વિકેટ લઈને તમામ રાજ્યના બોલર્સમાં સર્વોપરિ રહ્યો. ખુદ ફાઇનલની હરીફ ટીમના કેપ્ટન દેવદત્ત પડિક્કલે કહ્યું કે 'નબીએ આખી સીઝનમાં ઉત્કૃષ્ટ બોલિંગ કરી અને ફાઇનલમાં અમારા બેટ્સમેનો પાસે તેની બોલિંગ સામે કોઈ જવાબ નહોતો. કેપ્ટન તરીકે મેં આનાથી આઘાતજનક હાર અગાઉ ક્યારેય નહોતી અનુભવી.'

જમ્મુ-કાશ્મીરના સુકાની પારસ ડોગરાનો પણ જબરો ડંકો વાગ્યો. રણજી ટ્રોફીમાં તે ૧૦,૦૦૦ રન પૂરા કરનાર વચ્ચીમ જાફર વણીનો બીજો ખેલાડી બન્યો અને આ ટીમના ટોપ-ટીમ રૂબરૂ કરવા પર જ ફોકસ રાખ્યું કરી નાખી. પહેલા દાવમાં ઓપનર યાવર હાસને ૮૮ રન કર્યા તો બીજા દાવમાં બીજા ઓપનર કામરાન ઇકબાલે અણમ ૧૬૦ રન કરીને કર્ફાટક માટે વિજયનો દરવાજો સાવ બંધ જ કરી દીધો. ખાસ તો બોલિંગ માટે મશહૂર આ રાજ્યની ટીમ પાસે સ્ટાર બેટ્સમેનોની કોઈ તંગી નથી. શુભમ પુંડીરે પ્રથમ દાવમાં ૧૨૧ રન કરીને જીતનો મજબૂત પાયો નાખી આપ્યો હતો, જ્યારે મિડલ-ઓર્ડર બેટ્સમેન સાહિલ લોત્રાએ પ્રથમ દાવમાં ૭૨ રન અને બીજા દાવમાં અણમ ૧૦૧ રન કરીને જમ્મુ-કાશ્મીરની જીત નિશ્ચિત કરી નાખી. કાશ્મીર ભારતના શિખર છે અને આ રાજ્યએ રણજી ટ્રોફીમાં શિખર સર કરીને આખી દુનિયાને મેંસેજ આપી દીધો છે કે 'આતંકવાદ કી એસી તેસી. ચેમ્પિયન આવી રીતે બનાવ. ક્રિકેટની રમતમાં શૂન્યમાંથી સર્જન આ રીતે થાય અને ઝીરોમાંથી હીરો આ રીતે બનાવ.'

પહેલી વખત રણજી ટ્રોફીમાં ચેમ્પિયન

પહેલી વાર ચેમ્પિયન બન્યા, પાંચ નવા સ્ટેડિયમ મળશે: શનિવારે કર્ણાટકના હુબલીમાં નવા રણજી ચેમ્પિયન બન્યા પછી બહુમુલ્ય અને ઐતિહાસિક ટ્રોફી સાથે જમ્મુ-કાશ્મીરના ખેલાડીઓ. બીસીસીઆઈના પ્રમુખ મિથુન મળારે જાહેરાત કરી છે કે જમ્મુ તથા કાશ્મીરમાં બે મોટાં સ્ટેડિયમો બની રહ્યાં છે તેમ જ રાજૌરી, પૂંચ અને ચેનાબતેન પણ નવા સ્ટેડિયમ મળશે, કારણકે આ ટીમને રાજ્યમાં ઠેકઠેકાણેથી ચેમ્પિયન ખેલાડીઓ મળ્યા છે. (પીટીઆઈ)

બપોરે ૨.૧૦ વાગ્યે સુવર્ણ અવસર

ગઈ કાલે બપોરે ૨.૧૦ વાગ્યે હુબલી સ્ટેડિયમના નવા રંગરોગાનવાળા ટ્રેસિંગ રૂમમાં બન્ને ટીમના કેપ્ટન (જમ્મુ-કાશ્મીરનો પારસ ડોગરા અને કર્ણાટકનો દેવદત્ત પડિક્કલ) બેઠા હતા અને વાતચીત દરમિયાન ફાઇનલને ડ્રોમાં લઈ જવા સંમત થયા એ સાથે અમ્બાયરોએ મેચને ડ્રો જાહેર કરી હતી અને જમ્મુ-કાશ્મીરને પ્રથમ દાવની સરસાઈને આધારે વિજેતા જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું.

જમ્મુ-કાશ્મીરનો ચેમ્પિયન કેપ્ટન પારસ ડોગરા. તે અગાઉ હિમાચલ વતી રમતો હતો.

જમ્મુ-કાશ્મીર ત્રણ વખત ક્વોર્ટરમાં આવેલું

જમ્મુ-કાશ્મીરે રણજી ટ્રોફીમાં ૬૭ વર્ષ પૂર્વે (૧૯૫૮માં) રણજી ટ્રોફીમાં રૂબરૂ કર્યું હતું. કર્ણાટકે આઠ વખત રણજી ટ્રોફીનું ટાઇટલ જીત્યું હતું, જ્યારે જમ્મુ-કાશ્મીર માટે ૨૦૨૬નું વર્ષ સુવર્ણ સાબિત થયું છે. કર્ણાટકની ટીમ રનર-અપ રહી છે. જમ્મુ-કાશ્મીરની ટીમ આ પહેલાં ૨૦૧૪, ૨૦૨૦ અને ૨૦૨૫માં ક્વોર્ટર ફાઇનલમાં પહોંચી હતી અને આ વખતે સીધું ટાઇટલ જીતી લીધું.

મોદી સરકારના મિશનનું પરિણામ

૨૦૧૯ની સાલમાં નરેન્દ્ર મોદી સરકારે કલમ ૩૭૦નો અંત લાવી દીધો ત્યાર બાદ રાજ્યમાં સ્પોર્ટ્સ સહિત ક્રિકેટની રમત પણ ખૂબ ફૂલીફાલી અને છ વર્ષમાં રાજ્યના ખેલાડીઓએ આતંકવાદના ઓછાયા વચ્ચે તાલીમ લેતા રહીને ટ્રબતા અને સંકલ્પ સાથે આ અભૂતપૂર્વ પરાક્રમ કરી દેખાડ્યું છે. એ રીતે, મોદી સરકારનું મિશન સફળ રહ્યું છે. આ જો વાપરવામાં આવશે તો કાયદા હેઠળ તમારી વિરુદ્ધ પગલાં ભરવામાં આવશે.

શક્તિ. છેવટે બન્ને ટીમ મેચને ડ્રો જાહેર કરવા સંમત થઈ હતી અને જમ્મુ-કાશ્મીરને પહેલા દાવની ૨૯૧ રનની સરસાઈને આધારે વિજેતા ઘોષિત કરવામાં આવ્યું હતું.

કર્ણાટકને ૬૩૪ રનનો તોટિંગ લક્ષ્યાંક આપેલો

હુબલીમાં પારસ ડોગરાના સુકાનમાં જમ્મુ-કાશ્મીરની ટીમે કર્ણાટક સામેની ફાઇનલનો બીજો દાવ ૪/૩૪૨ના સ્કોર પર ડિકલેર કર્યો ત્યાર બાદ કર્ણાટકને જીતવા ૬૩૪ રનનો લક્ષ્યાંક મળ્યો હતો જે ગઈ કાલના અંતિમ દિવસે મેળવવો અશક્ય હતો. જમ્મુ-કાશ્મીરના બીજા દાવમાં ઓપનર કામરાન ઇકબાલ (૧૬૦ અણમ) અને સાહિલ લોત્રા (૧૦૧ અણમ)ના યોગદાન હતા. કર્ણાટકની ટીમ ગઈ કાલે એકેચ વિકેટ નહોતી લઈ શકી. છેવટે બન્ને ટીમ મેચને ડ્રો જાહેર કરવા સંમત થઈ હતી અને જમ્મુ-કાશ્મીરને પહેલા દાવની ૨૯૧ રનની સરસાઈને આધારે વિજેતા ઘોષિત કરવામાં આવ્યું હતું.

યુદ્ધ શરૂ થતાં વર્લ્ડ કપના ખેલાડીઓ-સ્ટાફ માટે આઈસીસીના નવા પ્લાન

દુબઈ: ભારત અને શ્રીલંકામાં ચાલી રહેલા ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની મુખ્ય આયોજક ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ (આઈસીસી)એ શનિવારે જણાવ્યું હતું કે ઇરાન પરના અમેરિકા તથા ઇઝરાયેલના આક્રમણને પગલે ટી-૨૦ વિશ્વ કપમાંથી પાછા આવી રહેલા ખેલાડીઓ તથા સર્પોર્ટ સ્ટાફ સહિતના અધિકારીઓ માટે એ વૈકલ્પિક ફલાઇટને લગતી યોજના પર વિચાર કરી રહી છે.

વર્લ્ડ કપ સાતમી ફેબ્રુઆરીએ શરૂ થયો હતો અને આઠમી માર્ચે ફાઇનલ રમાવાની છે. આ ટૂર્નામેન્ટમાં ૨૦ દેશની ટીમોએ ભાગ લીધો છે અને હવે નોકઆઉટ રાઉન્ડમાં ભારત સહિત પાંચથી છ ટીમ બાકી રહી હોવાથી આઈસીસીએ એના ખેલાડીઓના વિમાની પ્રવાસને લગતા નવા વિકલ્પો વિચાર્યાં છે. મધ્ય પૂર્વના યુદ્ધમાં ઘણા દેશો સામેલ હોવાથી અને કેટલાક દેશોએ પોતાના હવાઈ માર્ગો

બંધ કરી દીધા હોવાથી આઈસીસીએ ખેલાડીઓ માટે નવા વિકલ્પો વિચારવા પડી રહ્યા છે. આઈસીસીના પ્રવક્તાએ એક યાદીમાં જણાવ્યું હતું કે 'આ વર્લ્ડ કપ સાથે સંકળાયેલી દરેક વ્યક્તિની સલામતી અને સુરક્ષા આઈસીસીનો અગ્રક્રમ છે. આમાંની એકેએક વ્યક્તિ હેમખેમ પોતાના નિયત સ્થાને પહોંચી જાય એની અમે પૂરી તકેદારી રાખીશું.' આઈસીસી બહુ સારી રીતે જાણે છે

કે ખેલાડીઓ, ટીમ-મેનેજમેન્ટના અધિકારીઓ, અમ્બાયર્સ તથા કોમેન્ટેટર્સ, બ્રોડકાસ્ટિંગ ટીમના કર્મચારીઓ તેમ જ અન્ય સ્ટાફ મેમ્બર્સ હવાઈ મુસાફરી માટે ગલ્ફ એરલાઇન્સ પર તેમ જ દુબઈ સહિતના અખાતાના એરપોર્ટ પર નિભર રહેતા હોય છે. આ બાબતને ધ્યાનમાં લઈને આઈસીસીને 'ટ્રાવેલ તથા લોજિસ્ટિક્સ' ટીમને સતત કાર્યરત રાખી છે અને થોડા થોડા સમયે અપડેટ આપતી રહે છે.

'ઇન્ડિયા' કે 'ઇન્ડિયન' નામ નહીં વાપરવાનું

નવી દિલ્હી: દિવ્યાંગ ખેલાડીઓ અને એથલીટો માટેની ડિફ્ટલ્ટી એબલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ (આઈસીસી)એ ઇન્ડિયા (ડીસીસીઆઇ)ને ખેલકૂદ મંત્રાલયે એના નામમાં કે એની કોઈ પણ પ્રવૃત્તિઓમાં 'ઇન્ડિયા' કે 'ઇન્ડિયન' નામનો ઉપયોગ ન કરવાનો આદેશ આપ્યો છે. સરકારે એ માટેનું એવું કારણ આપ્યું છે કે તમારું આ નેશનલ

ફેડરેશન નથી. મંત્રાલયે અન્ય કેટલાંક ખેલકૂદ સંગઠનોને પણ આવી સૂચના આપી છે. દેશમાં હવે નેશનલ સ્પોર્ટ્સ ગવર્નન્સ એક્ટ લાગુ પડી ગયો છે એટલે દરેક ખેલકૂદ સંગઠને સરકારની ફેડરેશન તરીકેની માન્યતા મેળવવી જ પડે. મંત્રાલયે ડીસીસીઆઇના સેક્રેટરી રવિકાન્ત ચૌહાણને પત્રમાં લખ્યું છે કે

'સરકારે માન્યતા આપી હોય એવાં જ સંગઠનોને ઇન્ડિયા કે ઇન્ડિયન નામનો ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી છે. અમારી મિનિસ્ટ્રી દ્વારા તમારા ફેડરેશનને અને નેશનલ સ્પોર્ટ્સ ફેડરેશન તરીકેની માન્યતા નથી આપી એટલે તમારે આ બે નામ નહીં વાપરવાના.'

ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા અને ઇન્ડિયન બોર્ડી બિલ્ડર્સ ફેડરેશન સહિત કેટલાંક સંગઠનોને પણ મોકલવામાં આવ્યા છે જેમાં જણાવ્યું છે કે તમારે તમારા નામમાં કે તમારી પ્રવૃત્તિઓમાં ઇન્ડિયા કે ઇન્ડિયન નામ વાપરવું નહીં અને જો વાપરવામાં આવશે તો કાયદા હેઠળ તમારી વિરુદ્ધ પગલાં ભરવામાં આવશે.

કવર સ્ટોરી વિજય વ્યાસ feedback@bombaysamachar.com

ભારતમાં સ્કૂલોનાં પાઠ્યપુસ્તકો તૈયાર કરતી 'નેશનલ કાઉન્સિલ ઓફ એજ્યુકેશનલ રિસર્ચ એન્ડ ટ્રેનિંગ (NCERT)'ને જુદા જુદા પ્રકારના ન્યાયતંત્રમાં ભ્રષ્ટાચાર અંગેના મુદ્દાને સ્પર્શ કર્યો તેમાં તો બહાલ થઈ ગઈ છે. ધોરણ ૮ના સામાજિક વિજ્ઞાનના પાઠ્યપુસ્તકમાં 'ન્યાયિક ભ્રષ્ટાચાર-જુદા જુદા પ્રકારના ન્યાયતંત્ર'નું પ્રકરણ સમાવવામાં આવ્યું તેમાં તો લાલચોળ થઈ ગયેલા સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ સૂર્યકાંતે 'ન્યાયતંત્રને ખોટું બદનામ કરવામાં આવે છે.' એવો આક્ષેપ કરીને કડક તપાસના આદેશ આપી દીધા. એની સાથે સુપ્રીમ કોર્ટે જુદા જુદા પ્રકારના ન્યાયતંત્રના સલાહને આધારે આખું પ્રકરણ નવેસરથી લખવાની જાહેરાત પણ કરી છે.

નથી પણ મોટીની નારાજગી પછી શિક્ષણ પ્રધાન ધર્મેન્દ્ર પ્રધાને પણ બિનશરતી માફી માગી લીધી. સરકારે પુસ્તક લખનારા બે લેખકોને આ અક્ષય ભૂલ બદલ પાઠ્યપુસ્તકો લખવા પર આજીવન પ્રતિબંધ જાહેર કરી દીધા છે. આ પછી પણ સુપ્રીમ કોર્ટે ઠંડી પડી નથી એ જોતાં NCERT ટીમમાંથી હજુ બીજા બે-ચારને તેની સામે નારાજગી વ્યક્ત કરી હોવાનું કહેવાય છે. સામાન્ય રીતે NCERT સહિતની સંસ્થાઓ આવી ચાંપલાશ સરકારના ઈશારે જ કરતી હોય છે. આ કિસ્સામાં આ સંસ્થા NCERT એ જાતે જ દોષ હણાવવા કરેલું, પણ પછી સુપ્રીમ કોર્ટના આકાર તેવર જોઈને સરકાર ફફડી ગઈ એ ખબર

ભારતનું ન્યાયતંત્ર ખુદ દૂધે ઘોયેલું છે ખરું...?

રાજકારણ, વહીવટી તંત્ર કે જાહેર જીવનના ભ્રષ્ટાચારનો ઉલ્લેખ જ નથી કરાયો ને માત્ર ન્યાયતંત્રના ભ્રષ્ટાચારની જ વાત કરવામાં આવી છે એવા મુદ્દાને લઈને એક પાઠ્ય પુસ્તક સામે દેશની સર્વોચ્ચ અદાલતે આંખ લાલ કરીને એની સામે કામ ચલાવવાનો કડક આદેશ આપ્યો છે, પણ ન્યાયતંત્ર સાથે સંકળાયેલા અનેક લોકો ભૂતકાળની સંખ્યાબંધ ઘટનાઓ ટાંકીને ભારતીય ન્યાયતંત્રમાં ભારોભાર ભ્રષ્ટાચાર વ્યાપેલો છે એ દિશામાં આંગળી ચીંધી છે.

સાથે સંકળાયેલા સંખ્યાબંધ લોકો જ પહેલાં કહી ચૂક્યા છે કે, ભારતીય ન્યાયતંત્રમાં ભ્રષ્ટાચાર છે. સંખ્યાબંધ ઘટનાઓ એવી બની છે કે, જેના કારણે ન્યાયતંત્ર ભ્રષ્ટ હોવાનું સાબિત થાય. આમ છતાં દેશની સુપ્રીમ કોર્ટે પોતે એ ઘટનાઓને ધ્યાનમાં લેવા પણ તૈયાર નથી એ જોઈને આઘાત લાગે છે. સુપ્રીમ કોર્ટે વાસ્તવિકતા સામે આંખ આડા કાન કરીને ન્યાયતંત્રનાં પાપો પર પડડો ઢાંકવા મથી રહી હોય એવું લાગી રહ્યું છે. આપણા ચીફ જસ્ટિસને ભલે લાગતું હોય કે, ન્યાયતંત્ર દૂધે ઘોયેલું છે પણ કેટલીક ઘટનાઓ પર નજર નાંખશો તો સમજાશે આ વાત વાસ્તવિકતાથી સાવ વેગળી છે. ભારતીય ન્યાયતંત્રમાં ભ્રષ્ટાચાર પ્રવર્તે છે તેનો સૌથી મોટો પુરાવો જસ્ટિસ રામાસ્વામી સામેની ઈમ્પિયમેન્ટ મોશન છે. સુપ્રીમ કોર્ટના જ જી. વી. રામાસ્વામી સામે ભ્રષ્ટાચાર મુદ્દે ૧૯૯૩માં મહાભિયોગની કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. ભારતમાં ઈમ્પિયમેન્ટ મોશન લાવીને દૂર કરવાની કાર્યવાહી કરવામાં આવી હોય તેવા રામાસ્વામી પહેલા જ જ હતા. જસ્ટિસ રામાસ્વામીએ પંજાબ અને હરિયાણા (ચંદીગઢ) હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટિસ તરીકે બેઠા ભ્રષ્ટાચાર ક્યો હોવાથી તેમની સામે ઈમ્પિયમેન્ટ મોશન દાખલ થયેલી. જોકે આ દરખાસ્ત પસાર ના થતાં રામાસ્વામી બચી ગયેલા પણ તેમની સામેનો

૫.૪ કરોડ પેનિંગ કોર્ટ કેસ નિકાલ કરતાં ૩૦૦ વર્ષ લાગે !

ભારતીય અદાલતોમાં અત્યારે ૫.૪ કરોડથી વધુ કેસ પેનિંગ છે. આ પૈકી ૪.૭ કરોડથી વધુ કેસ જિલ્લા અને નીચલી અદાલતોમાં છે. આમાં સુપ્રીમ કોર્ટ અને હાઈ કોર્ટો પણ પાછળ નથી. હાઈ કોર્ટમાં લગભગ ૬૩ લાખથી વધુ જુદા જુદા કેસોમાં ૮૭ હજારથી વધુ કેસ પેનિંગ છે. હવે કોર્ટ નવા કેસ ના આવે તો પણ આ કેસોનો નિકાલ કરવામાં ૩૦૦ વર્ષથી વધુ સમય લાગી શકે છે ! મોટા ભાગના કેસો પેનિંગ હોવાનું કારણ ન્યાયતંત્રમાં પ્રવર્તતો ભ્રષ્ટાચાર છે. વકીલો ન્યાયાધીશોની સાંકળમાં કેસો લંબાવ્યા કરે છે અને અસીલોને ખંખેર્યાં કરે છે. વકીલો સાથેની સાંકળમાં ન્યાયાધીશો

તારીખ પર તારીખ આપ્યા કરે તેમાં ઘણા કેસો તો ૪૦-૪૦ વર્ષથી પેનિંગ છે. લગભગ ૧.૮૦ લાખથી વધુ કેસ ૩૦ વર્ષથી વધુ સમયથી પેનિંગ છે. આ કેસોમાં ૬૬ ટકાથી વધુ પેનિંગ સિવિલ કેસ છે ને મોટા ભાગના જમીન અને ભિલકતના વિવાદોને લગતા છે. આ બધા વચ્ચે અદાલતો આકરં વલણ અપનાવીને અસીલોને સમાધાન કરવાની સૂચના આપે તો તરત નિવેડો આવી જાય, પણ તેના કારણે વકીલો અને ન્યાયાધીશોની દુકાન બંધ થઈ જાય તેથી અનેક કેસ અવિરત ચાલ્યા જ કરે છે.

AI પાસેથી બરાબર કામ લેવું છે? ટેક વ્યૂહ વિરલ રાહોડ feedback@bombaysamachar.com

એના માટે શીખવા જેવું છે પર્ફેક્ટ પ્રોમ્પ્ટિંગ...

દિલ્હીના ભારત મંડપમાં યોજાયેલી વેબિન્ક સમિટ AI અભિવલ મિટમાં અને ટેકનોલોજીની દુનિયામાં સૌથી વધુ જેની ચર્ચા થાય છે એનું નામ AI છે. સમિટ શરૂ થઈ એના એક મહિના પહેલા જ ભારતીય સર્જન સર્વિસ AIની જોરશોરથી ચર્ચા થઈ હતી. એપ્રિલ ૨૦૨૪માં જ્યારે પહેલીવાર વોટ્સએપ પર ચેટબોટ મોટા શરૂ થયું એ સમયે મોટાભાગના લોકોનું માનવું હતું કે, આ પ્રિડિક્ટિવ ચેટબોટ છે. મોટા ફાયર જ્યારે વોટ્સએપમાં આવ્યું ત્યારે લોકો એમની સાથે રીતસર પોતાના મિત્રની જેમ વાતચીત કરતા થયા. મોટાથી નાની- મોટી વસ્તુઓનું સર્ચ હવે આંગળીના ટેરેવે સરળ બન્યું. ચેટ જીપીટી હોય, પરલેક્સસિટી હોય, ડીપએઆઈ હોય કે પછી જેમિની ... આ તમામ AI મોડેલ પાસે માહિતીનો ભંડાર છે, ઓડિયો વીડિયો અને ફોટોની ભરમાર છે. હજુ એવા લોકો છે જે આ વિશાળ ડિજિટલ ખજાના સુધી પહોંચી શકતા નથી. આ પાછળનું કારણ 'પ્રોમ્પ્ટ' નામની ચાવી છે. આ ચાવી મારતા કે વાપરતા જેને આવાડી ગયું સમજો AI એના કંટ્રોલમાં આવી ગયું.

પ્રકાર કેટલા? આ શિપની ઉંમર કેટલી? અહીંયા એ મુંઝાઈ જશે શિપ અટકેલે વિશાળ કૂજ કે ઘેટું? આને કહેવે વાય અથૂરો પ્રોમ્પ્ટ અથવા મલ્ટિઆન્સર કિર્વા. દુનિયામાં શિપ-કુજના પ્રકાર કેટલા? અને ઈન્ડિયામાં કઈ જગ્યા એ તૈયાર થાય છે? એની કિંમત કેટલી? આ વિશે વિગતવાર માહિતી આપો. આ માહિતી શિપ પર તૈયાર થતા એક રિસર્ચ માટે જોઈએ છે. આ છે પર્ફેક્ટ પ્રોમ્પ્ટ.

બીજા શબ્દોમાં હેતુ સ્પષ્ટ હશે તો પરિણામ ઝડપથી આપશે. ૮૯% યુઝર જ્યારે કોઈ પણ માહિતી વિશે સર્ચ કરે છે ત્યારે એને વિષયલક્ષી વિવિધતામાંથી એ વસ્તુ મળી જાય છે જે એના મૂળ પ્રશ્ન કરતાં સાવ જુદી જ હોય છે. વિષયાંતર ભલે ન થાય પણ મૂળ પ્રશ્નથી યુઝર ફટાચ છે. આનું ગૂગલ ખુદ કહે છે. AI પ્રોમ્પ્ટમાં જ્યારે હેતુ જ AIને કહી દેવામાં આવશે તો એ વિષયાંતર નહીં કરે અને જવાબ પર એ જ મૂળ મુદ્દાને સંબંધિત આપી દેશે. પર્ફેક્ટ પ્રોમ્પ્ટ લખવા માટે હેતુ, વિષય કે મુલો સ્પષ્ટ રાખો. એકઝેટ લોકેશન કહેવાની જરૂર નથી પણ દેશમાં, રાજ્યમાં, દુનિયામાં, જે તે ક્ષેત્રનું નામ લખી એ ક્ષેત્રમાં, આવા શબ્દોનો ઉપયોગ કરો. જે ભાષામાં ઈનપુટ આપશે એ જ ભાષામાં એ જવાબ આપશે. આ સાથે જે પરિણામ જોઈએ છે એનું ફોર્મેટ કહી દો. જેમ કે, આંકડાનું ટેબલ બનાવજો, વિગતવાર પોઈન્ટ રૂપે આપજો, સિક્કેટ જોઈએ છે કે નિર્બંધ, ટૂંકું કે લાંબું, શબ્દ મર્યાદા હોય તો એ પણ મૂકો કે, ૩૦૦ શબ્દોમાં, હા, ડેટામાં હિંસા, પોનોગ્રાફી, પોર્ન મોડેલ, લિંક, વિવાદ જેમાં ફૂર હિંસા હોય અને ચિત્રી ચડે એવા ડેટા હશે તો જાણ બહાર આઈપી એડ્રેસ પણ ફોક્સમાં રાખજો. સો બી કેરફૂલ.

રેફરન્સ આપવાનું રાખો. દુનિયાના કોઈપણ વિષય સાથે એના કેટલાક નિષ્ણાતો જોડાયેલા હોય છે. પ્રોમ્પ્ટ આપતી વખતે જે તે વિષય સંબંધિત દેશ કે દુનિયામાં એ વ્યક્તિએ આપેલું યોગદાન, રિસર્ચ કે ક્વોટ અંકિત કરી દો. પરિણામ આવ્યા બાદ તેને કોસ વેરિફાઈ કરો. આનાથી પરિણામ ઓથેન્ટિકેટ થશે અને તમારા રીઝલ્ટ પર શંકાની સોય ક્યારેય નહીં ઊડે. આમ AI પ્રોમ્પ્ટિંગ એ AI પ્રોગ્રામિંગ અને ટુલ્સ વેરિફેશન વિષયનો એક ભાગ છે. આ વિષય પર ઘણું લખી શકાય છે. એના શોર્ટકટ શીખી શકાય એમ છે. ફોટો કે વીડિયો જનરેટ કરવા હોય તો પથી ૧૦ વારથી વધુ રીજનરેટના ઈનપુટ ન આપશો. આનું કરવાથી AI જે તે આઈડી કે આઈપી એડ્રેસ વ્હોક કરી દેશે અને ખબર પણ નહીં પડવા દે. બને ત્યાં સુધી અંગ્રેજીમાં પ્રોમ્પ્ટ આપવાનું રાખો. સ્માર્ટવર્ક એ પણ કે પ્રોમ્પ્ટ કેમ અને શું નાખવો એનું પણ ગૂગલ કરી દો. એની પણ વેબસાઈટ છે જ. તૈયાર પ્રોમ્પ્ટમાં ધાર્યું પરિણામ ન પણ આવે.

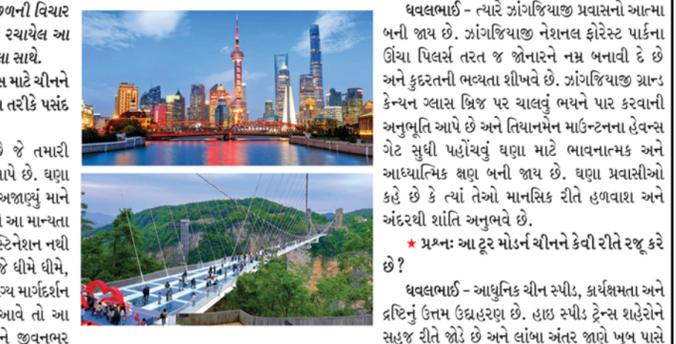
આઉટ ઓફ ઇ બોક્સ

મેટાને સૌથી વધુ પ્રોમ્પ્ટ ક્યા મળ્યા? જવાબથી આશ્ચર્ય થશે; 'મને બાયો લખી આપો, જેમાં ઈમ્પેક્ટ પડે એવા શબ્દો હોય!'

સૌલ ઓફ ટૂર ચીન અહીંનો પ્રવાસ માત્ર સ્વયં નહી, પરંતુ અનુભવ, વિશ્વાસ અને નવી દ્રષ્ટિની સફર છે

આજના સમયમાં ઇન્ટરનેશનલ ટ્રાવેલ માત્ર ફોટો ગ્રાફી અને સાઇટસીઇંગ સુધી સીમિત નથી રહ્યો. ટ્રાવેલિંગ હવે અનુભવ, સમજ અને આત્મવિશ્વાસ વધારતો સફર બની ગયો છે. ચીન મોટા ભાગનાં લોકો માટે ખૂબ દૂર, વિશાળ અને અજાણ્ય દેશ લાગે એવું ઈન્ટરનેશનલ છે, પરંતુ યોગ્ય પ્લાનિંગ, માર્ગદર્શન અને કમ્ફર્ટ સાથે એ જીવનમાં એકવાર જરૂર કરવો જોઈએ એવો અનુભવ બની શકે છે. ઓરોરા ટ્રાવેલ્સની આ વિશે ચીન ટૂર

સૌલ ઓફ ટૂર ચીન અહીંનો પ્રવાસ માત્ર સ્વયં નહી, પરંતુ અનુભવ, વિશ્વાસ અને નવી દ્રષ્ટિની સફર છે. ધારા, આયોજન અને પ્રવાસીઓ માટે રચાયેલ આ અનુભવ અંગે એમને વાત કરી ધવલ જાંગલા સાથે. પ્રશ્ન: ધવલભાઈ, ઓરોરા ટ્રાવેલ્સ માટે ચીનને ફ્લેગશિપ ઇન્ટરનેશનલ એક્સપિરિયન્સ તરીકે પસંદ કરવાની પ્રેરણા શું હતી? ધવલભાઈ - ચીન એવી જગ્યા છે જે તમારી માન્યતાઓ અને ધારણાઓને ચેલેન્જ આપે છે. ઘણા લોકો તેને વિશાળ, ક્રેમિલિનને ધ્યાનમાં લેવાનું માને છે અને તેમાંથી દૂર રહે છે. પરંતુ આ સામાન્ય બદલાવા માગતો રહે છે. ચીન માત્ર એક ઈસ્ટેશન નથી તે એક લાગણી છે, એક એવી વાર્તા છે જે ધીમે ધીમે, લેવલ પ્રમાણે બુલે છે. યોગ્ય પ્લાનિંગ, યોગ્ય માર્ગદર્શન અને યોગ્ય કમ્ફર્ટ સાથે અનુભવવામાં આવે તો આ સફર પ્રવાસીઓ માટે સૌથી સમૃદ્ધ અને જીવનભર યાદ રહે તેવો પ્રવાસ બની શકે છે. પ્રશ્ન: પ્રવાસીઓ ચીન પહોંચે ત્યારે તેમની અંદર કઈ પહેલી લાગણી જોવા માંગો છો? ધવલભાઈ - વિશ્વાસ, નિશ્ચિત અને શાંતિ. હું ઇચ્છું છું કે તેઓ ચીન પહોંચતા જ શાંત અને સુરક્ષિત અનુભવે. અમે લેન્ડ થતાં જ અમારા મહેમાનોને સમજાવ્યું છે કે તેઓ અજાણી વસ્તી પર એકલા નથી. ટ્રાન્સફરથી લઈને હોટેલ, ભોજન, સાઇટસીઇંગ અને ટ્રેનિંગ આયોજન તેમ જ દરેક વિગત ખૂબ વિચારપૂર્વક અને કાળજીપૂર્વક વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે. એકવાર આ સહજતા અને વિશ્વાસની લાગણી સ્થાપિત થાય પછી પ્રવાસીઓ સાચા અર્થમાં ખુલ્લા મને પ્રવાસ કરે છે અને અનુભવ વધુ ઊંડા બને છે. પ્રશ્ન: ચીનનો ઈતિહાસ અત્યંત ઊંડો છે. ટૂર તેને કેવી રીતે જીવંત બનાવે છે? ધવલભાઈ - ચીનમાં ઇતિહાસ માત્ર મ્યુઝિયમમાં બંધ નથી. તે દરેક રસ્તા, ઇમારત અને સ્થળમાં જીવંત છે, જ્યારે અમારા પ્રવાસીઓ તિયાનઆનમેન સ્ક્વેર પર ઊભા રહે છે ત્યારે તેઓ માત્ર સ્વયં નથી જોતા, પરંતુ રાષ્ટ્રની ધમકાર અનુભવે છે. ફોર્મિડાબલ સિટીમાંથી પસાર થતાં તેઓ માત્ર આર્કિટેક્ચર નથી જોતા, પણ સદીઓની સંસ્કૃતિ, શિસ્ત, મહત્વાકાંક્ષા અને પરંપરા અનુભવે છે અને શ્રેષ્ઠ વોલ ઓફ ચાઇના પર પહોંચતા જ કંઈક બદલાઈ જાય છે. અહીં માનવ દ્રષ્ટિ, સંકલ્પ અને ધીરજ શું સર્જી શકે તેની ઊંડી અનુભૂતિ થાય છે. પ્રશ્ન: ધવલભાઈ હવે ચીનનાં પ્રવાસમાં ભારતીય અને ખાસ વેજિટેરિયન પ્રવાસીઓ માટેનો સૌથી મોટો પ્રશ્ન એટલે કુડ. એનું તમારી પાસે શું સોલ્યુશન છે? ધવલભાઈ - સાદું ભોજન માત્ર શરીરની જરૂરિયાત નથી એ ઈમોશનલ્લી આરામ આપે છે અને સુરક્ષાની લાગણી છે. તેથી અમે ખાસ કરીને સાથે રાજસ્થાની મહારાજ હાઈ જઈએ છીએ, જે રોજ તાજું શાકહારી ભોજન બનાવે છે. લાંબા સાઇટસીઇંગનાં દિવસ પછી જ્યારે પ્રવાસીઓ ઓળખીતા સ્વાદ સાથે જમવા બેસે છે ત્યારે તેમનામાં ઘર જેવી લાગણી અને સાથે શાંતિ અને એનર્જી પાછી આવે છે. એકવાર ભોજન અંગેની ચિંતા પહાવે તમારી સાથે આલેશા માટે તૈયાર છે.

ધવલભાઈ - ત્યારે અંગ્રેજિયાનું પ્રવાસનો આત્મા બની જાય છે. અંગ્રેજિયાનું નેશનલ ફોરેસ્ટ પાર્કના ઊંચા પિલસ તરત જ જોનારને નમ્ર બનાવી દે છે અને કુદરતની ભવ્યતા શીખવે છે. અંગ્રેજિયાનું ગ્રાન્ડ કેન્યન ગ્લાસ બ્રિજ પર ચાલવું ભયને પાર કરવાની અનુભૂતિ આપે છે અને તિયાનમેન માઉન્ટનના હેવન્સ ગેટ સુધી પહોંચવું ઘણા માટે ભાવનાત્મક અને આધ્યાત્મિક શરૂઆત બની જાય છે. ઘણા પ્રવાસીઓ કહે છે કે ત્યાં તેઓ માનસિક રીતે હળવાશ અને અંદરથી શાંતિ અનુભવે છે. પ્રશ્ન: આ ટૂર મોડર્ન ચીનને કેવી રીતે રજૂ કરે છે? ધવલભાઈ - આધુનિક ચીન સ્પીડ, ધ્રુવશક્તિ અને ટ્રિપ્લું ઉત્તમ ઉદ્યોગ છે. હાહ સ્પીડ ટ્રેન્સ શહેરોને સહજ રીતે જોઈ છે અને લાંબા અંતરે જાણે ખૂબ પાસે હોય એવા લાગે છે. શાંતાઈ ટાવર પરથી શહેર જોતા પ્રવાસીઓને ભવિષ્ય તરફ દેખાતો એક નગરી દેખાય છે. છતાં જેડ ખુદા ટેમ્પલની મુલાકાત યાદ અપાવે છે કે આધુનિકતા વચ્ચે આધ્યાત્મિક સંતુલન હજુ મહત્વપૂર્ણ છે. પ્રશ્ન: આ ચીન ટૂર માટે સૌથી યોગ્ય છે? ધવલભાઈ - જેણે પણ ક્યારેક એક વાર વિચાર્યું હોય કે "એક દિવસ હું વિદેશ પ્રવાસ કરીશ" તેમના માટે આ ટૂર આદર્શ છે. પરિવાર, સિનિયર સિટિઝન્સ, કપલ્સ, પ્રથમ વખત ઇન્ટરનેશનલ પ્રવાસ કરના લોકો અને ખાસ કરીને એવા લોકો જેઓ કમ્ફર્ટ, ભોજન અને માર્ગદર્શન સાથે વૈશ્વિક અનુભવ ઇચ્છે છે. ચીન ટૂર લાગે છે, પરંતુ યોગ્ય સપોર્ટ હોય તો સહજ અને આત્મવિશ્વાસ આપતું બને છે. પ્રશ્ન: આ પ્રવાસમાં ઇન્ટરન્યુન ટૂર મેનેજરની ભૂમિકા કેટલી મહત્વપૂર્ણ છે? ધવલભાઈ - ખૂબ જ મહત્વની. ઇન્ટરન્યુન ટૂર મેનેજર માત્ર યાટરનું ક્રમ નથી કરતા. તેઓ સતત વિશ્વાસ, સહાય અને માર્ગદર્શન ભવ્યો આધાર આપે છે. ભાષામાં આવતો અવરોધ, લોકલ ક્રે-ઓર્ડિનેશન, રોજ-બરોજનું આયોજન-બધું તેઓ સંભાળે છે. પરિણામે પ્રવાસીઓ નિરાંતે એક્સપિરિયન્સ, એક્સપ્લોરેશન અને આનંદ પર ધ્યાન આપી શકે છે. પ્રશ્ન: પ્રવાસ લોકોમાં બદલાવ લાવે છે. આ ટૂર પછી તમે કેવો બદલાવ જુઓ છો? ધવલભાઈ - આત્મવિશ્વાસમાં વધારો. હું પ્રવાસીઓને વિશાળ દ્રષ્ટિકોણ, નવી સમજ અને શાંતિપૂર્ણ ગૌરવ સાથે પરત કરતા જોઈ છું. તેમને સમજાય છે કે વિશ્વ તેમની કલ્પના કરતાં વધુ સહજ છે. ચીનનું વૈવિધ્ય અને વિશાળતા તેમને આ વિશ્વાસ આપે છે. પ્રશ્ન: અંતે, હજીએ બુકિંગ કરાવતા અચકાતા અને શંકા ધરાવતા લોકોને તમે શું કહેશો? ધવલભાઈ - હું કહીશ કે, "યોગ્ય ઘણીની રાહ ન જુઓ". પ્રવાસ માત્ર વિશ્વ નથી બતાવતો, તમને પોતાની જાત સાથે પણ જોડે છે. એ તમે એક જ પ્રવાસમાં ઇતિહાસ, કુદરત અને ભવિષ્ય અનુભવવા માગતા હો તો ચીન તમને બોલાવી રહ્યું છે. અને ઓરોરા ટ્રાવેલ્સ દરેક પહાવે તમારી સાથે આલેશા માટે તૈયાર છે.

આજે આટલું જ શોભિત દેસાઈ feedback@bombsamachar.com

હું તો એમ કે' તો તો કે આ ખાનસર તો...

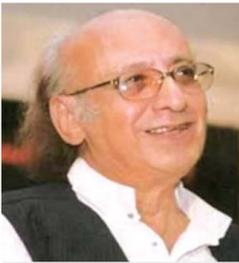
એના ન હોવાના અમારા કારણોમાંથી મુખ્ય એ જ કે એણે જ જો બધું બનાવ્યું હોય...

સબ્બ-ઓ-ગુલ કહાં સે આતો હૈ અબ્ર કયા ચીઝ હૈ ! હવા કયા હૈ !

ગાલિબ આટલો મોટો કવિ અમસ્તો નથી બન્યો. છેલ્લાં ૨૦૦ વર્ષમાં જેણે પણ આ શેર કે આ ગઝલમાં પ્રશ્નાર્થ ટાણપ કર્યું હોય એણે ગઝલ અને ગાલિબનું બહુ મોટું અહિત કર્યું છે. આખીય ગઝલમાં ફક્ત ઉદ્ગારવિદ્યનો જ છે, પ્રશ્નાર્થ છે જ નહીં. હોવા અને ન હોવાનો કૂટપ્રશ્ન સહેલાઈથી ઉકેલવો હોય તો જોઈ જ જજો આ ગઝલ.

દા. ત. અય નાદાના દિલા! તને શું થયું છે! આ સનાતન નિરંતર, અહર્નિશ, સતત ચાલતા દર્દની દવા ખરી!

એક તો એ નિષ્ફળ છે પૂરેપૂરું... કારણમાં ૧ કે ૫ કે ૧૦ ટકા લોકો દેશોના દેશ હડપ કરી જાય, બાકી બધાના જોતા રહી જવાની સામે. ૨. રંગ અને રૂપમાં આભજમીન જેવડા ફરક આપીને ૩. ન હોવા છતાં મીડલમેનનાં જડબેસલાક નેટવર્ક ઊભા કરીને કે જેથી INTANGIBLE ASSETના ભાવ કાયમ વધ્યા કરે. પાણી બધે સરખા, હવા બધે સરખી, વાદળ, જમીન અને આગનું પણ એવું જ. તો પછી હદય લાખ વરસ પહેલાં જેવાં જ રાખ્યાં તો દિમાગને કેમ આટલી બધી ઝડપ આપી?!

નિદા ફાઝલી

મિર્ઝા ગાલિબ

બહાદુરશાહ ઝફર

ખાનસર

उठ के कपड़े बदल घर से बाहर निकल जो हुआ सो हुआ रात के बा'द दिन आज के बा'द कल जो हुआ सो हुआ जब तलक साँस है भूक है प्यास है ये ही इतिहास है रख के काँधे पे हल खेत की ओर चल जो हुआ सो हुआ खून से तर-ब-तर कर के हर राहुगुजर थक चुके जानवर लकड़ियों की तरह फिर से चूल्हे में जल जो हुआ सो हुआ जो मरा क्यूँ मरा जो लुटा क्यूँ लुटा जो जला क्यूँ जला मुत्तों से हैं गुम इन सवालों के हल जो हुआ सो हुआ मंदिरोंमें भजन मस्जिदोंमें अजाँ आदमी है कहाँ आदमी के लिए एक ताजा गजल जो हुआ सो हुआ.

નિદા ફાઝલી

મને ખાનસરમાં એટલે જ એક કિરણ દેખાઈ રહ્યું છે. સચોટ વાત છે ખાનની કે ધર્મની વાત કોઈ ધર્મગુરુ કરે તો ધ્યાન દઇને સાંભળજો. કોઈ શંકરાચાર્ય, આચાર્ય, પૂજારી, મોલવી, પાઠરી કરે તો સાંભળવી તો ખરી જ. ધર્મની વાત જે દિવસે નેતા બોલે-સમજી જજો એ બેરોજગારી છુપાવે છે, મોંઘવારીને ટલ્લે ચઢાવે છે, સરકારી હોસ્પિટલનો નીચલી કક્ષાનો છલાજ છુપાવી રહ્યો છે, સરકારી સ્કૂલના બિલકુલ ગુણવત્તા વગરના શિક્ષણને છુપાવી રહ્યો છે. અને ધર્મના નામે કે પણ કરી શકાય લોકો સાથે કારણકે ધર્મ એ સવાલ છે જ નહીં. ધર્મ તો બહુ મોટી આસ્થા છે. બોલો... મારા વાચક બોલો... આ ખાન એ છોકરડો છે જેની

બોલવાની લઢણની મજાક ઉડાવતી, આજે એ ખાનસર કરોડો વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક પ્રેરણામૂર્તિ બની ગયા છે. સાવ સાધારણ હાલત ધરની. બાપા આર્મીમાં, અને દિકરાએ કોલેજ સુધી ભણતાં ભણતાં ટયુશન પણ શરૂ કર્યાં, અને મજાકો તો ચાલુ જ. આ કોણ છે? આટલું બધું બોલે છે કેમ ભણાવતી વખતે? ખાનનું એક જ મીશન. શિક્ષણને હર જગ્યા સુધી પહોંચાવું કરવું. પછી આવી એની યુ ટયૂબ ચેનલ જેમાં જનરલ સાયન્સને પણ ખાન સ્ટેન્ડ અપ કોમેડી માફક ભણાવે. અને ભાઈ ખાન તો જામી ગયો!!! આઈકોન ને સબ્સ્ક્રીપ્શન અધધધની સંખ્યામાં વધવા માંડ્યા. અને ખાનસર ભારતના હજી હરામખોર મેકોલેની અસરવાળા શિક્ષણ ક્ષેત્રની એક અત્યંત આવકારદાયક ક્રાંતિ તરીકે પૂજવા માંડ્યા છે. આગળ જણાવ્યું તેમ આ એક વખતની સર્વની હાંસીપાત્ર વ્યક્તિ આજે અદ્યતન શિક્ષણ પ્રથાના પ્રયોગ તરીકે પૂજાય છે. ખાનસર ભારતનું સૌથી મોટું ઇન્ટરનેટ સ્ટુડન્ટ ઓડિયન્સ બનાવી ચૂક્યા છે. જે મજાકમાં હસવાનો ઠઠ્ઠો સહી લે છે, આગળ જઇને એ જ બહુ મોટા પરિવર્તનનો જન્મદાતા બને છે.

ઇબ્રાહીમ જૈક, બહાદુરશાહ ઝફરના રાજકવિ, ગાલિબની પ્રતિભાની ખૂબ ઇર્ષ્યા કરતા, ઝીકના ચમચા ગાલિબને ઉતારી પાડવાનો એક પણ મોકો જતો ના કરે. આજે ગાલિબ કાલીદાસ, ગટે, રિલ્કે ઇ. સાથે મુકાય છે. અને જૈક એક બે શેર પૂરતા યાદ કરાય છે.

હૈ ઔર બી દુનિયા મેં સુખનવર બહોત અચ્છે કહતે હૈં કી ગાલિબકા હૈં અંદાઝ-એ-બયાં ઔર

આજે આટલું જ

વલો ગિરિરાજ feedback@bombsamachar.com

સત્તા પાસે શાણપણનું ઉત્તમ ઉદાહરણ...

પોર્ટુગીઝોના જુલમોને જડબેસલાક વિરોધ કરીને નાબૂદ કરાવી દીધી, આજે દીવાના બસ સ્ટેશનનું નામ તો જેટીબાઈના નામે છે પરંતુ કચ્છમાં? આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે ભારતનો દરિયાઈ માર્ગ પ્રથમ શોધનાર ફિરંગીઓ હતા. ૧૪૮૮માં વાર્કો-દ-ગામા કાલિકટ બંદરે ઉતર્યા ત્યારથી ફિરંગીઓનો ભારત સાથેનો વેપાર શરૂ થયો. તેમણે ભારત સાથે આશરે એકાદ સદી સુધી ઇજારો રાખ્યો, પરંતુ પછી અન્ય યુરોપિય સત્તાઓના પડકારોને લીધે તેમની આ પદ્ધતિ તૂટી પડી. આમેય ગુલામીના તળે ભારતને ઘણું ભોગવવાનું થયું છે, તેમાં પણ ભાષાકીય, રાજકીય સામાજિક પીડાનું મુખ્ય કારણ બની; ગુલામીની સદંતર પ્રવાહિતા લોકોના ધર્માતર સુધી અસર પામેલી. દીવામાં આવું જ કઈક હતું. જેમાં અહિંસાના સંગાથી જેટીબાઈ ખત્રી જે મૂળ કચ્છના હતા અને કચ્છના શૌર્ય, નીરતાનો ડંકો દીવની ધરતી પર ફિરંગીઓની સામે વગાડ્યો હતો અને પોર્ટુગીઝો દ્વારા થતી વટાળપ્રવૃત્તિની પ્રથાને જડબેસલાક વિરોધ કરીને નાબૂદ કરાવી દીધી. કચ્છ જિલ્લાના માંડવીમાં જેટીબાઈનો જન્મ એક બ્રહ્મક્ષત્રિય (ખત્રી) પરિવારમાં થયો હતો અને તેના પિતાનું નામ વલેરા સવજા હતું. જેટીબાઈ અને તેના પતિ પુંજા પોતાના પરંપરાગત ધંધાના સહારે રોજગારી અર્થે દીવામાં આવીને વસ્થા અને દીવામાં તેનો રંગરેજનો ધંધો ધમધોકાર ચાલતો હતો, પરંતુ જેટીબાઈના પતિનું નાની વયે અવસાન થતાં ધંધાની સંપૂર્ણ જવાબદારી જેટીબાઈના શિરે આવી. જેટીબાઈ રંગાટકલાના ઉત્તમ જાણકાર હતાં અને એના હાથના રંગેલા પાનેતરનું શુકન પણ મોટું. એટલે તેમના હાથથી રંગેલા પાનેતરની માગ પણ લગ્નોત્સુક કન્યાઓ દ્વારા બહોળા

જેટીબાઈ

પ્રમાણમાં રહેતી. પોર્ટુગીઝોએ ખ્રિસ્તી ધર્મના ફેલાવા માટે ફરમાન બહાર પાડ્યું હતું કે ખ્રિસ્તી ધર્મ સિવાયના અન્ય કોઈ બાળકને પરણ્યા પહેલા જો

તેના માતા-પિતા અવસાન પામે તો તે અનાથ બાળકનો કબજો પોર્ટુગીઝ સરકાર લઈ લેશે અને તેને ખ્રિસ્તી બનાવી દેવામાં આવશે. આવો જ એક કિસ્સો જેટીબાઈના કારખાનામાં બન્યો, ત્યારે બાળકને ધર્માતર કરતાં જેટીબાઈએ બચાવી લીધેલા પણ નક્કી કર્યું કે આ કાળા કાથદાને તે નેસ્તોનાબૂદ કરાવીને રહેશે. તેમણે એક ઓઢણી રંગી તેમાં પોર્ટુગીઝ ભાષામાં ભારતીયોને થતા અન્યાયની વાત લખી. તેમણે પોર્ટુગલ જઈને ત્યાંની રાણી 'દોનો લુઇઝા દે ગુસમાના'ને મળીને ફરિયાદ કરી. મહારાણીએ ઓઢણીમાં લખેલી વિગત વાંચી પરાણે ખ્રિસ્તી બનાવી દેવાનો કાયદો રદ કર્યો. ત્યારથી પાન દ જેટી (જેટીબાઈની ઓઢણી) શબ્દ પ્રચલિત બન્યો. મહારાણીએ ફરમાન કર્યું હતું કે, દરેક અમલદાર જેટીબાઈના નિવાસસ્થાન પાસેથી પસાર થાય ત્યારે તેમનાં વાહન કે ઘોડા પરથી ઊતરી જઈ, અદબપૂર્વક ચાલવાનું, આવું માન મેળવનાર દીવામાં તે પ્રથમ ભારતીય સત્તારી તો બની રહ્યાં, પરંતુ ભારતભરમાં આવું સન્માન મેળવનાર એક માત્ર કચ્છી મહિલા તરીકેનું સ્થાન અવિચળ રાખ્યું. કહેવાય છે કે જીવનના સાત દાયકા ગાળ્યા પછી ક્ષયરોગના કારણે તેમનું અવસાન થયું. (જેટીબાઈ અને દીવ વિશે વાંચેલી નોંધોમાંથી સાબાર.) જેટીબાઈ એક એવું ઉદાહરણ છે જેને દરેક સંદર્ભમાં લઈ શકાય તેમ છે. આજની આધુનિક નારીની છબી જોઈએ તો તે સ્વતંત્ર હોય, કસબી હોય, નીડર હોય, સાહસિક હોય વગેરે. આજથી ત્રણસો વર્ષ પહેલા એક સ્ત્રી જે બાંધણીકાના બેનમૂન કારોગર હતી, ઉદ્યોગ સાહસિક હતી, ક્રાંતિકારી વીરંગના હતી. ગાંધીજીએ જે અહિંસાના પગલે સ્વતંત્ર્ય ચળવળ લડી એ અહિંસાના મૂળ કચ્છી જેટીબાઈએ સદીઓ પહેલા વાવી દીધેલાં અને જુલમી કાથદાને રદ કરાવીને નારીશક્તિની ઓળખાણ આપી હતી. તે નીડર તો

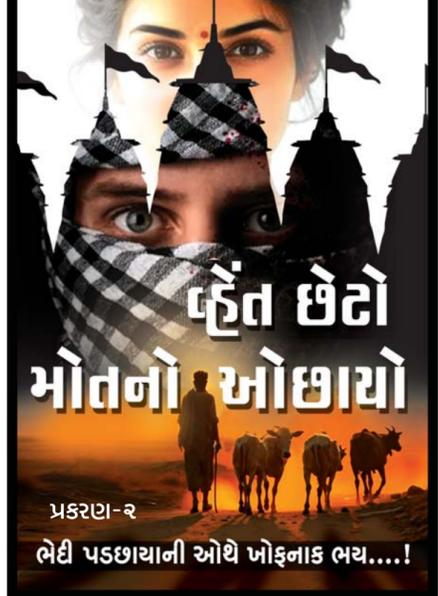
હતાં જ પણ એક નારી તરીકે જુલમોની વેદનાની તમામ હદોને સાર્થક કરી શક્યાં. તેણે પરંપરાત કળાનો ઉપયોગ કર્યો, જે વિદેશી ધરતી પર તેમની બાંધણીકાના કામણ પથરાતા હતા ત્યાં જઈને અત્યાચાર સામે અવાજ ઉઠાવવાની હિંમત તેમણે કરી.

એ મહિલાએ વીરંગના બનીને પોર્ટુગલ સરકાર સામે ટક્કર ઝીલી કચ્છનું નામ રોશન કર્યું છે. ૧૮૮૩ની ૧૫ ઓગસ્ટે તે કચ્છી વીર મહિલાની સ્મૃતિમાં દીવામાં એક બસ-સ્ટેશનને તેમનું નામ પણ આપવામાં આવ્યું. પોર્ટુગીઝ શાસિત પૂર્વ આફ્રિકામાં જ્યારે પ્રમુખ માર્શલ ક્રમોન લિસ્બનથી ત્યાં ૧૮૮૮માં ગયા હતા ત્યારે ત્યાં એક વિશાળ સભાપંડને 'જેટીબાઈ સભાપંડ' નામ પણ આપ્યું હતું. એ સિવાય લિસ્બનમાં રાષ્ટ્રીય તૈલચિત્ર મ્યુઝિયમમાં જેટીબાઈની ઓઢણી હજી પણ અકબંધ સાચવી રાખવામાં આવી હોવાનું જાણવા મળે છે.

દીવામાં ઝાંખા રોડને 'જેટીબાઈ માર્ગ' એવું નામ આપવામાં આવ્યું છે. એટલું જ નહીં, શહેરમાં દોડતી બસો પર પણ જેટીબાઈ ટ્રાન્સપોર્ટ એવું વાંચવા મળે છે, પરંતુ દુ:ખની વાત એ છે કે તે અભૂતપૂર્વ મહિલા જેટીબાઈની યાદગીરીરૂપે તે મહિલાનો જ્યાં જન્મ થયો હતો એ કચ્છના માંડવી શહેરમાં તેમની સ્મૃતિમાં કોઈ માર્ગને નામ આપવાનું તો બાજુએ રહ્યું, પણ તેમના સ્મૃતિ સ્મારકના કોઈ અવશેષ જોવા નથી મળતા. બીજી બાજુ દીવામાં તેમના નિવાસસ્થાનને 'સ્મારક' બનાવવાનું તેમ જ તેમની જન્મ અને મૃત્યુની તિથિઓ ઊજવવાનું પણ ત્યાંની નગરપાલિકાએ કરાવ કર્યો છે. પણ અફસોસની વાત એ છે કે તે પ્રતિભાની તિથિઓ કે તારીખો ક્યાંય ઉપલબ્ધ નથી. વિસ્મૃતિનો અભિશાપ આપણાં સમાજની આદત બની ગઈ છે અને દસ્તાવેજકરણના મહત્ત્વને સમજણમાં લઈએ તે પહેલા જ પાત્ર ઐતિહાસિક બની જાય જેના કારણે કચ્છની 'જેટી' જેવી અનેક બાઈયું ગુમનામ હશે, છે કે થશે. (પ્રસ્તુત તસવીર અમદાવાદના પ્રખ્યાત ઇજનેર રામચંદ્ર નરશીના પુત્ર ખૂમચંદના ધર્મપત્ની દેવકોબાઈ દ્વારા એક સંદર્ભમાં રજૂ થયેલી મેળવી શકાઈ છે.)

સન્દે ધારાવાહિક અનિલ રાવલ feedback@bombsamachar.com

પ્રકરણ-૨ ભેટી પડયાની ઓથે ખોડનાક ભય....!

યુવતી દર્શન કરીને બજાર ચોક પહોંચી. દર્શન બાદ પુરોહિતની ચાના ચાહકો કુલ્હડમાં ફરીના અને મસાલાવાળી ચાની જલ્દી જલ્દી ચૂસકી મારી રહ્યા હતા. બટાટા પૌઆ, ફાફડા જલેબી, ખસ્તા કચોરી ફટાફટ ઝાપટતા હતા. એમની ઝાપટવાની ઝડપમાં નરી ઉતાવળ હતી. આસપાસ ભમતા ભિખારીઓ નાર્સતો કે યા અપાવી દેવાની કાકલૂદી કરતા હતા. એવામાં એક ભાવિકનો અવાજ સંભળાયો: 'જલદી કરો, બીજા દર્શન અડધો કલાકમાં ખુલશે.' શ્રદ્ધાળુઓની ઝાપટવાની ઝડપ વધી. યુવતીએ યા લીધી. એ ઝીણી નજરે આસપાસના લોકોની ભાગદોડનો નજરો જોતી યા પીતી રહી.

દર્શન ખુલ ગયે હૈ ની હાકલ પડી. ભક્તો દોડ્યા. યુવતીએ દોટ ન મૂકી. એના મુનની ઉતાવળ કંઈક બીજી હતી. એણે ચાવાળા પુરોહિતને પૂછ્યું: 'ચિત્રકાર દેવીપ્રસાદ શર્માજીનું ઘર ક્યાં છે?' ચાવાળાએ અજબ નજરે એની સામે જોતા કહ્યું: 'બજાર ચોકની સામેની ગલીમાં ગોપાલ ભુવન...કોઈને પણ પૂછજો...'

યુવતીએ ગોપાલ ભુવનની સાંકળથી દરવાજો ખખડાવ્યો. થોડીવારે એક મહિલાએ દરવાજો ખોલ્યો. 'દેવીપ્રસાદજી છે?' એણે પૂછ્યું. 'હા, ઉપર સ્ટુડિયોમાં છે.' દેવીપ્રસાદજીના પત્નીએ કહ્યું. એ દાદર ચડીને ઉપર ગઇ. દેવીપ્રસાદ ચિત્ર દોરવામાં વ્યસ્ત હતા. એણે ધીમેથી કહ્યું: 'દેવીપ્રસાદજી?'

'જય ગોપાલા, આવો...બેસો.' દેવીપ્રસાદજીએ એની સામે જોયા વિના બ્રશ કલર ડિશમાં મૂકતાં કહ્યું. 'હું રાધા.....' યુવતી બોલી ને દેવીપ્રસાદજીએ રિવોલ્વિંગ ચેર ફેરવીને એની સામે જોયું. 'મैं अपनी એક એજન્ટ કો વાહું ભેજતા હું...વો રાધા બન કર વહાં રહેગી...' આઇબી ચીફ અભયસિંહ રાઠોડે નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝરના ઘરે મથરાતે ચાલતી ગંભીર બેઠકમાં પોતાનો નિર્ણય જાહેર કર્યો.

ઉની આંચ પણ નહીં આવે. દેવીપ્રસાદજીના શબ્દોમાં શ્રદ્ધાનો ટમટમતો દીપક હતો, પરંતુ સામે બેઠેલી એક અવ્વલ દરજજાની ઇન્ટેલિજન્સ ઓફિસરની ચિંતાને અવગણી શકાય એમ પણ નહતું. 'મંદિરની પોતાની સિક્યોરિટી છે...સીસીટીવી કેમેરાઓ છે...ને સૌથી મોટી સિક્યોરિટી તો ગોપાલાની ખુદની છે પછી કઇ વાતનો ખતરો, શેનો ખતરો...' દેવીપ્રસાદજીએ કહ્યું. 'શેનો ખતરો એ તો મનેય ખબર નથી...ત્રાસવાદીને શોધવાનો છે...હજારો શ્રદ્ધાળુઓમાંથી પકડવાનો છે. એ જ વખતે દર્શન કરીને બહાર નીકળી રહેલા શ્રદ્ધાળુઓમાંથી એક વેધૂર અવાજ આવ્યો: 'રાધે રાધે...'

‘મંદિર હૈ....ગન મત લે કર જાના....પૂન નહીં બઠાના હૈ...’ રોના ચીફે કહ્યું.

'રાધે રાધે'....'રાધે રાધે...' બીડમાંથી ઓસરતો જતો અવાજ ચાવાળા પુરોહિત પાસે જઇને અટક્યો. 'યા પીડવાવો મારાજ.....' મેલાં અને ક્યોણા સફેદ ઝભ્ભો-લેંબો...માથે ઝાંખું કેસરી ફાળિયું...ચોડી છાતી...પહોળા ખભભા...એની પર ગુલતા લાંબા વાળ, તપખીરી તેજ આંખોવાળા હડકાકા માણસનો અવાજ પુરોહિત ચાવાળાનો પરિચિત હતો. એણે માથે બાંધેલું ફાળિયું કાઢીને માથું ઝકઝોળીને વાળ છુટ્ટા મૂક્યા ને ફાળિયું કમરે બાંધ્યું. રાધવ હમણાં હમણાં રોજ આવતો. પુરોહિત મોટા ભાગે ઉક્ષતા યાના તપેલાંમાં કડછી ફેરવતો રહેતો, જગમાં યા ગાળતો રહેતો...કુલ્હડમાં ભરતો રહેતો...ભાચે જ ઘરાકની સામે જોતો...અજાણ્યા અવાજ હોય તો અછડતી નજરે જોઈ લેતો...એણે

કુલ્હડ ધર્યું. રાધવે ગરમાગરમ યા ઘટવટ પીને ઝભ્ભાનું ખિસ્સું ફેંફોસ્કું. વીસનો સિક્કો કાઢીને આપ્યો ને જય ગોપાલા બોલીને ચાલતો થયો.

'કલ કા પૈસા.....?' પુરોહિતે યાદ કરાવ્યું.... 'વે કલ કા હૈ...આજ કા ઉધાર રહા....' માથા પર ફાળિયું બાંધી લેતા બોલ્યો. 'છોરો બિચારો ગોપાલક હૈ.....કહે જવાનો...આપી દેશે.....' પુરોહિતે મનોમન બખાડીને પિત્તળના તપેલાની ધાર પર બેવાર કડછો ઠોક્યો.

મીટિંગ પૂરી થયા પછી બધા જવા લાગ્યા ત્યારે નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝરે રોના ચીફ રવિ જયસ્વાલને બેસવાનું કહ્યું. 'જયસ્વાલ, બાંગ્લાદેશ મેં હમરે બંદો કો એક્ટિવ કરો....ઇસકા સ્ટેટ પાકિસ્તાનમેં હૈ ઔર લિન્ક વેસ્ટ બંગાલ મેં....' 'સર, વે કામ બાંગ્લાદેશ કા આર્નવાદી અન્સાઇલ બાંગલા દીમ ઔર અલ-કાયદા કા હી હૈ....ઉસને બાંગ્લાદેશ ઔર પશ્ચિમ બંગાલ કે માલદા કી બોર્ડર પર ટેરરિસ્ટ કેમ્પ જો બોલ કે રખે હૈ.' રોના ચીફે કહ્યું. 'આપ કે પાકિસ્તાન કે બંદે સે અપેટ લેતે રહો....' નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝરે કહ્યું. ને રોના ચીફ રવિ જયસ્વાલના મોબાઇલની રીંગ વાગી. 'સર, એક આઠમી માલદા કી બોર્ડર પાર કર ચુકા હૈ...કબ વે પતા નહીં ચલા...ગોપાલેશ્વર મંદિર ટાઇટ પર હૈ...વે પકા હૈ...જયહિન્દ.' ફોન કટ થયો. 'ખબર પકી હૈ...માલદા બોર્ડર સે વૈસા હૈ....' જયસ્વાલે મોબાઇલ બતાવતાં કહ્યું. 'બીએસએફ કો સત્ક કરો...' નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝરે કહ્યું.

બરાબર એ જ વખતે માલદાની મહાનંદ નદીમાંથી તરતો તરતો એક જણ બહાર આવ્યો....પાણીથી નીતરતો...ચાલતો...ચાલતો નજીકની એક ઝૂપડીમાં ગયો. કપડાં બદલીને આવ્યો...એક જુદા જ વેશમાં...

'હું રાધા અહુજા. ગુડાંવથી આવું છું.' રાધાએ મંદિર ટ્રસ્ટ દ્વારા ચાલતી જમુના ધરમશાળાના કાઉન્ટર પર જઇને કહ્યું. 'હાં દેવીપ્રસાદજીનો ફોન આવી ગયો.' ક્લાઈક લાંબું રજિસ્ટર એની તરફ ફેરવ્યું. તમારું નામકામ...સરનામું ને બીજી વિગતો લખો. રાધાએ ડિટેલ ભરીને રજિસ્ટર એની તરફ ફેરવ્યું. 'દેવીપ્રસાદજીએ મને કહ્યું કે તેમને પાસે પેન્ટિંગ શીખવા આવ્યાં છો.'

'હા, એમની પાસેથી ગોપાલાજીના ચિત્રો દોરવાની તાલીમ લેવી છે.'

ક્લાઈક એના હાથમાં ચાવી આપતાં પૂછ્યું: 'તમારી પાસે કોઇ સામાન નથી.' 'ના, કંઈજ નથી લાવી. બધું અહીંથી ખરીદીશ....પરંપરાગત કપડાં...ચપલ...પેન્ટિંગ માટેના રંગ...બ્રશ...કેનવાસ...બધું જ અહીંનું જ. તાલીમ પૂરી થાય ત્યાં સુધી ગોપાલાજીના રંગે રંગાયેલી રહીશ.' રાધાએ સ્મિત કર્યું. રાધાના મોહક સ્મિતથી રંગાઇ ગયેલો ક્લાઈક બોલ્યો: 'બરાબર છે મેડમ, તમારું નામ પણ રાધા જ છે.'

'તમારું નામ શું છે...?' રાધાએ પૂછ્યું.

'જગદીશ....' ક્લાઈકનું નામ સાંભળીને એ બોલી: 'જય જગદીશ હરે.'

રાધાએ ત્રીજા માળે જઇને આસપાસ નજર કરીને તાળું ખોલ્યું. એને હતું કે કોઈ દેશી જૂના જમાનાની ધરમશાળા હશે...જયા ડિસ્ટેન્ટ લાગી. એણે રૂમની બારી ખોલી...એક કુદરતી કેનવાસ એની આંખોમાં સમાઇ ગયું. ગોપાલા મંદિરની ટોચે ફરફરતી ધજા...મંદિરની પાછળ મલકતા નાના-મોટા પવતોની ગિરીમાળાનું અલૌકિક સૌન્દર્ય...દૂર સુધી ફેલાયેલું ભૂંડું અફટ આકાશ...સફેદ રૂની પુણીઓ જેવાં વાદળોની નાની મોટી ઢગલીઓ...નિસર્ગની નજાકત જોઇને એને એક ધળ માટે બ્રશ અને રંગ હાઇને પેન્ટિંગ કરવાની ઇચ્છા સળવળી ને એના સ્મૃતિપટ પર ગુલાબી ઝાંચ ઊતરી આવી.

મોડી રાતે અચાનક એના મોબાઇલની રીંગ વાગી હતી. નાઇટ લેમ્પ ઓન કર્યા વિના જ એણે માથું ડાબેથી જમણે ઝાટકીને ફોન લીધો. આ રીતે અચાનક ફોન આવવા એના માટે કોઇ નવી વાત નહતી. 'દસ મિનિટ મેં કાર લેને આયેગી. તુમ્હે ચાર્ટર્ડ પ્લેને સે ઉદયપુર જાના હૈ...વહાં સે બસ મેં બેજલવ્યું જાઓગી. બાકી બાતેં રાસ્તે મેં...ગુડલક રાધા અહુજા...' આઇબી ચીફ અભય રાઠોડે ફોન કટ કર્યો. મિત્સુ આનંદ બેડ પરથી ઉછળીને ઊભી થઇ. કમઝોન રાધા અહુજા, નવી ઓળખ...તાજી અસાઇનમેન્ટ માટે તૈયાર હો જા. આઇબીમાં અભયસિંહ રાઠોડેની ખાસ વિશ્વાસુ ઇન્ટેલિજન્સ ઓફિસર મિત્સુ આનંદ જેટની ઝડપે તૈયાર થઇ. કબાટના લોકર પર ઝડપથી આંગળીઓ ફેરવીને કોડ નંબર નાખ્યો...લોકર ખુલ્યું કે તરત જ એક નાનકડો બનર મોબાઇલ કાઢીને બેગમાં મૂક્યો. એણે ગન લેવા હાથ લંબાવ્યો પણ ચીફે કહેલી વાત યાદ આવી: 'મંદિર હૈ....ગન મત લે કર જાના...ખુન નહીં બહાના હૈ...' રાધાએ લોકર બંધ કરીને કાંડ ઘડિયાળમાં જોયું. દસ મિનિટ પૂરી થવામાં હજી બે મિનિટ બાકી હતી. એણે સ્ટેન્ડ પર મૂકેલા અધૂરા પેન્ટિંગ પર નજર કરી. 'સોરી બેબી, તારું ચિત્ર અધૂરું રહી ગયું...આવીને પૂર્ણ કરીશ. મારે બીજું એક ચિત્ર પૂર્ણ કરવા જવું પડે એમ છે.' મિત્સુએ અધૂરાં ચિત્રમાં પોતાના બોયફ્રેન્ડ ડો.અજય બંસલના હોટ ચૂમીને બાજુમાં પડેલા સફેદ કપડાથી ચિત્રને ઢાંકી દીધું.

કારમાં બેસતાની સાથે મિત્સુએ અજયને મેસેજ કર્યો: 'એક અરજન્ટ કામે જાઉં છું. ખબર નહીં ક્યારે પાછી ફરીશ. મારા પરનો વિશ્વાસ બરકાર રાખજો. બાય બેબી.' સેન્ડનું બટન દબાવ્યું. અજયે મેસેજ વાંચ્યો. 'આમાં નવું શું છે યાર....એક જ ટાઇપનો મેસેજ દર વખતે મૂકે છે...ટેમ્પલેટ મેસેજ....ક્યારેક તો તારી સચ્ચાઇ સામે આવી જશે...ગુડલક ડાર્લિંગ.'

ગોપાલક છોરા રાધવે બેજલમેડ ગામ નજીકથી લગભગ અડધો-પોણો કિલોમીટર દૂર આવેલી ગૌશાળામાં પહોંચીને માથા પરથી ફેટો કાઢ્યો....વાળ છુટ્ટા મૂક્યા...પાણી ભરેલાં તગારામાંથી પાણીની છાલકો મોં પર મારી. ગમાણના ખૂટે લટકતા ગમઘાથી મોં લુછતાં લુછતાં ગાયોની પીઠ પર હાથ ફેરવતો આસપાસ નજર કરીને ઝૂપડીમાં ગયો. ઘાસની ગંજામાં છૂપાઈને ઊભી બનર મોબાઇલ કાઢીને કોલ લગાડ્યો: 'કામ હો જાયેગા...સખર સે કામ લેના હોગા...મંદિરમેં ભીડ બહુત રહેતી હૈ....' (ક્રમશઃ)

કીટી પાર્ટીનું કલ્ચર ફાયદાકારક કે પછી...

કારણે મમતાબહેન ખૂબ વ્યસ્ત રહે. કીટીનાં રૂપિયા પતિ આપે પણ કીટી લાગે એ રૂપિયા પતિ પત્ની અડધા અડધા વહેંચી લે. મમતાબહેન સ્વાભાવે મળતાવડા અને આનંદી. કીટી પાર્ટીમાં હાઉસી ઉપરાંતની રમતો એવી સરસ રમતો કે ત્યાં હાજર સહુને મજા પડે. ધીમે ધીમે મમતાબહેનને શહેરનાં વિવિધ યુવની કીટીમાં જોડાવાનું આમંત્રણ મળવા લાગ્યું. એક-બેમાં તો એ આંખની શરમે જોડાયા પણ બરા. પણ બે-ત્રણ મહિનામાં એમને પોતાને ખ્યાલ આવ્યો કે આવા સોશિયલાઈઝિંગનો તો કોઈ અંત જ નથી, કારણ કે પહેલાની ચાર અને બીજી બે એમ છ કીટીમાં મમતાબહેનન ઘર, બાળકો, પતિ, પરિવાર પ્રત્યે બેદરકાર થઈ રહ્યા હતાં. માટે છેવટે થાકીને એ નવી બે કીટીમાંથી નીકળી ગયાં. ભારતનાં નાનાં-મોટાં શહેરોમાં કીટી પાર્ટીનો વ્યાપ વધ્યો છે. મોટભાગની બધી બહેનો વધારે નહીં તો એક કીટીમાં તો જોડાયેલી હોય છે તો આ કીટી પાર્ટી, કીટી કલ્ચર એટલે શું અને એની શરૂઆત કેવી રીતે થઈ હશે એ જાણવાની જિજ્ઞાસા થાય એ સ્વાભાવિક છે. એવું કહેવાય છે કે ભારતમાં કીટી પાર્ટીની શરૂઆત ૧૯૪૭ના ભાગલા સમયે થઈ હતી. એ એક એવો સમય હતો કે જ્યારે આર્થિક અસ્થિરતા સમાજમાં પ્રવર્તમાન હતી. કોઈની જમીન ગઈ હતી તો કોઈનું ઘર, કોઈએ સગાં ગુમાવ્યા હતાં તો કોઈ પોતાના લોકોથી દૂર થયા હતાં. આવા સમયે સ્ત્રીઓએ નાની નાની બચત કરી આર્થિક સ્થિરતા મેળવવાનાં પ્રયત્નો કર્યા. એમાંનો એક પ્રયત્ન એટલે કીટી પાર્ટી. એમાં જોડાયેલી દરેક સ્ત્રી નક્કી કરેલ રૂપિયા લાવે છે. બધાનાં રૂપિયા ભેગા કરીને દરેકનાં નામની ચિઠ્ઠી બનાવી એક ચિઠ્ઠી ઉપાડવામાં આવે છે. એ ચિઠ્ઠીમાં જેનું નામ આવે એ સ્ત્રી ભેગા થયેલાં બધાં રૂપિયા લઈ જાય છે. આ રીતે એક દરેક સ્ત્રીનો વારો આવે છે. દર મહિને થોડા થોડા રૂપિયા આપી જે સમયે કીટી લાગે એ સમયે બધા રૂપિયા

એકસાથે મળે એ બચતનો ભાગ બને. જો કે બચત એ કીટીનો એકમાત્ર લાભ નથી. કીટી પાર્ટીનાં બહાને સ્ત્રીઓને ઘરની બહારની દુનિયા જોવાનો પણ મોકો મળે છે જેમાં એ પોતે કોઈ પણ પ્રકારની જવાબદારી વિના મરજ મુજબનું હસી બોલી પાઈ પી શકે છે. સાથે એવી બહેનપણીઓ પણ બનાવી શકે છે જેમની સાથે એ મનની વાત કરી શકે. લગભગ સરખી ઉંમરની સ્ત્રીઓ હોય તો શક્ય છે એમની મુંઝવણ અને મુશ્કેલીઓ પણ સરખા હોય, તો કીટી યુવમાં મળીને એમને લાગે છે કે સામાજિક, સ્ત્રી લક્ષી કે સ્વાસ્થ્ય લક્ષી સમસ્યાઓ એમને એકલાને નહીં પણ એમના જેવા ઘણા બધાને હોય છે. કીટી પાર્ટીમાં સ્ત્રીઓ છૂટથી બોલી શકે છે અને મુક્ત મને હસી પણ શકે છે, કારણ કે એ જાણે છે કે ત્યાં બીજી સ્ત્રીઓ પણ પોતાના જેવી જ છે. મોકળામને એ પોતાની મુશ્કેલી માટે સલાહ પણ માગી શકે છે, જે એના માટે કોઈ એક થેરાપીથી ઓછું નથી. કીટી પાર્ટીમાં જતી સ્ત્રી પોતાની જાત માટે સમય ફાળવે છે જે દુનિયાનાં સૌથી મોંઘા રોકાણ કરતાં પણ વધુ કીમતી છે. જો કે કીટી પાર્ટીની શરૂઆત થઈ એ સમય કરતાં અત્યારની કીટી પાર્ટી અલગ છે. કોઈ ઠેકાણે આ પાર્ટીઓનો અતિરેક પણ જોવા મળે છે. પહેલાંનો બચતનો મુદ્દો ગૌણ અને દેખાડો વધી ગયો હોય એમ પણ લાગે છે. કોણે કઈ બ્રાન્ડના કપડાં પહેર્યાં છે, કઈ ગાડીમાં આવ્યા, વેકેશનમાં ક્યાં ફરવા જવાના વગેરે વાતો પરથી સામેવાળી સ્ત્રીની આર્થિક પરિસ્થિતિ માપવામાં આવતી હોય છે. આને કારણે એવું કોઈને લઘુતાપ્રિથિ થાય તો કોઈ ખેંચાઈને કે સોશ્યલ-ઈમ્પ્રોશનલ દબાણ હેઠળ કીટીનાં રૂપિયા ભરતું હોય એવું પણ થાય છે. આમ દરેક વ્યવસ્થા દરેક સ્ત્રીને દરેક સ્તરે માફક આવે એ જરૂરી તો નથી તો પછી કીટી પાર્ટી વિશે બોલો, તમે શું કહો છો?

કૌશિક ઘેલાણી
feedback@bombaysamachar.com

સંસ્કૃતિ ને રંગોનો તહેવાર

નંદગામ-બરસાનાની અનોખી લઠમાર હોળી

ભારત દેશ વિશ્વભરમાં ઉત્સવોની ઉજવણીના ઉત્સાહ અને પોતાની સંસ્કૃતિના રંગો માટે જાણીતો છે. અલગ અલગ પ્રાંતોમાં આખા વર્ષ દરમિયાન વિવિધ તહેવારોને અનોખી ઢબે ઉજવવામાં આવે છે. અહીંનું સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય જ વિશ્વને ભારત તરફ આકર્ષે છે. પશ્ચિમી સંસ્કૃતિનો વ્યક્તિ પણ અહીંના તહેવારોની ઉજવણીનો ભાગ બનવા આતુર રહે છે. ગુજરાતી, પંજાબી, મરાઠી, હિમાચલી કે કાશ્મીરી આપણે સૌ રોજિંદા જીવનમાંથી વિરામ લઈને આનંદ અને ઉલ્લાસ માણીએ છીએ. માનવીના આનંદની અભિવ્યક્તિના જીવંત પ્રતિક આપણા તહેવારો છે. આ સમગ્ર તહેવારોની હારમાળામાં લોકઢંધ પર રાજ કરતો, દરેક સમુદાયને એકસાથે રંગી દેતો તહેવાર એટલે હોળી. દેશના વિવિધ ભાગોમાં હોળી અલગ અલગ રીતે ઉજવાય છે, પરંતુ ઉત્તર પ્રદેશના બરસાના અને નંદગામની લઠમાર હોળી વિશ્વવિખ્યાત છે. અહીં આશરે ૫૦૦૦ વર્ષથી ચાલતી પરંપરા શ્રીકૃષ્ણ અને રાધાજીના પ્રેમ સાથે જોડાયેલી છે અને આખો અઠવાડિયું રંગો, ગીતો અને ભક્તિભાવથી છલકાય છે. શ્રીકૃષ્ણ હોળીના પ્રસંગે નંદગામથી ગોવાળી સાથે બરસાના આવતાં અને રાધાજીના ગામની ગોપીઓ લાકડીઓથી તેમને રમૂજ રીતે હાંકી કાઢતી. આ પ્રસંગને જીવંત રાખતી પરંપરા આજે લઠમાર હોળી તરીકે ઉજવાય છે. ગોપાલો ઢાલથી બચાવ કરે છે અને ગોપીઓ લાકડીથી પ્રહાર કરે છે. ગીતો, ફાગ, રંગો અને હાસ્ય વચ્ચે આ ઉત્સવ પ્રેમનો સંદેશ આપે છે. ફાગણ મહિનામાં સમગ્ર વ્રજધામ રાધાકૃષ્ણના રંગોમાં રંગાઈ જાય છે. બરસાનાની હોળીને ફાગુ ઉત્સવ અથવા હોળી પણ કહેવામાં આવે છે. દેશ વિદેશથી હજારો લોકો આ અનોખી પરંપરા નિહાળવા આવે છે. લઠમાર હોળી ૨૦૨૬નો વિરાટવાર કાર્યક્રમ વર્ષ ૨૦૨૬માં હોળી ૪ માર્ચે ઉજવાશે (હોલિકા દહન ૩ માર્ચ ૨૦૨૬). બરસાના અને વ્રજશત્રમાં ઉત્સવોનો આરંભ ફાગણ માસની શરૂઆતથી જ થઈ જાય છે. મુખ્ય કાર્યક્રમોની શરૂઆત થઈ ચૂકી છે જે ૪ માર્ચ સુધી ચાલશે. ૨૪ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ લઠુ હોળી, બરસાના ૨૫ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ લઠમાર હોળી, રાધારાણી મંદિર, બરસાના (મુખ્ય ઉત્સવ) ૨૬ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ નંદગામમાં લઠમાર હોળી, નંદભવન ૨૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ વૃંદાવન, બાંકે બિહારી મંદિરમાં ફૂલોની હોળી ૨૮ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ ગોકુલમાં છઠી માર હોળી

- ૧ માર્ચ ૨૦૨૬ વૃંદાવનમાં વિધવાઓની હોળી
- ૩ માર્ચ ૨૦૨૬ મથુરામાં હોલિકા દહન
- ૪ માર્ચ ૨૦૨૬ રંગવાળી હોળી (ધુળેટી), મથુરા અને હુરંગા ખાતે સમાપન વિધવાઓની હોળી અહીં વિશેષ આકર્ષણ છે. સફેદ વસ્ત્રોમાં સજ્જ વિધવાઓ ફૂલોના રંગોથી હોળી રમે છે જે સમાજમાં સમાનતા અને આનંદનો સંદેશ આપે છે. બરસાનાનું મુખ્ય રાધારાણી મંદિર ટેકરી પર આવેલું છે, જ્યાં પહોંચવા આશરે ૧૦૦ પગથિયાં ચઢવા પડે છે. મન મંદિર, શંકરી ખોર, મોર કુરીટ મંદિર, રંગીલા મહેલ અને નંદભવન જેવા સ્થળો દર્શનીય છે. આસપાસ

વૃષભાનુ કુંડ, કીર્તિદા કુંડ, વિહાર કુંડ અને દોહની કુંડ આવેલ છે. અહીંની અનોખી પરંપરા મુજબ બરસાના અને નંદગામ વચ્ચે લગ્ન વ્યવહાર થતો નથી. શ્રીકૃષ્ણને બરસાનાનો જામા માનવામાં આવે છે અને નંદગામને રાધાનું સાસરું. આ માન્યતા આજે પણ એટલી જ ભાવભરી રીતે નિભાવાય છે. હોળીના દિવસોમાં મથુરામાં રહેવાની વ્યવસ્થા સરળ છે, પરંતુ બરસાના જવા માટે પૂર્વ બુકિંગ સાથે ટેકરી કરવી અનુકૂળ રહે છે. કેસૂડાના કુદરતી રંગો, ઠંડાઈ, ગુજ્યા અને ભક્તિભાવથી ભરેલો માહોલ જીવનભર યાદ રહી જાય તેવી અનુભૂતિ આપે છે. બરસાનાની લઠમાર હોળી માત્ર એક તહેવાર નથી એ પ્રેમ, પરંપરા અને સંસ્કૃતિનો જીવંત ઉત્સવ છે. જીવનમાં એકવાર રાધારાણીના ગામે જઈ આ રંગોત્સવનો અનુભવ અવશ્ય કરવો. અહીં પ્રેમના રંગો મનને નવી તાજગી અને આધ્યાત્મિક આનંદ આપે છે.

લોકમિત્ર ગૌતમ
feedback@bombaysamachar.com

લોકોને મોબાઇલથી કેમ છુટકારો મેળવવો છે?

આ માત્ર આદત નથી માનસિક સ્વાસ્થ્યની લડાઈ છે

સવારે ઓંખ ખૂલતાની સાથે મોબાઇલ. રાત્રે સૂતા સમયે ઓંખ મિચાઇ નહીં ત્યાં સુધી મોબાઇલ. દિવસ દરમિયાન સેકંડો વખત વારંવાર સ્ક્રીન ચેક કરવા રહેવી. આ હવે કોઇની વિશેષ આદત નહીં, પરંતુ મોટાભાગના લોકોની જીવનશૈલી બની ગઇ છે. હવે મોબાઇલમાં નોટિફિકેશન જોવાનું યાદ રાખવું પડતું નથી. આ લોકોની એક આદત બની ગઇ છે, પરંતુ આ સમય દરમિયાન કંઇક બીજું રસપ્રદ અને વિરોધાભાસી પણ બની રહ્યું છે. એક ટ્રેન્ડ ખૂબ ઝડપથી ઊભરી રહ્યો છે- મોબાઇલથી પોતાને દૂર રાખવાનો. લોકો ટેકનોલોજીનો ત્યાગ નથી કરી રહ્યા, પરંતુ નવી શરતો સાથે તેની સાથે સંબંધ સ્થાપિત કરી રહ્યા છે. કોઇ નોટિફિકેશન બંધ કરી રહ્યા છે તો કોઇ ફોનને જે સ્કેલ પર મૂકી રહ્યા છે. કોઇ ડબ્બ ફોન ખરીદી રહ્યા છે. તો વળી કેટલાક રવિવારે મોબાઇલ ફોનને કબાટમાં બંધ કરીને તેને તાળું મારી દે છે. મોબાઇલને લઇને તેની તરફેણમાં અને તેના વિરોધમાં એકથી એક ચર્ચાતી આદતો વિશ્વનું ધ્યાન ખેંચી રહી છે. તો ચાલો આ બધા પાછળનું કારણ વિગતવાર જાણવાનો પ્રયાસ કરીએ. આખરે લોકો પોતાનો ફોન છોડવા કેમ માગે છે? તાજેતરનાં વર્ષોમાં એક સામાન્ય અનુભવ સામે આવ્યો છે કે મોબાઇલ લોકોનું ધ્યાન સરળતાથી વિચલિત કરી શકે છે. એ પણ અનુભવાયું છે કે સતત મોબાઇલનો ઉપયોગ કરવાથી અપૂર્ણતાની લાગણી વધે છે. મોબાઇલની લત લાગી જવાથી સમય ક્યાં વીતી જાય છે એનું ભાન રહેતું નથી. આ ઉપરાંત તાજેતરના વર્ષોમાં કેટલાક લોકો એક થાકથી પીડાઇ રહ્યા છે, જે નિષ્પ્રાપ્તિના મતે મોબાઇલની દેન છે. આવાં જ અનેક કારણો છે જેને કારણે હવે લોકો મોબાઇલથી સંપૂર્ણ નહીં તો વચ્ચે-વચ્ચે ખાસતી સમય સુધી છુટકારો મેળવવા માગે છે. તેથી લોકો મોબાઇલથી દૂર રહેવા માટે વિવિધ ઉપાયો અજમાવી રહ્યા છે. ૧. નોટિફિકેશન મિનિમલિઝમ ઘણા લોકો હવે ફક્ત કોલ્સ અને જરૂરી એપ્સના નોટિફિકેશન જ ચાલુ રાખે છે. લોકો વોટ્સએપ યુપી, સોશ્યલ મીડિયા લાઇક્સ અને ઇમેઇલ એલર્ટ બંધ બંધ કરી રહ્યા છે. આથી ફોન હાથમાં લેવાની જરૂરિયાત આપમેળે ઓછી થઇ જાય છે. આ ઉપાય અજમાવનારા લોકો જણાવે છે કે પહેલા તેઓ ૧૨૫ થી ૧૫૦ વખત સુધી સ્ક્રીન અનલોક કરતા હતા, તે હવે નોટિફિકેશન મિનિમલિઝમ લાગુ કર્યા બાદ હવે આ સંખ્યા ઘટીને ૪૦ થી ૫૦ થઇ ગઇ છે. ૨. ગ્રે સ્કેલ મોડ આ મોડનો અર્થ છે કે ફોનની રંગીન દુનિયાને બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં ફેરવી નાખવી. ફોનની દુનિયા બ્લેક-વ્હાઇટ થતાં જ રિસ્પોન્સ લોકોની રુચિ ઓછી થઇ જાય છે. ધમ્બ નેલ ઝાંખા લાગવા માટે એ સ્કેલ કરવાનું મન થતું નથી. આ એક નાનકડો ઉપાય છે, પરંતુ તે ખૂબ જ અસરકારક મનોવૈજ્ઞાનિક પરિણામો આપે છે. આ સાથે કેટલાક લોકો તેમના ફોનમાં ડાઉનલોડ કરેલા દરેક મીડિયા એપ માટે દિવસમાં ૨૦ થી ૩૦ મિનિટની લિમિટ નક્કી કરે છે અને લિમિટ

પૂર્ણ થતાંની સાથે જ આ એપ્લિકેશનો આપમેળે લોક થઇ જાય છે. જેથી મોબાઇલથી છુટકારો મળી જાય છે. આ ઉપાય શરૂઆતમાં ત્રાસ ઉપજાવવાર સાબિત થાય છે, પરંતુ ૩-૪ દિવસ પછી તે આદત બની જાય છે. ૩. ફોન મુક્ત સવારની શરૂઆત આજકાલ કેટલાક લોકો સવારે જાગ્યા પછી એક થી બે કલાક સુધી પોતાના મોબાઇલ ફોનનો ઉપયોગ કરવાનું ટાળે છે. આ દરમિયાન તેમનો મોબાઇલ સ્વિચ ઓફ રહે છે. જ્યાં સુધી મોબાઇલ સ્વિચ ઓફ રહે છે, તેઓ ફેરા થાય છે, યા પીવે છે, છાપું વાંચે છે, વ્યાયામ કરે છે અથવા આનું કંઇ નથી કરતા તો આ દરમિયાન માત્ર બારીની બહાર જોવાનું કામ કરે છે. જે લોકો આ ઉપાય અજમાવી રહ્યા છે તેઓ અનુભવે છે કે આનાથી આખો દિવસ શાંતિનો અનુભવ થાય છે. ૪. ડબ્બ ફોનનું કમબેક ફોન સંબંધિત બધી લિંકાઓનું મૂળ સ્માર્ટફોન છે. કારણ કે તેમાં જ વિવિધ મીડિયા કોમ્યુનિકેશન શક્ય છે. જેને ધ્યાનમાં રાખીને કેટલાક લોકો મોબાઇલથી બચવા માટે ડબ્બ ફોન તરફ પાછા

હવે લોકો એ વાત સારી રીતે સમજવા લાગ્યા છે કે ફોનનો વધુ પડતો ઉપયોગ માત્ર તેમની આંખો પર જ નહીં પરંતુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની ક્ષમતા, ભાવનાત્મક સ્થિરતા અને ત્યાં સુધી કે આત્મસંતોષની ભાવના પર પણ ઊંડી અસર કરી રહ્યો છે. પોતાના મોબાઇલ ફોનથી દૂર રહેવું એ પોતાની જાત સાથે સંપર્કમાં રહેવા સમાન છે. જે લોકો ફોનનો વધુ પડતો ઉપયોગ કરે છે તેમના અનુભવો દર્શાવે છે કે તેઓ જેટલો વધુ સમય પોતાના ફોન સાથે ગાળે છે તેટલા જ વધુ તેઓ એકલતાનો અનુભવ કરે છે. આવી સ્થિતિમાં ફોન, ફોન ન રહીને એક એવી પ્રેમિકા બની જાય છે જેનાથી અલગ પણ થઇ શકાતું નથી અને જેની સાથે લોકો શાંતિથી રહી પણ શકતા નથી. ઘણા માતા-પિતા તેમના બાળકોની મોબાઇલની આદત છોડાવવા માટે પોતે તેમની સામે ફોનથી દૂર રહીને ઉદાહરણ બેસાડી રહ્યા છે. આ સમગ્ર કલાકાતનો ધ્યેય એ છે કે મોબાઇલ ફોન આપણા માલિક ન બને, આપણે જ તેના માલિક રહીએ. વળ્યા છે. લોકો પોતાની પાસે એવા ફોન રાખી રહ્યા છે જેનાથી માત્ર કોલ કરી શકાય, કોલ રિસીવ કરી શકાય અને મેસેજ મોકલી અને મેળવી શકાય. જો કે આવા લોકો તેની પાસે બીજો સ્માર્ટફોન પણ રાખે છે, પરંતુ તેનો ઉપયોગ માત્ર સાંજે નવરાશની પળોમાં એક-બે કલાક કરે છે. આ ઉપાય પણ ખૂબ લોકપ્રિય થઇ રહ્યો છે. લોકોના અનુભવ જણાવે છે કે આ ઉપાય અજમાવ્યા બાદ સરળતાથી તેમની સ્કોલ કરવાની આદત નીકળી ગઇ છે. આ સાથે કેટલાક લોકો સોશ્યલ મીડિયા ફાસ્ટિંગનો ઉપાય અજમાવી રહ્યા છે. ફોનથી દૂર રહેવાનો આ એક બીજો ઉપાય છે. જે રીતે કેટલાક લોકો ધાર્મિક રીતે અઠવાડિયામાં એક કે બે દિવસ ઉપવાસ રાખે છે. લગભગ એવી જ આસ્થા સાથે આ ઉપાય અંતર્ગત લોકો અઠવાડિયામાં એક દિવસ કે ૧૫ દિવસમાં એક દિવસ ફોનથી સંપૂર્ણ રીતે દૂર રહેવાનો ઉપાય અજમાવે છે. આ ઉપાય શરૂઆતમાં ભારે મુશ્કેલીથી પૂર્ણ કરી શકાય છે. કારણ કે એક જ ઝાટકે ૨૪ કલાક મોબાઇલથી દૂર રહેવું સરળ નથી, પરંતુ જ્યારે એક વાર કે બે-ત્રણ વાર આ પ્રયોગ કરવો સંભવ બને છે ત્યાર બાદ લોકો હળવાશ અને શાંતિનો અનુભવ કરે છે. ૫. ફોનને બેડરૂમની બહાર રાખવો જેમ કેટલાક લોકો બેડરૂમમાં પ્રવેશતા પહેલા ચાપલ બહાર કાઢી નાખે છે. એવી જ રીતે કેટલાક લોકો તેમના ફોનને બેડરૂમની બહાર રાખીને સૂવે છે. આ એટલા માટે મહત્વપૂર્ણ છે કારણ કે મોટાભાગના લોકો રાત્રે મોબાઇલ તેમના માથા નીચે જ નથી રાખતા પરંતુ ચાલિંગની વ્યવસ્થા પણ બાજુમાં જ રાખે છે. આવી સ્થિતિમાં જેઓ આખી રાત પોતાના ફોનને બેડરૂમની બહાર રાખીને તેનાથી દૂર રહેવાની હિંમત દાખવે છે તેમના માટે આ એક મોટી સાધના છે. આના ઘણા ફાયદા છે. બે-ત્રણ દિવસની શરૂઆતની બેચેની પછી ઊંઘમાં સુધારો થવા લાગે છે. રાતનું સ્ક્રોલિંગ સમાપ્ત થાય છે. સવારે અવામં બંધ કરવા માટે સવારે ઊઠવાની જરૂર રહેતી નથી અને આનામદાયક ઊંઘ આવે છે.

સર્જકના સથવારે રમેશ પુરોહિત feedback@bombaysamachar.com

ગયા સપ્તાહે આપણે ગુજરાતીના બહુઆયામી ગઝલકાર સૈફ પાલનપુરીની સર્જનલીલાની વાત શરૂ કરી હતી. શયદા સાહેબની હાજરીમાં શૂન્ય, બેફામ, હરીન્દ્ર દવે અને સૈફ જેવા માતબર કવિઓ ગઝલને નવા રૂપ રંગ આપી રહ્યા હતા અને મરીઝ ગઝલના નવા માહોલમાં ગઝલને ગુજરાતણ બનાવી રહ્યા હતા ત્યારે ગઝલની મુખ્ય સર્જનભૂમિ મુંબઈ હતું. સૈફ, બદરી કાચવાલા શયદાને અનુસરીને પોતાના સામયિકોમાં પણ ગઝલને ચાર ચાંદ લગાવી રહ્યા હતા.

સૈફભાઈએ જીવન-મૃત્યુની મીમાંસા ગઝલના રૂપ-રંગને અભાષિત રાખીને કરી છે અને દરેક શેરને યાદગાર બનાવ્યો છે, જેમ કે એમનો આ પ્રખ્યાત શેર: જીવનની હકીકત પૂછો છો? તો મોત સુધીની રાહ જુઓ જીવન તો અધરું પુસ્તક છે, જીવનનું વિવેચન કોણ કરે?

જીવનનું વિવેચન કોણ કરે? કહેવું ખૂબ જ મુશ્કેલ છે. માનવીનું જીવન જિવાતું હોય ત્યારે એના વિશે કંઈ પણ મત બાંધવો એ અધૂરું પુસ્તક વિશે કહેવા જેવું છે. આપણો અનુભવ છે કે જીવનનો પ્રવાહ ક્યારેક એકચાર કે એક દિશામાં હોતો નથી. એના વહેણ ક્યારેક બદલાય તે પણ કહી શકાતું નથી. આથી જીવનનું આ પ્રકારનું સચોટ દર્શન વિચારના એકમાત્ર ઝબકારામાં શેરની ફક્ત બે પંક્તિમાં કરાવી આપનાર શાયરની પ્રતિભા કેટલી પ્રબળ હશે એ ખ્યાલ આવે છે.

સૈફ સેન્ટ ઝેવિયર્સ કોલેજમાં ભણતા ત્યારે આપણા વિદ્યાન પ્રોફેસર અને કવિ ભાનુ શંકર વ્યાસ 'બાદરાયણ'ના વિદ્યાર્થી હતા. ભાનુભાઈએ એમને ગુજરાતીનો નાદ લગાડ્યો નહીંતર સૈફ ઉર્દૂમાં જ ગઝલ લખતા હતા. અનુભવે ઉર્દૂ શેર એમને હૈયે અને હોઠે હતાં. પછી તો સૈફભાઈએ ગુજરાતી મુખ્ય અને પરિચિન ગોણ વિષય લઈને બી.એ. પાસ કર્યું. આ ૧૯૪૫ની સાલ હતી.

સૈફભાઈએ ગુજરાતી ગઝલ ત્યારે આટલી હદે સ્વીકારી ન હતી એટલે મહાભારતનું રૂપ આપીને કહ્યું હતું કે 'ગુજરાતી ગઝલની સ્થિતિ દ્રોપદી જેવી છે. એના ચીર ખેંચાયા જ કરે છે, છતાં એનું સતીત્વ કામ જ રહે છે અને રહેવાનું જ છે.'

સૈફને કોઈ શાયર મિત્રે એવું ઠસાવ્યું કે તમે નામો

સારી લખો છો. સૈફે ઘણી જ સારી નામો લખી અને આ રીતે એક નવું પરિશીલન જન્મ્યું. આમ છતાં ભલું થયો 'બેગમ'ના તંત્રી અમીરીનું કે એમણે સૈફને પાછા ગઝલો લખતા કરી દીધા.

ગીત અને ગઝલ વચ્ચે ઘણો ભેદ છે. ગઝલમાં કાફિયા-રદીફ (પ્રાસ-અનુપ્રાસ) અને છંદો હોવા અનિવાર્ય છે તેવી રીતે ગીતમાં લય, પ્રાસ, અનુપ્રાસના વાધા હોય છે. હવે ધીરે ધીરે ગીતમાં ટેક કે ગઝલમાં એક જ રદીફ કાફિયાનો પ્રબંધ અનિવાર્ય નથી. હવે સળંગ ગઝલ જેવા ગીત અને ગીતનુમા ગઝલો સર્વમાન્ય થતી જાય છે. બન્નેના નિજા લ્હજા પણ અલગ રહ્યા નથી. ગીત અને ગઝલમાં ગેયતા અને ઊર્મિમયતા તો જરૂરી છે, પણ બન્નેમાં 'તગઝલુલ' એટલે રંગીનતા જરૂરી બન્યાં છે. લયથી અધિક ભાવ અને વિચારનું સંગીત, ધ્વનિ, વર્ણન, છટા, કોમળતા એ બન્ને કાવ્યપ્રકારોની વિશેષતા છે જેની શાસ્ત્રીય ચર્ચા શાહાબ સહમદી જેવા લેખકોએ સવિસ્તાર કરી છે. સૈફ પાલનપુરી પાસે ગઝલ અને નામ આ બંધી વિશેષતાઓનો સાથ હતો એટલે એમની રચનાઓ લોક

અમારી જિંદગીનો આ સરળ સીધો પરિચય છે રૂઢનમાં વાસ્તવિકતા છે ને હસવામાં અભિનય છે

ગઝલના રૂપરંગની નજાકતનો શાયર સૈફ પાલનપુરી

જીભે અને લોક હૈયે વસી ગઈ હતી. જેમ કે સૂનો ઝરૂખો: શાંત ઝરૂખે વાટ નીરખતી રૂપની રાણી જોઈ હતી મેં એક શાહજાદી જોઈ હતી. એના હાથની મરંદી હસતી'તી એની આંખનું કાજલ હસતું'તું એક નાનું સરખું ઉપવન જાણે, મોસમ જોઈ વિકસતું'તું. એને યૌવનની આશિષ હતી એની સર્વ બલાઓ દૂર હતી એના પ્રેમમાં ભાગીદાર થવા ખુદ ફકરત પણ આતુર હતી.

આમ એક અજાણી શાહજાદીના રૂપનું વર્ણન કરીને સૈફ નામના અંતમાં એક વળાંક આપે છે તે પણ કવિકર્મની કસોટી માગી લે છે.

વર્ષો બાદ ફરીથી આજે એ જ ઝરૂખો જોયો છે ત્યાં ગીત નથી-સંગીત નથી- ત્યાં પગલ સાથે પ્રીત નથી - ત્યાં સ્વપ્નાઓના મહેલ નથી- ને ઊર્મિઓના ખેલ નથી.

બહુ સૂનું સૂનું લાગે છે બહુ વસમું વસમું લાગે છે એ નો'તી મારી પ્રેમિકા કે નો'તી મારી ફૂલહન મેં તો એને માત્ર ઝરૂખે વાટ નીરખતી જોઈ હતી.

ગઝલમાં વિચારની અથવા ચિંતનની ઝાંખી હોય છે. કવિ જે જીવન જીવે છે, જે જુએ છે, વાંચે છે, અનુભવે છે અને એમાંથી એક રસાયણ બનીને અનુભૂતિરૂપે શબ્દોમાં વ્યક્ત પણ થાય છે જેને આપણે 'તસલ્લુક' એટલે કે અધ્યાત્મનો રંગ કહીએ છીએ. સૈફભાઈ જીવન-મૃત્યુ વિશે ચિંતનનો સ્પર્શ પામેલી ગઝલો અને નામો આપે છે. એમાં વિચારનો તંતુ ક્યારેક બોલકો, ક્યારેક બારીક તો ક્યારેક પાતળો હોય છે. થોડાંક ઉદાહરણ જોઈએ:

હોય કડવાશ ભલે ઘૂંટ ભરી તો લઈએ આંસુઓ માફ કરો-સહેજ હસી તો લઈએ કાલ જે નામ લઈ આંખ યવાની જ છે બંધ આજ એ નામ લઈ સહેજ જીવી તો લઈએ.

અને ગમતાં બધાં અરમાન પણ સાથે જ હશે

ને મનસ્વી એના ફરમાન પણ સાથે જ હશે મારા જીવનની શરૂઆતથી સંગાથમાં છે હું મરી જઈશ તો ભગવાન પણ સાથે જ હશે.

હતો એક સમય જ્યારે જીવનની સાથે મને પણ હતી 'સૈફ' બહુ સારાસારી હવે પારકો એને લાગી રહ્યો છું મને પણ હવે એની ક્યા કંઈ પડી છે

જિંદગીએ હસીને કહ્યું મોતને આપણી વચ્ચે કેવી રમત થઈ ગઈ.

'સૈફ' જીવનનો સાથ તો છે પ્રસંગ પૂરતો શિષ્ટાચાર વાત અલગ છે મૃત્યુની હંમેશાનો એ સથવારો છે.

અમારી જિંદગીનો આ સરળ સીધો પરિચય છે રૂઢનમાં વાસ્તવિકતા છે ને હસવામાં અભિનય છે.

'સૈફ' કબર પર આ ચોમાસે લીલું ઘાસ છવાયું મોડે મોડે પણ તમને થઈ કેવી લીલાલહેર.

કોઈ પારકા ઘરે જઈ ચઢીશ એવો ડર હતો મને સૈફ પણ મારી જિંદગી મને લઈ ગઈ, બહુ સાચવીને મરણ સુધી.

જીવન-મૃત્યુના ચિંતનનો ચિતાર આપતા સૈફના આ શેરોમાં વ્યથા, પીડા કે વ્યગ્રતા નથી. જીવનની હળવાશ છે એવી મૃત્યુની અનિદાર્યતાનો સ્વીકાર પણ છે.

ગઝલનો સૌથી પ્રાણદાન વિષય પ્રેમની વાત ગઝલમાં આવવાની અને પ્રેમ સાથે પગ દબાવી ને આવતા વિરહનો પગલે આંસુઓનું આગમન પણ કામ્ય રહેવાનું. સૈફ પ્રિયતમા સાથે સીધી વાત કરે છે. સૌંદર્યનું વર્ણન કરે છે પણ ગઝલની સાથે જોડાયેલી શબ્દોની નજાકત સૈફની વિશેષતા છે. થોડાંક ઉદાહરણ જોઈએ: નશીલી આ રાતો, મધુરો આ સ્વપ્નાં

અને આ ચમકતા નભે ચાંદતારા તમારા જ દર્શનની ફરમાઈશો છે- છે બેચેન કુદરતના મોઘમ ઈશારા

હવે જાણી જોઈને પાલવ સરકશે હવે જાણી જોઈ લટો પણ વિખરશે હવે મોસમો વિણ વસંતો પ્રગટશે કે વહેતી થઈ છે જવાની ધારા

કોઈ જો સહેજ છોડે છે તો એ શરમાઈ જાય છે તમે દિલમાં વચ્ચા તો થઈ ગયું દિલ પણ ફૂલહન જેવું

પ્રેમ કેટલો છે કે કેવો છે એ જાણવાની કોઈ પારાશીશી નથી હોતી, પણ વિરહની માત્રા, શબ્દોની તીવ્રતા અને વેધકતાથી નક્કી થઈ જાય છે. જેમ કે: તમે આવી શકો એ તો વિષય આસ્થાનો છે તમે આવી ગયા એ તો પ્રસંગ એક વાર્તાનો છે

સમયનું કોઈ બંધન હોય ના એવું વચન આપો મને હંમેશા બસ લાગે કે અવસર આવવાનો છે.

ખુશીની ગુફતગૂ દિલ સાથે કરતાં પણ ડુંડું છું એ દાઝેલું છે ખુદ મારા પર વહેમાઈ જાય છે.

ક્યારેક રૂપનું અને પ્રકૃતિનું વર્ણન એકબીજાના પૂરક થઈ જાય છે. સાપુજ્ય સઘાય છે જેમકે: વિખરાઈ હશે કોઈની લટો એથી જ તો ખુશ્ખૂ છે ચોગમ

આ બાગ-બગીચા મસ્ત પવન ચિઠ્ઠીના ચાકર લાગે છે.

એક હવામાં લહેરાતી યુંદરી મને જોઈ ડાહી બની ગઈ મને મહેલાં લાગ્યું વિકલ છે પછી જાણ્યું કે આ તો પ્યાર છે.

દિવસ સમજીને હસવાનો અભિનય તો કરો છો પણ નજર સામે કોઈની જુલ્ફ લહેરારો તો શું કરશો?

રહેવા દે પવન તું રહેવા દે વિખરાયેલ લટોને ગાલો પર પાગલ આ ગુલાબી મોસમમાં, વાદળનું વિસર્જન કોણ કરે.

સુખનો આશુ પટેલ પાસવર્ડ feedback@bombaysamachar.com

શરત સાથેના સંબંધ પર પૂર્ણવિરામ મૂકી દો...

'હું મારા ભત્રીજાના લગ્નમાં જઈશ તો મારી બહેન મારી સાથે બોલવાનું બંધ કરી દેશે અને મારી સાથે જિંદગીબર માટે સંબંધ તોડી નાખશે અને હું ભત્રીજાના લગ્નમાં નહીં જાઉં તો મારા ભાઈ સાથે મારો સંબંધ બગાડી જશે.' એક યુવતીએ થોડા સમય અગાઉ રડતાં-રડતાં મને કહ્યું. મેં તેને કહ્યું, 'તારે તારા ભત્રીજાના લગ્નમાં જવું હોય તો એ નિર્ણય તારે તારી ઇચ્છા પ્રમાણે કરવો જોઈએ. તારી બહેનને ન ગમે એટલે તારે તારા ભાઈના દીકરાના લગ્નમાં જવાનું શા માટે ટાળવું જોઈએ?'

પેલી યુવતીએ કહ્યું, 'મારી બહેન અને મારા ભાઈ વચ્ચે ઘણા વર્ષોથી અબોલા છે અને મારી બહેન મને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહી દીધું છે કે તું નક્કી કરી લે કે તારે મારી સાથે સંબંધ રાખવો છે કે ભાઈ સાથે? તેણે એવી ધમકી આપી છે કે 'તારે ભાઈના દીકરાના લગ્નમાં જવું હોય તો મને વાંધો નથી, પણ પછી મને ભૂલી જજે...' હવે હું ભયંકર મૂંઝવણમાં મુકાઈ ગઈ છું. શું કરું એ મને સમજાતું નથી.' એટલું કહીને તે ફરી રડવા માંડી.

મેં તેને કહ્યું, 'આમાં મૂંઝવણની કોઈ વાત જ નથી. તારી બહેન સદંતર ખોટી છે. તારે તારા ભાઈના દીકરાના લગ્નમાં જવું કે ન જવું એનો નિર્ણય તારી બહેન કરી રીતે કરી શકે? માની લો કે તું તારા ભાઈ સાથે ન બોલતી હોત અને તારી બહેનને તારા ભાઈના દીકરાના લગ્નમાં જવું હોત તો તે તેને ના પાડી હોત? તું એવું કહત તો હું કહેત કે 'તું ખોટી છે.' એમ અત્યારે આ મુદ્દે તારી બહેન સંપૂર્ણપણે ખોટી છે. એ તેને ઈમોશનલી બ્લેકમેલ કરી રહી છે એટલે તારે એ બ્લેકમેલિંગને વશ ન થવું જોઈએ.'

તે યુવતીએ કહ્યું, 'આ વાત તમે કહો છો એટલી મારા માટે સરળ નથી. જે બહેનની સાથે હું હસતાં-રમતાં મોટી થઈ તે બહેનમારી સાથે સંબંધ તોડી નામે તો મારા પર જે વીતરો એ તમને નહીં સમજાય.'

મેં તેને કહ્યું, 'તો તારી બહેને પણ આ વાત સમજવી જોઈએ કે જેની સાથે હું હસતાંરમતાં મોટી થઈ એ બહેનને મારા અહંકારને કારણે હું મુશ્કેલીમાં મૂકી રહી છું!'

જોકે, તે યુવતી એક જ વાતનું રટણ કરતી રહી કે 'મારી બહેન સાથે સંબંધ તોડવાની હું કલ્પના પણ કરી શકતી નથી. હું રાતે ઊંઘી નથી શકતી.'

છેવટે તે યુવતીએ તેની બહેન સાથે સંબંધ જાળવી રાખવા માટે સગા ભાઈના દીકરાના લગ્નમાં જવાનું ટાળ્યું. એ ભાઈની સાથે પણ તે બાળપણથી રમીને મોટી થઈ હતી! અને વળી તેની બહેને તેના ભાઈ સાથે જે મુદ્દે સંબંધ તોડ્યો હતો એમાં તે ખોટી હતી!

આપણા સમાજમાં આવી સંખ્યાબંધ ઘટનાઓ બનતી રહે છે. ઘણી વ્યક્તિઓ લાગણી

નામના શસ્ત્રનો ઉપયોગ નજીકની વ્યક્તિને બ્લેકમેલ કરવા માટે કરે છે અને લાગણીશીલ વ્યક્તિઓ બ્લેકમેલ થતી રહે છે.

કુટુંબના સભ્યો અથવા અંગત મિત્રો કે પાડોશીઓ વચ્ચે આપસમાં ઝઘડો થાય ત્યારે એ બધા નફદટાઈપૂર્વક કહી દેતા હોય છે કે 'તારે ફલાણી વ્યક્તિ સાથે સંબંધ રાખવો હોય તો હું તારી સાથે સંબંધ તોડી નાખીશ.' એવી વ્યક્તિઓ સાથે સંબંધ શા માટે રાખવો જ જોઈએ કે જે

જાહેરાતોમાં આવતી પેલી ખતરનાક ફૂટીઓ જેવી (જેની બાજુમાં લખ્યું હોય: કન્ડિશન અપ્લાય) શરતો સાથે સંબંધો રાખતા હોય અને સંબંધોમાં પરીક્ષા લેતા હોય? જે સંબંધમાં કોઈ એક વ્યક્તિ પરીક્ષા લેતી રહેતી હોય અને બીજી વ્યક્તિએ સતત ખુલાસાઓ આપવા પડતા હોય એવા સંબંધ પર વહેલી તકે પૂર્ણવિરામ મૂકી દેવું જોઈએ.

હવે તો સોશ્યલ મીડિયા પર પણ આ નફદટાઈ, વિકૃતિ વધી રહી છે. સોશ્યલ મીડિયા પર કોઈ બે વ્યક્તિ વચ્ચે ઝઘડો થાય એ પછી મોટેભાગે એમાંથી એક વ્યક્તિ (અને ક્યારેક તો તે બંને વ્યક્તિઓ) 'વોચ' રાખતી હોય છે કે મારી કોઈ નજીકની વ્યક્તિ કે મારા મિત્રને મારો જેની સાથે ઝઘડો થયો છે એની પોસ્ટને લાઇક નથી કરી ને? અને જો કોઈએ લાઇક કમેન્ટ કરી હોય તો તો જાણે આભ ફાટી પડ્યું હોય, ઘરતી રસાતાળ થઈ ગઈ હોય, મહેરામણે માઝા મૂકી દીધી હોય કે સૂરજ પશ્ચિમમાં ઊઠ્યો હોય એવી પ્રતિક્રિયા એ ઝઘડાખોર વ્યક્તિ તરફથી આવી જાય! એ પોતાનો જેની સાથે ઝઘડો થયો હોય એવી વ્યક્તિની પોસ્ટ લાઇક કરવા માટે તે લાઇક કરનાર મિત્રો કે સગાંવહાલાં સાથે ઝઘડો કરે અને કહે કે 'જો તું હવે તેની પોસ્ટ લાઇક કરીશ તો આપણા સંબંધ પૂરા થઈ ગયા એમ સમજી લેજે!'

આવું કહે એવી વ્યક્તિ સાથેના સંબંધો પર એ જ શણે પૂર્ણવિરામ મૂકી દેવું જોઈએ. કારણ કે સંબંધો શરતોને આધીન ન હોવા જોઈએ.

જે સંબંધોમાં કોઈ એક વ્યક્તિ સતત પરીક્ષા લેતી રહેતી હોય એ સંબંધ તંદુરસ્ત સંબંધ ન હોઈ શકે. ઝઘડાખોર વ્યક્તિઓ ઝઘડાઓ માટે કારણો શોધતી હોય છે અને પોતે ઝઘડો કરે એ વ્યક્તિ સાથે બીજાઓએ પણ નહીં બોલવાનું ફરમાન જાહેર કરે તો એ વિકૃત માનસિકતા ગણાય. અને આપણા સમાજમાં આવી વિકૃતિ વધી રહી છે.

આપણે કોની સાથે સંબંધ રાખવો એ આપણે નક્કી કરવું જોઈએ. એ માટે કોઈ વ્યક્તિ આપણને ફરજ ન પાડી શકે. અને એવી ફરજ પાડનારી વ્યક્તિઓથી દૂર થઈ જવું જોઈએ. હા, કોઈ વ્યક્તિ આપણું હિત ઇચ્છતી હોય અને કોઈ એવી વ્યક્તિ સાથે સંબંધ રાખતા અટકાવવા ઇચ્છતી હોય કે જે કશુંક ગેરકાનૂની કૃત્ય કરતી હોય, દેશને નુકસાન પહોંચે, સમાજને નુકસાન પહોંચે એવી પ્રવૃત્તિ કરતી હોય એ વિષે તેને ખબર હોય અને આપણું હિત ન જોખમયાય એ માટે તે આપણને કહે કે 'આ વ્યક્તિ સાથે સંબંધ ન રાખશો' તો જુદી વાત છે, પરંતુ માત્ર પોતાના અહમને કારણે, પોતાના કોઈ સાથેના ઝઘડાને કારણે આપણને ગમતી વ્યક્તિ સાથે સંબંધ તોડી નાખવા ફરજ પાડે તો એ ખોટું છે. કોઈ વ્યક્તિ આવી ઘુષ્ટતા કરે તો તેને આપણી સાથે સંબંધ રાખવા માટે નાલાયક ગણીને તેને આપણા જીવનમાંથી તળેડી મૂકવી જોઈએ.

મિજાજ મસ્તી સંજય છેલ feedback@bombaysamachar.com

મેમરીની માયાજાળ: સ્મૃતિ-વિસ્મૃતિની સંતાફૂકડી

ટાઈટલ્સ: 'શું ભૂલવું' એ અરોબર યાદ રાખવું. (છેલવાણી) પ્રેમિકાએ પ્રેમીને કહ્યું, 'તે હીરાનો હાર આપવાનું વચન આપેલું. ભૂલી ગયોને?' ભૂલકડ પ્રેમીએ તરત કહ્યું; 'શું છે કે હું તારી સાથે હોઉં છું ત્યારે બીજું બધું જ ભૂલી જાઉં છું!'

'ઓહ, સાચ્યે?' પ્રેમિકાએ શરમાઈને કહ્યું.

'હા, પ્રિયા!'

'હું 'પ્રિયા' નહીં, 'રીયા' છું! ભૂલકડડ!' છોકરીએ થપ્પડ મારી.

ભૂલી જવું સહજ છે, ભૂલવા વિશે બહુ ચિંતા કરવી નહીં. ખરી ચિંતા તો તમારી યાદશક્તિ સુધારનારા ડોક્ટરે કરવાની, જેને પૈસા આપવાનું તમે ભૂલી જાવ ને ડો. બિચારો યાદ અપાવી અપાવીને થાકી જાય! જો કે આજે આપણે સૌ ભૂલવામાં એક્સપર્ટ થઈ ગયા છીએ. નેતાઓ વચનો ભૂલી જાય છે, પ્રજા નેતાઓનાં જૂઠ્ઠાણાં ભૂલી જાય છે. કવિઓ-લેખકો સામાજિક આક્રોશ ભૂલી ગયા છે, શિક્ષકો નૈતિકતા શીખવવાનું ભૂલી ગયાં છે, વિદ્યાર્થીઓ માર્કશિટનાં આંકડાં સિવાય બધું જ ભૂલવા માગે છે, મા-બાપો માતૃભાષા શીખવવાનું ભૂલી રહ્યાં છે, બાળકો ખુદ મા-બાપોને ભૂલી રહ્યાં છે. આખો સમાજ જાણે ધીમેધીમે ભૂલકડોની ભૂલભૂલેલા બની રહ્યો છે. ઉંમર, અનુભવો, આઘાતો પછી સ્મૃતિઓ સંતાફૂકડી રમવા માંડે છે. ૩૫-૩૫ બાપાઓ જાણનારા હિંદીનાં મહાપંડિત લેખક રાહુલ સંસ્કૃત્યાયન, અંતિમ દિવસોમાં પોતાનું નામ પણ ભૂલી ગયેલા એવી જ રીતે ભુવનેશ્વર નામના હિંદી વિદ્વાન, યાદશક્તિ ગુમાવતા કંતાનની ફાટેલ ગૂણી પહેરીને લખનૌની બજારોમાં ૧૧-૧૧ વરસ ભટકતા રહ્યા. મહાન મોપાંસા ગુમરોગથી પીડાઈને બધું જ વિસરીને મોતના કાલ્પનિક ભયથી પીડાતા રહ્યા. આધુનિક હિંદી લેખક સ્વદેશ દીપક યાદદાસ્ત ભૂલીને ભટકતા રહ્યા અને ૨૦૦૮થી આજ સુધી ગાયબ છે.

વરસો અગાઉ કણાટકની એક સ્ત્રીને ખબર પડી કે એના પતિએ બીજાં લગ્ન કરી લીધાં એટલે એ માનસિક રીતે હલ્લી ગઇ. પતિનું ઘર છોડીને બહેન સાથે રહેવાં લાગી. પછી એક દિવસ ત્યાંથીયે ભાગી નીકળીને રખડતાં રખડતાં, છેક મહારાષ્ટ્રનાં રાયગઢ જિલ્લામાં જઇ પહોંચી.

એક દિવસ અચાનક એ બીજો શબ્દ બોલી: 'બદામી!'

'સીલ'માં કોઇ જાણતું હતું કે કણાટકમાં 'બદામી' નામે કોઇ શહેર છે. પછી ત્યાં પોલીસને ફોન કરી, વોટસએપ પર કરતુરીનાં ફોટા મોકલાયા અને બે જ કલાકમાં, પોલીસે શોધી કાઢ્યું કે કરતુરીની પુત્રીએ એની માની ગુપ્ત ધયાની ફરિયાદ લખાવેલી. આખરે કરતુરીનું દીકરી સાથે મિલન થયું અને હેપ્પી એન્ડિંગ! જો કે ખરી રજેડી તો ત્યારે થતી હોય છે કે ઘણીવાર પોતાના સ્વજનને ઓળખી ગયેલ માણસ, જાણી જોઈને ભૂલવાનું નાટક કરે ને ફરી ગુનામના જિંદગી જીવવા માંડે!

ઇન્ટરવલ: વો જબ યાદ આયે, બહુત યાદ આયે (અસદ ભોવાણી)

આપણને તો 'ગઇકાલે શું ખાધું?' એ યાદ નથી હોતું ને ઘણાં લોકોને ગયા જનમની ડિટેલ્સ પણ યાદ હોય છે. વિજ્ઞાન મુજબ માનવ મગજમાં માહિતીઓ અને યાદોનો એટલો બધો કચરો હોય છે કે નવું યાદ રાખવાની જગ્યા જ નથી બચતી. હમણાં મધ્ય પ્રદેશનાં નાગરખેડી ગામમાં માત્ર સાડા ૩ વરસની ધુવીને ૧૮૦ દેશીની રાજધાની, ભારતમાં ૨૮ રાજ્યોની રાજધાની,

મહાદ્વીપોનાં નામ, રાષ્ટ્રીય પ્રતીકો વગેરે મોઢે છે! આપણને ત્રણ વરસે નાક લૂછવાનું યે યાદ નહોતું રહેતું ને મોમાં અંગૂઠો ચૂસતા ચૂસતા ચોકલેટ સિવાય કશું યાદ આવતું જ નહોતું, પણ 'લિટલ ગૂગલ' તરીકે જાણીતી ધુવી 'વર્લ્ડવાઇડ બુક ઓફ રેકોર્ડ્સ'માં સ્થાન પામી છે. વળી ધુવી હજુ તો સ્કૂલમાંયે ગઇ નથી ને મોખાઇલ, ઇન્ટરનેટના કે ગૂગલ વિના એના પપ્પાએ પુસ્તકો વાંચીને જે સંભળાવ્યું એમાંથી જ આટલું યાદ કર્યું છે!

અમને તો આ 'ફામી' ને 'ફામી' દુનિયામાં આંતકવાદીઓ કે ઇન્કમટેક્સ ડિપાર્ટમેન્ટથી જેટલો ડર નથી લાગતો, એટલો ગણિતના આંકડાઓથી લાગે છે. શાળા- કોલેજ છૂટ્યાનાં આટલાં વરસો પછી પણ નીંદરમાં ગણિતનાં પેપરના રાક્ષસ દેખાતા જબકીને જાગી જવાય છે. માટે જ ગણિતના મહારથીઓ અમને અલગ જ દુનિયામાં 'એલિયન' અવતારી આત્મનો લાગે છે. એમાંયે જેમને અનેક આંકડાઓ યાદ રહે છે એમના માટે તો ભયભાવ આદર છે.

હમણાં ૨૦ વર્ષથી કોલેજીઅન વિષ્વા રાજકુમારે માત્ર ૧૩.૫૦ સેકન્ડમાં આડાઅવળા ૮૦ આંકડા યાદ કરીને 'મેમરી લીગ વર્લ્ડ ચેમ્પિયનશિપ' જીતી છે. 'મેમરી લીગ' મુજબ રાજકુમારે હાલમાં ૫,૦૦૦ના સ્કોર સાથે નંબર ૧ પર છે!

રાજકુમારે આ સ્પર્ધા માટે 'હાઇડ્રેશન' પદ્ધતિથી એટલે કે ખૂબ પાણી પીને યાદશક્તિ વધારેલી...જ્યારે તમે વસ્તુઓ યાદ રાખવાનો પ્રયત્ન કરતાં હોવ ત્યારે સામાન્ય રીતે અવાજ ઓછો કરો છો ને 'હાઇડ્રેશન' ગળાને સાફ રાખવામાં મદદ કરે છે માટે જો તમે ઘણું બધું પાણી પીતા હશો, તો તેમને તમે ઝડપથી વાંચી શકો છો. આ જાણ્યું ત્યારથી અમે ખૂબ પાણી પીએ છીએ, પણ બાદલી ક્યાં મૂકાઇ જાય છે એ જ યાદ નથી રહેતું. અહીં વાત 'પાણીની બાટલી'ની જ થાય છે હોં!

એડટાઇટલ્સ: આદમ: હાં, તો હું શું કહેતો હતો કે... ઇવ: હા હા યાદ છે, હવે!

AIના યુગમાં માતૃભાષાનું ભવિષ્ય: સંકટનાં ઐંદાણ કે સંભાવનાનો સંકેત?

હમણાં થોડા સમય પહેલાં, આંતરરાષ્ટ્રીય માતૃભાષા દિવસ નિમિત્તે, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI)ના જમાનામાં માતૃભાષા સાથે શું થશે તેના પર વાર્તાલાપ કરવાનો મોકો મળ્યો હતો. કેવું કહેવાય! આપણે હજુ ગઈકાલ સુધી અંગ્રેજીના ચલણમાં માતૃભાષાનું શું થશે તેની ચિંતા કરતા હતા, ત્યાં આ AIની નવી 'મોકાણ' આવી પડી છે.

AI, જેણે ઘણું બધું ઉપરતળે કરી નાખ્યું છે, તે આપણી જેમ જ મશીનોને બોલતાં અને વિચારતાં કરી દેશે તે આવનારી પેઢીની ભાષાનું શું થશે તે ચિંતા સમયસરની તો જ છે, કદાચ આવનારા દાયકાઓમાં તેની વધુને વધુ ચર્ચા પણ થતી રહેશે.

એક તો, AI એ તો હજુ પાશોરામાં પૂણી મૂકી છે. તે જે ઝડપે વિકસી રહી છે તે જોતાં તેના સ્વરૂપ અને પ્રભાવ વિષે કશું નિશ્ચિતપણે કહી શકાય તેમ નથી. AIની દુનિયામાં રોજરોજ ઇનોવેશન-સંશોધન સુધારા થઈ રહ્યાં છે એટલે તે કેવી ક્ષમતાઓ વિકસાવશે એ પણ ખબર નથી અને તેનાથી કેવા પ્રશ્નો ઉભા થશે તે પણ, છતાં ભાષાને સંબંધ છે ત્યાં સુધી એક વાત સ્પષ્ટ છે- માતૃભાષા આપણી ઈમોશનલ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ છે, અને AI તેનું નવું હાર્ડવેર છે. ભવિષ્ય ત્યારે સૌથી સુંદર સ્વરૂપ ધારણ કરશે, જ્યારે બંને સાથે-સાથે ચાલશે.

કેવી રીતે? સમજાવો. આપણે લાભવા-વાંચવાનું બહુ પાછળથી શીખ્યા. સૌથી પહેલાં આપણે માતાનો

અવાજ સાંભળ્યો હતો. એ પહેલી ભાષા હતી. આપણને હાલરડામાં પહેલી દુનિયા 'દેખાઈ' હતી. ઘરમાં બોલાતી કહેવતો મારફતે આપણને 'જ્ઞાન' મળતું હતું. માતૃભાષા એટલે જન્મથી જ પરિવાર અને આસપાસના સમાજ દ્વારા સહજ રીતે શીખાતી પ્રથમ ભાષા, જે ભાષામાં આપણે બોલતાં શીખીએ, વિચારીએ, લાગણીઓ વ્યક્ત કરીએ અને સપનાઓ જોઈએ તે. અમેરિકાસ્થિત કવિયત્રી પન્ના નાયકે એક કવિતા લખી હતી:

આપણને જે ભાષામાં સપનાં આવે એ આપણી માતૃભાષા મને હજીય ફિલાડેલ્ફિઆમાં સપનાં ગુજરાતીમાં આવે છે. પણ મારી આસપાસના કેટલાક ગુજરાતીઓ ઉમાશંકરની છબિ જોઈને સતત પૂછવા કરે છે : 'આ કોની છબિ છે?' અને 'આ કોની છબિ છે?' માટું સપનું નંદવાઈ જાય છે.' (સપનાનાં હેયાંને નંદવામાં વાર શી?) માતૃભાષા માત્ર વ્યાકરણ કે શબ્દભંડોળ નથી. તે હૃદયની ભાષા છે. તેમાં માતા હાલરડું ગાય, દાદી વાર્તા કહે, પિતા

સમજણ આપે, અને આપણે પહેલી વાર હું કહીએ તે માતૃભાષા. માતૃભાષા એટલે ઓળખ. માતૃભાષા એટલે સ્મૃતિ. માતૃભાષા એટલે સંસ્કૃતિ. માતૃભાષા એટલે આપણી અંદરનો અવાજ. વિશ્વની કોઈપણ બીજી ભાષા આપણે શીખી શકીએ, પરંતુ જે ભાષામાં આપણે રડી શકીએ, હસી શકીએ, ગુસ્સે થઈ શકીએ અને નિ:શબ્દ રહી શકીએ, એ માતૃભાષા હોય છે.

માણસ તરીકે આપણી ઊંડી અનુભૂતિઓ, ભય, પ્રેમ અને એકલતા સૌથી પહેલાં માતૃભાષામાં આકાર લે છે. જો એ ભાષા ક્ષીણ થઈ જાય, તો વિચારવાનો એક ઠંગ પણ ક્ષીણ થઈ જાય છે. જ્યારે કોઈ ભાષા મરે છે, ત્યારે તેની સાથે દુનિયાને જોવાની એક દ્રષ્ટિ પણ મરી જાય છે. ભાષાઓ સાંસ્કૃતિક ધરોહરની વાહક હોય છે; તે ખાલી સંવાદનું સાધન નહીં, સભ્યતાનો જીવિત અભિલેખ છે.

એવા ઘણા શબ્દો છે જેનો અનુવાદ તો સંભવ છે, પણ અર્થનો વિસ્તાર નહીં, જેમ કે 'લાગણી'ને ઈમોશન કહી દેવાથી તેની આત્મીયતા નથી આવતી. 'આબડુ' માત્ર રેઝ્યુએશન નથી, તેમાં પરિવાર અને વંશનું ગૌરવ પણ સામેલ છે. સંબંધોની ઓળખ માટેના શબ્દો- જેમ કે સાળો, જાજી, દિયર, સાળી, નણદ-અંગ્રેજીમાં બ્રધર-ઇન-લો અથવા સિસ્ટર-ઇન-લો બનીને તેની વિશિષ્ટતા

ગુમાવી દે છે. એટલા માટે માતૃભાષા આપણી ભાવનાઓનો સુક્ષ્મ નકશો છે.

હવે એમાં AIનો પ્રવેશ થયો છે. આ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, રેડિયો કે ટેલિવિઝન જેવું સાધારણ માધ્યમ નથી- તે એક સ્વતંત્ર સત્તા છે. AI શીખી શકે છે, લખી શકે છે અને વિચારી પણ શકે છે, પણ તે ફીલ કરી શકતું નથી. તેની પાસે ચેતના નથી, એટલે અનુભૂતિ પણ નથી. તેના માટે માનવીય ભાષાનો કોઈ વિકલ્પ નથી. એટલે AI ભાષાને નહીં મારે, ભાષા પ્રત્યેની આપણી ઉદાસી તેને મારશે. AI ડેટા પર કામ કરે છે. જે ભાષા (અત્યારે અંગ્રેજી)માં વધુને વધુ ડેટા સર્જાશે, તેટલી તે ભાષા AI માં મજબૂત થશે. આ શબ્દકોશ જેવું છે. એમાં નવા નવા શબ્દો ઉમેરાતા જાય, તેમ તમે તે સમૃદ્ધ થતી જાય અને ભાવી પેઢીઓ તે વાંચીને ભાષા લખતી-બોલતી રહે. અર્થાત, ડિજિટલ દુનિયામાં ગુજરાતી ભાષા જેટલી વધુ ઉપયોગમાં લેવાશે, AIનો 'શબ્દકોશ' એટલો તગડો થશે.

AI વાસ્તવમાં નાની ભાષાઓ માટે વરદાન છે. તે તેને પ્રાદેશિક સ્તરેથી વૈશ્વિક સ્તરે લઈ જશે. આપણે એ સુનિશ્ચિત કરવાનું છે કે AI આપણી ભાષા શીખે- પણ આપણે તેને ભૂલવાની નથી.

આપણે નવી કવિતાઓ, હાલરડાં, ભજનો રચતા રહીશું, તો તે નવી પેઢી સુધી જશે અને તો જ નવું હાર્ડવેર અને આપણી ઈમોશનલ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ સાથે- સાથે, સંતુલિત અને સશક્ત બનીને ચાલી શકશે. ■

જયેશ ચિતલિયા feedback@bombaysamachar.com

ધ્યાન રાખો કે એડવર્ટાઈઝમેન્ટના આધારે ક્યારેય ઈન્વેસ્ટમેન્ટનો નિર્ણય લેવો નહીં...

સોશલ મીડિયા ઉપરાંત અન્ય પ્રસાર-પ્રચાર માધ્યમો મારફત રોકાણ આકર્ષવાના થતા પ્રયાસો સામે સજાગ રહો

સોશલ મીડિયા જયારથી સક્રિય થયું છે ત્યારથી સામાજિક જીવન પર તો છવાયું જ છે, પરંતુ આર્થિક-ફાઈનાન્સિયલ જગતમાં પણ સતત છવાઈ રહ્યું છે. આજે આ મંચનો ઉપયોગ ઈન્વેસ્ટમેન્ટના પાઠ સમજાવવા માટે થઈ રહ્યો છે, જેમાં સફાની વાત પણ આવે, માર્ગદર્શનની વાત પણ આવે. જોકે માર્ગદર્શનના નામે ગેરમાર્ગદર્શન થાય અને તાલીમના નામે આપણા દિમાગને તાળાં મારવાની વાત પણ થાય. 'આમ કરાચ- આમ ન કરાચ- આમ કમાશો તો આમ ગુમાવશો...અમારી પાસે શીખો- અમારા કલાસ જોઈન કરો, અમે લાભ કરાવીશું- અમે કમાણી કરાવીશું, વગેરે' ઓફરો આપી અનેક સાચા-ખોટા લેભાગુઓ દુકાન ખોલી બેસી ગયા છે અને રોજરોજ સતત માથા પર ભમ્યા કરે છે. વર્તમાન ઈન્ફોર્મેશન-ટેકનોલોજીના યુગમાં એડવર્ટાઈઝમેન્ટ, માર્કેટિંગ, બ્રાન્ડિંગ, એ આપણા જીવનનો બહુ મોટો ભાગ બની ગયા છે.

આ સારું, પેલું બેસ્ટ...અનાથી ફલાણો ઉપાય થાય - પેલાથી ઢિકણો ઉકેલ આવે... આમ દવાથી દાડ સુધી- બાળકથી વૃદ્ધ સુધી આપણા જીવનના દરેક તબક્કે આપણી સમક્ષ જાહેર ખબરો અને માર્કેટિંગનો મારો સતત ચાલ્યા કરે છે. હાથમાં રહેલો મોબાઈલ હોય કે રેડિયો-ટીવી હોય, રસ્તામાં ચાલતી ગાડી હોય કે બાજુએ મુકાયેલાં હોર્ડિંગ્સ હોય, રેલવેના પ્લેટફોર્મ હોય કે એરપોર્ટની લોન્જ હોય, ભાગ્યે જ કોઈ એવી જગ્યા મળશે, જ્યાં જાહેરખબર આપણી આંખ સામે ટીકટીક ન કરતી હોય. આ જાહેરખબરો-પ્રચાર એટલી હદ સુધી આકર્ષક અને અસરકારક બનાવાય છે કે ગ્રાહકો તેને અનુસર્યા વિના રહી શકતા નથી.

આપ ફિલ્મ જોવા અવારનવાર થિયેટરમાં જતા હશો, શું આપ ફિલ્મ શરૂ થાય એ પહેલા બતાવાતી જાહેરખબર ધ્યાનથી જુઓ છો? એ જાહેરખબરો હંમેશાં આકર્ષક તો હોય જ છે, પણ તેમાં કરાતી વાતો કે તેમાં અપાતા મેસેજ અંશે પણ વધુ આકર્ષક હોય છે. શું આપ એ જાહેરખબર જોઈને તેનું તરત અનુકરણ કરો છો? ધારો કે આપે ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કે પેન્શન

પ્લાનની જાહેરખબર જોઈ તો શું તેનાથી પ્રભાવિત થઈને થોડા દિવસોમાં જ આપ પણ એ જ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પોલિસી કે પેન્શન પ્લાન લઈ લો છો ખરા? તેમાં પણ વળી કેટલીય જાહેરખબરોમાં તો આપણા ફેવરિટ ફિલ્મસ્ટાર, ક્રિકેટ સ્ટાર વગેરે જેવા સેલિબ્રિટી હોય છે, જે જે -તે ઈન્વેસ્ટમેન્ટને એન્ડોર્સ કરતા હોય છે પરિણામે આપણી પોતાની વેલ્થનાં તંદુરસ્ત સ્વાસ્થ્ય સામે આનું આંધળું અનુકરણ મોંઘું પડી શકે છે.

ઈલા અક્ષરોમાં કે બોલીમાં ચેતવણી યાદ રહે, દરેક જાહેરખબર બાદ ઝીણા અક્ષરોમાં કે ધીમા અવાજમાં તેના સંભવિત જોખમ વિશે સૂચના અથવા ચેતવણી કે સ્પષ્ટતા પણ અપાતી હોય છે, જેના પર બહુ ઓછા લોકોનું ધ્યાન જાય છે (તેમનો ઈરાદો પણ એજ હોય છે કે લોકો તેના પર ધ્યાન ન આપે). આને ટેકનિકલ ભાષામાં ડિસ્કલેઈમર પણ કહે છે. આવી રોકાણ યોજના ભલે કેટલી પણ આકર્ષક લાગે કે પછી તેમાં તમારા મિત્ર કે સગાં પણ રોકાણ કરતા હોય તો પણ તમારે એ કરતા પહેલા એ વાસ્તવમાં તમારી માટે કેટલું ઉપયોગી અને સાર્થક છે તે સમજવું આવશ્યક છે.

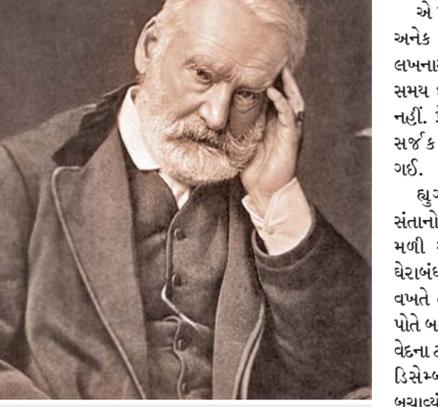
પ્રફુલ શાહ feedback@bombaysamachar.com

જુલિયટના હ્યુગો સાથેના સંબંધમાં પ્રેમ કાયમ રહ્યો પણ સ્વીકૃતિ ન મળી

જુલિયટ ડુએના અકાઉટ સનેહ, ગજબ દરકાર અને જોખમ લેવાની હિમ્મતને પ્રતાપે પ્રગટ થઈ શકેલી વિક્ટર હ્યુગોની અમર રચના 'લે મિઝેરેબલ્સ' પ્રગટ થઈ. આ ચમત્કારને શક્ય બનાવનારાં જુલિયટ ડુએ વિશે વધુ જાણવું પે. આમાંથી કદાચ તેમનાં વ્યક્તિત્વ ઘડતનો મહદ અંશે આણસાર મળી શકે. મૂળ નામ જુલિયટ જોઝેફિન ગોવેન. જન્મ ૧૦ એપ્રિલ ૧૮૦૬ અને મૃત્યુ ૧૧ મે ૧૮૮૩ (વય ૭૭ વર્ષ). પિતા ગોવેન દરજી અને માતા મેરી માશાઈ ઘરગથ્થુ નોકરીમાં. બે મોટી બહેનો રેની અને થેરેસ અને એક ભાઈ આર્માઈ. જુલિયટના જન્મના થોડા જ મહિનામાં માતાનું અવસાન અને પછીના વર્ષે પિતા પણ કાયમ માટે છોડી ગયા.

જુલિયટ જોઝેફિન ગોવેન

વિક્ટર હ્યુગો

સમર્પિત રહ્યાં. તેઓ હ્યુગોના સચિવ અને પ્રવાસસાથી બની ગયા. વર્ષોના એકાંત જીવન દરમિયાનમાં માત્ર પ્રેમીની સાથે જ બહાર જતાં. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૮૪૪થી ૧૮૮૩ સુધી દર વર્ષે વખતે તેમની મુલાકાત વિખ્યાત લેખક વિક્ટર હ્યુગો સાથે થઈ. તે સમયે હ્યુગોની પત્ની એડેલોનો સમીક્ષક સૈન-બેવ સાથે પ્રેમસંબંધ હતો. ૧૮૩૩માં હ્યુગોના નાટક 'મેરી ટ્યુડર'માં લેડી જેન ગ્રેની ભૂમિકા અંતિમ રહી. હૃદયનાટક તેમણે નાટ્યકારકિર્દીનો ત્યાગ કર્યો અને પોતાનું સર્વસ્વ એટલે કે બાકીનું જીવન પ્રેમી વિક્ટર હ્યુગોને

જુલિયટ રાષ્ટ્રીય નાયકો તરીકે વતન ફાન્સ પરત ફર્યા. તે અગાઉ ૧૮૬૮માં હ્યુગોની પત્ની અવસાન પામ્યાં. જીવનના અંતિમ મહિનાઓમાં તેઓ જુલિયટને સ્વીકારી લે છે તે સ્ત્રીને જેણે પાંત્રીસ વર્ષ તેમના પતિને બધી રીતે સાથ આપ્યો હતો. એ રીતે પહેલીવાર જુલિયટને જાહેર માન્યતા મળી હતી. પણ એક મરતી મહિલાની સ્વીકૃતિને સમાજ કે પરિવારજન માને? જવાબ માત્ર સમય પાસે હતો. વિક્ટર હ્યુગોના અંતિમ વર્ષો યાદગાર હતા. તેમના ૮૧મા જન્મદિવસે છ કલાકની શોભાયાત્રા તેમના ઘર પાસેથી પસાર થાય છે. સન્માનમાં રસ્તાને તેમનું નામ આપવામાં આવ્યું. આ બધા સમયે જુલિયટ તેમની બાજુમાં, સાથેને સાથે હતાં.

કરતાં પરિવારે તેમને જુલિયટના અંતિમ સંસ્કારમાં ધરાર જવા જ ન દીધા! એ પછી હ્યુગો માત્ર બે વર્ષ જીવ્યા. અનેક કાલ્યાં, નાટકો ને નવલકથા લખનારા આ માણસ જુલિયટ વિહોણા સમય દરમિયાન કંઈ જ લખી શક્યા નહીં. પ્રેમિકા, સખી ને સંગીની વગર સર્જકની કલમ સાવ મૌન થઈ ગઈ. હ્યુગોનાં મરણ પહેલાં તેમના સંતાનોને પિતાએ લખેલી એક નોંધ મળી આવી. એ તેમણે પેરિસની ઘેરાબંધી દરમિયાન લખી હતી. એ વખતે તેમને લાગ્યું હતું કે હવે કદાચ પોતે બચવાના નથી. લોહી, આંસુ અને વેદના ટપકતા હતા એ નોંધમાં: જુલિયટે ડિસેમ્બર ૧૮૫૧માં મારું જીવન અચાલ્યું. મારા માટે તે નિર્વાસનમાં ગઈ. તેના આત્માએ ક્યારેય મારા આત્માનો સાથ છોડ્યો નથી. જેણે મને પ્રેમ કર્યો છે, તે તેને પણ પ્રેમ કરે. જેણે મને માન આપ્યું છે, તે તેને પણ માન આપે. તે મારી વિધવા છે. ૧૮૮૫માં હ્યુગોનું અવસાન થયું. વીસ લાખની મેડની અંતિમયાત્રામાં જોડાઈ હતી. તેમને ફાન્સના મહાન નાયકો વચ્ચે પેન્થેઓનમાં દફનાવવામાં આવ્યા પણ જીવનભર સંભાળનારી પ્રેમિકા જુલિયટ ક્યાંય નહોતી. ૫૦ વર્ષનો નામ વગરનો સંબંધ અને એક શાંત ઓરડામાં લખાયેલા ૨૦,૦૦૦ પત્રો અમર થઈ ગયા. (સંપૂર્ણ) ■

દર સપ્તાહે વાંચો વિશેષ વાંચન સામગ્રી

ધર્મવેળ

તમ-મન-ધનથી રહો

તરૈતાજા

ઈન્ટરવર્ષિ

લાક્ષી પુરુષ

મેટિની

વિક્રમ

ઉત્સવ

દરરોજ કંઈક નવું-દરરોજ કશું અનોખું!

કલોઝ અપ

ભરત ઘેલાણી

feedback@ bombaysamachar.com

સુપર શ્રીમંતો વધુ ટેક્સ આપે તો જગતભરની ગરીબી નાબૂદ થઈ શકે ખરી... ?

પ્રત્યેક વર્ષે વિશ્વમાં વધતી જતી અમીરી-ગરીબી વચ્ચેની ખાઈ પર અંકુશ મેળવવા કેટલાક શ્રીમંતો સ્વેચ્છાએ વધુ કરવેરા આપવા તૈયાર થયા છે, પણ આર્થિક નિષ્ણાતો કહે છે કે ધનિકો પરનો અધિક ટેક્સ નુકસાનકારક પુરવાર થઈ શકે!

ધારી લોકો કે કલાસના તોફાની ટપુડાઓ અચાનક ડાઘા-ડમરા થઈ જાય - 'નો તોફાન-મસ્તી' સાથે નિયમિત હોમ વર્ક કરીને આવે. એટલું જ નહીં, શિક્ષકને સામેથી વધુ ને વધુ નવું શીખવાડવા કહે ત્યારે તો શિક્ષકો સુધ્ધાને આશ્ચર્યના ચોરસ ચક્રર આવવા માંડે. એમને સમજાય નહીં કે આ તોફાનીઓમાં આવો હૃદયપલટો આવ્યો ક્યાંથી?

આવો જ સિનારિયો આજકાલ સરકાર અને શ્રીમંતો વચ્ચે સર્જાયો છે. આમ તો કોઈ પણ દેશની સરકાર હોય, એની ફરજ છે કમાણી કરતા નાગરિકો પાસેથી કર ઉઠાવવા દેશનું કામકાજ ચલાવવું- સુશાસન કરવું. બીજી તરફ, નાગરિકનો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે કે કમાણીનું સુનિયંત્રન કરીને ટેક્સ બચાવવો અને પક્ષ આ જાણે છે, છતાં બન્નેને એક યા બીજી રીતે આ રમતના નિયમોનું પાલન કરવાનું ટાળે છે. સરકાર વધુ કરવેરા ઝીંકે છે અને સામે વેપારી-ઉદ્યોગપતિ-ઓ કરચોરી કરે છે. સરકાર અને ખાસ કરીને ખમતીધર વેપારીઓની આ વર્ષો જૂની રમત છે-ટક્કર છે.

હમણાં આમાં એક નવું પરિમાણ ઉમેરાયું છે. જગતના વિભિન્ન રાષ્ટ્રોમાં ફેલાયેલી ભૂખમરોની સમસ્યા તથા જગતના ધનકુખેરો-ગરીબો વચ્ચે વધતી જતી આવકની ખાઈના ખબર-અંતર રાખતી જાણીતી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થા

'ઓક્સફામ' છેલ્લાં આંકડા-અહેવાલ લઈને આવી છે, જે ચોક્કસનારા છે. 'ઓક્સફામ' અનુસાર, વિશ્વના ૧૦ ધનિક એવાં છે, જે રોજના ૧૧ હજાર કરોડ રૂપિયા કમાય છે. આ જો રોજ આંધ્ર ૭.૫ કરોડ પણ વાપરે તો પણ એમની સંપત્તિ આગામી ૮૪ વર્ષ સુધી ખતમ ન થાય !

બીજી તરફ, ભારત જેવા દેશમાં રોજના ૭૦૦૦ને હિસાબે દર વર્ષે ૨૫ લાખથી વધુ લોકો ભીષણ ગરીબી અને ભૂખમરોથી મરે છે...

આમ અમીરી-ગરીબી વચ્ચેની આવી આર્થિક અસમાનતા કોઈને પણ માત્ર અકળાવનારી જ નહીં, પણ હયમચાવનારી છે.

વિસ્મય જગાડે એવા આ બધા આંકડાની વિગતો પ્રગટ થઈ રહી છે એમાં બીજા એક સમાચાર દુનિયાભરના લોકોને ચોક્કસ ટીકા છે અને આર્થિક નિષ્ણાતોને પણ વિચાર કરતાં કરી મૂક્યાં છે.

ખરી આવક છુપાવી પોતાના દેશમાં કરચોરી કરે અને જ્યાં 'ટેક્સ-હેવન'ની સુવિધા એવા દેશમાં પણ આવક રળવા યુક્તિ-પ્રયુક્તિ કરવા માટે મોટાભાગના ધનિકો વગોવાયેલા છે.

જો કે કેટલાક અતિ શ્રીમંતો એવા છે, જેમની 'આવક અધધ છે, છતાં એ લોકો ઘણો ઓછો ટેક્સ ચૂકવે છે' એવી ફરિયાદ અવારનવાર થતી રહે છે. અત્યાર સુધી આવી ફરિયાદના જવાબ કે ખુલાસા મળતા કે થતાં નહોતા, પણ તાજેતરમાં 'ઓક્સફામ'ના વિચારમાં મૂકી દે એવાં આર્થિક અસમાનતાના આંકડા પ્રગટ થયા પછી વિશ્વના ટોચના ૧૦૨ અબજોપતિઓએ 'વર્લ્ડ ઈકોનોમિક ફોરમ' (WCF) ને એક પત્ર લખીને એ મતલબની અપીલ કરીને કહ્યું છે : 'હા, અસમાન કર-વ્યવસ્થાને લીધે અમે બીજાની સરખામણીએ વધુ ધનઉપાર્જન કરીએ છીએ માટે જો અમને વધુ ટેક્સ ચૂકવવા કહેશો તો એ અમે સ્વેચ્છાએ આપવા તૈયાર છીએ..'

૧૦૨ અમીરોની સામેથી વધુ કર ચૂકવવાની આવી બાંહેધરી સહેજે બધાને નવાઈ પમાડે. જો કે આ શ્રીમંતોના આવા વધારાના ટેક્સથી શું શું થઈ શકે એની પણ હમણાં ગણણી કરવામાં આવી છે. એક અડસટ્ટા મુજબ વધારાના કરવેરા દ્વારા ૨.૫૨ ટ્રિલિયન ડોલર (આંકડા પર ૧૨ મીંડાવાળી રકમ!) જેટલું કર એકઠું થઈ જશે, જેનાથી દુનિયાની પ્રત્યેક વ્યક્તિને વેકસિન

આપી શકશે. એટલું જ નહીં, બે અબજથી વધુ લોકોને ગરીબી રેખામાંથી બહાર કાઢી શકશે ઉપરાંત અસંખ્યને ભૂખમરોમાંથી ઉગારી શકશે

નવાઈની વાત એ છે કે સ્વેચ્છાએ વધુ કર ચૂકવવાના આ પત્રમાં અમેરિકા-કેનેડા- બ્રિટન-ફ્રાન્સ- ડેનમાર્ક, ઈત્યાદિ જેવાં અનેક દેશોના શ્રીમંતોએ હસ્તાક્ષર કરી સહમતિ દર્શાવી છે, પરંતુ એમાં આપણા સૌથી અમીર મુકેશ અંબાણી કે ગૌતમ અદાણી કે પછી અન્ય ભારતીય ધનાઢ્ય વ્યક્તિઓનાં નામ સુદ્ધાં નથી.

હકીકતમાં તો સામેથી વધુ કરવેરા ચૂકવવાની વાત સાવ નવી નથી. 'હા, અમારા જેવા શ્રીમંતોએ વધુ ટેક્સ ચૂકવવું જોઈએ અને સરકાર કહેશે તો અમે આવા ટેક્સ આપવા તૈયાર છીએ.' એ પ્રકારની રજૂઆત આજથી ચારેક વર્ષ પહેલાં વિશ્વના પ્રથમ ૧૦ અમીરોમાં આવે એવા અમેરિકાના સૌથી સફળ ઈન્વેસ્ટર- રોકાણકાર વોરેન બફેટ સાથે જ 'માઈક્રોસોફ્ટ'ના બિલ ગેટ્સે કરી હતી.

આજની તારીખે ૧૬૦ અબજ ડોલરને નેટવર્થ ધરાવતા બફેટનું કરેલું અને માનવું છે કે અમીર -ગરીબની આવક- બચત અને રોકાણ વચ્ચેની અસમાનતાને લીધે ગરીબ વધુ ગરીબ અને પૈસાવાળા વધુ ધનવાન થતાં જાય છે. આને રોકવા માટે સરકારે અમારા જેવા 'સુપર રીચ' પાસેથી વધુ ટેક્સ વસૂલ કરવો જોઈએ. ખાસ કરીને, અમારી એસ્ટેટ જાગીરની ખરીદી

અબજોપતિઓની આંકડાબાજી...

જગતના આર્થિક સિનારિયો પર નજર રાખતી સંસ્થા 'ઓક્સફામ' કહે છે કે કોવિડ મહામારી પછી વિશ્વમાં અબજોપતિની સંખ્યામાં ધરખમ વધારો થયો છે. ૨૦૨૫ના છેલ્લામાં છેલ્લાં સર્વેક્ષણ મુજબ ભારતમાં અબજોપતિની સંખ્યા વધીને ૨૮૪ થઈ છે અને એમાંય સૌથી વધુ સંપત્તિ ધરાવતા પ્રથમ ૧૦૦ ભારતીયની કુલ સંપત્તિ મળીને ૧ ટ્રિલિયનથી વધુ છે (આશરે રૂપિયા ૮૩ લાખ કરોડ !)
એ બધાની વચ્ચે આપણા મુકેશ અંબાણીની ખુદની રોજિંદી આવક છે ૧૬૩ કરોડ રૂપિયા!

પર' વોરેન બફેટ તો પોતાની ઓફિસના એક કર્મચારીની તેમજ પોતાની આવક તેમજ બન્નેના ટેક્સ માળખા સરખાવીને બધાને દર્શાવ્યું કે પેલા કર્મચારી કરતાં પોતાને કેટલો ઓછો ટેક્સ ભરવો પડે છે..!

આવા સિનારિયો વચ્ચે ન્યૂયોર્કના મેયર અને કેટલાક જાણીતી હસ્તિઓ એવી વાત લાવવા છે કે ૧૦ લાખ ડોલરથી વધુ આવક ધરાવતા લોકો પર ૨ ટકાથી વધુનો ટેક્સ નાખવો જોઈએ. યુરોપમાં પણ આ રીતનો વધુ ટેક્સ વસૂલ કરવાની ચર્ચા ચાલી રહી છે. કેટલાક શ્રીમંતો સ્વેચ્છાએ વધુ કરવેરા આપવા તૈયાર થયા છે, પણ આર્થિક નિષ્ણાતો કહે છે કે ધનિકો પરનો અધિક ટેક્સ નુકસાનકારક પુરવાર થઈ શકે. એમના મત અનુસાર આ વધારાના કરવેરાને કારણે મોટી કંપની નવી રિ-સર્ચ -નવી શોધખોળ ઉપરાંત એમાં વધુ જોખમ લેવાની શક્તિમાં ઘટાડો થશે. સરવાળે આર્થિક ક્ષેત્રે વધુ નુકસાન થવાની શક્યતા વધી જશે..!

કોઈ પણ દેશની પ્રજાના સામાજિક-સાંસ્કૃતિક કે તબીબી-વિજ્ઞાન કે પછી કોઈ પણ ક્ષેત્રના સર્વાંગી વિકાસ માટે પહેલી જરૂર ધનની પડે. આર્થિક રીતે સક્ષમ હો તો જ ઝડપી પ્રગતિ શક્ય છે. જ્યારે જે તે દેશના સાત્તાધીશ આર્થિક રીતે પહોંચી ન શકે ત્યારે દાન તરીકે મળતા ધન પર વિશેષ આધાર રાખવો પડે.

કોવિડ-કાળના અપવાદને બાદ કરતાં એકંદરે આપણો દેશ આર્થિક દ્રષ્ટિએ મજબૂત થતો જાય છે. અબજોપતિઓની સંખ્યા વધી રહી છે, છતાં એમના દ્વારા અપાતાં દાનની રકમ બીજા દેશોના શ્રીમંતોની રકમની સરખામણીએ જોઈએ તેટલી જરાય પ્રોત્સાહિત કરે તેટલી નથી.

ગયા વર્ષે ૨૦૨૨ પમાં ભારતીય દાનવીરો વિશે થયેલાં 'હુરન ઈન્ડિયા'ના એક સર્વે મુજબ શિવ નાદર -મુકેશ અંબાણી- કુમાર મંગલમ -ગૌતમ અદાણી- બજાજ, વગેરેના પરિવાર દાનમાં અગ્રસર રહ્યા. એમની સરખામણીએ તો 'વિપ્રો'ના અઝીમ પ્રેમજી પણ અવ્વલ રહ્યા. આ દિલદાર ઉદ્યોગપતિ પરોપકારમાં કાર્યોમાં રોજના સંદેશના રૂપિયા ૨૭ કરોડનું દાન કરે છે !

-અને હા, આ બધા વચ્ચે અત્યારે વિશ્વના સૌથી અમીર અને અમેરિકાના ઈલેક્ટ્રીક કાર 'ટેસ્લા' તથા 'સ્પેસX' કંપનીના સર્વેસર્વા અલગારી ઉદ્યોગપતિ ઈલોન મસ્ક આ વર્ષે આશરે ૫૦૦ અબજ ડોલર એટલે આશરે ૪૨ હજાર કરોડ રૂપિયાનો ટેક્સ ભરશે. અમેરિકન કોર્પોરેટ ઈતિહાસમાં સૌથી વધુ ટેક્સ ભરવાનો જેમનાં નામે આ રેકોડ સર્જાશે એવા આ ઈલોન કહે છે :

'થેસ, મારા જેવા અલ્ટ્રા રીચ પર સરકાર હજુ સુપર ટેક્સ નાખશે તો એ પણ હું ભરવા તૈયાર છું, બોસ..!'

બ્રાન્ડ બનશે બિઝનેસ વધશે

સમીર જોશી

feedback@ bombaysamachar.com

ઘંઘા-વેપારની સફળતા માટે સાંભળવાનું પણ રાખો

આજે એક પ્રોડક્ટ માર્કેટમાં આવે તેની પાછળ બીજી એક સરખી પ્રોડક્ટ પણ આપણને માર્કેટમાં દેખાશે. આમાં મોટેભાગે ઇન્ફોર્મેટના આધારે બનાવેલા પ્રોડક્ટ વધુ જોવા મળશે. ઉદાહરણ તરીકે, ઓનિયન અર્થાત કાંદાને લઈને બનાવેલા માથામાં નાખવાનું તેલ કે પછી મિલેટના આધારે બનાવેલા ખાદ્ય પદાર્થો... અમુક વર્ષો પહેલા લોકો પાસે માહિતી જોઈએ તેટલી ઉપલબ્ધ નહોતી અને તેથી રિસર્ચના આધારે પ્રોડક્ટ બનાવવામાં આવતા. આનો અર્થ તે નથી કે આજે રિસર્ચ નથી થતા, થાય છે અને તે મુજબ પ્રોડક્ટ બને પણ છે. આજે બીજી એક વાત લોકો માટે મહત્વની બની છે અને તે એટલે, કન્ઝ્યુમર પોતે માગે છે તેને શું જોઈએ છે. ઈ-ટરનેટથી દુનિયા નાની થઈ ગઈ છે અને માહિતીઓનો ઢગલો છે ત્યારે લોકોને શું જોઈએ છે તે લોકો શોધે છે, જાણવાની કોશિશ કરે છે કે આજે શું ચાલી રહ્યું છે અને મને શું જોઈએ છે. બસ આ વાત બ્રાન્ડ માટે રિસર્ચનું કામ કરે છે. આ ઉપરાંત લોકો સોશ્યલ મીડિયા પર શું વાતો કરી રહ્યા છે, કઈ રીતે કરી રહ્યા છે અને શા માટે કરી રહ્યા છે તે જાણવું સહેલું થઈ ગયું છે.

આજે બ્રાન્ડ આના આધારે પોતાના પ્રોડક્ટ કે સર્વિસ બનાવે છે. આનો અર્થ તે કે બ્રાન્ડ આજે સતત લોકોને સાંભળતી રહી છે. એક ટર્મિનોલોજી છે કી-વર્ડ. કોઈ પણ પ્રોડક્ટ બનાવતા પહેલા તેનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે કે કયા કી- વર્ડ આજે સર્વ એન્જિન પર વધુ ટ્રેન્ડ થઈ રહ્યા છે અને તે મુજબ પ્રોડક્ટમાં બદલાવ અથવા નવા પ્રોડક્ટ આવે છે. આ કી-વર્ડ પણ એક પ્રકારનું સાંભળવું છે. લોકોના રિવ્યુ અને રેટિંગ્સ પણ સાંભળવાનો એક પ્રકાર આજે છે. આ બધી વાતો બ્રાન્ડને સુધારા વધારા કરવા પ્રેરે છે. આવી વ્યવસ્થા અમુક વર્ષો પહેલા નહોતી એટલે ત્યારે લોકોને થોડી નિરાંત હતી. આજે તમે જો આ સાંભળવામાં થોડી ઢીલ છોડી કે તમે રેસમાંથી બહાર ગયા સમજો. આ સાંભળવાની પ્રક્રિયા 'સોશ્યલ લિસનિંગ'ના નામે ઓળખાય છે.

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો કન્ઝ્યુમરને સાંભળવો આજે જરૂરી છે અને તેના થકી તમે તમારી વ્યૂહરચના બનાવી શકશો. બ્રાન્ડને મોટો ફાયદો એ છે કે સોશ્યલ મીડિયા વપરાશકર્તાઓ તમારી કંપની અથવા બ્રાન્ડ વિશે જે વાતચીત કરી રહ્યા છે તે સમજી શકો છો. આના સહારે તમે એમના પ્રશ્નોનો સીધો પ્રતિસાદ આપી શકો છો અથવા વારંવાર આવતા પ્રશ્નો જાણી તેને અનુરૂપ કિએટિવ પોસ્ટ બનાવી શકો. સાંભળશો ત્યારે બ્રાન્ડ અને વેપારને લગતી વિવિધ લાગણીઓ વિષે જાણશો, જેનાથી તમે કોઈપણ ઉભરતા ટ્રેન્ડને જાણી શકો છો.
આના સહારે તમારી વિવિધ ટીમો જેમ કે રિસર્ચ, ડિઝાઇન, માર્કેટિંગ પોતાને અને બ્રાન્ડને તૈયાર કરશે. આમ સાંભળવું નવા ટ્રેન્ડને જાણવા અને તે મુજબ બદલાવ લાવવા માટે પણ મદદરૂપ થાય છે.
વિવિધ કી- વર્ડ્સનો ઉપયોગ કરીને, જેમ કે સ્પર્ધકનું નામ અથવા તેમના ઉત્પાદનોના નામના સહારે તમે તમારા પ્રતિસ્પર્ધીની આસપાસની વાતચીતને જાણી શકો છો. આ તમને

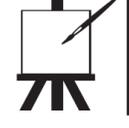
તેમની વ્યૂહરચનાને ઓળખવામાં મદદ કરી શકે છે , જેના થકી તમે તમારી વ્યૂહરચના બનાવી શકો. તેવી જ રીતે, જો એવા વિસ્તારો છે જ્યાં તેઓ તમારા કરતાં વધુ મજબૂત છે તો તમે આ માહિતીનો ઉપયોગ તે વિસ્તારમાં તમારી બ્રાન્ડને વધારવા માટે પણ કરી શકો છો. પ્રતિસ્પર્ધી પર ધ્યાન રાખી પોતાની તરફ ધ્યાનકેન્દ્ર લાવી શકાય છે.

બીજા ફાયદાઓમાં, જો કોઈ કટોકટી સર્જાવાના ઓંધાણ હોય અથવા કટોકટી બ્રાન્ડ સાથે સર્જાઈ હોય ત્યારે લોકો શું અને કેવી રીતે તે વિષય પર વાતો કરે છે તે જાણી તમારી વ્યૂહરચના તમે બનાવી શકો. લોકોની વાતો અને સમસ્યાઓ જાણી તેને લગતા નવા ઉત્પાદનો કે સેવાઓનું સર્જન થઈ શકે. તમારા કેમ્પેઇનના પર્ફોર્મન્સ પર લોકોની પ્રતિક્રિયા જાણી તે મુજબ તેમાં બદલાવ લાવી શકો. લોકો કોને ફોલો કરી રહ્યા છે તે જાણી તમારી બ્રાન્ડ માટે તે મુજબ ઈન્ફલુએન્સર અને બ્રાન્ડ એમ્બેસેડર નક્કી કરી શકો.

આજે મોટી મોટી કંપનીઓ બીજી કંપનીઓને ખરીદવા વિષે વિચારે છે પોતાનો વ્યવસાય વધારવા. આવા સમયે સોશ્યલ લિસનિંગ મહત્વનો ભાગ ભજવે છે નિગોશિએશનની પ્રક્રિયામાં. લોકો તે બ્રાન્ડ વિષે જે વિચારધારા ધરાવે છે કે પછી તેમનું સ્ટેટિંગ લોકો સમજી શું છે તેનો ઉપયોગ ખરીદી ક્રિમત નક્કી કરવામાં થઈ શકે છે.

આમ, બ્રાન્ડ માટે આ દેખાતો સરળ ઉપાય અનુસરવો અઘરો છે, પણ જરૂરી છે. કન્ઝ્યુમરને શાંતિથી સાંભળવો, તે શું કહેવા માગે છે તે સમજો અને પછી તમારી પ્રતિક્રિયા આપો. આનાથી મુખ્યત્વે બે વાતો થશે, કન્ઝ્યુમરને લાગશે કે મને બ્રાન્ડ સાંભળ્યો અને બીજી, જ્યારે તમે સાંભળો છો ત્યારે તેમાંથી તમને ઉકેલો મળી જતા હોય છે. મોટી બ્રાન્ડો આજે આના માટે સ્પેશ્યલ ટુલ્સ વાપરે છે જેના થકી તેઓ આ વાતોને ટ્રેક કરે છે. આજે આના કારણે બ્રાન્ડ માટે સમય ડાયનેમિક છે. હંમેશાં બદલાવ માટે તૈયાર રહેવું પડે છે. આથી સાંભળવું અને સારા શ્રોતા બનવું ઘણું જરૂરી છે. બીજા શબ્દોમાં ડિજિટલ શ્રોતા બનવાની કોશિશ કરો જે તમારી બ્રાન્ડ અને વેપારને મજબૂત બનાવશે.

-તો ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ પર શરૂ કરી દો આંખ અને કાનથી સાંભળવાની..!

કેનવાસ

અભિમન્યુ મોદી

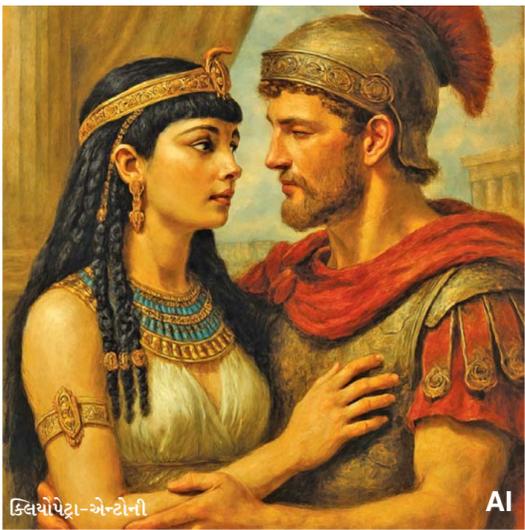
feedback@ bombaysamachar.com

પ્રેમનો રંગ લાલ છે ને લાલ એટલે જોખમ !

પ્રેમ ઓવરરેટેડ ફીનોમેના હોય એવું નથી લાગતું?

બીજા શબ્દોમાં આ એક વધુ પડતી ચગાવેલી ક્રિયા પ્રક્રિયા નથી લાગતી?

સાહિત્યકારો અને ફિલ્મમેકરો અને કલાકારો પ્રેમ ઉપર જ કંઈક ને કંઈક સર્જન કરતા રહેતા હોય છે પણ પ્રેમ એને લાયક છે ખરો? હકીકત તો એ છે કે નફરતે જેટલાં યુદ્ધો નથી આઢર્યા એનાથી વધુ ધમાસણ યુદ્ધ પ્રેમે કર્યા છે--કરાવ્યાં છે! આખી દુનિયાને ભ્રમ છે કે પ્રેમ શાંતિ આપે છે પણ પ્રેમ વિનાશ નોતરે છે. આપણી સોસાયટીના ન લાભેલાં પાક્યપુસ્તકોમાં સદીઓથી એવું લખાતું આવ્યું છે કે નફરત અશાંતિ લાવે ને પ્રેમ રાહત. ઇતિહાસ આ વાક્યની સતત મથરી કરતું આવ્યું છે. હેલેન એફ ટ્રોયની દંતકથા ખ્યાલ છે ને? હોમરના મહાકાવ્ય ઈલિયાડનું મુખ્ય પાત્ર. માનવજાતની કલ્પનાની સૌથી સુંદર સ્ત્રી. એક જ સ્ત્રી. એની અભૂતપૂર્વ સુંદરતાને પુરુષોના દિલમાં ઉમટતો પ્રેમ. પરિણામ? દસ વર્ષ લાંબી ટ્રોજન યોદ્ધા. શહેરોનાં શહેરો રાખ થઈ ગયાં. લાખો લોકોએ જીવ ગુમાવ્યો. આ દંતકથા છે કે સત્ય વાર્તા, રામ જાણે! પણ માનવ સંસ્કૃતિએ આ વાર્તાને સદીઓ સુધી સાચવી કેમ રાખી છે? આ વાર્તાનો એક જ બોધકાર: અંતત લાગણીમાં જાહેર પરિણામો આવે અને તે બહુ વિનાશક હોય.

કિલિયોપેટ્રા-એ-ટોની

લેવાયા હતા. જેમ યુદ્ધગ્રસ્ત જમીન હોય એમ પ્રેમગ્રસ્ત નિર્ણયો, જોડાણ, ગૌરવ, અહંકાર અને છેલ્લે યુદ્ધ પણ હોય. એને પ્રેમગ્રસ્ત કહેવું કે ભ્રમગ્રસ્ત એ વિચારવું રહ્યું.

વિદેશની વાત બહુ કરી. તો ચાલો આપણા દેશમાં. કહેવાતા મહાન મુગલ સામ્રાજ્યનો સમય તો બહુ દૂરનો ઇતિહાસ ન કહેવાય. લોકો ભારતમાં પ્રેમના સર્વોચ્ચ પ્રતીક તરીકે શું જોવા આવે? તાજમહેલ. શાહજહાંના શાસનના મુગલ સામ્રાજ્યએ સમગ્ર રાજ્યના બધા રિસોર્સીઝ અને પૈસો લગાવી દીધા, પણ એ જ સામ્રાજ્ય અંદરથી ખોખલું થઈ રહેલું. દુનિયા ચક્ર્યોન્ધ થઈ જાય એવું સ્થાપત્ય ઊભું થઈ રહ્યું હતું અને બીજી બાજુ મુગલ સામ્રાજ્ય પડી રહ્યું હતું. પ્રેમગ્રસ્ત શાહજહાં ચક્રોર ન રહ્યો. પોતાના જ દીકરા ઓરંગઝેબે બળવો પોકાર્યો. તાજમહેલ બંધાવનાર શાહજહાંએ જિંદગીના છેલ્લા દિવસો આગ્રાના કિલ્લાની જેલમાં પસાર કરવા પડ્યા. પ્રેમમાં જો અજાયબી બનાવવાની તાકાત હોય તો પ્રેમમાં માણસને સાવ કમજોર કરી નાખીને રિવાજવાની પણ તાકાત છે. પ્રેમ ફક્ત બેધારી તલવાર નથી, પ્રેમની તલવારને

માટેનો પ્રેમ અને પ્રામાણિકતા સાબિત કરવાના હતા. કહ્યું ને, સ્મોકિંગ એન્ડ લવ, બોથ કીલ. નફરત બહુ જ સરળ અને સહજ છે. પણ પ્રેમ ઊંડો છે. પ્રેમ બહુપરિમાણીય છે. તેમાં એક કરતાં વધુ સ્તરો છે. ન સમજાય એવી આંટીઘૂંટી છે. પહેલી નજરે ને દેખાય અને દેખાય પછી ન ઉકેલાય એવી અનેક ગાંઠ છે. નફરત મોટા ભાગે નિર્દોષ હોય છે. પ્રેમ પોલિટિક્સ સાથે મળે છે. નફરતની પરાકાષ્ટમાં દુશ્મનની હલ્લા થઈ શકે. પ્રેમ એટલો માયાળુ નથી. પ્રેમ ધરાવ જીવો છે ને મરવા દેતો નથી. પ્રેમનું દિલ એટલું મોટું નથી કે મૃત્યુની ભેટ મળે. પ્રેમ કોહરા છે એટલે કે ધુમ્મસ. પ્રેમ આંખ આંડે ધુમ્મસ બિંધાવી દે છે અને સામ્રાજ્ય પડી ભાંગે છે.

પ્રેમ વિઝન છીનવી લે છે. આંધળો પ્રેમ - એ વૈજ્ઞાનિક રીતે પણ ખરો શબ્દપ્રયોગ છે. ન્યુરોસાયન્સ તો આ જ કહે છે. જ્યારે માણસ રોમેન્ટિકલી એન્ગેજ થાય ત્યારે તેના દિમાગની રિવોર્ડ સરકીટ કોકેન રિસ્પોન્સની જેમ જ સ્ટિમ્યુલેટ થાય. ડોપામાઇન વધે. ઓક્સીટોસીન વધે. સ્વતંત્ર બુદ્ધિના બધા માળ પડી ભાંગે. માણસ વધુ પુશ, વધુ આશાવાદી, વધુ આદર્શવાદી, વધુ દયાળુ, વધુ પક્ષપાતી બની જાય. એ માણસ ભૂલી જાય કે હજુ સુધી તે આ દુનિયામાં રામરાજ્ય સ્થાપ્યું નથી. મોબાઇલના ચેટબોક્સની બહાર એક વિશાળ ને જાલિમ દુનિયા છે જ્યાં આ પ્રેમના બદલે બે ફૂટેલી કોડી નથી મળતી. પ્રેમ કવિતા નથી. એ રસાયણશાસ્ત્ર છે. કોઈ પણ રસાયણનો અતિરેક મારી નાખે. પાણી પણ એક રસાયણ છે ને અતિયામમાં એ પણ પ્રાણ હરી લે છે.

પ્રેમમાં પહેલા હોશિયાર માણસોની મૂર્ખામીઓ જોવાની અલગ મજા છે. મોટા પદ ઉપર પહોંચેલા સીઇઓ અચાનક રિઝાઇન કરી દે. ખૂબ તેજસ્વી વિદ્યાર્થી બોર્ડમાં માંડ પાસ થાય. કલાકારો અચાનક ગુમ થઈ જાય કે એની કલા ઝાંખી પડવા લાગે. મીઠું કે ખાંડને તો ધીમા ઝેર ઘોષિત કરી દીધા. પ્રેમ સૌથી કાલિલ ઝેર છે એ કેમ કોઈને હજુ સુધી સમજાતું નથી? પ્રેમમાં અહમ ભળે તો અહંકાર બની જાય. પ્રેમમાં અસુરક્ષા ભળે તો એ કમજોર જમાવાવાની વાત બની જાય. પ્રેમમાં ભય પ્રવેશે તો એ વળગણ થઈ જાય. પ્રેમી લોચલ હોય પણ પ્રેમ તત્ત્વ પોતે બહુ જ ચરિત્રહીન છે. શુદ્ધ પ્રેમમાં અંગત ઈચ્છા, અંગત મરજીઓ, અંગત આદતો, અંગત ટ્રોમા બધું ભળે જ. પ્રેમને દૂષિત થતા બહુ વાર લાગતી નથી. પ્રેમ અને આધારમાં ફરક છે. સમર્પણ અને જાતને ઘસી નાખવામાં ફરક છે. વફાદારી અને અંધત્વમાં અંતર છે. પ્રેમનું રસાયણ એકલું રહી શકતું નથી માટે વહેલા કે મોડો વિસ્ફોટ થાય એ સ્વાભાવિક છે. પ્રેમ નાખની જણાવ વિરુદ્ધ હજુ ઘણું કહી શકાય એમ છે. પણ અમુક કડવાણી માપમાં સારી. ■

હાસ્ય વિનોદ

વર્ષો પૂર્વે ગુણવંતરાય આચાર્યની એક વાર્તા વાંચી હતી, જે ખૂબ જ ટૂંકાણમાં ઉતાર્યા પછી મારી વાત કરીશ. કાઠિયાવાડમાં મોરબી નામે રાજ્ય ને મોરબી નામે ગામ. મોરબી રાજ્ય પર જીવાજી ઠાકોરનું શાસન ચાલતું હતું. ઠાકોર જેટલા કાનના કાચા હતા, એટલા જ મગજના તેજ હતા. તેમનો કામદાર નામે જટાશંકર બક્ષી. જટો કોઈ ગુનામાં આવી ગયો. બાપુએ ફરમાન કર્યું: 'જટિયા, તું મારા રાજ્યમાં નહિ. કાલે સવારે સૂરજ ઊગે ત્યારે જો મારા રાજની હદમાં ભાળીશ તો કાંધે મારીશ. માટે ઉચાળા ભરીને હાલતો થઈ જા.' પણ જટો જેનું નામ. રાજના કામદારોનાં ઝેર તો પાંચ પેઢીથી એણે પચાવ્યાં હતાં. જટાએ મનમાં ગાંઠ વાળી કે આપણે આ ગામમાંથી જાવુંય નથી, ને કામદારું છોડવુંય નથી.

અને જટાએ મોરબી ગામમાંથી ઉચાળા તો જાણે ભર્યાં, પણ ગામથી બે માઈલ દૂર આવેલ નદીકાંઠા પરના એક પડતર મંદિરમાં વાસ કર્યો. રાત તો જેમ તેમ કરીને જટાએ પરિવાર સાથે પૂરી કરી ને વહેલી સવારે ઊઠીને તે મોરબી પહોંચ્યો. જીવાજી ઠાકોર દાંતણ કરતા હતા ત્યાં જ દરવાને તેમને જાણ કરી: 'બાપુ, આપને જટો કામદાર અબઘડી મળવા માગે છે.' ગુસ્સામાં બાપુની આંખ લાલભૂમિ થઈ ગઈ. બાપુએ બરાડો પાડ્યો: 'કેમ રે જટિયા, તારું મોત જ તને અહીં લાવ્યું કે? કીધું નહોતું કે ચોવીસ કલાક પછી મારા રાજ્યમાં ભાળીશ તો કાંધે દઈશ?' 'એટલા સાહુ તો બાવો, આવ્યો છું.' ને પછી જટાએ ધીનો દીવો પ્રગટાવ્યો ને બાવાના પગ આગળ મૂક્યો. નાળિયેર વધેયું. શેષની એક કટકી મોંમાં મૂકી. બાવાના પગમાં લાંબાલસ થઈ કહી દીધું: 'બસ! બાવા, હવે ગરદન મારો.' પછી બાપુના આગ્રહથી તેણે જણાવ્યું: 'બાપુ, મારી વાત તમે સાંભળશો તો માનશો નહીં.' ઉમેયું: 'અમે તો બાવા, પહેરેલે કપડે નીકળ્યાં હતાં. અમારી પાસે પાણીનું સાધન પણ નહીં. રણમાં તો પાણીય ક્યાંથી જશે? મારી ધાવણી છોડીય પાણી માટે જીવ કાઢે. ને બાપુ, ત્યાં જ અંધારા આભમાં તેજનો ગોળો પ્રગટ્યો. એક મૂર્તિ નીચે ઊતરી આવી. હાથમાં ઝારી રહી ગઈ છે. ચાર હાથ છે. એકમાં પદ ને બીજા હાથમાં સુદર્શન ચક્ર, ત્રીજામાં શંખમણિ શોભી રહ્યા છે ને ચોથા હાથમાં પાણીની ઝારીમાંથી આકારાંગનાં પાણી રણમાં સમાતાં જાય છે. શું એનું રૂપ બાવા, શું રૂપ! મારી આંખ તો એ રૂપથી ભરેલા ચહેરા પરથી ખસે જ નહીં અને ચહેરો! - મહોરો! ને માનશો બાપુ! અસલ તમારા જેવો જ મહોરો. પછી મેં મનમાં વિચાર કર્યો કે અલ્યા જટિયા! આપણા બાવા પોતે જ ભગવાન કૃષ્ણનો અવતાર છે, તે એના પગ મૂકીને ક્યાં ભટકવા નીકળ્યો? એટલે બાપુ, ઝટ પાછો

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અટલજીના ખૂબ જ અંગત મિત્ર છે...

વિનોદ ભટ્ટ

feedback@bombsamachar.com

અને કશાનો અવતાર હોવું ન હોવું એ શ્રદ્ધાનો વિષય હોવાથી કોઈ એમ કહે કે મને કલાણા ભગવાન હાજરાહજૂર છે તો એ અંગે હું શંકા કરતો નથી. નવતાડની પોળ, ઘીકાંટા રોડ પર અમે રહેતા હતા ત્યારે નાનપણમાં નવરાત્રિ વખતે મને અને મારા નાના ભાઈ ભરતને માતાજી આવતાં. હું મોટો ભાઈ હોવાને કારણે મને અંબાજી માતા આવતાં ને ભરત નાનો એટલે તેને બહુચરમા આવતાં. અમે ખૂબ ધૂણતા. પછી પાંખડીમાંનાં દીકરી પ્રેમીલાકોઈ મારા માથે હાથ મૂકી આજ્ઞાકિત સ્વરે કહેતાં: 'શાંત થઈ જા.' તેમને સૌથી મોટાં અંબાજી મા (આખુ પાસેનાં) આવતાં હશે ને મને ધનાસુધારની પોળનાં. હું તરત જ શાંત થઈ જતો. પછી રડતો. આસપાસના લોકો અમારી સામે શ્રદ્ધાથી જોઈ રહેતા. પછી બીજા દિવસે કોઈ અંતિ શ્રદ્ધાળુ ભાઈ યા બહેન અમને તેમને ત્યાં ફરણ કરવા તેડી જતા.

આચાર્ય રજનીશ પણ અમારી જેમ જ ભગવાન બની ગયા હતા. પ્રવચન વખતે સામે બેઠેલ તમામ શ્રોતાવર્ગને તે ભાવપૂર્વક કહેતા કે તમારામાં બેઠેલા ભગવાનને મારા પ્રણામ. પણ તે ભગવાન થયા ત્યારે કેટલાક વિરોધ કર્યો. તેમણે વિરોધીઓને જણાવ્યું કે તમારામાં બેઠેલા ભગવાનને મેં વંદન કર્યો, તમને ભગવાનનો દરજ્જો આપ્યો ત્યારે તમે એનો વિરોધ ના કર્યો ને હું ભગવાન બનું એ તમને નથી ગમતું! ત્યાર બાદ તે ભગવાન લેખે સ્વીકારાયા.

ઈયો ને સીધો આપની પાસે આવ્યો. બસ, હવે મને અબઘડી મારી નાખો. તમારા હાથે માનું મોત ક્યાંથી? જટિયાની વાત સાંભળીને ઠાકોરે કહ્યું: 'લે હવે રાખ. ઘેર જા ઘેર. ને પાછો કામે ચડી જા. ને જો જટિયા, આ અવતાર-બવતારની વાત કોઈને કહેતો- બહેતો નહિ હો! શું સમજ્યો? હું ને તું બે જ જાણીએ - ઈ તો પછી હું હોઉં તો હોઉંયે ખરો હો!'

એટલે ઘારો કે કોઈ એવો ઠાવો કરે કે તેને ભગવાન શ્રીકૃષ્ણનો સાક્ષાત્કાર થયો છે તો હું એમાં શંકા કરતો નથી. અમદાવાદના જ એક વિવેચકે સાધક પ્રકૃતિના મારા એક લેખક મિત્રને શરમાતાં શરમાતાં એક દિવસે કહ્યું હતું કે 'મિત્ર, મને પણ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણનાં દર્શન જુહુના દરિયાકિનારે થઈ ગયાં. તેમણે મને પ્રેમથી નાળિયેરનું પાણી પિવાડાવ્યું.' મારો લેખક મિત્ર સાધુચરિત હોવાથી તેણે એ વિવેચકને નહોતું પૂછ્યું કે પછી નાળિયેરપાણીના પૈસા કોણે ચૂકવેલા? તમે કે શ્રીકૃષ્ણ? જો કે આવો સવાલ તો હું પણ તેમને ન પૂછ્યું, કેમકે મને તેમનો સારો એવો પરિચય છે.

મુનશી, હરીન્દ્ર દવે, ડૉ. સુરેશ દલાલ કે ડૉ. ગુણવંત શાહના શબ્દોમાં તો કૃષ્ણ ઠેર ઠેર વેરાયેલા છે. પણ તે સ્થૂળ દેહ પણ આપણી વચ્ચે છે એવું મને થોડા સમય પહેલાં જાણવા મળ્યું. જેમણે ભૂકંપમાં માર્યા ગયેલા અમદાવાદીઓના આત્મા સાથે તેમનાં સગાં-વડાલાંઓને નિરપેક્ષ ભાવે મક્તમાં વાતચીત કરાવેલી એ કાર્તિક ત્રિવેદીએ આશ્ચર્યચકિત કરી દે એવી વાત કરી છે, જે એક રેશનાલિસ્ટ મિત્રે પોતાના પુસ્તકમાં તેમના જ હસ્તાક્ષરોમાં ઉતારી છે: 'હાલમાં, ન્યૂ દિલ્હીમાં પ્રાઈમમિનિસ્ટર તરીકે કામ કરતા પૂજ્ય શ્રી અટલબિહારી વાજપેયી અંગે મને એક વિગ્ન આવેલ છે. આ, પૂજ્ય શ્રી અટલજી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના ખૂબ જ અંગત મિત્ર હતા - છે. મહાભારતના કાળમાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન જ્યારે હસ્તિનાપુર આવતા ત્યારે પૂ. શ્રી અટલજીને મળવા જતા અને પાંડવો-કૌરવો અંગેની ચર્ચા થતી. એ વખતે પણ પૂ. શ્રી અટલબિહારી વાજપેયી રાજકારણના જાણકાર હતા, અને ભગવાન શ્રી વાસુદેવના પરમભક્ત હતા.

'ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના કહેવા થકી ફરી જન્મ લઈને ન્યૂ દિલ્હી ગયા અને પ્રાઈમ મિનિસ્ટર બન્યા છે.'

મારી જેમ મતદારો ભલે માંડ ખાતા હોય કે તેમણે જ બિનસાંપ્રદાયિક એવા અટલજીને દિલ્હીના સિંહાસને બેસાડ્યા છે. પણ હકીકત તો ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે જ તેમને અહીં બેસાડ્યા છે અને અટલજી ગુણગ્રાહી હોવાને લીધે જ શ્રીરામમંદિરની વાત આવે છે ત્યારે આંખ અને કાન બંને મીચી દે છે. પરંતુ શ્રીકૃષ્ણે તેમને ગાદી પર બેસવાનું કહેલું તે શ્રીકૃષ્ણ એમ કહેવાનું ભૂલી ગયા લાગે છે કે 'અટલજી, હવે સ્વામનાભેર ઊઠી જાવ.'

ઝબાન સંભાલ કે

હેન્ડી શાસ્ત્રી
feedback@bombsamachar.com

ત્રણ બદામનું ને ત્રણ તેંત્રીસની ગરજ સારે

આજે પહેલી માર્ચ. કેલેન્ડરના ત્રીજા મહિનાનો પ્રારંભ. ગણિત વિષયમાં ત્રણનો મહિમા જાણવા જેવો છે. આ એકમાત્ર સંખ્યા છે જે એની પહેલા આવતી બે ક્રમિક સંખ્યાના સરવાળા બરાબર છે (૧ + ૨ = ૩). બીજી કોઈ સંખ્યા આ પ્રકારના મેળથી નથી તૈયાર થતી. ૩ એકી સંખ્યાનો સૌથી નાનો પ્રાઈમ નંબર (એવી સંખ્યા જેને પોતાના તેમજ ૧ વડે જ નિઃશુલ્ક ભાગી શકાય) છે અને આ એકમાત્ર પ્રાઈમ નંબર છે જે વર્ગ સંખ્યા ૪ (૪ = ૨ + ૨)ની પહેલા આવે છે. જોકે, ભાષામાં ત્રણનો મહિમા કબી ખુશી કબી ગમ જેવો છે.

ત્રિપુટી - ત્રણનું સુમધું, ત્રણનો સમૂહ જેનો મહિમા જાણવા જેવો છે. ત્રિદેવ - બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશનો મહિમા કેવો અનંત છે એ સમજાવવાની જરૂર ખરી? એક પુરુષ અને એક સ્ત્રી વિવાહબદ્ધ થાય એટલે યુગલ એટલે કે બે થાય અને એમને ત્યાં સંતાનોનો જન્મ થાય એટલે ત્રીજી વ્યક્તિના આગમન સાથે પરિવાર બને. ત્રિપુંડ - ત્રિપુંડ એટલે કપાળમાં કરવામાં આવતી ત્રણ આડી રેખા જેનું ધાર્મિક મહત્ત્વ છે. ત્રિપુંડારી વ્યક્તિ પ્રત્યે વંદનીય ભાવથી જોવામાં આવે છે. ત્રિકમ અથવા ત્રિકમજી એટલે વિષ્ણુનો વામન અવતાર. ભોલેનાથ - શંકર ભગવાન ત્રિનેત્ર - ત્રણ નેત્રવાળા તરીકે પણ ઓળખાય છે. શિવપુરાણ મુજબ, જ્યારે કામદેવે ભગવાન શિવનું ધ્યાન તોડવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે શિવે ત્રીજું નેત્ર ખોલીને કામદેવને ભસ્મ કરી દીધા હતા, જે વાસના પર જ્ઞાનનો વિજય દર્શાવે છે. જૈન ધર્મમાં જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર એ ત્રણ રત્ન ગણાય છે. રામના અનેક અર્થ પૈકી એક અર્થ છે આત્મા કે જીવ. હવે જો બે વાર રામ રામ બોલાય

તો એનો અર્થ થાય છે છેવટની સલામ, કાયમ માટે વિખૂટા પડવાની વાત. જો એની સાથે ત્રણ જોડાય તો ત્રણ રામ એટલે પરશુરામ (જમદગ્નિ ઋષિના પુત્ર પરશુરામ ભાગવ) રામચંદ્ર (રાજા દશરથના પુત્ર રામચંદ્ર) અને ભલરામ (શ્રીકૃષ્ણના મોટા ભાઈ) એવો અર્થ નીકળે છે. વીજળી - ઈલેક્ટ્રિસિટી વિશે જો તમારી પાસે પાયાની જાણકારી હશે તો તમે ત્રણ ફેઝના ઈલેક્ટ્રિક વાવર વિશે જાણતા હશો કે એના વિશે સાંભળ્યું હશે. એના માટે ત્રણ તારા પદ્ધતિ શબ્દનું ચલાવ અગાઉ અસ્તિત્વમાં હશે. આ પદ્ધતિમાં ત્રણ તાર ધનતાર, ઋણતાર અને નપુંસકતાર (પોઝિટિવ, નેગેટિવ અને ન્યુટ્રલ)નો વપરાશ થતો હતો. આ પ્રકારે થતો વીજ પુરવઠો આજી બર્થાળ

અને વધુ સુરક્ષિત ગણાયો છે. આમ અહીં ત્રણનો આંકડો સકારાત્મક અર્થમાં હાજર છે. ત્રણ નકારાત્મક અર્થમાં પણ હાજર છે. ત્રણ ટકાનું - ત્રણ બદામનું એટલે હલકું, આબરૂ વિનાનું, ગણતરી વિનાનું. હવે વિરોધભાસ જુઓ, ત્રણ તેંત્રીસની ગરજ સારે. મતલબ કે થોડામાં ઘણું કામ થઈ જાય. ત્રેવડ ત્રીજો ભાઈ છે. મતલબ કે કરકસરની એટલે કે ફાયદાની વાત છે. એકદમ સકારાત્મક વાત. જોકે, ત્રીનપચાશિયું એટલે દંભી અથવા આંધર કરનારી વ્યક્તિ. ત્રીનપાંચ એટલે અહંકાર, શોખી કે વાઈડાઈ. સારો - નરસો બંને ભાવ વ્યક્ત કરતી કહેવત છે ત્રણમાં તરાડ પડે અથવા ત્રણમાં રણ પડે. મતલબ કે ત્રણનો આંકડો કાં તો ટેંટો કરાવે અથવા લાભ પણ કરાવે.

ત્રીનપચાશિયું

મરાઠીમાં ત્રણ માટે ત્રીન શબ્દ વપરાય છે. અલબત્ત ત્રીન શબ્દ ગુજરાતીમાં પણ ક્યાંક વપરાય છે ખરો. ત્રણ સંબંધિત મરાઠી ભાષાપ્રયોગમાં છે જે ત્રિપદી કવિતા. ત્રિપદી મહાજને સાધારણ ત્રીન ઓઝીંકા કાઢવા। ઉદાહરણ: સાંજવેઠ ઠી, પક્ષી નિજલી/કાઢાડાંચી સાવલી, લાંબત જાતી/રાજ આતા, નિજલી ધરતી। યમક કવિતેત્યા ચરણાંચ્યા શેવટી, મધ્યે કિંવા ઠરાવિક ઠિકાણી ઉચ્ચારાત સમાનતા અસળારે (નાદમાધુર્ય) શબ્દ આલ્યાસ યમક અલંકાર હોતો, જ્યામુઠ્ઠે કવિતેલા ગેયતા આગિ સૈંદર્ય પ્રાપ્ત હોતે. નિજતી, જાતી, ધરતી યા શબ્દાંમુઠ્ઠે નાદમધુર્ય ઉત્પન્ન

હોતો। કવિતા ઉપરાંત રૂઢિ પ્રયોગો અથવા કહેવતોમાં પણ ત્રીન શબ્દની હાજરી જોવા મળે છે. મરાઠીત 'ત્રીન' યા અંકાચા વાપર કરુન કિંવા ત્રીનશી સંબંધિત કાહી પ્રચલિત મહાી : ત્રીન તિયાડા કામ વિચાડા (બહુતેકદા ત્રીન લોક એકર આલ્યાસ કામ નીટ હોત નાહી, ઊલટ બિધડતે. ગુજરાતીમાં સુદાં જોવા મળતી આ મરાઠી કહેવત કોઈ નવરી બજારનું 'સર્જન' (કે વિસર્જન?) લાગે છે. જો ત્રિદેવ બ્રહ્મા - વિષ્ણુ - મહેશ માટે વપરાતો હોય તો એ અણુભ કે કામ બગાડનારું કઈ રીતે હોઈ શકે એ સામાન્ય સમજની બહાર છે. આ મરાઠી કહેવત અનુસાર જો ત્રણ લોકો ભેગા થાય તો કામ સરસ

રીતે પાર પડે નહીં, કામ બગડી જાય. ત્રીન તેરા વાજણે હા મરાઠી વાક્યપ્રકાર આજે, જ્યાંકા અર્થ પૂર્ણપણે નાશ હોતો, રૂપ નુકસાન હોતો કિંવા ગાંધઠ ડહણે અસા હોતો એવાદ્યા ગોષ્ટીચી કિંવા કામાચી પૂર્તી વાદ લાગણે, વિસ્કઝીત હોળે, કિંવા સવ્યાનાશ હોળે યા અર્થને હા શબ્દ પ્રયોગ વાપરલા જાતો. ત્રીન તેરા વાજણે મરાઠી રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ કામ સંદેર બગડી જવું, પૂર્ણપણે નાશ થવો કે ધમાલ થવી કે પાચમાલી થવી એવો થાય છે. તૂ વેઠીચ લક્ષ દિલે નાહીસ તર યા વ્યવસાયાચે ત્રીન તેરા વાજણીલ. જો સમયસર ધ્યાન નહીં આપાય તો આ વ્યવસાયનો વીંટો વળી જશે.

ત્રીનની કહાવતો

ત્રણ મરાઠીની જેમ હિન્દીમાં પણ ત્રીન તરીકે જ ઓળખાય છે. હિન્દી ભાષામાં 'ત્રીન' અંક સે જુદી કહાવતોં કા પ્રયોગ જીવન કી પરિસ્થિતિયોં ઔર અનુભવોં કો સંક્ષેપ મેં સમજાને કે લિપે કિયા જાતા હૈ। ત્રીન લોક સે મથુરા ન્યારી : (સબસે નિરાલા યા ત્રીન લોક હોના). કોઈ બાબત અલાચડી હોય - ન્યારી હોય ત્યારે આ કહેવત વપરાય છે. કૃષ્ણનો જન્મ મથુરામાં થયો હોવાથી એ વિશિષ્ટ બન્યું અને આ કહેવત બની હોવી જોઈએ. બીજી કહેવત છે ત્રી કી માર, ત્રીન દિન (કોઈં મી સુખ યા દુઃખ બહુત સમય તક નહીં રહતા, સિફત ત્રીન દિન કા પ્રમાવ. ત્રીર વાગવાથી પીડા થાય પણ એ પીડા ત્રણ જ દિવસ રહે, યાને કે લાંબો સમય તકલીફ સહન નથી કરવી પડતી એ ભાવાર્થ અહીં છે. ભારતીય ચિંતન ધારા મં ત્રીન કા વિશેષ મહત્વ હૈ. ત્રિદેવ, ત્રિલોક આદી સમૂહ સમી જાનતે હૈ. દૈદિક, વૈવિક, ધૌતિક એસે ત્રીન પ્રકાર કે કષ્ટ માને હૈ. ત્રણનો અંક આમ વિશિષ્ટ ભાવ ધરાવે છે તો સાથે સાથે ક્યારેય પૂરી ન થાય એવી ઈચ્છા પણ આ જ અંક દર્શાવે છે. એ ભાવ ત્રીન યાના ઔર તેરહ કી ધૂજ બની રહના દ્વારા વ્યક્ત હોતા હૈ. યહ લોકોચિંતિત બતાતી હૈ કિ કુછ લોગ ધરપૂર સંસાધાન હોને પર મી અસંતુષ્ટ રહતે હૈ, યા અપની ક્ષમતા સે બહુત અધિક કી લાલસા રહતે હૈ। એકેય વાતે સંતોષ નહીં એ અહીં વ્યક્ત થાય છે. જોકે, ત્રણ સાથે તેર જોડાઈ જતા એ અલગ જ રૂઢિપ્રયોગ તૈયાર થાય છે. ત્રીન તેરહ કરના યા હોના કા અર્થ ડૂધર ડૂધર કરના યા હોના અથવા નષ્ટ હોના । આનું પાણું થવું કે નષ્ટ થવું એ ભાવ અહીં વ્યક્ત થાય છે.

THREE in Idioms

અંગ્રેજીમાં ત્રણ શ્રી કહેવાય છે અને અનેક બાબત શરૂ કરવાની હોય ત્યારે વન, ટુ, થ્રી બોલાવું હોય છે. થ્રી એ શરૂ કરવાનો સંકેત આપતી સંખ્યા છે. થ્રી વિશે પણ રૂઢિપ્રયોગો અને એક કહેવતો ચલાણમાં છે. એમાંથી સૌથી જાણીતી કહેવત છે Two is a company, Three is a crowd. આ કહેવત ૫૦૦ વર્ષ પહેલાં અને ખાસ તો પ્રેમી પંખીઓને ધ્યાનમાં રાખી અસ્તિત્વમાં આવી હતી. Two's company, three's a crowd is an idiom meaning that two people (especially romantic partners or close friends) are comfortable alone together, but a third person makes the situation awkward, crowded, or unwelcome. It is used to suggest that a third person should leave to allow privacy. બે જણ, વિશેષ કરીને પ્રેમી - પ્રેમિક એકબીજાના સંનિધ્યમાં હોય એ બહેતર છે. ત્રીજી વ્યક્તિની હાજરી ત્યાં અનિચ્છનીય હોય છે. એનાથી એમના પ્રેમમાં ભંગ પડે છે. ત્રીજી વ્યક્તિને હાજરીથી ભીડ થાય એવું દર્શાવ્યું છે. અલબત્ત અન્ય એક ઓછો પ્રચલિત અર્થ એ પણ છે કે બે કરતા એક સાથીનો સંવાદો વધુ સારો. આધુન્યના સંદર્ભમાં પણ એક કહેવત છે Three Scores and Ten. If a person is 70 years old he is referred as three scores which means 20 + 20 + 20 = 60 and plus 10 which is equal

to 70. સ્કોર એટલે ૨૦ અને થ્રી સ્કોર એટલે ૬૦ અને એમાં ૧૦ ઉમેરતા ૭૦ થાય. ત્રણ બંદરની વાત બહુ જાણીતી છે જેની હાજરી અંગ્રેજીમાં પણ છે. Three wise monkeys, see no evil, hear no evil and speak no evil. બૂરું જોવું નહીં, બૂરું સાંભળવું નહીં અને બૂરું બોલવું નહીં. જોવું, સાંભળવું અને બોલવું એ ત્રણ મુખ્ય જીવનમાં મહત્ત્વ ધરાવતી પ્રક્રિયા છે જેમાં સાવચેતી રાખવા બોધ આપવામાં આવ્યો છે. પરિસ્થિતિ વિશે કોઈ વાર ઝાંઝું બોલી ન શકાયું હોય કે ટૂંકમાં પતાવી દેવું પડ્યું હોય એને માટે Didn't exchange more than three words કહેવત ઉપયોગમાં લેવાતી હોય છે. I got there late, so I didn't exchange more than three words with the headmaster. મોડા પહોંચવાને કારણે હું હેડમાસ્તર સાથે ઝાઝી વાત ન કરી શક્યો. પરિસ્થિતિ સંદર્ભમાં રજૂ થતી અન્ય કહેવત છે ઝવવિચ-શિક્ષલ બાશભિત. એનો જન્મ ભલે સરકસની પ્રવૃત્તિમાંથી થયો હોય, આધુનિક જમાનામાં એનો ઉપયોગ સરકસ જેવી મતલબ કે ધમાલ મચી હોય એવા વાતાવરણ માટે વપરાય છે. A chaotic situation, often one in which a lot of activity is occurring simultaneously. એકસાથે ઘણી બધી પ્રવૃત્તિ થાય એ દર્શાવવા એનો ઉપયોગ થાય છે. Without the boss around, the business quickly devolved into a three-ring circus. ઓફિસમાં બોસની હાજરી નહીં હોવાથી ધમાલ મચી ગઈ.

ઊડતી વાત

ભરત વૈષ્ણવ
feedback@bombsamachar.com

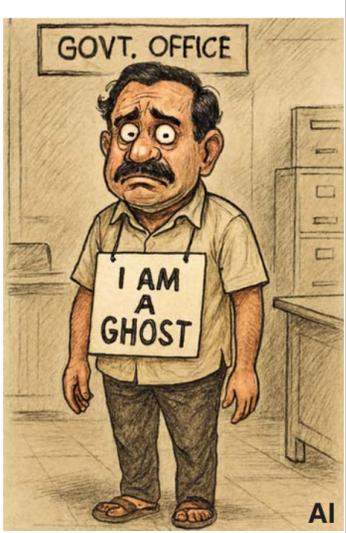
જીવતા પતિએ પત્નીને વિધવા પેન્શન?

'સાહેબ, મારે એક અરજી આપવી છે.' ચંદુ ચૌદસે પેન્શન કચેરીમાં પહોંચ્યો. 'શેની અરજી આપવાની છે?' કાગળોમાંથી મોં ઊંચું કર્યા વિના કચેરીના એકાઉન્ટન્ટ ગણપતે પૂછ્યું. 'પેન્શનની અરજી આપવી છે.' 'પેન્શન મંજૂર કરાવવાનું છે?' ગણપતે ચૂંબી આંખ કરી સવાલ કર્યો. 'નો એટલે ના.' ચંદુએ હોઠ ભીડ્યા. 'તો તો સારું. કોઈ ઉપરથી નીચે પછડાય તો પણ અમે વીસ વરસ પહેલાં કોઈનું પેન્શન મંજૂર કરતા નથી. નિયમ એ નિયમ. નિયમમાં અમે બાંધછોડ કરતા નથી.'

'મારે તો પેન્શન બંધ કરાવવું છે.' ચંદુએ ધડાકો કર્યો. પેન્શન ઓફિસમાં સૌ કોઈ પેન્શન મંજૂર કરાવવા ધક્કા ખાતા હોય. રાજુ પહેલો વહેલો માણસ હતો એ જીવતેજીવ પેન્શન બંધ કરાવવા પેન્શન કચેરીએ આવ્યો હતો. બાકી પેન્શનર મરણ પામે એટલે મરણ પ્રમાણપત્રના આધારે પેન્શનનો ધી એન્ડ થાય. સ્વૈચ્છિક પેન્શન બંધ કરાવવાની કદાચ પહેલી રજૂઆત હતી.

'તમારે કોનું પેન્શન બંધ કરાવવું છે?' ગણપતને ચંદુ ચક્રમાં રસ પડ્યો. 'મારે કેમિલી પેન્શન!' ચંદુ ઉવાચ. 'કેમ, તમે મરી ગયા છો?' ગણપતે ગભરાઈને પૂછ્યું. 'ના હું મર્યો નથી, પરંતુ, મારે મારી વિધવા પત્નીને મળવું પેન્શન બંધ કરાવવું છે.' ચંદુએ દરખાસ્ત કરી. 'અરે, ભાઈ, તમે શું બકો છો? તમે જીવતા હોવ તો તમારી પત્ની કેવી રીતે વિધવા કહેવાય? તમારી પત્ની વિધવા ન હોય તો તેને વિધવા પેન્શન કેવી રીતે મળે?' ગણપતે માથું કૂટ્યું. 'મારી પત્ની વિધવા નથી, અખંડ સૌભાગ્યવતી છે તે મારે સાબિત કરવું છે. મતલબ કે મારે મને જીવતો સાબિત કરવો છે.'

'હુંએએ હુંએએ તમે શું કહેવા માગો છો? કાન નીચે કોઈએ બોખ ફોજ્યો હોય તમ ગણપત હયમચી ગયો. 'હા સાહેબ, મેં જિન્દગી હું. મારે આ વાત સાબિત કરવી છે.' ચંદુએ નિર્ધર વ્યક્ત કર્યો. 'હું જીવતો છું. 'તો અત્યારે શું છે?' ગણપત કન્ક્યુઝ થઈ ગયો. 'સાહેબ, સરકારી ચોપડે હું મૂત છું. હું ભૂત છું... - હકીકતમાં જીવિત છું. તમે મને ભૂત માની શકો છો.' ચંદુએ ચોકાવનારી સ્પષ્ટતા કરી. સરકારી ચોપડે મૂત જાહેર થયેલ હોય તેવી વ્યક્તિઓને સરકારી ચોપડે પાછા જીવતા થવાનું કામ લોહાના ચણા યાવવા જેવું છે. ધમીરા બેગ નામના ૮૦ વરસના માણસને મધ્ય પ્રદેશના એક ગામની પંચાયતે મૂત જાહેર કરેલ. આ વૃદ્ધ મરતા પહેલાં પોતાને જીવતો જાહેર કરવા કલેક્ટર સમક્ષ ધા નાંખવી પડી છે. બનારસમાં પણ યાદદાસ્ત ગુમાવી ચૂકેલ રમાશંકર નામના કર્મચારીને મરણ પામેલો માની પરિવાર પેન્શન ચાલું કરેલું છે. 'મારો પગાર ચાલુ કરો!' 'ગણપત બાકીનું વાક્ય ગળી ગયો. 'મારા મૂત શરીરનો અગ્નિસંસ્કાર કરી નાંખવામાં આવેલ છે, બરાબર?' ચંદુએ ગણપતને ભીડ્યો. 'હુઅમ' ગણપત અરફટ અવાજ બખચ્યો. 'તમારા ચોપડે મારી ઉત્તરક્રિયા થઈ ગઈ છે, બરાબર?' 'ચુ આર સાઇટ.' ગણપતનો પ્રતિભાવ. 'મારા અસ્થિનું વિસર્જન થયેલ છે, બરાબર?' ચંદુનો ત્રીજો સવાલ. 'યેસ યેસ' ગણપત ઉવાચ. 'તમારા ચોપડા મુજબ મને મૂત માની મારી વિધવા પત્નીને પેન્શન ચૂકવવા તમારી ઓફિસે હુકમ કર્યો

છે, બરાબર?' ચંદુએ આખરી સવાલ કર્યો. 'એ સાચું, પરંતુ, તમારો કેસ ગૂંચવડાવાળો છે.' 'મારું એ જ કહેવું છે...' ચંદુએ કહ્યું. 'જો તમે ખરેખર જીવતા હોવ તો તમારા બદલે કોનો અગ્નિસંસ્કાર કરાવો? કોનું પિંડદાન કરાવું? કોને શ્રાદ્ધમાં ભેરવ્યા?' ગણપતના મગજમાં ગેસ સ્ટવ બંધ હોવા છતાં સવાલોની ધાણી ફૂંટવા લાગી. 'હું જીવતો છું એનો પુરાવો આપું?' ચંદુએ ચોપાટ બિછાવી. 'આપો.'

'આ માનું લેટેસ્ટ આધારકાર્ડ.' ચંદુએ નવુંનકોર આધારકાર્ડ ગણપતના હાથમાં ધમાવ્યું. 'આધારકાર્ડ મુજબ તમે ભૂત નથી, પરંતુ, જીવિત છો.' ગણપતે બે કાન પકડ્યા. 'આ માનું પાનકાર્ડ.' ચંદુએ લેટેસ્ટ પાનકાર્ડ આપ્યું. 'કરેક્ટ' ગણપતે ટૂંકી પ્રતિભાવ આપ્યો. 'આમરણ પ્રમાણપત્ર રદ કરતો નગરપાલિકાનો હુકમ.' ચંદુએ જિવિત હોવાનો પુરાવો રજૂ કર્યો. 'મતલબ તમે જીવિત છો?' ગણપતે શંકા વ્યક્ત કરી. 'તમને હજી મારા જીવિત હોવાની શંકા છે? તમે એક કામ કરો. તમે મને સ્પર્શ કરો કે ક્ષિત્રીયો ભરીને ખાતરી કરો.' ચંદુએ શંકા નિવારવાનો કિમીયો બતાવ્યો. ચંદુ જીવિત કે મૂત છે તેનું સરપેન્સ કેવી રીતે ઊભું થયું? વાત એમ હતી કે ચંદુ અને તેની પત્ની કાજલ ઘરકંકારના કારણે છૂટાં પડી જઈને અલગ અલગ શહેરમાં રહેતા હતા. કાજલ પાસે આવકનું કોઈ સાધન ન હતું. એટલે તેના મગજમાં કાયમી આવક મેળવવા માટે પ્રયંચ કરવાનો પ્રયંચ આઈડિયા આવ્યો.

આ વખતે દેશભરમાં ભયંકર ગરમી પડવાની

નવી દિલ્હી: આ વર્ષે દેશના મોટાભાગના ભાગોમાં માર્ચ અને મે વચ્ચે સામાન્ય કરતાં વધુ ગરમીના દિવસોનો સામનો કરવો પડી શકે છે. આ આગાહી ભારતીય હવામાન વિભાગ(આઇએમડી)એ શનિવારે કરી હતી. આ ભાગોમાં પશ્ચિમ રાજસ્થાન, ગુજરાત, હરિયાણા, પંજાબ, દક્ષિણ અને પૂર્વ મહારાષ્ટ્ર, પૂર્વ ઉત્તર પ્રદેશ, બિહાર, ઝારખંડ, પશ્ચિમ બંગાળ,

ઓડિશા, છત્તીસગઢ, તેલંગણા, આંધ્ર પ્રદેશ અને ઉત્તર કણ્ઠક અને ઉત્તર તમિળનાડુના કેટલાક ભાગોનો સમાવેશ થાય છે. હવામાન વિભાગના ડીજી મુત્યુજય વિભાગ(આઇએમડી)એ શનિવારે કરી હતી. આ ભાગોમાં પશ્ચિમ રાજસ્થાન, ગુજરાત, હરિયાણા, પંજાબ, દક્ષિણ અને પૂર્વ મહારાષ્ટ્ર, પૂર્વ ઉત્તર પ્રદેશ, બિહાર, ઝારખંડ, પશ્ચિમ બંગાળ,

સેવાઓ માટે ભારે જોખમ ઊભું થઈ શકે છે. ખાસ કરીને વૃદ્ધો, બાળકો, બહાર કામ કરતા લોકો અને પહેલાથી જ કોઈ મેડિકલ કન્ડિશન ધરાવતા સંવેદનશીલ લોકો પર અસર પડી શકે છે. જો કે માર્ચ દરમિયાન દેશના ઘણા ભાગોમાં, ઉત્તર-પૂર્વ અને પૂર્વ ભારત, પશ્ચિમ હિમાલય પ્રદેશ અને મધ્ય અને દ્વીપકલ્પીય ભારતના ભાગોને બાદ

કરતાં મહત્તમ તાપમાન સામાન્ય કે સામાન્ય કરતાં નીચું રહેવાની સંભાવના છે. આ દરમિયાન ઉત્તર-પશ્ચિમ ભારત, દક્ષિણ દ્વીપકલ્પ અને પૂર્વ કિનારાના કેટલાક ભાગોને બાદ કરતાં દેશના મોટાભાગના ભાગોમાં સામાન્ય લઘુત્તમ તાપમાન રહેવાની સંભાવના છે. જ્યાં માર્ચ દરમિયાન સામાન્ય કે સામાન્ય કરતાં ઓછું લઘુત્તમ તાપમાન રહેવાની સંભાવના છે. ■

‘સર’ ઇમ્પેક્ટ : ૫. બંગાળમાં ૭.૦૪ કરોડ મતદારો રહ્યા

કોલકાતા: ચૂંટણી પંચે શનિવારે પશ્ચિમ બંગાળની સ્પેશ્યલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન (સર) પછીની મતદાર યાદી પ્રકાશિત કરી હતી, જે દર્શાવે છે કે ગયા વર્ષે નવેમ્બરમાં શરૂ થયેલી ક્વાયટ પછી લગભગ ૬૩.૬૬ લાખ નામ કાઢી નાખવામાં આવે તેવી શક્યતા છે જ્યારે એપ્રિલમાં યોજાતી વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ પહેલા મતદાર યાદીના મોટા પાયે મંથનમાં બીજા ૬૦ લાખ નામ નજર હેઠળ રાખવામાં આવ્યા છે. અંતિમ પરંતુ અપૂર્ણ યાદીઓનું તબક્કાવાર પ્રકાશન ૪ નવેમ્બરથી શરૂ થયેલી ૧૧૬ દિવસની રાજ્યવ્યાપી ક્વાયટનો અંત હતો, જ્યારે ભૂથ-સ્તરના અધિકારીઓએ ગણતરી કૌમ્યું

વિતરણ શરૂ કર્યું હતું. ૧૬ ડિસેમ્બરે પ્રકાશિત ડ્રાફ્ટ યાદીમાં મતદારોની સંખ્યા ૭.૬૬ કરોડથી ઘટાડીને ૭.૦૪ કરોડ કરવામાં આવી હતી, જેમાં મૃત્યુ, સ્થળાંતર, ડુબલકેશન અને શોધી ન શકાય તેવા કારણોસર ૫૮ લાખથી વધુ નામ કાઢી નાખવામાં આવ્યા હતા. સુનાવણી અને ચકાસણી પછી લગભગ આઠ લાખ વધારાના નામ કાઢી નાખવામાં આવ્યા હોવાથી, એસઆઈઆર સાથે સંકળાયેલ નામોની કુલ સંખ્યા હવે વધીને લગભગ ૬૩.૬૬ લાખ થઈ ગઈ છે, એમ વરિષ્ઠ અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. ફોર્મ ૬ હેઠળ નવા સમાવેશ અને

ફોર્મ ૭ હેઠળ વાંધાઓની પ્રક્રિયા કરવામાં આવી હોવાથી અને પૂરક યાદી જારી કરવામાં આવતાં આંકડો હજુ પણ બદલાઈ શકે છે. લગભગ ૬૦.૦૬ લાખ મતદારને નિર્ણય હેઠળ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા છે, જે મુખ્યત્વે તેમના ફોર્મમાં તાર્કિક વિસંગતતાઓના આધારે છે. આગામી અઠવાડિયામાં ન્યાયિક અધિકારીઓ દ્વારા તેમના ભાવિનો નિર્ણય લેવામાં આવશે, જે સંભવિત રીતે ચૂંટણી ગણિતમાં વધુ ફેરફાર કરશે. જિલ્લાવાર ડેટાએ આ ફેરફારના સ્કેલને રેખાંકિત કર્યો. બાંગ્લાદેશની સરહદે આવેલા નાદિયામાં, લગભગ ૨.૭૩ લાખ નામ કાઢી નાખવામાં

આવ્યા છે, જેમાં પ્રક્રિયાની શરૂઆતમાં મતદારો ૪૪.૧૮ લાખથી ઘટીને ૪૧.૪૫ લાખ થયા છે. ડ્રાફ્ટ યાદીમાં મતદારોની સંખ્યા ઘટીને ૪૨,૦૨,૨૬૧ થઈ ગઈ છે. બાંકુરામાં લગભગ ૧.૧૮ લાખ નામનો ચોખ્ખો ઘટાડો જોવા મળ્યો. નવેમ્બરમાં શરૂઆતના ૩૦,૩૩,૮૩૦ મતદારમાંથી, ડ્રાફ્ટ યાદીમાં આ સંખ્યા ઘટીને ૨૮,૦૧,૦૦૮ થઈ ગઈ. વધુ ચકાસણી પછી, લગભગ ૪૦૦૦ વધુ નામ કાઢી નાખવામાં આવ્યા, જે આશિંક રીતે નવા સમાવેશ દ્વારા સરભર કરવામાં આવ્યા, જેના કારણે અંતિમ આંકડો લગભગ ૨૮.૧૫ લાખ રહ્યો. ■

આંધ્ર પ્રદેશના ફટકડાના કારખાનામાં થયેલા ભયાનક વિસ્ફોટમાં ૨૧ લોકોનાં મોત

આંધ્ર પ્રદેશના કાકિનાડા જિલ્લામાં ફટકડાના કારખાનામાં થયેલા ઘડાકા બાદ નીકળતો ધુમાડો. આ ઘડાકામાં ભારે જાનહાનિ થઈ હતી. (પીટીઆઈ)

વેટલાપાલેમ (આંધ્રપ્રદેશ): કાકિનાડા જિલ્લામાં શનિવારે થયેલા ફટકડા યુનિટ વિસ્ફોટમાં ૨૦ જણ માર્યા ગયા અને છ અન્ય ગંભીર રીતે ઘાયલ થયા હતાં, એમ એક ઉચ્ચ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. કાકિનાડાના એસપી જી બિદુ માધવે જણાવ્યું હતું કે, અમારી પાસે માહિતી છે કે આ ઘટનામાં ૨૦ લોકો માર્યા ગયા છે. મુખ્ય પ્રધાન એન યંદ્રાબાબુ નાયડુએ જાનહાનિ પર દુઃખ વ્યક્ત

કર્યું હતું અને વરિષ્ઠ અધિકારીઓ અને પ્રધાનોને અકસ્માત સ્થળની મુલાકાત લેવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. આંધ્રપ્રદેશના ગૃહ પ્રધાન વાંગલાપુરી અનિતાએ જણાવ્યું હતું કે ફટકડા યુનિટ વિસ્ફોટમાં છ જણ ગંભીર રીતે ઘાયલ થયા છે. પર્યટન પ્રધાન કે દુર્ગેશ જણાવ્યું હતું કે મુખ્ય પ્રધાન યંદ્રાબાબુ નાયડુ ઘટનાસ્થળની મુલાકાત લે તેવી અપેક્ષા છે. સમરલકોટા મંડલા વેટલાપાલેમ

ગામમાં વિસ્ફોટની તીવ્રતા એટલી જોરદાર હતી કે મુતદેહો નજીકના ડાંગરના ખેતરોમાં ફેંકાયા હતા. વિસ્ફોટના કારણે લાગેલી આગના કારણની તપાસ ચાલુ છે, એમ એક પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું. કાકિનાડા સરકારી જનરલ હોસ્પિટલના સુપ્રિટેન્ડેન્ટે જણાવ્યું હતું કે મુખ્ય પ્રધાન યંદ્રાબાબુ નાયડુ ઘટનાસ્થળની મુલાકાત લે તેવી અપેક્ષા છે. તેઓ સારવાર હેઠળ છે. ■

બોલિવિયામાં ચલણી નોટ ભરેલું વિમાન ફેશ, ૧૫ મોત

લા પાઝ: દક્ષિણ અમેરિકાના બોલિવિયા દેશની રાજધાની નજીક ચલણી નોટો લઈ જતું એક કાર્ગો વિમાન શુક્રવારે દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું હતું. આ દુર્ઘટનામાં ૧૫ લોકોનાં મોત નીપજ્યા હતા અને કેટલાક લોકો ઘાયલ થયા હતા. આ જાણકારી એક અધિકારીએ આપી હતી. વિમાન ફેશ થતાં હાઇવે પર લગભગ એક ડઝન વાહનોને નુકસાન થયું હતું. તેમજ નોટો જમીન પર વિખેરાઈ ગઈ હતી. સંરક્ષણ પ્રધાન માર્સેલો સાલિનાસે જણાવ્યું કે હર્ક્યુલસ સી-૧૩૦ વિમાન નવી બોલિવિયાન ચલણી નોટો લઈને જઈ રહ્યું હતું. વિમાન રાજધાની લા પાઝ નજીકના શહેર અલ અલ્દોના એરપોર્ટ

પર લેન્ડ થયું અને રનવે પરથી ઊતરી જઇને નજીકના ખેતરમાં ફેશ થયું હતું. અગ્રિયામકોએ વિમાનમાં લાગેલી આગ પર કાબુ મેળવી લીધી છે. ફાયર ચીફ પાવેલ ટોવેરે જણાવ્યું કે દુર્ઘટનામાં ૧૫ લોકોનાં મોત થયા હતા, પરંતુ મૃતકો વિમાનમાં હતા કે નજીકના હાઇવે પર પાર્ક કરેલી કારમાં હતા તે સ્પષ્ટ કર્યું નથી. તેમજ ઓછામાં ઓછા ૧૫ વાહનોને નુકસાન થયું હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું. બોલિવિયાન એરકોર્સના જનરલ સર્જિયો લોરાએ જણાવ્યું કે વિમાનના છ કૂ સભ્યોમાંથી બે શુક્રવારે મોડી રાત સુધી મર્યા ન હતા. વિમાન પૂર્વીય શહેર સેન્ટા ક્રુઝથી આવી રહ્યું હતું. સોશયલ મીડિયા પરની

તસવીરોમાં વિમાનનો કાટમાળ, ક્ષતિગ્રસ્ત કાર અને રસ્તા પર વિખેરાયેલા મુતદેહો જોવા મળી રહ્યા છે. તેમજ લોકો ફેશ સાઇટ પર વિખેરાયેલા પૈસા લેવા માટે દોડી રહેલા જોવા મળ્યા હતા. આ લોકો બચાવ

૩૩૧ તાલિબાનીને હણ્યા : પાકિસ્તાન

અફઘાનિસ્તાન સાથેનું યુદ્ધ ઉગ્ર બન્યું : ટ્રમ્પે કહ્યું કે પાકિસ્તાન લડાઈમાં સારું કરી રહ્યું છે ઇસ્લામાબાદ: પાકિસ્તાનના માહિતી પ્રધાન અતાઉલ્લાહ તરારએ અફઘાન તાલિબાનના નુકસાન અંગે પ્રાર્થના માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે અત્યાર સુધીમાં ૩૩૧ તાલિબાન સૈનિક માર્યા ગયા છે અને ૫૦૦ ઘાયલ થયા છે. તેમણે કહ્યું કે પાકિસ્તાની દળોએ ઓપરેશન ગઝબ લિલ-હા દરમિયાન ૧૦૪ લશ્કરી ચોકીઓને સંપૂર્ણપણે નાશ કરી દીધી છે, જ્યારે તેઓએ બાવીસ સરહદી ચોકીઓ પર કબજો કર્યો છે. તરારે કહ્યું કે ૧૬ ટેન્ક, સશસ્ત્ર વાહનોનો નાશ કરવામાં આવ્યો છે, અને ઉમેર્યું હતું કે પાકિસ્તાને ૩૭ સ્થળોએ પણ હવાઈ હુમલા કર્યા છે.

પાકિસ્તાન દ્વારા અફઘાનિસ્તાન સામે ખુલ્લું યુદ્ધ કરવા વિશે અને શું તે લડાઈ રોકવા માટે હસ્તક્ષેપ કરશે કે પ્રાર્થના માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે અત્યાર સુધીમાં ૩૩૧ તાલિબાન સૈનિક માર્યા ગયા છે અને ૫૦૦ ઘાયલ થયા છે. તેમણે કહ્યું કે પાકિસ્તાની દળોએ ઓપરેશન ગઝબ લિલ-હા દરમિયાન ૧૦૪ લશ્કરી ચોકીઓને સંપૂર્ણપણે નાશ કરી દીધી છે, જ્યારે તેઓએ બાવીસ સરહદી ચોકીઓ પર કબજો કર્યો છે. તરારે કહ્યું કે ૧૬ ટેન્ક, સશસ્ત્ર વાહનોનો નાશ કરવામાં આવ્યો છે, અને ઉમેર્યું હતું કે પાકિસ્તાને ૩૭ સ્થળોએ પણ હવાઈ હુમલા કર્યા છે.

નામનો મોટો બદલો લેવાનો હુમલો કર્યો. શુક્રવારે સાંજે એક પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા, સેનાના પ્રવક્તા, લેફ્ટનન્ટ જનરલ અહમદ શરીફ યોધરીએ કહ્યું કે હું એક વાત સ્પષ્ટ કરવા માગુ છું: દમનકારી અફઘાન તાલિબાન પાકિસ્તાન અને આતંકવાદી સંગઠનો વચ્ચે પસંદગી કરવાની છે. પાકિસ્તાન લાંબા સમયથી અફઘાન તાલિબાન પર આરોપ લગાવી રહ્યું છે કે તેઓ ટીટીપી અને અન્ય આતંકવાદી જૂથોને પાકિસ્તાન વિરુદ્ધ હુમલા કરવા માટે રહેઠાણ, તાલીમ અને લોજિસ્ટિક્સ માટે તેમની જમીનનો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપે છે. ■

એઆઈ સમિટ વિરોધ: કોર્ટે યુથ કોંગ્રેસના પ્રમુખને જામીન આપ્યા

નવી દિલ્હી: દિલ્હીની એક કોર્ટે શનિવારે ભારતીય યુવા કોંગ્રેસ(આઇવાયસી)ના પ્રમુખ ઉદય ભાનુ ચિબને જામીન આપ્યા હતા. અત્રે નોંધનીય છે કે તેમની ઇન્ડિયા એઆઇ ઇમ્પેક્ટ સમિટમાં વિરોધ પ્રદર્શનના સંદર્ભમાં ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ અંગે કોર્ટે જણાવ્યું કે કોઇપણ વ્યક્તિને અનુમાનના આધારે તેની સ્વતંત્રતાથી વંચિત રાખવામાં નહીં આવે. જો કે ચિબને જામીન આપ્યા પછી કોર્ટે આઇવાયસી વડા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા દસ્તાવેજો અને બૉન્ડ્સનું વેરિફિકેશન કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો. તેમજ કહ્યું કે તે રવિવાર સવાર સુધી અદાલતી કસ્ટડીમાં રહેશે. દિલ્હી પોલીસે ચિબની કસ્ટડી વધુ ત્રણ દિવસ લંબાવવાની માંગ કરી હતી. કોર્ટે અરજ ફગાવતા કહ્યું કે જીવન અને સ્વતંત્રતાનો અધિકાર ભારતીય બંધારણનો આત્મા છે. મેજિસ્ટ્રેટે કહ્યું કે એ સ્વીકાર્ય વાત છે કે જામીન એક નિયમ છે અને જેલ એક અપવાદ છે. જીવન અને સ્વતંત્રતાનો અધિકાર ભારતીય બંધારણનો આત્મા છે. કોઇપણ વ્યક્તિને માત્ર અનુમાનના આધારે અથવા માત્ર એટલા માટે તેની સ્વતંત્રતાથી વંચિત રાખી શકાય નહીં કારણ કે સહ-આરોપીઓની હજુ સુધી ધરપકડ કરવામાં આવી નથી. કોર્ટે એમ પણ કહ્યું કે તપાસ અધિકારી(આઇઓ) ચિબને વધુ ત્રણ દિવસ માટે પોલીસ કસ્ટડીમાં રાખવા માટે કોઇ મજબૂત કારણ આપી શક્યા નથી. દોષિત હોવું કે ન હોવું એ દ્રાવણનો વિષય છે અને કાયદો તેનો નિર્ણય લેવા માટે પોતાનું કામ કરે છે, એમ કોર્ટે જણાવ્યું હતું. ■

કોંગ્રેસ હવે મુસ્લિમ લીગ-માઓવાદી બની ગઈ છે, ગમે ત્યાં દેશને બદનામ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે: મોદી

જયપુર: એઆઈ સમિટમાં કોંગ્રેસની યુવા પાંખના શરમજનક શર્ટવેસ વિરોધ પર પ્રહાર કરતા વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ શનિવારે કહ્યું કે કોંગ્રેસ પાર્ટી મુસ્લિમ લીગ-માઓવાદી કોંગ્રેસ બની ગઈ છે, જે દેશને બદનામ કરવાની કોઈ તક છોડતી નથી. મુસ્લિમ લીગનો ભારત પ્રત્યેનો દ્વેષ ભાગલાનું કારણ હતો અને આજે, કોંગ્રેસ પણ એ જ રીતે કાર્ય કરી રહી છે, એમ મોદીએ રાજસ્થાનના અજમેરના ક્યામ વિશ્વામ સ્થળ ખાતે એક રેલીમાં જણાવ્યું હતું. તેઓ ૧૬,૬૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુના વિવિધ વિકાસ કાર્યોના શિલાન્યાસ અને ઉદઘાટન માટે અજમેરમાં હતા. વડા પ્રધાને કહ્યું હતું કે જ્યારે દુનિયા ભારત વિશે સારી વાત કરે છે, ત્યારે દરેક ભારતીય ગર્વ અનુભવે છે. પરંતુ કોંગ્રેસે નાટક રચવાનો અને વિદેશી મુસ્લિમોનો સમક્ષ દેશને બદનામ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો. કોંગ્રેસ દેશભરમાં સતત (ચૂંટણીઓ) હારી રહી છે, અને તેના ગુસ્સાને કારણે, તે ભારતની છબીને કલંકિત કરીને બદલો લઈ રહી છે,

તેવું મોદીએ કહ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે, ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ હવે તે સ્વરૂપમાં અસ્તિત્વમાં નથી. આજે, તે એમએમસી - મુસ્લિમ લીગ-માઓવાદી કોંગ્રેસ બની ગઈ છે. ઈતિહાસ સાક્ષી છે કે મુસ્લિમ લીગનો ભારત પ્રત્યેનો દ્વેષ હતો. ભારતના ભાગલા પાછળનું કારણ પણ આ જ હતું. આજે, કોંગ્રેસ પણ એ જ કરી રહી છે, એવું તેમણે કહ્યું. માઓવાદીઓ પણ ભારતની સમૃદ્ધિ, આપણા બંધારણ અને આપણા સફળ લોકશાહીનો વિરોધ કરે છે. તેઓ ઓર્થોક્સ હુમલા કરે છે. તેવી જ રીતે, કોંગ્રેસ રાષ્ટ્રને બદનામ કરવા માટે ગમે ત્યાં વૃક્ષી જાય છે. દેશ કોંગ્રેસના આવા કાર્યોને ક્યારેય માફ કરશે નહીં, એવું તેમણે ઉમેર્યું હતું. વડા પ્રધાને કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસે આપણા સૈનિકોને શસ્ત્રો અને ગણવેશ માટે ઝંખતા રાખ્યા હતા. આ એ જ કોંગ્રેસ છે જેણે આપણા સૈનિકોના પરિવારોને વર્ષોથી એક રેન્ક, એક પેન્શનથી વંચિત રાખ્યા હતા, અને જેના કાર્યકર્તા દરમિયાન વિદેશી દેશો સાથેના સંરક્ષણ સોદાઓમાં મોટા કોષ્ટકો થયા હતા.

મોદીએ કહ્યું કે, છેલ્લા ૧૧ વર્ષોમાં, ભારતના સશસ્ત્ર દળોએ આતંકવાદીઓ અને રાષ્ટ્રના દુશ્મનોને દરેક મોરચે જોરદાર પ્રહારો કર્યા છે. રાજસ્થાનમાં ભાજપની ડબલ-એન્જિન સરકારે બે વર્ષ પૂર્ણ કર્યા છે અને રાજ્યને વિકાસના નવા માર્ગ પર લઈ જઈ રહી છે. અજમેરમાં, પીએમએ ૧૬,૬૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુના વિકાસ પ્રોજેક્ટ્સનું ઉદઘાટન કર્યું અને ૧૪ વર્ષની છોકરીઓ માટે ભૂમન પેપિલો માવાયરસ (એચપીવી) રસીકરણ માટે રાષ્ટ્રવ્યાપી અભિયાન શરૂ કર્યું. મોદીએ કહ્યું કે આ પ્રોજેક્ટ્સ રાજસ્થાનના વિકાસને વેગ આપશે. સરકાર રાજસ્થાનમાં આધુનિક કન્ક્રિટવિટી પર પણ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી રહી છે અને માળખાગત સુવિધાઓના વિસ્તરણથી રોકાણની તકો વધી રહી છે. રાજસ્થાનના રાજ્યપાલ હરિભાઉ બાગેડે, મુખ્ય પ્રધાન ભજનલાલ શર્મા, ભાજપના વરિષ્ઠ નેતા વસુધરા રાજે, સહિત અન્ય લોકોએ કાર્યક્રમમાં હાજરી આપી હતી.

એન્થ્રોપિકની એઆઈ ટેક વાપરવાનું બંધ કરવાનો એજન્સીઓને ટ્રમ્પનો આદેશ

વોશિંગ્ટન: એઆઈ સુરક્ષાને લઈને વેધેલા વર્ષણને લઈને ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્રએ અમેરિકાની તમામ એજન્સીઓને એન્થ્રોપિકની એઆઈ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ ન કરવાનો શુક્રવારે આદેશ આપ્યો હતો અને અન્ય ભારે દંડ લાદ્યો હતો જેને પગલે એઆઈ સુરક્ષાને મામલે સરકાર અને કંપની વચ્ચેનું વર્ષણ વધ્યું હતું. કંપનીના ઉત્પાદનોનો ઉપયોગ સુરક્ષાના નિયમોનો ભંગ કરી શકે એ પ્રકારની કંપનીના સીઈઓ ડારિયો અમોર્ટેઈએ થિંતા વ્યક્ત કર્યા બાદ ટ્રમ્પે વહીવટીતંત્રએ કંપની પર રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સામે જોખમ ઊભું કરવાનો આક્ષેપ કર્યો હતો. નિર્ધારિત કરેલી શુક્રવારની સમયમર્યાદામાં લશ્કરને એઆઈ ટેકનોલોજીનો નિરંકુશ ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી આપવામાં કંપનીને મળેલી નિષ્ફળતાની સજા આપવા અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ, સંરક્ષણ સચિવ પેટે ડોલેસેઈ અને અન્ય અધિકારીઓએ સોશ્યલ મીડિયા પર આ જાહેરાત કરી હતી. ટ્રમ્પે સોશ્યલ મીડિયા પર જણાવ્યું હતું કે અમને એન્થ્રોપિકની એઆઈ ટેકનોલોજીની જરૂર નથી, અમે એન્થ્રોપિકની એઆઈ ટેકનોલોજી નથી ઇચ્છતા અને અમે એન્થ્રોપિક સાથે બિઝનેસ નહીં કરીએ. (એજન્સી)

નવી દિલ્હી: મધ્ય એશિયામાં ફરી એકવાર ભીષણ યુદ્ધ ફાટી નીકળ્યું છે, જેના કારણે વૈશ્વિક રાજકારણમાં ગરમાવો આવી ગયો છે. ગ્રામ વિગતો અનુસાર, અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ સંકુલિત રીતે ઈરાન પર હુમલો કર્યો છે, જેમાં અયાતોલ્લાહ અલી ખામેનેઈના કાર્યાલય અને નિવાસસ્થાનને નિશાન બનાવવામાં આવ્યા હોવાના અહેવાલો છે. આ ગંભીર સ્થિતિ વચ્ચે ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ઈરાનની જનતાને સત્તાની બાગોર હાથમાં લેવા અપીલ કરી છે, જ્યારે ભારત સરકારે ઈઝરાયેલ અને ઈરાનમાં રહેતા પોતાના નાગરિકો માટે તાકીદની એવગઈઝરી જારી કરી છે. ભારત માટે આ યુદ્ધ વ્યૂહાત્મક અને આર્થિક દૃષ્ટિએ અત્યંત મહત્વનું છે, કારણ કે ઈરાન અને ઈઝરાયેલ બંને ભારતના મિત્ર રાષ્ટ્રો છે. ભારત ઈરાન પાસેથી મોટા પ્રમાણમાં તેલની આયાત કરે છે અને વર્ષ ૨૦૧૬માં પ્રધાનમંત્રી મોદીની મુલાકાત દરમિયાન યાબહાર બંધર અંગે ઐતિહાસિક સમજૂતી કરવામાં આવી હતી. જોકે, આ વખતે પ્રથમવાર યાબહાર

યુદ્ધને લીધે ભારત યાબહાર ગુમાવશે ?

માટે બજેટ ફાળવવામાં આવ્યું નથી, જે એક નોંધપાત્ર ઘટના છે. મધ્ય એશિયા સાથે જોડાવા માટે ભારત માટે ઈરાનનો રસ્તો અને યાબહાર પોર્ટ ચીન-પાકિસ્તાનને જવાબ આપવા માટે ખૂબ જ નિર્ણાયક છે. જો આ યુદ્ધ લાંબુ ખેંચાય તો ચીન અને પાકિસ્તાન તેનો ભરપૂર ફાયદો ઉઠાવવાની કોશિશ કરી શકે છે. ચીન પાકિસ્તાનના વ્યાહર બંધર દ્વારા પોતાનો પ્રભાવ વધારી રહ્યું છે અને જો યાબહારનો માર્ગ અવરોધાય તો મધ્ય એશિયામાં ભારતની પકડ ઠીલી પડી શકે છે. આ સ્થિતિમાં ભારત અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચેના વ્યાપારી સંબંધો પ્રભાવિત થશે, જેનો સીધો લાભ ચીન અને પાકિસ્તાનને મળી શકે તેમ છે. આર્થિક રીતે ભારતને દુર્લભ પનીજો અને યુરેનિયમ જેવી સામગ્રીની સપ્લાયમાં પણ અવરોધ આવી શકે છે, કારણ કે કઝાકિસ્તાન જેવા દેશો સાથેનો વ્યાપાર ઈરાનના રસ્તે જ થાય છે. આ ઉપરાંત, ઈરાનમાં વસતા ૨૫,૦૦૦ થી વધુ ભારતીયોની સુરક્ષા પણ ભારત માટે એક મોટો પડકાર છે. ■

માટે બજેટ ફાળવવામાં આવ્યું નથી, જે એક નોંધપાત્ર ઘટના છે. મધ્ય એશિયા સાથે જોડાવા માટે ભારત માટે ઈરાનનો રસ્તો અને યાબહાર પોર્ટ ચીન-પાકિસ્તાનને જવાબ આપવા માટે ખૂબ જ નિર્ણાયક છે. જો આ યુદ્ધ લાંબુ ખેંચાય તો ચીન અને પાકિસ્તાન તેનો ભરપૂર ફાયદો ઉઠાવવાની કોશિશ કરી શકે છે. ચીન પાકિસ્તાનના વ્યાહર બંધર દ્વારા પોતાનો પ્રભાવ વધારી રહ્યું છે અને જો યાબહારનો માર્ગ અવરોધાય તો મધ્ય એશિયામાં ભારતની પકડ ઠીલી પડી શકે છે. આ સ્થિતિમાં ભારત અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચેના વ્યાપારી સંબંધો પ્રભાવિત થશે, જેનો સીધો લાભ ચીન અને પાકિસ્તાનને મળી શકે તેમ છે. આર્થિક રીતે ભારતને દુર્લભ પનીજો અને યુરેનિયમ જેવી સામગ્રીની સપ્લાયમાં પણ અવરોધ આવી શકે છે, કારણ કે કઝાકિસ્તાન જેવા દેશો સાથેનો વ્યાપાર ઈરાનના રસ્તે જ થાય છે. આ ઉપરાંત, ઈરાનમાં વસતા ૨૫,૦૦૦ થી વધુ ભારતીયોની સુરક્ષા પણ ભારત માટે એક મોટો પડકાર છે. ■

ફૂડના ભાવ ૧૧૦ ડોલરે પહોંચી શકે છે: મોંઘવારી માઝા મૂકશે

તહેરાન: અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ મળીને ઈરાન પર હુમલો કર્યો છે. ઈરાન પર ઈઝરાયેલ-અમેરિકાના હુમલાથી ફૂડ ૧૧૦ ડોલરે પહોંચવાની શક્યતા છે. હોમીઝની ખાડી વૈશ્વિક ફૂડ અને લિક્વિડાઈઝ નેચરલ ગેસના પ્રવાહમાં મોટો હિસ્સો ધરાવે છે, જે તેને ઈરાન સાથે સંકળાયેલા કોઈપણ સંઘર્ષમાં ઈરાન વ્યૂહાત્મક હથિયાર બનાવે છે. ઈરાન જો હોમીઝની ખાડી બંધ કરે તો ફૂડ ઓઈલના ભાવમાં ભડકો થઈ શકે છે અને ભાવ ૧૧૦ ડોલર પ્રતિ બેલર સુધી પહોંચી શકે છે. ઈરાન દરરોજનું ૩૦ લાખ બેરલનું ઉત્પાદન કરે છે. જે વૈશ્વિક પુરવઠાના ત્રણ ટકા જેટલું છે. વર્તમાન સ્થિતિને

જોતાં જો પુરવઠામાં એક ટકાનો ઘટાડો થાય તો કિંમતમાં ૩ થી ૫ ટકાનો વધારો થઈ શકે છે. ભારત તેની જરૂરિયાતનું ૮૫ ટકા ફૂડ આયાત કરે છે. જેમાં ખાડી દેશો સાઈડી અરબ, યુએઈ, ઈરાક સામેલ છે. અહીંથી આવતું ફૂડ હોમીઝની ખાડીમાંથી પસાર થાય છે. અમેરિકાએ પ્રતિબંધો લગાવ્યા હોવા છતાં ઈરાન વ્યૂહાત્મક હથિયાર બનાવે છે. ઈરાન જો હોમીઝની ખાડી બંધ કરે તો ફૂડ ઓઈલના ભાવમાં ભડકો થઈ શકે છે અને ભાવ ૧૧૦ ડોલર પ્રતિ બેલર સુધી પહોંચી શકે છે. ઈરાન દરરોજનું ૩૦ લાખ બેરલનું ઉત્પાદન કરે છે. જે વૈશ્વિક પુરવઠાના ત્રણ ટકા જેટલું છે. વર્તમાન સ્થિતિને

અમેરિકા-ઈઝરાયલના ઈરાન પર સંયુક્ત હુમલા સોના-ચાંદીને વધુ ઉછાળશે

સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક સોનું એક મહિનાની ટોચે, ચાંદીમાં માસિક ધોરણે ૧૦ ટકાની તેજી

ઈરાન સાથેની ન્યુક્લિયર ડીલ બાબતે ગત ગુરુવારે જાનિવા ખાતે અમેરિકા તથા ઈરાનના પ્રતિનિધિઓની બેઠકમાં કોઈ ફળશ્રુતિ ન આવતાં યુદ્ધની ચિંતા સપાટી પર આવવાની સાથે ટ્રમ્પની ટેરિફની અનિશ્ચિતતાના વાતાવરણમાં વૈશ્વિક અર્થતંત્ર પર માટી અસર થવાની શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા સપ્તાહના અંતે શુક્રવારે સોના-ચાંદીમાં સલામતી માટેની માગને ટેકે ન્યૂ યોર્ક મર્કન્ટાઇલ એક્સચેન્જ ખાતે હજારમાં સોનાના ભાવ વધીને એક મહિનાની ઊંચી ઓસ્ટ્રીલ ૫૨૭૭.૨૯ ડોલરની સપાટી સુધી પહોંચ્યા હતા, જ્યારે હજારમાં ચાંદીના ભાવ વધીને ઓસ્ટ્રીલ ૯૨.૬૦ ડોલર આસપાસના મથાળે પહોંચ્યા હતા. જોકે ગત શુક્રવારે અમેરિકા અને ઈઝરાયલે સંયુક્તપણે ઈરાન પર હુમલા કર્યાના અહેવાલોને ધ્યાનમાં લેતા આગામી સપ્તાહના આરંભમાં સોના-ચાંદી જેવી કિંમતી ધાતુઓ અને કુદરતના ભાવમાં ઉછાળા જોવા મળે તેવી શક્યતા બજાર વર્તુળોએ ઉમેર્યું હતું કે હાલના તબક્કે વૈશ્વિક સ્તરે ખાસ કરીને અમેરિકા-ઈરાન, રશિયા-યુક્રેન અને અફઘાનિસ્તાન-પાકિસ્તાન વચ્ચે ભારે ભૂરાજકીય તણાવની સ્થિતિ જોવા મળી રહી છે. વધુમાં અમેરિકીય ટેરિફને ધ્યાનમાં લેતા વૈશ્વિક અર્થતંત્રમાં પણ અનિશ્ચિતતાનું વલણ હોવાથી આગામી દિવસોમાં સોના-

ચાંદી જેવી વ્યાજની ઊપજ ન આપતી કિંમતી અસ્કયામતોમાં સલામતી માટેની પ્રબળ માગનો ટેકો મળતો રહેશે. દરમિયાન સ્થાનિક ઝવેરી બજારમાં પણ વિતેલા સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલો સાથે સોના અને ચાંદીમાં તેજીનું વલણ જળવાઈ રહ્યું હતું. ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જ્વેલર્સ એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી

કો મોડિટી રમેશ ગોહિલ

અનુસાર ગત સપ્તાહના આરંભે અથવા તો ગત ૨૩મી ફેબ્રુઆરીના રોજ ૯૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના વેરાહિત ધોરણે ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતના અથવા તો ગત ૨૦મી ફેબ્રુઆરીના રૂ. ૧,૫૫,૦૬૬ના બંધ સામે સુધારાના અન્ડરટોને રૂ. ૧,૫૮,૪૨૮ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૧,૫૮,૦૨૨ અને ઉપરમાં રૂ. ૧,૫૮,૮૨૩ની રેન્જમાં રહ્યા બાદ અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે ૨.૬૦ ટકા અથવા તો રૂ. ૪૦૩૧ વધીને રૂ. ૧,૫૮,૦૯૭ના મથાળે બંધ રહ્યા હતા. જોકે, બેતરફી વધઘટના

માહોલમાં સોનામાં મુખ્યત્વે રોકાણકારોની રોકાણલક્ષી છૂટીછવાઈ માગ રહી હતી, પરંતુ જ્વેલરી ઉત્પાદકો અને રિટેલ સ્ટરની માગ ખપપૂરતી રહી હતી. તે જ પ્રમાણે હાજરમાં ૯૯૯૯ ટય ચાંદીના વેરાહિત ધોરણે કિલોદીઠ ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતના રૂ. ૨,૫૦,૩૧૪ના બંધ સામે ઉછાળા સાથે રૂ. ૨,૬૫,૫૫૦ની સપાટીએ ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૨,૬૦,૬૬૭ અને ઉપરમાં રૂ.

૨,૬૯,૩૭૬ની રેન્જમાં રહીને અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે ૬.૫૪ ટકા અથવા તો કિલોદીઠ રૂ. ૧૬,૩૮૬ વધીને રૂ. ૨,૬૬,૭૦૦ની સપાટીએ બંધ રહ્યા હતા. તેમ જ ચાંદીમાં પણ ઔદ્યોગિક વપરાશકારો અને સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ સહાયકીય લેવાલીને બાદ કરતાં જ્વેલરી ઉત્પાદકો તથા રિટેલ સ્ટરની માગ નિરસ રહી હતી. સૂત્રોના જણાવ્યાનુસાર હાલ વૈશ્વિક સ્તરે ખાસ કરીને ટેરિફને કારણે આર્થિક

અનિશ્ચિતતા અને ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સલામતી માટેની માગનો ટેકો મળી રહ્યો છે, જ્યારે ચાંદીમાં સલામતી માટેની માગ ઉપરાંત સોલાર પેનલમાં, બેટરીઝમાં, ઈલેક્ટ્રોનિક્સમાં, લાઈટિંગમાં, પેઈન્ટ્સમાં અને ઓટોમેટિવ જેવા ઉદ્યોગોમાં વપરાશ વધી રહ્યો હોવાથી ઔદ્યોગિક માગનો પણ ટેકો મળી રહ્યો છે. તે જ પ્રમાણે સોનામાં આર્થિક અને ભૂરાજકીય અનિશ્ચિતતાને કારણે સલામતી માટેની માગ ઉપરાંત ડીઝેલરોએશન અને

કેન્દ્રવર્તી બેન્કોની લેવાલીનો પ્રબળ ટેકો મળી રહ્યો છે. એકંદરે ગત સપ્તાહે અમેરિકા ટેરિફ અંગેની નીતિની અનિશ્ચિતતા, અમેરિકા અને તહેરાન વચ્ચેની વાટાઘાટોમાં ઉકેલ ન આવતા આગામી સપ્તાહે બેઠક થશે કે તે પૂર્વે અમેરિકાની દસ દિવસની મહેતલ પૂરી થતાં ઈરાન પર હુમલો કરવામાં આવશે તેવી ભીતિ સપાટી પર આવતા સાપ્તાહિક ધોરણે વૈશ્વિક સોનામાં અંદાજે બે ટકાની તેજી આવી હતી, જ્યારે ચાંદીમાં નવ ટકાનો ઉછાળો આવ્યો હતો. જોકે, એસએમસી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ એન્ડ એડ્વાઈઝર્સના વિશ્લેષકોના મતાનુસાર આગામી સપ્તાહ દરમિયાન કોમેક્સ વિભાગ પર સોનામાં ઓસ્ટ્રીલ ૫૦૮૦ ડોલરની સપાટી મહત્વની ટેકાની સપાટી અને ૫૬૫૦ ડોલરની સપાટી પ્રતિકારક તૂટતા ભાવ વધીને ૫૮૦૦ ડોલર સુધી વધી શકે છે. તેમ જ ચાંદીના ભાવ સપ્તાહ દરમિયાન ઓસ્ટ્રીલ ૮૪થી ૧૦૫ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહી શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાલદામાં ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦થી ૧,૬૫,૦૦૦ની રેન્જમાં અને ચાંદીના વાલદામાં ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૨,૬૦,૦૦૦થી ૨,૯૦,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરી

હતી. વધુમાં હોંગકોંગના સેન્સસ એન્ડ સ્ટેટેસ્ટિક્સ વિભાગની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં ચીનની વાયા હોંગકોંગ સોનાની આયાતમાં ૬૮.૭ ટકાનો વધારો થયો હોવાનું જણાવ્યું હતું. ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકા અને ઈઝરાયલે સંયુક્તપણે ઈરાન પર હુમલા કરતાં તણાવમાં થયેલા વધારાને કારણે અનિશ્ચિતતામાં વધારો થયો હોવાથી આગામી સપ્તાહના આરંભમાં સોના અને ચાંદીના ભાવ મોટા તફાવત સાથે ખૂલે તેવી શક્યતા સૂત્રો વ્યક્ત કરી રહ્યા છે. સેબી સાથે રજિસ્ટર્ડ થયેલા વિશ્લેષક અનુજ ગુપ્તાએ જણાવ્યું હતું કે હાલમાં કોમેક્સ ખાતે ભાવ ઓસ્ટ્રીલ ૫૩૦૦ ડોલરની પ્રતિકારક સપાટીનો સામનો કરી રહ્યા છે અને આ સપાટી તૂટતા ભાવ આગળ ધપી શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાલદામાં ભાવ વધીને રૂ. ૧,૬૮,૦૦૦થી ૧,૭૦,૦૦૦ ભાવ સપ્તાહ દરમિયાન ઓસ્ટ્રીલ ૮૫ થી ૧૦૫ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહી શકે છે. તેમ જ ચાંદીના ભાવ સપ્તાહ દરમિયાન ઓસ્ટ્રીલ ૮૫ થી ૧૦૫ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહી શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં ચાંદીના વાલદામાં ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ૨,૬૦,૦૦૦થી ૨,૯૦,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરી

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં ૨.૧૧૯ અબજ ડોલરનો ઘટાડો

મુંબઈ: ગત ૨૦મી ફેબ્રુઆરીના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહ દરમિયાન દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૨.૧૧૯ અબજ ડોલર ઘટીને ૭૨૩.૬૦૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું હતું. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વના સપ્તાહે અનામત ૮.૬૬૩ અબજ ડોલર ઉછળીને ૭૨૫.૭૨૭ અબજ ડોલરની ઐતિહાસિક ઊંચી સપાટીએ રહી હતી. દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૧.૦૩૯ અબજ ડોલર ઘટીને ૫૭૨.૫૬૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે સપ્તાહ દરમિયાન

ડોલર ઉપરાંત યુરો, પાઉન્ડ અને યેન જેવાં અન્ય મુખ્ય ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે. વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાની અનામત ૯૭.૭ કરોડ ડોલર ઘટીને ૧૨૭.૪૮૯ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. તેમ જ

ઈન્ડરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૮.૪ કરોડ ડોલર ઘટીને ૧૮.૮૪ અબજ ડોલરના સ્તરે અને ઈન્ડરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત પણ ૧.૮ કરોડ ડોલર ઘટીને ૪.૭૧૬ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે આંકડાકીય માહિતીમાં ઉમેર્યું હતું.

એનટીપીસીની પાવર મંત્રાલયને ડિવિડંડ પેટે ₹ ૨૬૬૬.૫૮ કરોડની ચુકવણી

નવી દિલ્હી: જાહેર ક્ષેત્રની ઈલેક્ટ્રિસિટી જનરેટર કંપની એનટીપીસીએ પાવર મંત્રાલયને ગત નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ના બીજા વચગાળાના ડિવિડંડ પેટે રૂ. ૨૬૬૬.૫૮ કરોડની ચુકવણી કરી હોવાનું ગત શુક્રવારે એક યાદીમાં જણાવ્યું હતું. કંપનીની યાદી અનુસાર ગત શુક્રવારે કંપનીના અધિકારીઓ દ્વારા ઔપચારિક રીતે પાવર મિનિસ્ટર મનોહરલાલને આ દેકા સુપરત કરવામાં આવ્યો હતો. એનટીપીસીએ જણાવ્યું હતું કે કંપનીએ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ના બીજા વચગાળાના ડિવિડંડ માટે ભરપાઈ મૂડીનાં ૨૭.૫૦ ટકાના ધોરણે ગત ૨૭મી ફેબ્રુઆરીના રોજ રૂ. ૨૬૬૬.૫૮ કરોડ ચુકવ્યા છે. આ સાથે જ કંપનીએ સતત ૩૩મા વર્ષમાં ડિવિડંડની ચુકવણી કરી છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે એનટીપીસી એ દેશની સૌથી મોટી પાવર ઉત્પાદક કંપની છે જે દેશની કુલ ઈલેક્ટ્રિસિટીની માગ પૈકી એક-ચતુર્થાંશ માગ પૂરી પાડે છે. કંપની ૮૭ ગિગા વોટ કરતાં વધુ સ્થાપિત ક્ષમતા ધરાવે છે અને ૩૨ ગિગા વોટની ક્ષમતા બાંધકામ હેઠળ છે.

નાકા ડિલિવરી ધોરણે ખાંડમાં મિશ્ર વલણ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) નવી મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રની ખાંડ મિલો પર ગઈકાલે સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં સ્થાનિક તેમ જ દેશવરોની માગ જળવાઈ રહેતાં ટેન્ડરોના ભાવમાં વધ્યા મથાળેથી ટેકેલું વલણ રહેતાં વેપાર ક્ષિવરે રૂ. ૩૭૨૦થી ૩૭૬૦માં થયા હતા. જોકે, સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ અને રિટેલ સ્ટરની માગ ખપપૂરતી મર્યાદિત રહેતાં હાજર ભાવમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે નાકા ડિલિવરી ધોરણે માગ તથા માલની ગુણવત્તાનુસાર મિશ્ર વલણ રહેતાં નીચલા મથાળેથી ક્ષિવરે રૂ. ૧૫નો સુધારો અને ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૫ાંચનો ઘટાડો આવ્યો હતો. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટકાની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ રહ્યો હતો અને રિટેલ સ્ટરની માગ પણ ખપપૂરતી રહેતાં ઉપાડ લગભગ ૨૭થી ૨૮ ટકાનો રહ્યો હતો. તેમ જ માગને ટેકે હાજરમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્ષિવરે રૂ. ૩૭૨૦થી

૩૯૨૨માં અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્ષિવરે રૂ. ૩૯૫૨થી ૪૦૨૨માં ગુણવત્તાનુસાર ટેકેલા ધોરણે થયા હતા. વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે ભાવમાં નીચલા મથાળેથી ક્ષિવરે રૂ. ૧૫નો સુધારો આવ્યો હતો, પરંતુ અમુક માલની ગુણવત્તા સાધારણ નબળી આવી હોવાથી ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૫ાંચનો ઘટાડો જોવા મળતાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્ષિવરે રૂ. ૩૭૯૦થી ૩૮૨૦માં અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્ષિવરે રૂ. ૩૮૬૦થી ૩૯૨૦માં થયાના અહેવાલ હતા.

માર્થના મુક્ત વેચાણ માટે મહારાષ્ટ્રને ૮.૧૨ લાખ ટનની ફાળવણી

મુંબઈ: આવતીકાલથી શરૂ થઈ રહેલા માર્ચ મહિનામાં ખાંડના મુક્ત વેચાણ માટે અનાજ અને સાર્વજનિક વિતરણ વિભાગ દ્વારા ૨૨.૫૦ લાખ ટન ખાંડનો ક્વોટા છૂટો કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં મહારાષ્ટ્રની ખાંડ મિલોને મુક્ત વેચાણ માટે ૮.૧૨,૧૯૮ ટનનો ક્વોટા ફાળવવામાં આવ્યો છે. પ્રાપ્ત સરકારી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર માર્ચ મહિનાના ક્વોટા અંતર્ગત આંધ્ર પ્રદેશની ખાંડ મિલોને ૫૫.૨૩૭ ટન, છત્તીસગઢની મિલોને ૫૧૯૬ ટન, ગુજરાતની મિલોને ૫૯,૧૫૧ ટન, હરિયાણાની મિલોને ૩૪,૮૮૧ ટન, કર્ણાટકની મિલોને ૩,૮૩,૦૭૭ ટન, મધ્ય પ્રદેશની મિલોને ૪૭,૭૫૦ ટન, ઓરિસ્સાની મિલોને ૨૪૮૩ ટન, પંજાબની મિલોને ૩૦,૦૧૩ ટન, રાજસ્થાનની મિલોને ૧૧૩૯ ટન, તમિલનાડુની મિલોને ૨૮,૮૯૩ ટન, તેલંગાણાની મિલોને ૬૦૧૦ ટન, ઉત્તર પ્રદેશની મિલોને ૭,૫૫,૧૯૬ ટન અને ઉત્તરાખંડની મિલોને ૨૨,૦૭૭ ટનના ક્વોટાની ફાળવણી કરવામાં આવી છે.

ટીનમાં નફારૂપી વેચવાલી નીકળતા છ સત્રની તેજીને બ્રેક, અન્ય ધાતુમાં મિશ્ર વલણ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરી વચ્ચે આજે સપ્તાહના અંતે વિવિધ ધાતુઓમાં સ્ટોકિસ્ટોની લે-વેચ તેમ જ હાજર માગ અનુસાર ભાવમાં મિશ્ર વલણ જોવા મળ્યું હતું. જોકે, ટીનમાં સતત છ સત્ર દરમિયાન એકતરફી તેજીનું વલણ રહેતાં ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. ૯૫૩નો ઉછાળો નોંધાયા બાદ આજે ઊંચી સપાટીએથી નફારૂપી વેચવાલીનું દબાણ રહેતાં ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. ૧૮નો ઘટાડો આવ્યો હતો. તે જ પ્રમાણે કોપર વાયરબારમાં પણ નફારૂપી વેચવાલી રહેતાં ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. ૧૩નો ઘટાડો આવ્યો હતો અને નિરસ માગે ઝિન્ક સ્લેબમાં કિલોદીઠ રૂ. બે ઘટી

આવ્યા હતા. જોકે, આજે એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સ, કોપર કેબલ સ્કેપ, કોપર સ્કેપ હેવી અને કોપર આર્મિચરમાં વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા સ્ટોકિસ્ટોની માગને ટેકે

ભજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે મુખ્યત્વે ટીન અને કોપર વાયરબારમાં સ્ટોકિસ્ટોની નફારૂપી વેચવાલીનું દબાણ ઉપરાંત સાર્વજનિક સ્ટોરોની માગ ખપપૂરતી રહેતાં ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૯ ઘટીને રૂ. ૫૩૦૬ અને રૂ. ૧૩ ઘટીને રૂ. ૧૨૯૪ના મથાળે રહ્યા હતા, જ્યારે નિરસ માગે ઝિન્ક સ્લેબના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. બે ઘટીને રૂ. ૩૨૯૮ના મથાળે રહ્યા હતા. જોકે, આજે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ લેવાલી અને વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે કોપર કેબલ સ્કેપના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ચાર વધીને રૂ. ૧૨૧૨, કોપર

સ્કેપ હેવી તથા કોપર આર્મિચરના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. ત્રણ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧૨૦૩ અને રૂ. ૧૧૯૫ તથા એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સમાં ભાવ કિલોદીઠ રૂ. એકના સુધારા સાથે રૂ. ૩૧૮ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં આજે કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ, બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ, બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ, એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ, લીડ ઈન્ગોટ્સ અને નિકલમાં સાર્વજનિક સ્ટોરોની છૂટીછવાઈ માગ જળવાઈ રહેતાં ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૧૦૦, રૂ. ૮૪૫, રૂ. ૭૩૮, રૂ. ૨૪૨, રૂ. ૧૯૧ અને રૂ. ૧૬૪૦ના મથાળે ટેકેલા રહ્યા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

નિરસ કામકાજે દેશી-આયાતી તેલમાં ટકેલું વલણ

મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાદ્યતેલ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંત ઉપરાંત બેન્કો પણ બંધ હોવાથી હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી અને સેલરિસેલ ધોરણે કામકાજો નિરસ રહેતાં હાજરમાં દેશી-આયાતી તેલના ભાવમાં ટકેલું વલણ રહ્યું હતું. જોકે, ગઈકાલે શિકાગો ખાતે સોયાતેલના વાચદામાં પણ ભાવ સાંકડી વધઘટે અથડાઈને આગલા બંધની સપાટીએ જ બંધ રહ્યા હોવાને કારણે પણ આયાતી તેલના ભાવ પર તેની કોઈ અસર નહોતી જોવા મળી, એમ સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. ગઈકાલે મોડી સાંજે સરકારે આયાતી તેલની ટેરિફ વેલ્યુમાં વધારો કર્યો હોવાથી અસરકારક જકાતમાં વધારો જોવા મળશે. પ્રાપ્ત માહિતી અનુસાર સરકારે ટનદીઠ ધોરણે કુડ પામતેલની ટેરિફ વેલ્યુ જે ટનદીઠ ૧૦૮૬ ડોલર હતી તે વધારીને

૧૧૦૩ ડોલર, આરબીડી પામ ઓઈલની ટેરિફ જે ટનદીઠ ૧૦૮૮ ડોલર હતી તે વધારીને ૧૧૨૨ ડોલર, આરબીડી પામોલિન પરની ટેરિફ જે ટનદીઠ ૧૦૯૩ ડોલર હતી તે વધારીને ૧૧૩૧ ડોલર અને કુડ ડિગમ સોયાબીન તેલની ટેરિફ જે ટનદીઠ ૧૨૦૨ ડોલર હતી તે વધારીને ૧૨૧૨ ડોલર નિર્ધારિત કરી હતી. વધુમાં આજે ઈન્ટરટેક સર્વિસીસ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી પ્રાથમિક આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત ફેબ્રુઆરી મહિનામાં મલેશિયાની પામતેલની નિકાસ આગલા જાન્યુઆરી મહિનાના ૧૪,૬૩,૦૬૯ ટન સામે ૨૧.૫૦ ટકા ઘટીને ૧૧,૪૯,૦૬૩ ટનની સપાટીએ રહી હોવાનું જણાવ્યું હતું. આજે સ્થાનિકમાં ડાયરેક્ટ ડિલિવરી શરતે ૧૦ કિલોદીઠ પતંજલિ કુડસના

એ પ્રિલ ડિલિવરી શરતે આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૧૦, રિલાયન્સ કન્સ્યુમરનાં એપ્રિલ ડિલિવરી શરતે સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૬૫ અને માર્ચ તથા એપ્રિલ ડિલિવરી શરતે સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૬૦૦, એવીઆઈના સોયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૨૪૦, ગોલ્ડન એગ્રીના આરબીડી પામોલિનના ૧૦ દિવસમાં ડિલિવરી શરતે રૂ. ૧૩૨૦ અને જી-વનના આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૨૭૧ ક્વોટ થઈ રહ્યા હતા, પરંતુ વેપારો નહોતા. દરમિયાન આજે હાજરમાં દેશી-આયાતી ખાદ્યતેલના ૧૦ કિલોદીઠ ભાવમાં આરબીડી પામોલિનના રૂ. ૧૩૬૦, સન રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૫૮૫, સિંગતેલના રૂ. ૧૭૪૦, કપાસિયા રિફાઈન્ડના રૂ. ૧૩૩૦ અને સરસવના રૂ. ૧૪૧૦ના મથાળે ટેકેલા રહ્યાં હતાં.

જીડીપીની નવી શ્રેણીમાં જીએસટી, ઈ-વોઈકલ અને ઘરગથ્થુ સેવાઓનો સમાવેશ

નવી દિલ્હી: નવાં પાયાકીય વર્ષ (બેઝ યર) ૨૦૨૨-૨૩ની નવી શ્રેણીના ગ્રોસ ડોમેસ્ટિક પ્રોડક્ટ (જીડીપી)માં ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સના ડેટા, ઈ-વાહન અને ઘરગથ્થુ સેવાઓનો રસોયાઓ, ડ્રાઈવર અને સ્થાનિક મદદકર્તાઓ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલા ડેટાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે, જે થી આર્થિક આંકડાઓની સચોટ માહિતી મળે. નોંધનીય બાબત એ છે કે આજે મોડી સાંજે વર્તમાન નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬નાં ત્રીજા ત્રિમાસિકગાળાના જીડીપીના ડેટાની જાહેરાત નવી શ્રેણી આધારિત થશે. મિનિસ્ટ્રી ઓફ સ્ટેટેસ્ટિક્સ એન્ડ પ્રોગ્રામ ઈન્ફોર્મેશન (એમઓએસપીઆઈ)ના જણાવ્યાનુસાર પાછલાં વર્ષોની સરખામણીમાં દેશનો આર્થિક ચિતાર સ્પષ્ટ થશે તે માટે સમયાંતરે આર્થિક ડેટાઓના પાયાકીય વર્ષમાં ફેરફાર કરવામાં આવતો હોય છે. આમ હવે નેશનલ એકાઉન્ટ્સ માટેનું પાયાકીય વર્ષ જે અગાઉ ૨૦૧૧-૧૨

૧૨ હતું તેમાં ફેરફાર કરીને ૨૦૨૨-૨૩ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું છે. સામાન્યપણે મિનિસ્ટ્રી ઓફ સ્ટેટેસ્ટિક્સ દ્વારા દર પાંચ વર્ષે પાયાકીય વર્ષમાં ફેરફાર કરવામાં આવતા હોય છે, પરંતુ અગાઉ કોવિડ-૧૯ મહામારી અને જીએસટીના અમલીકરણને કારણે ફેરફાર નહોતા થઈ શક્યા. વધુમાં મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું કે પાછલી શ્રેણીના ડેટાની જાહેરાત ડિસેમ્બર, ૨૦૨૬માં થાય તેવી શક્યતા છે. નવી શ્રેણીમાં અનઈનકોર્પોરેટેડ સેક્ટર એન્ટરપ્રાઈઝ (એએસયુએસઈ) અને પિરિયોડીક લેબર ફોર્સ સર્વે (પીએલએફએસ)ને ઉપયોગ કરીને વાસ્તવિક સ્ટરના અંદાજ તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યા છે. આ સર્વેક્ષણો ઘરગથ્થુ ક્ષેત્રમાં ગણિતશીલતાને વધુ સચોટ અને નિયમિત રીતે માપશે. તેમ જ તમામ રાજ્યોના પાનગી કોર્પોરેટ ક્ષેત્ર માટે અમિલ ભારતીય અંદાજોની ફાળવણી માટે અને વાર્ષિક ખાતાઓમાં કોસ વેલિડેશન માટે કરવામાં આવશે.

આ ઉપરાંત ઈ-વાહન પોર્ટલ પરના ડેટાનો ઉપયોગ રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ સેવાના પાનગી અંતિમ વપરાશી ખર્ચ (પ્રાઈવેટ ફાઈનલ કન્સ્યુમર એક્સપેન્ડિચર) માટે થશે. તેમ જ જીડીપીના અંદાજ મેળવવા ઘરગથ્થુ સેવાઓ માટે રસોઈયા, ડ્રાઈવર, સાફસાઈવાળા વગેરે સ્થાનિક કામદારોનાં ખર્ચમાં ડેટાનો સમાવેશ કરવામાં આવશે, એમ મંત્રાલયે જણાવ્યું હતું. વધુમાં નવી શ્રેણી અંતર્ગત સિંગલ ડિફેશનને સંપૂર્ણપણે નાબૂદ કરવામાં આવ્યું છે, જ્યારે ઉત્પાદન અને કૃષિ ક્ષેત્રમાં ડિફેશન લેબર ફોર્સ સર્વે. આ ફેરફારોને કારણે જીડીપીનું ચિત્ર વધુ સ્પષ્ટ અથવા તો ચોક્ક મળશે. મંત્રાલયના જણાવ્યાનુસાર જથ્થાબંધ ગ્રાહક ભાવોંડના પાયાકીય વર્ષમાં ફેરફાર કરવાની હજી પ્રક્રિયા ચાલી રહી છે અને જ્યાં સુધી તે અપડેટ નહીં થાય ત્યાં સુધી હાલનો જથ્

અંજારના રતનાલ નજીક ટ્રેઈલર અને કાર વચ્ચે સર્જાયેલા અકસ્માતમાં પૂઢનું મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: પૂર્વ કચ્છના ધોરીમાર્ગ પર જીવલેણ માર્ગ અકસ્માતોનો સિલસિલો યથાવત રહેવા પામ્યો હોય તેમ અંજારના રતનાલ નજીક કાર અને ટ્રેઈલર વચ્ચે થયેલી ટક્કરમાં રૂપાભાઈ ગોપાલ છાંગા (આહીર) નામના ૬૪ વર્ષીય વૃદ્ધનું ગંભીર ઈજાઓને પગલે મોત નિપજતાં પંથકમાં શોકની લાગણી પ્રસરી છે. પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, રતનાલ ગામના જાણીતા સામાજિક કાર્યકર રૂપાભાઈ છાંગા તેમની

મોટરકારમાં અંજાર તરફ જઈ રહ્યા હતા. તેઓ સાપેડા ગામ પાસે પહોંચ્યા એ વેળાએ સામેથી ધસમસતાં આવતાં ટ્રેઈલરને વૃદ્ધની કારને ટક્કર મારી દેતાં વૃદ્ધને ગંભીર પ્રકારની ઈજાઓ પહોંચી હતી. તેમને સારવાર અર્થે ભુજની જી.કે. જનરલ હોસ્પિટલમાં લઈ જવાતાં ફરજ પરના તબીબે તેમને મૃત જાહેર કર્યા હતા. ટ્રેઈલરચાલક સામે ત્રિકમ મેથલ ગોપાલ છાંગા (આહીર) એ પોલીસ મથકે ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

અબડાસાના ભવાનીપર-બિટ્ટા નજીક ઓવરસ્પીડ જતી કારની હડફેટે ઊંટનું દર્દનાક મોત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છના અબડાસા તાલુકાના ભવાનીપર અને બિટ્ટાને જોડતા માર્ગ પર ગત શુક્રવારે મોડી સાંજે એક ગમખવાર અકસ્માત સર્જાયો હતો, જેમાં ઓવરસ્પીડમાં આવતી સુઝુકી સ્વિફ્ટ કારે રસ્તાની એક સાઈડમાંથી આગળ જઈ રહેલા ઊંટને ટક્કર મારી દેતાં ૫૦૦ મીટરથી વધારે ઢસડાઈ, ગંભીર ઈજા પામેલા આ મૂંગા પશુનું ઘટનાસ્થળે જ દર્દનાક મોત થતાં લોકોમાં અરેરાટી પ્રસરી હતી. ઊંટને હડફેટે લઇ, તેના મોતનું કારણ બનનારી કાર રસ્તાની સાઈડમાં ત્રણ-ચાર ગુલાંટ મારી ગઈ હતી. આ અકસ્માતમાં કારમાં સવાર બે શખ્સને નાની-મોટી ઈજાઓ પહોંચતાં તેમને સારવાર માટે નજીકની હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હોવાનું જાણવા મળી રહ્યું છે.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છના અબડાસા તાલુકાના ભવાનીપર અને બિટ્ટાને જોડતા માર્ગ પર ગત શુક્રવારે મોડી સાંજે એક ગમખવાર અકસ્માત સર્જાયો હતો, જેમાં ઓવરસ્પીડમાં આવતી સુઝુકી સ્વિફ્ટ કારે રસ્તાની એક સાઈડમાંથી આગળ જઈ રહેલા ઊંટને ટક્કર મારી દેતાં ૫૦૦ મીટરથી વધારે ઢસડાઈ, ગંભીર ઈજા પામેલા આ મૂંગા પશુનું ઘટનાસ્થળે જ દર્દનાક મોત થતાં લોકોમાં અરેરાટી પ્રસરી હતી. ઊંટને હડફેટે લઇ, તેના મોતનું કારણ બનનારી કાર રસ્તાની સાઈડમાં ત્રણ-ચાર ગુલાંટ મારી ગઈ હતી. આ અકસ્માતમાં કારમાં સવાર બે શખ્સને નાની-મોટી ઈજાઓ પહોંચતાં તેમને સારવાર માટે નજીકની હોસ્પિટલમાં ખસેડાયા હોવાનું જાણવા મળી રહ્યું છે.

રાપરના રામવાવમાં વાડીમાં બાંધેલી ₹ ૨.૧૦ લાખની ચાર ભેંસ ચોરી જવાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: પશુપાલનના હબ સમાન કચ્છના રાપર પંથકના સીમાડામાં સ્થિત એક વાડીમાં બાંધેલી ₹.૨,૧૦,૦૦૦ની ચાર લાખેણી ભેંસની તસ્કરી થતાં માલધારીઓમાં રોષ પ્રસર્યો હતો. આ પશુ તસ્કરી અંગે પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, રાપરના રામવાવ ગામના સીમાડામાં સ્થિત રમેશ પચાણ ચાવડાની વાડીમાં રહેનાર રૂ.૨,૧૦,૦૦૦ની આ ચાર ભેંસની ચોરી કરી હોવા અંગે પરિવારે ફરિયાદ નોંધાવતાં આ બનાવ અંગે પોલીસે ફરિયાદ નોંધી આગળની તપાસ પાડી અને બે ભેંસ સાથે લાવ્યા હતા. ગત તા.

૨૩-૨ના રાત્રિના સમયે આ ચારેય લાખેણી ભેંસને બાંધી દેવામાં આવી હતી. બીજા દિવસે સવારે ભેંસ દોટવા જતાં ચારેય ગુમ જણાઈ આવી હતી. બે-ત્રણ દિવસ સુધી શોધખોળ કરવા છતાં પરિવારને તેમની ચારેય ભેંસની કોઈ ભાળ મળી ન હતી. રાત્રી દરમ્યાન વાડીમાં પ્રવેશ પામેલા અજ્ઞાત ચોરે ઈસમો એ રૂ.૨,૧૦,૦૦૦ની આ ચાર ભેંસની ચોરી કરી હોવા અંગે પરિવારે ફરિયાદ નોંધાવતાં આ બનાવ અંગે પોલીસે ફરિયાદ નોંધી આગળની તપાસ હાથ ધરી છે.

કંડલા સ્પેશ્યલ ઇકોનોમિક ઝોનમાં સ્થિત ગોદામમાંથી ૬૪,૨૦૦ રૂપિયાના ઈમ્પોર્ટેડ શરાબની તસ્કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: ગાંધીધામ ખાતેના મુક્ત વ્યાપાર કેન્દ્રમાં સ્થિત એક બોન્ડ વેરહાઉસના બાથરૂમની દીવાલમાં બાકોરું પાડીને રૂ.૬૪,૨૦૦ના વિદેશી શરાબના જથ્થાની ચોરી થઇ જતાં વધુ એકવાર આ હાઈ સિક્યોરિટી ધરાવતા કાસેટ વિસ્તારની સુરક્ષા-વ્યવસ્થા સામે ગંભીર પ્રશ્નર્થ સર્જાયો છે. પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, ગાંધીધામના કંડલા સ્પેશ્યલ ઇકોનોમિક ઝોનમાં આવેલા ડાયનેમિક ડ્યૂટી ફ્રી વેરહાઉસમાં ગત તા. ૧૮-૧-૨૦૨૫થી ૨૪-૨-૨૦૨૬ સુધીના સમયગાળામાં તસ્કરીનો આ બનાવ બન્યો હતો જેમાં પંકિલ સુનીલ મોહતાએ ગત ઓક્ટોબર-નવેમ્બરમાં દુબઇ તથા હોંગકોંગથી મગાવેલો દારૂનો જથ્થો આ વેરહાઉસમાં રાખવામાં આવ્યો હતો. વેરહાઉસના મેનેજર તરીકે કામ કરતા અમિત જયસુખ ભટ્ટને રૂટિન તપાસ દરમ્યાન દારૂનો જથ્થો ઓછો હોવાનું ધ્યાનમાં આવ્યું હતું. વેરહાઉસની તપાસ કરતાં બાજુમાં બંધ હાલતમાં રહેલા એસ. આર. ધર્મસ નામના

વેરહાઉસના શરત તોડી તસ્કરો અંદર ઘૂસ્યા હતા અને બાથરૂમમાં જઇ તેમાં બાકોરું પાડી ડાયનેમિક વેરહાઉસના બાથરૂમમાં થઇ, ગોદામ સુધી પહોંચ્યા હતા અને કુલ રૂ.૬૪,૨૦૦ના ઈમ્પોર્ટેડ શરાબની ચોરી કરી હતી. ચોરી થયેલો આ જથ્થો દિલ્હી મોકલવાનો હતો, પરંતુ સ્પેસ સર્ટિફિકેટ પૂરું થઇ જતાં બે-ત્રણ દિવસ લોડ કરેલી ટ્રક કસ્ટમ ગેટ પર રહ્યા બાદ માલ પરત વેરહાઉસમાં રાખવામાં આવ્યો હોવાનું મેનેજરે જણાવ્યું હતું.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છમાંથી લગભગ દરરોજ માદક પદાર્થો ઝડપાતા રહે છે તેવામાં ભયાઉના જૂના કટારિયા ગામમાં માદક પદાર્થ ગાંજાનું છૂટક વેચાણ કરતી એક મહિલાને પોલીસે ઝડપી લઈને રૂ. ૧,૭૧,૮૫૦ના મૂલ્યનો ગાંજો જપ્ત કર્યો હતો. લાકડિયા પોલીસે આપેલી માહિતી પ્રમાણે, તાલુકાના જૂના કટારિયા ગામમાં રહેનાર હસીના શોકત અભરામ ઉર્ફે ઇબ્રાહીમ રાઉમા નામની મહિલા પોતાના

ભયાઉના જૂના કટારિયામાં રૂ. ૧.૭૧ લાખના વનસ્પતિજન્ય ગાંજા સાથે મહિલાની ઘરપકડ

ઘરમાં ગાંજાના જથ્થાને સંગ્રહ કરીને તેનું છૂટક વેચાણ કરતી હોવા અંગે મળેલી પૂર્વભાતમીના આધારે ગત રાત્રે લાકડિયા પોલીસે મહિલાના ઘરે દરોડો પાડ્યો હતો. મહિલાને સાથે રાખીને લાકડિયા પોલીસે ઘરની તપાસ કરી હતી, જેમાં એક કબાટમાં પાનામાંથી જુદી-જુદી પ્લાસ્ટિકની થેલીઓ મળી આવી હતી. જેમાં વનસ્પતિજન્ય પદાર્થ મળી આવતાં પોલીસે આ પદાર્થના પૃથકરણ માટે ફોરેન્સિક નિષ્ણાતને ઘટનાસ્થળે બોલાવ્યા હતા જેમાં

આ વનસ્પતિજન્ય પદાર્થ ગાંજો હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. કાર્યવાહીમાં આ મહિલાના કબજામાંથી રૂ.૧,૭૧,૮૫૦નો ૩.૪૩૭ કિલોગ્રામ ગાંજો તથા ખાલી પ્લાસ્ટિકની નાની-મોટી થેલી, મોબાઇલ ફોન વગેરે મળીને કુલ રૂ. ૧,૭૬,૮૫૦નો મુદ્દામાલ જપ્ત કરાયો હતો. પ્રાથમિક પૂછપરછમાં ભયાઉનો મુજાફર ઉર્ફે મુજાફર ઉર્ફે ભોલિયો તેણીને ગાંજો આપી ગયાનું બહાર આવ્યું હતું.

આ વનસ્પતિજન્ય પદાર્થ ગાંજો હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. કાર્યવાહીમાં આ મહિલાના કબજામાંથી રૂ.૧,૭૧,૮૫૦નો ૩.૪૩૭ કિલોગ્રામ ગાંજો તથા ખાલી પ્લાસ્ટિકની નાની-મોટી થેલી, મોબાઇલ ફોન વગેરે મળીને કુલ રૂ. ૧,૭૬,૮૫૦નો મુદ્દામાલ જપ્ત કરાયો હતો. પ્રાથમિક પૂછપરછમાં ભયાઉનો મુજાફર ઉર્ફે મુજાફર ઉર્ફે ભોલિયો તેણીને ગાંજો આપી ગયાનું બહાર આવ્યું હતું.

મુંદરાના ચક્રવાતી લૂંટના પ્રયાસના કેસમાં આંતરરાજ્ય ટોળીની ભૂમિકા ખૂલી : વધુ ત્રણ આરોપી ઝડપાયા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: મુંદરા શહેરના અત્યંત વ્યસ્ત એવા બારોઇ માર્ગ પર સ્થિત એક જવેલર્સની દુકાનમાં બંદૂકના ભડાકે લૂંટની કોશિશમાં સંગ્રહાયેલા ત્રણ આરોપીઓને પશ્ચિમ કચ્છ પોલીસની સ્થાનિક ગુનાશોધક શાખા અને સ્પેશ્યલ ઓપરેશન ગ્રૂપની ટુકડીએ ઉત્તર પ્રદેશ અને રાજસ્થાનથી ઝડપી પાડી, બે દેશી તમંચા તથા બે જીવતાં કારતૂસ કબજે કરાયા હતા. આ અંગે મુંદરા પોલીસ મથકના પી.આઈ એસ.એમ. રાણાએ આપેલી વિગતો મુજબ, મુંદરાની રુદ્રાક્ષ જવેલર્સમાં બંદૂકના ભડાકે થયેલા લૂંટના પ્રયાસમાં સંગ્રહાયેલા આરોપીઓને ઝડપી પાડવા માટે અલગ-અલગ ટુકડીઓનું

ગઠન તથા ટેકનિકલ અને હ્યુમન રિસોર્સની મદદ વડે ફરાર થઇ ગયેલા ત્રણ આરોપીઓને ઝડપી લેવા સર્વગ્રાહી તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. ચાર આરોપીઓ પૈકી ગુનાહિત ઈતિહાસ ધરાવતા સતીશ સોરણસિંગ શિકરવાલ (રહે. મધ્ય પ્રદેશ), રાજેશ ઉર્ફે પટેલ મોટુ નરેશ પટેલ (ગુજરાત) (રહે. ધોલપુર) અને યુસુફ ઉર્ફે ટલ્લે શરીફ ખાન (રહે. ઉત્તર પ્રદેશ) રાજસ્થાન અને ઉત્તરપ્રદેશમાં હોવાની મળેલી ખાતમીના આધારે એસઓજી અને એલસીબીની ટુકડીઓએ ગુપ્ત ઓપરેશન શરૂ કર્યું હતું. પોલીસે ૧૪ દિવસ સુધી વેશપલટો કરીને સુરત તથા ઉત્તર પ્રદેશ અને રાજસ્થાનના વિવિધ શહેરોમાં

તપાસ હાથ ધરી હતી જેમાં રાજસ્થાનના ધોલપુર જિલ્લાના બાડી શહેરમાંથી સતીશ સોરણસિંગ શિકરવાલ તથા ઉત્તરપ્રદેશના આગ્રા શહેરના ફતેહાબાદમાં રાજેશ ઉર્ફે પટેલ મોટુ નરેશ પટેલ (ગુજરાત) તથા યુસુફ ઉર્ફે ટલ્લે શરીફ ખાનને ઝડપી પાડ્યા હતા. પકડાયેલા આરોપીઓ પાસેથી બે દેશી કડા તથા બે જીવતાં કારતૂસ જપ્ત કર્યાં હતા. તેમની સઘન પૂછપરછ કરતાં લૂંટના ગુનામાં એકબીજા સાથે મળીને ગુનાહિત કાવતરું રચી બનાવને અંજામ આપ્યો હોવાની કબૂલાત આપી હતી. આરોપીઓને આગળની કાયદેસરની કાર્યવાહી અર્થે સ્થાનિકે લઈ આવી એલસીબીને સોંપવામાં આવ્યા હતા.

તપાસ હાથ ધરી હતી જેમાં રાજસ્થાનના ધોલપુર જિલ્લાના બાડી શહેરમાંથી સતીશ સોરણસિંગ શિકરવાલ તથા ઉત્તરપ્રદેશના આગ્રા શહેરના ફતેહાબાદમાં રાજેશ ઉર્ફે પટેલ મોટુ નરેશ પટેલ (ગુજરાત) તથા યુસુફ ઉર્ફે ટલ્લે શરીફ ખાનને ઝડપી પાડ્યા હતા. પકડાયેલા આરોપીઓ પાસેથી બે દેશી કડા તથા બે જીવતાં કારતૂસ જપ્ત કર્યાં હતા. તેમની સઘન પૂછપરછ કરતાં લૂંટના ગુનામાં એકબીજા સાથે મળીને ગુનાહિત કાવતરું રચી બનાવને અંજામ આપ્યો હોવાની કબૂલાત આપી હતી. આરોપીઓને આગળની કાયદેસરની કાર્યવાહી અર્થે સ્થાનિકે લઈ આવી એલસીબીને સોંપવામાં આવ્યા હતા.

ભાવનગરમાં રસોડાની ગ્રીલ તોડી ઘરમાં પ્રવેશી રોકડ તથા ઘરેલાંની ચોરી

ભાવનગર: શહેરના ચિત્રા-સીદ્ધસર રોડ પર આવેલી વરિયા કીર્તિ જ્યોત સોસાયટીમાં તસ્કરોએ એક બંધ મકાનને નિશાન બનાવી રસોડાની બારીની લોખંડની ગ્રીલ તોડી ઘરમાં પ્રવેશ્યા હતા અને રોકડ તેમ જ સોના-ચાંદીના ઘરેલાંની ચોરી કરી નાસી છૂટ્યા હતા. પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ ચિત્ર વિસ્તારમાં વરિયા કીર્તિ જ્યોત સોસાયટીના પ્લોટ નં. ૪૨માં રહેતા અને અલંગની શિપ બ્રેકિંગ કંપનીમાં મેનેજર તરીકે નોકરી કરતા પ્રસાદ ઉર્ફે પપ્પુભાઈ યાદવ ગત તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરીના રોજ પરિવાર સાથે વતન ગયા હતા. દરમિયાન, તેમના મિત્ર અને સહકર્મચારી જીજ્ઞેશકુમાર ઉમાકાંતભાઈ

નિવેદીને જાણ થઈ હતી કે મકાનની બારી ખુલ્લી છે અને ગ્રીલ તૂટેલી છે. તપાસ કરતા માલૂમ પડ્યું હતું કે તસ્કરોએ ઘરના નીચેના માળના બેડરૂમમાં રહેલા લોખંડના કબાટ અને ઉપરના માળની તિજોરીઓ તોડી નાખી હતી. પ્રાથમિક માહિતી મુજબ કબાટમાં રાખેલા રોકડા રૂ. ૨૫,૦૦૦ તથા સોનાના ઘરેણાં, કાનની ભુટ્ટી, વીંટી વગેરેની ચોરી થઈ છે. જેની ચોક્કસ વિગત મકાન માલિક વતનથી પરત આવ્યા બાદ સ્પષ્ટ થશે. આ અંગે જીજ્ઞેશકુમાર નિવેદીએ નોંધાવેલી પોલીસ ફરિયાદના આધારે પોલીસે અજાણ્યા તસ્કરો વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી વધુ તપાસ હાથ ધરી છે.

ગાંધીધામ સંકુલમાં દબાણ હટાવો ઝુંબેશ: આદિપુરના જીઆઈડીસી વિસ્તારમાં ૧૨૦ જેટલાં અતિક્રમણો હટાવાયાં મંદિર મહોત્સવમાં પરસોતમભાઈ સોલંકી સહભાગી થયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: ગાંધીધામ સંકુલને દબાણ મુક્ત બનાવવા માટે મહાનગરપાલિકા દ્વારા ગત દીપોત્સવી પર્વથી શરૂ કરી દેવામાં આવેલી મેગા ડિમોલિશન ડ્રાઇવ ફરી આગળ વધી છે જેમાં જોડિયાં શહેર એવા આદિપુરના જી.આઇ.ડી.સી વિસ્તારમાં લીલાશા ફાટકથી ઓમ મંદિર તરફ જતા માર્ગ પરના ૧૨૦થી વધુ અતિક્રમણોને હટાવી લેવામાં આવ્યાં હતાં અને અંદાજિત ૧૨ કરોડથી વધુના મૂલ્યના

૫૦૦૦ ચોરસ મીટરના બે પ્લોટ તથા ૨૦,૦૦૦ ચોરસ મીટર માઈન જગ્યાને ખુલ્લી કરી દેવામાં આવી છે. આ અંગે દબાણ શાખાના ઇન્સ્પેક્ટર ગાયત્રી પ્રસાદ જોશીએ માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, મહાનગરપાલિકાના અલગ અલગ વિભાગના અધિકારીઓ હેવી મશીનરી સાથે વહેલી સવારે સ્થળ ઉપર પહોંચ્યા હતા અને લીલાશા ફાટક પાસેથી દબાણો દૂર કરવાની કાર્યવાહી શરૂ કરાવી હતી જેમાં ૧૨૦

જેટલાં રહેણાક મકાન ઉપરાંત ઈન્ડસ્ટ્રીઅલ પ્લોટના દબાણોને ચુસ્ત પોલીસ બંધોબસ્ત વચ્ચે શાંતિપૂર્વક રીતે દૂર કરવામાં આવ્યા હતા. લીલાશા ફાટકથી ઓમ મંદિર સુધીના વિસ્તારમાં અંદાજિત ૧૨ કરોડથી વધુના કિંમતના ૫૦૦૦ ચોરસ મીટરના બે પ્લોટ તેમ જ ૨૦,૦૦૦ ચોરસ મીટર માઈન જગ્યાને દબાણ મુક્ત કરી હોવાનું ગાયત્રીબેન જોશીએ ઉમેર્યું હતું.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: મસ્તુબોધોગ રાજ્યપ્રધાન પરસોતમભાઈ સોલંકીએ તેમનાં ભાવનગર જિલ્લાના પ્રવાસ દરમિયાન વલ્લભીપુર તાલુકાના પરછોગામ ખાતે આયોજિત મુરલીધરજી મહારાજ નિજ મંદિર મહોત્સવમાં સહભાગી થયાં હતાં. આ પાવન અવસરે પ્રખ્યાત કથાકાર રમેશભાઈ ઓઝા (ભાઈશ્રી)ના વ્યાસપીઠ પરથી પ્રસ્તુત થયેલ શ્રીમદ્ ભાગવત

કથામૃતનું રાજ્ય પ્રધાને રસપાન કરી આધ્યાત્મિક ઊર્જાનો અનુભવ વ્યક્ત કર્યો હતો. મહોત્સવ પ્રસંગે આયોજકો દ્વારા તેમનું પુષ્પગુચ્છ અર્પણ કરી આત્મિય સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. આ અવસરે મેયર ભરતભાઈ બારડ, પૂર્વ મંત્રી પ્રદિપસિંહ જોશી, સંતો-મહંતો તેમજ વિશાળ સંખ્યામાં ભક્તજનો ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં.

ભાવનગરના સરતાનપર ગામેથી ગાંજાના જથ્થા સાથે એક શખ્સ ઝડપાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રૂપ એસ.ઓ.જી. એ સરતાનપર વાવડી વાડી વિસ્તારમાંથી સૂકા ગાંજાના જથ્થા સાથે એક શખ્સને દબોચી લીધો હતો. ભાવનગર જિલ્લા પોલીસ વડા નિતેશ પોંડેએ નશાકારક પદાર્થોનું વેચાણ અટકાવવા અને યુવાધનને નશાના રવાડે ચઢતું રોકવા માટે કડક સૂચનાઓ આપી હતી. આ સૂચનાના અનુસંધાને એસ.ઓ.જી. પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર ડી.યુ. સુનેસરાના માર્ગદર્શન હેઠળ ટીમ કાર્યરત હતી. તે દરમિયાન હેડ કોન્સ્ટેબલ જયવીરસિંહ યુગાસમાને ચોક્કસ ખાતમી મળી હતી કે સરતાનપર વાવડી વાડી વિસ્તારમાં રહેતો એક શખ્સ પોતાના ઘરે નશીલા પદાર્થનું વેચાણ કરી રહ્યો છે. ખાતમીના આધારે એસ.ઓ.જી. ની ટીમે દરોડો પાડતા ત્યાંથી મુકેશભાઈ જીવારભાઈ ગોંડલિયા

(ઉ.વ. ૩૫) નામનો શખ્સ મળી આવ્યો હતો. પોલીસે તેની પાસેથી ૧.૨૨૩ કિલોગ્રામ સૂકી ગાંજો જપ્ત કર્યો હતો, જેની અંદાજિત કિંમત રૂ. ૬૧,૧૫૦/- થાય છે. આ ઉપરાંત પોલીસે તેની પાસેથી ૨૦૦૦ની કિંમતનો મોબાઈલ ફોન અને આધાર કાર્ડ સહિત કુલ રૂ. ૬૩,૧૫૦/- નો મુદ્દામાલ કબ્જે કર્યો હતો. આ મામલે પોલીસે આરોપી મુકેશ ગોંડલિયા વિરુદ્ધ એન.ડી.પી.એસ. અંકટની વિવિધ કલમો હેઠળ ગુનો નોંધી વરતેજ પોલીસ સ્ટેશનમાં સોંપવાની તજવીજ હાથ ધરી છે. આ સફળ કામગીરીમાં એસ.ઓ.જી. ના પી.આઈ. ડી.યુ. સુનેસરા સાથે એ.એસ.આઈ. જયરાજસિંહ જોશી, મહાવીરસિંહ ગોંડલિયા, બલવીરસિંહ જોશી તેમ જ હેડ કોન્સ્ટેબલ જયવીરસિંહ, રાજેન્દ્રસિંહ અને અન્ય પોલીસ જવાનો જોડાયા હતા.

જેટલાં રહેણાક મકાન ઉપરાંત ઈન્ડસ્ટ્રીઅલ પ્લોટના દબાણોને ચુસ્ત પોલીસ બંધોબસ્ત વચ્ચે શાંતિપૂર્વક રીતે દૂર કરવામાં આવ્યા હતા. લીલાશા ફાટકથી ઓમ મંદિર સુધીના વિસ્તારમાં અંદાજિત ૧૨ કરોડથી વધુના કિંમતના ૫૦૦૦ ચોરસ મીટરના બે પ્લોટ તેમ જ ૨૦,૦૦૦ ચોરસ મીટર માઈન જગ્યાને દબાણ મુક્ત કરી હોવાનું ગાયત્રીબેન જોશીએ ઉમેર્યું હતું.

ભાવનગર રિજિયોનલ સાયન્સ સેન્ટર ખાતે તા.૨૨ થી ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ દરમિયાન ‘નેશનલ સાયન્સ ડે’ની ભવ્ય ઉજવણી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: રિજિયોનલ સાયન્સ સેન્ટર ખાતે ‘નેશનલ સાયન્સ ડે’ ની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. જેમાં સ્ટુડન્ટ્સ દ્વારા ૩૫ કરતાં વધુ વિજ્ઞાન આધારિત મોડેલનું પ્રદર્શન યોજવામાં આવ્યું હતું. શાળાના બાળકોએ વિજ્ઞાન વિષય પર આધારિત ખૂબ સરસ મોડેલ રજૂ કર્યાં. ભાગ લીધેલ તમામ બાળકોને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યાં. ‘નેશનલ સાયન્સ ડે’ ના દિવસે સ્વામિનારાયણ ગુરુકુળ શાળાના ૨૦૦ કરતાં વધારે વિદ્યાર્થીઓએ પ્રયોગો રજૂ કર્યાં. પ્રદર્શન ઉપરાંત વિશેષ પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં એક્સપર્ટ હેન્ડસ-

ઓન રોબોટિક્સ કીટનું ડેમોન્સ્ટ્રેશન તથા લેકચરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત ડોક્યુમેન્ટરી સ્ક્રીનિંગ, વોટર રોકેટરી, ઓરીગામી તથા જુદી જુદી હેન્ડસ ઓન પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં આવી હતી. ભારતમાં દર વર્ષે ૨૮મી ફેબ્રુઆરીના રોજ રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસ ઉજવવામાં આવે છે. આ દિવસનું મહત્વ એ છે કે ૨૮મી ફેબ્રુઆરી, ૧૯૨૮ના રોજ મહાન ભારતીય વૈજ્ઞાનિક સર ચંદ્રશેખર વેંકટ રામન દ્વારા રામન અસરની મહત્વપૂર્ણ શોધ જાહેર કરવામાં આવી હતી. આ અદ્ભુત શોધ બદલ તેમને ૧૯૩૦માં ભૌતિકશાસ્ત્ર માટેનો નોબેલ પુરસ્કાર પ્રાપ્ત થયો હતો. રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસ ઉજવવાનો મુખ્ય હેતુ સમાજમાં વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિકોણ વિકસાવવો, યુવા પેઢીને વિજ્ઞાન અને સંશોધન ક્ષેત્રે પ્રોત્સાહિત કરવું અને વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધિઓ વિશે જનજાગૃતિ ફેલાવવી છે. આ અવસર પર દેશભરની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, સંશોધન કેન્દ્રો અને વિજ્ઞાન સંસ્થાઓમાં પ્રદર્શન, પ્રયોગો, સ્પર્ધાઓ અને વિવિધ જાગૃતિ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવે છે. વિજ્ઞાન માનવ જીવનને સરળ, સુરક્ષિત અને પ્રગતિશીલ બનાવે છે. રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસના અવસરે દરેક નાગરિકમાં તર્કસંગત વિચારશક્તિ,

નવીનતા અને સંશોધન પ્રત્યે રસ વધે તે માટે પ્રયત્નો કરવામાં આવે છે. રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસ માત્ર એક ઉજવણી નથી, પરંતુ વિજ્ઞાનપ્રેમી સમાજ રચવાના સંકલ્પનો દિવસ છે. આરએસસી ભાવનગર ખાતે તા. ૨૨ થી ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬ દરમિયાન આયોજિત સાયન્સ કાર્નિવલમાં અંદાજે ૧૫૦૦ કરતાં વધારે શાળાના બાળકો તથા મુલાકાતીઓએ ઉત્સાહભરે ભાગ લીધો. જેમાં રોજ જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓ જેમ કે ઓરીગામી, સ્કાય ગેલિંગ, સાયન્સ ક્વિઝ, પોસ્ટર મેકિંગ કોમ્પિટિશન વગેરે કરાવામાં આવી હતી.

ભાવનગર જિલ્લામાં ગૌચરની જમીન પર દબાણો થયા હોવાનો સરકારનો એકરાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાત વિધાનસભામાં વડાગામના ધારાસભ્ય જિજ્ઞેશ મેવાણી દ્વારા પૂછાયેલા પ્રશ્નના જવાબમાં પંચાયત પ્રધાને બોટાદ અને ભાવનગર જિલ્લામાં ગૌચરની જમીન પર થયેલા દબાણો અંગે વિગતો રજૂ કરી હતી. તા. ૩૧/૧૨/૨૦૨૫ ની સ્થિતિએ બંને જિલ્લાના વિવિધ તાલુકાઓમાં વર્ષો જૂના દબાણો હોવાનું બહાર આવ્યું છે. બોટાદ જિલ્લાના રાણપુર અને ગઢડા જેવા વિસ્તારોમાં તો ૨૫ વર્ષ જેટલા લાંબા સમયથી દબાણો અસ્તિત્વમાં હોવાનું સરકારી આંકડાઓ જણાવે છે. બોટાદ જિલ્લાની વિગતો મુજબ, રાણપુર ગામમાં ૨૫ વર્ષથી ૦૭ જેટલા દબાણો છે, જ્યારે માંવધારમાં ૧૦ વર્ષથી ૨૩ દબાણો છે. તેવી જ રીતે ભાવનગર જિલ્લામાં ઘોઘા તાલુકાના વાવડી ગામમાં ૩૦ વર્ષથી અને શિહોરના બુઢણામાં ૨૬ વર્ષથી ગૌચર જમીન પર દબાણ થયેલું છે. તળાજા તાલુકાના નેસવડ ગામમાં સૌથી વધુ ૭૮ દબાણો ૨૦ વર્ષથી હોવાનું પત્રક-૧

માં નોંધાયું છે. આ દબાણો દૂર કરવા માટે કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અંગે સરકારે માહિતી આપતા જણાવ્યું હતું કે, બોટાદના રોજીદા અને મેઘવડીયા જેવા ગામોમાં હાઇ કોર્ટ દ્વારા સ્ટે ઓર્ડર આપવામાં આવ્યા હોવાથી કાયદાકીય પ્રક્રિયા બાદ કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે. ભાવનગરના વાવડી ગામમાં પણ સિવિલ કોર્ટમાં કેસ ચાલુ હોવાથી યુકાદાની રાહ જોવાઈ રહી છે. અન્ય કિસ્સાઓમાં જ્યાં હદ નિશાન નક્